

1. Identifikácia organizácie

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ)

Sídlo: Hodská 2352/62, 924 01 Galanta

Rezort: Ministerstvo zdravotníctva SR

Regionálny hygienik

a vedúci služobného úradu: MUDr. Iveta Šuleková

Členovia vedenia: Ing. Marcela Pančíková – zástupca regionálneho hygienika, vedúci oddelení – Ing. Katarína Adamkovičová, PhDr. Katarína Rajjová, Bc. Mária Vančová, MUDr. Anna Baranovičová

Hlavné činnosti :

RÚVZ je rozpočtová organizácia štátu zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva.

- Zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie
- Riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu
- Posudzuje hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej a lokálnej úrovni
- Plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva
- Nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a pri ohrozeniach verejného zdravia
- Vykonáva posudkovú činnosť a vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia
- Zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti
- Vykonáva štátny zdravotný dozor (ŠZD), vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD
- Prejednáva priestupky a iné správne delikty , ukladá pokuty
- Vedie register rizikových prác
- Zabezpečuje sprístupnenie informácií o kvalite vôd určených na kúpanie počas kúpaciej sezóny
- Poskytuje súčinnosť okresným úradom a obciam
- Zúčastňuje sa na riešení národných projektov a projektov WHO
- Vykonáva poradenskú činnosť v oblasti ochrany a podpory zdravia, zriaďuje poradenské centrá zamerané na ovplyvňovanie verejného zdravia prostredníctvom životného štýlu, výživových faktorov a prevencie rizikových faktorov

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslaním RÚVZ je ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia. Vykonávanie prevencie je vybudované na kvalitnom a efektívnom systéme opatrení zameraných na vylúčenie, prípadne zníženie rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia, na ktoré v rozhodujúcej miere vplyvajú životné, pracovné a sociálno-ekonomické podmienky a spôsob života.

Okrem toho poskytujú odborní pracovníci RÚVZ množstvo odborných a metodických konzultácií zamestnancom iných štátnych inštitúcií, odborným pracovníkom rezortu zdravotníctva a iných rezortov, fyzickým osobám-podnikateľom a právnickým osobám a laickej verejnosti. Tieto konzultácie sa uskutočňujú individuálne aj skupinovú formou.

Strednodobý výhľad organizácie

RÚVZ by mal aj v budúcnosti zabezpečovať úlohy jedinečného charakteru a celoštátneho významu na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia. Jeho hlavnými činnosťami by mali byť vykonávanie a realizácia:

- Štátneho zdravotného dozoru
- Úradnej kontroly potravín a štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami
- Posudkovej činnosti
- Národného programu podpory zdravia a medzinárodného programu CINDI , prevencia obezity, hodnotenie zdravotného uvedomenia obyvateľov SR
- Národného imunizačného programu a poradenstvo v problematike očkovania s cieľom udržania vysokej preočkovanosti populácie SR
- Programu ozdravenia výživy obyvateľov SR s osobitným zameraním na aktualizáciu Odporúčaných výživových dávok pre obyvateľov SR
- Prioritných cieľov Akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV)
- Činnosti poradenských centier podpory zdravia so zameraním na prevenciu srdcovocievnych, onkologických ochorení
- Znižovania miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce, zabezpečenie úrovne ochrany zdravia na chránených pracoviskách
- Zdravotno-výchovných aktivít pre obyvateľov regiónu s cieľom zvyšovania zdravotného uvedomenia obyvateľov a výchova k zdravému životnému štýlu so zameraním na zmenu stravovacích zvyklostí, zvýšenia pohybovej aktivity, odstránenie závislostí, podporu duševného zdravia
- Monitorovania úrazovosti u detí predškolského a školského veku a spôsob prevencie
- Riešenie aktuálnych prioritných problémov na lokálnej a regionálnej úrovni
- Problematika dentálnej hygieny u detí v predškolských zariadeniach regiónu
- Regionálnych aktivít v oblasti plnenia Národného programu ochrany a podpory zdravia starších ľudí
- Mapovania aktuálneho stavu výskytu pesticídnych látok v pitných vodách

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavné ciele organizácie sú v stanovené v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Špecifické ciele:

- ✓ Monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí
- ✓ Navrhovať opatrenia na zlepšovanie pracovného a životného prostredia, zdravotného stavu obyvateľstva a zamestnancov v spolupráci so zamestnávateľmi, PZS
- ✓ Monitorovanie vplyvu výživy na zdravie ľudí a prostredníctvom poradenských činností vplývať na zlepšenie stravovacích návykov u vybraných skupín dospelaj populácie a detí
- ✓ Monitorovanie kvality pitnej vody a kvality vody určenej na kúpanie počas kúpacej sezóny
- ✓ Monitorovanie výskytu prenosných ochorení a vykonávanie epidemiologického dohľadu
- ✓ Znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov po prekonaní infekčných ochorení a zvyšovanie bezpečnosti pacientov v zdravotníckych zariadeniach
- ✓ Prešetrovanie podozrení na choroby z povolania
- ✓ Monitorovanie cirkulácie divých a vakcinálnych poliovírusov vyšetrovaním odpadových vôd
- ✓ Plánovanie a kontrola imunizačného programu, správnych postupov a manipuláciu s očkovacími látkami vo všetkých očkujúcich zdravotníckych zariadeniach
- ✓ Navrhovanie a realizácia intervenčných aktivít zameraných na znižovanie zdravotných rizík vyplývajúcich zo životného štýlu, z pracovného prostredia
- ✓ Zúčastňovať sa na realizácii európskych informačných kampaní vedených európskymi inštitúciami
- ✓ Zvyšovanie odbornej a technickej úrovne pracovísk na poskytovanie poradenstva a vykonávanie objektívnych zisťovaní
- ✓ Zabezpečiť informovanie verejnosti o kombinovanom pôsobení faktorov životného štýlu, o možnosti ich negatívnych účinkov na zdravie a o možnostiach ochrany zdravia aj prostredníctvom zmeny návykov v spôsobe života

Plnenie:

Hodnotenie cieľov sa každoročne vykonáva v „Odpočtoch plnenia Programov a projektov“. Výsledný efekt úsilia sa dá očakávať v priebehu niekoľkoročného plnenia cieľov. Z čiastkových a priebežných výsledkov niektorých programov z oblasti životného štýlu je možno pozorovať pozitívny trend.

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia

Počet zaevidovaných podaní	Vydaných rozhodnutí	Vydaných záväzných stanovísk	Vydaných iných stanovísk	Vykonaných kontrol	Odobraných vzoriek	konzultácií	Vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti
1214	159	166	37	538	273	514	14

Mimoriadne úlohy a úlohy nad rámec: 1 mimoriadna úloha, zameraná na výskyt roztočov v ubytovacích zariadeniach

Programy a projekty RÚVZ v SR: oddelenie sa podieľalo na plnení 1 úlohy

Počet výkonov v rámci PaP: 15

Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľstva SR (NEHAP IV)

Zameranie: sledovanie kvality pitnej vody a vody na kúpanie, v rámci ktorej bolo odobraných 79 vzoriek pitných vôd a 75 vzoriek vôd na kúpanie z umelých kúpalísk.

Počas svetového dňa vody pracovníci oddelenia poskytli záujemcom 40 odborných konzultácií a vyšetřili 66 vzoriek vôd.

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva

Počet zaevidovaných podaní	Vydaných rozhodnutí	Vydaných záväzných stanovísk	Vydaných iných stanovísk	Vykonaných kontrol	Opatrení (§ 12 ods.4)	konzultácií
318	115	53	55	386	40	451

Mimoriadne úlohy a úlohy nad rámec: počas Európskej informačnej kampane Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) „Zdravé pracoviská – Spolupráca pri prevencii rizík“ bola vykonaná spoločná cieľená kontrola v spolupráci s Inšpektorátom práce Trnava na ochranu zdravia pri práci v prevádzke s dlhodobým pretrvávaním porušovania povinností zabezpečenia ochrany zdravia pri práci

Programy a projekty RÚVZ v SR: oddelenie sa podieľalo na plnení 4 úloh

Počet výkonov v rámci PaP: 59

1. Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce

Zameranie: cieľový ŠZD na kontrolu plnenia nariadených opatrení (21 kontrol), vydaných 11 nových rozhodnutí o určení, resp. prehodnotení rizikových prác.

a/ Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických látok a zmesí a toxických látok a zmesí

Zameranie: cieľový ŠZD na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou veľmi toxických látok a zmesí, karcinogénnych a mutagénnych látok vrátane azbestu. Bolo vydaných 7 rozhodnutí na manipuláciu s materiálom obsahujúcim azbest pri búracích prácach.

b/ Znižovanie psychickej pracovnej záťaže

Zameranie: cieľový ŠZD v rámci Európskej kampane SLIC na ochranu zamestnancov pred psychosociálnymi rizikami pri práci, ako nočná práca a práce so zobrazovacími jednotkami.

c/ Znižovanie výskytu chorôb z povolania z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia

Cieľ: zhodnotenie pracovných podmienok v prevádzkach, ktorých predmetom činnosti je montáž, skladanie a balenie výrobkov pre elektrotechnický a automobilový priemysel, s prehodnotením možnej úpravy miesta výkonu práce, primeranej pracovnej polohy, organizácie práce a režimu práce a odpočinku.

2. Intervencie na podporu zdravia pri práci (Zdravé pracoviská)

Cieľ: odborné poradenstvo v oblasti zavádzania programov na znižovanie a prevenciu ochorení súvisiacich z prácou.

3. Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

Spolupráca s ÚPSVaR v Galante

Cieľ: zosúladienie evidencie rozhodnutí a stanovísk, ktoré boli vydané RÚVZ k zriadeniu prevádzky s chráneným pracovným miestom

4. Prieskum psychickej pracovnej záťaže učiteľov základných a stredných škôl

Regionálny projekt v spolupráci s RÚVZ v rámci Trnavského kraja.

Cieľ: objektívne zhodnotenie psychickej pracovnej záťaže a úrovne pracovných podmienok učiteľov na vybranej SŠ v Galante

Oddelenie hygieny výživy a predmetov bežného používania

Počet zaevidovaných podaní	Vydaných rozhodnutí	Vydaných záväzných stanovísk	Vydaných iných stanovísk	Vykonaných kontrol	Odobraných vzoriek	konzultácií	Vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti
1396	164	28	55	1414	434	151	514

Mimoriadne, cieleňé úlohy a úlohy nad rámec:

7 mimoriadnych úloh v rámci ÚKP, vyhlásených ÚVZ SR

30 hlásených prípadov RAPEX – kozmetické výrobky

3 prípady RASFF

Programy a projekty RÚVZ v SR: oddelenie sa podieľalo na plnení 4 úloh

Počet výkonov v rámci PaP: 690

1.Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeléj populácie

Cieľ: zlepšenie stravovacích návykov u vybraných skupín dospeléj populácie (so zameraním sa na ľahkú prácu). U sledovanej skupiny 80 respondentov sa získavali údaje formou dotazníka, somatometrickými meraniami a vyhodnotením 24-hodinového spotrebného koša.

2.Monitoring jodidácie kuchynskej soli

Cieľ: Monitorovanie obsahu jódu v jedlej soli, vo vybraných potravinách a ľudskom organizme vo vybraných vyvarujúcich ZSS, spojených s odberom vzoriek (odobraných 26 vzoriek soli).

3.Bezpečnosť papierových a kartónových obalových materiálov

Cieľ: Kontrola bezpečnosti papierových a kartónových obalových materiálov ktoré môžu vo vzťahu k migrácii určitých fotoiniciátorov migrovať z tlačiarenských farieb cez primárny obalový materiál (odobraná 1 vzorka maslové sušienky polomáčané v mliečnej čokoláde)

4.Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách

Cieľ: Monitorovanie spotreby vybraných prídavných látok v potravinách u dospeléj populácie, s cieľom zistiť úroveň ich spotreby a porovnať príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom (ADI).

V roku 2013 bol monitoring zameraný na spotrebu 2 farbív: chinolínova žltá (E104), allura červená (E129) a 2 aróm: mentofurán a kumarín. Na projekte v okrese Galanta participovalo 20 ľahko pracujúcich respondentov (10 žien a 10 mužov vo vekovej kategórii 19-35 rokov a 36 – 54 rokov s rovnakým zastúpením u oboch pohlaví). Odber vzoriek z distribučnej siete a od výrobcov cukrárskych výrobkov a zmrzliny (4 vzorky).

Oddelenie hygieny detí a mládeže

Počet zaevidovaných podaní	Vydaných rozhodnutí	Vydaných záväzných stanovísk	Vydaných iných stanovísk	Vykonaných kontrol	Odobraných vzoriek	konzultácií
122	28	6	73	378	10	333

Mimoriadne, cieleňé úlohy a úlohy nad rámec:

6 mimoriadnych úloh v rámci cieleňého ŠZD a ÚKP, vyhlásených ÚVZ SR

ESPAD – dotazníková štúdia u študentov VŠ (60 respondentov)

Prevenia HIV/AIDS - spolupráca s odd. epidemiológie - panelová vedomostná súťaž

Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj k očkovaniu – spolupráca s odd. epidemiológie - dotazníková štúdia u žiakov vybraných SŠ v okrese.

Programy a projekty RÚVZ v SR: oddelenie sa podieľalo na plnení 2 úloh a na 2 úlohách sa spolupodieľalo s odd. epidemiológie

Počet výkonov v rámci PaP: 2514

1. Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybranej populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál

Cieľ: Zhodnotiť stravovacie zvyklosti vybraných vekových skupín populácie detí vo vzťahu k OVD a pohybovému režimu.

Dlhodobý projekt, posledná etapa sledovania žiakov SŠ vo veku 15-18 rokov, formou dotazníkového prieskumu, zameraného na zhodnotenie stravovacích zvyklostí, s dôrazom na 24-hodinovú spotrebu potravín a pohybový režim študentov. V rámci projektu sa vykonal aj celotýždňový odber stravy (10 vzoriek obedov) zo ZŠS sledovaných škôl

2. Monitoring spotreby vybraných aditívnych látok do potravín u detí

Cieľ: Získať prehľad o množstvách vybraných aditívnych látok (farbivá) prijatých potravou u detí predškolského a školského veku.

Projekt bol realizovaný formou dotazníkového prieskumu na 1 vybranej vidieckej ZŠ s počtom 20 žiakov vo veku 11 rokov.

Oddelenie epidemiológie

Počet zaevidovaných podaní	Vydaných rozhodnutí	Vydaných záväzných stanovísk	Vydaných iných stanovísk	Vykonan. kontrol	Odobr. vzoriek	Konzultácií	Počet ohnisk	Opatrení (§ 12 ods.2)
946	51	1	3	210	597	610	579	12

Mimoriadne, ciele úlohy a úlohy nad rámec:

Národná kampaň – Hygiena a dezinfekcia rúk (medializácia, kontrola dezinfekcie rúk, stery u 12 zdrav. zamestnancov)

Programy a projekty RÚVZ v SR: oddelenie sa podieľalo na plnení 9 úloh

Počet výkonov v rámci PaP: 2941

1. Národný imunizačný program SR (NIP SR)

Cieľ: rozvoj a zlepšenie prevencie ochorení preventabilných očkovaním, očkovania, monitorovania situácie v oblasti imunizácie

V rámci Európskeho imunizačného týždňa bola uskutočnená medializácia odbornej verejnosti o všetkých pripravovaných a už realizovaných zmenách týkajúcich sa očkovacieho kalendára a vykonaná mimoriadna kontrola:

- očkovania proti chrípke z zdrav. pracovníkov
- očkovania proti chrípke u obyvateľstva a v kolektívnych zariadeniach
- základného očkovania a preočkovanosť u detí a dospelých
- očkovania proti hepatitíde B a A u zdravotníckych pracovníkov
- očkovania proti tetanu u 30 r. mužov a žien

Zároveň v rámci projektu Vzdelávanie sestier sme uskutočnili prednášku na tému „Hodnota očkovania“ pre zdravotníckych pracovníkov okresu Galanta a Šaľa.

2. Surveillance infekčných chorôb

Cieľ: znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov po prekonaní infekčných ochorení a tým dosiahnutie zlepšenia kvality života, skvalitnenie surveillance prenosných ochorení a edukácia obyvateľstva v problematike prenosných ochorení

Priebežne sa vypracovávali týždenné a mesačné analýzy výskytu prenosných ochorení, mesačné a štvrtročné analýzy nozokomiálnych nákaz. Súčasťou mesačných analýz boli aj

informácie pre očkujúcich lekárov týkajúce sa očkovacích látok, aktuálnej epidemiologickej situácie u nás a vo svete a protiepidemických opatrení.

3. Informačný systém prenosných ochorení

Cieľ: posilnenie surveillancie a kontroly infekčných ochorení, začlenenie surveillancie infekčných ochorení v SR do siete EÚ, dopracovanie modulu hlásenia z oddelení klinickej mikrobiológie a návrh 7. modulu EPIS: Register očkovaných osôb.

Oddelenie zabezpečilo rutinné zadávanie sporadických prípadov infekčných ochorení, epidémií, prípadov chrípky a CHPO hlásených hromadne do informačného systému EPIS a údajov do systému rýchleho varovania. Do centrálného registra prenosných ochorení (EPIS) bolo v roku 2013 zaevidovaných spolu 1 074 prípadov. Priebežne sa vykonáva propagácia využívania on-line hlásenia všeobecnými lekármi, lekármi pre deti, dospelých a dospelých.

4. Nozokomiálne nákazy

Cieľ: zvyšovanie bezpečnosti pacientov v nemocničných zariadeniach, rozšírenie prevencie NN, ovplyvnenie výskytu NN prostredníctvom opatrení navrhnutých na základe analýzy hlásených NN, získanie výsledkov jednotnou metodikou ako v iných krajinách EU s cieľom možnosti porovnania s inými krajinami a v rámci nemocníc, organizácia prevalenčnej štúdie NN na vybraných oddeleniach vybraných ZZ každý rok tak, aby bola štúdia raz za 5 rokov vykonaná na každom lôžkovom ZZ.

Z nemocničných zariadení okresu bolo v roku 2013 hlásených 104 nozokomiálnych nákaz, z toho 30 prebehlo pod obrazom sepsy, ktoré boli aktívne vyhladané.

Kontrola hygienicko-epidemiologického režimu bola vykonaná v 61 zdravotníckych zariadeniach, z toho 4x na lôžkovom oddelení, 7x na operačných sálach, 1x na pôrodnej sále, 4x v ambulantnom zariadení všeobecného lekára pre dospelých, 25x v odbornom ambulantnom zariadení, 17x na stomatologickej ambulancii, 1x na ambulancii dentálnej hygieny, 1x na očnej ambulancii jednodňovej starostlivosti 1x na oddelení centrálného príjmu.

Pravidelne sa sleduje mikrobiálna rezistencia nozokomiálnych kmeňov izolovaných u hospitalizovaných pacientov.

5. Mimoriadne epidemiologické situácie

Cieľ: ochraňovať občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami, zabezpečiť pripravenosť, rýchlu a koordinovanú reakciu na mimoriadne epidemiologické situácie a ich udržateľný priebeh, podporovať medzirezortnú spoluprácu, skvalitniť pripravenosť na pandémiu chrípky a riešenie osobitných zdravotných hrozieb, rozvíjať stratégiu spoločnej krízovej komunikácie.

Oddelenie dôsledne zabezpečuje epidemiologickú surveillanciu ARO, chrípky a chrípke podobných ochorení. V lokálnych médiách ako aj prostredníctvom internetovej stránky RÚVZ pravidelne podáva informácie o aktuálnej epidemiologickej situácii vo výskyte ARO a CHPO a o potrebe vykonávania preventívnych opatrení vrátane očkovania proti chrípke.

6. Environmentálna surveillanciu poliomyelitídy a sledovanie VDPV

Cieľ: Monitorovanie cirkulácie divých a vakcinálnych kmeňov poliovírusov vyšetrením odpadových vôd s osobitným zreteľom na sledovanie VDPV.

V rámci surveillancie poliomyelitídy a sledovania VDPV oddelenie podľa harmonogramu NRC pre poliomyelitídu zabezpečilo 7 odberov odpadovej vody, z toho 2x s pozitívnym výsledkom (1x Echovírus 6, 1x Echovírus 30). Vedie evidenciu pravidelných týždenných hlásení ACHO z príslušných nemocničných oddelení. V roku 2013 nebolo hlásené podozrenie na akútnu chabú obrnu.

7. Prevencia HIV/AIDS

Cieľ: Projekt je zameraný na osvojenie si vedomostí žiakov a študentov o problematike HIV/AIDS a iných pohlavne prenosných ochorení, antikoncepcii, sexuálnom správaní a podpore sociálneho cítenia k ľuďom HIV pozitívnym a chorým.

Projekt bol realizovaný na dvoch SŠ (60 študentov) a dvoch ZŠ (60 žiakov deviatych ročníkov) formou panelovej vedomostnej súťaže.

Na internetovej stránke RÚVZ bol uverejnený informačný materiál o problematike HIV/AIDS z príležitosti Svetového dňa boja proti AIDS, informačný panel vo vestibule RÚVZ a beseda pre verejnosť.

8. Poradne očkovania

Cieľ: Posilnenie informovanosti o očkovaní a očkovaním preventabilných ochoreniach.

Na RÚVZ Galanta je od 1.1.2012 zriadená poradňa očkovania. Konzultačná činnosť v oblasti prevencie chorôb, ktorou sa dá predísť očkovaním, sa poskytuje každý posledný štvrtok v mesiaci v čase od 13.00 – 14.00 hod.. Konzultácie sa poskytujú telefonicky alebo osobne. V roku 2013 bolo hlásených 36 prípadov odmietnutia očkovania, bolo realizovaných 30 konzultácií s rodičmi a pokuty formou rozhodnutia boli uložené v 7 prípadoch a v 3 prípadoch bola uložená bloková pokuta. Rodičia, ktorí odmietajú očkovať svoje dieťa sú pozývaní na osobný pohovor na RÚVZ, sú im formou konzultácie poskytnuté informácie o očkovaní a možných vedľajších účinkoch očkovania.

9. Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu

Cieľ: Zmonitorovať formou dotazníka postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu.

Zrealizovala sa výskumná časť I. projektu formou dotazníka v randomizovane vybraných školách a pediatrických ambulanciách. Do projektu bolo zapojených 20 študentiek (budúcich matiek) vo veku 18+ rokov na 2 SŠ a 20 matiek na 4 pediatrických obvodoch.

Oddelenie podpory zdravia

Počet intervenčn.a zdravotno edukačných aktivít	Odborné porad. a konzultácie	Počet vyšetrených klientov v základnej PZ	Počet vyšetrených klientov v špecializ. PZ	Biochemic. vyšetrenia v PZ	Merania a iné výkony v PZ	Zdravotno -výchovná edícia	Odborná garancia podujatí	Odborné materiály predkl. MZ SR, ÚVZ SR a i. subj.
156 aktivít	680	278 prvovýš.	378 prvovýš.	1716	2337	8	39	4
2648 eduk.		395 opakov.	429 opakov.					

Programy a projekty RÚVZ v SR: oddelenie sa podieľalo na plnení 8 úloh

Počet výkonov v rámci PaP: 3873

1. Národný program podpory zdravia

Cieľ : Vytváranie partnerstiev medzi jednotlivými zložkami spoločnosti s cieľom podporovať a rozvíjať verejné zdravie tak, aby sa dosiahlo trvalé zlepšenie zdravia na všetkých úrovniach spoločnosti.

Pracovníci oddelenia zdravotno-výchovnú intervenciu zamerali na zvýšenie informovanosti o aktívnej podpore zdravia, zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva pozitívnym ovplyvňovaním vedomostí, postojov a správania individuálnym alebo skupinovým poradenstvom. Z.v. aktivity boli zamerané hlavne na pohybovú aktivitu, správnu výživu, prevenciu obezity s dôrazom na mladú generáciu, prevenciu a eliminovanie škodlivých návykov, prevenciu drogovej závislosti, výchovy k partnerstvu a rodičovstvu s dôrazom na mladú generáciu a otázky ochrany životného a pracovného prostredia, ako jednej zo základných podmienok podpory environmentálneho zdravia.

2. Národný program prevencie nadváhy a obezity

Cieľ: Zámerom Národného programu prevencie obezity je vytvoriť spoločensky prospešný systém, ktorý povedie k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity v populácii.

V rámci prevencie obezity boli na MŠ SNP Galanta, MŠ Úzka Galanta, ZŠ P.O.Hviezdoslava Sereď, ZŠ Šintava, ŠZŠ Galanta, ZŠ SNP Galanta, SOŠOaS Galanta zrealizované prednášky a besedy o význame správneho zloženia stravy, o dôležitosti pitného režimu a správneho výberu nápojov, zvýšenia pohybovej aktivity, ktoré boli spojené s interaktívnymi hrami. Prednášok a besied zameraných na prevenciu obezity sa zúčastnilo 406 žiakov.

Z.v. intervencia u obyvateľstva bola zameraná na zvyšovanie zdravotného uvedomenia a vytváranie pozitívnych postojov a správania sa ku zdraviu, na motivovanie k aktívnemu pohybu ako významnej zložky zdravého spôsobu života a ku skvalitneniu výživy. U klientov v Poradenskom centre v rámci poradenskej činnosti bola doporučená pohybová aktivita ako jedna z možností ovplyvnenia zistenej nadváhy.

V rámci Národného programu prevencie obezity boli realizované kampane:

„Ovocie a zelenina do škôl“, „Vyzvi srdce k pohybu“, „Beh obcou“, „Míľa pre mamu“.

3. Národný akčný plán na kontrolu tabaku na roky 2012-2014

Cieľ: zlepšiť podmienky v oblasti prevencie fajčenia na základných, stredných a vysokých školách, v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb, poradenstvo a odvykanie fajčenia, edukácia na školách a školských zariadeniach.

V roku 2013 boli zdravotno-výchovné aktivity realizované na školách, formou prednášok a besied, v rámci „Dní zdravia“ sa pre občanov obcí realizoval projekt „Vymeň cigaretu za pohyb“ a preventívne vyšetrenia mobilnou poradňou (celkový cholesterol, glukóza, triglyceridov, meranie TK, BMI a meranie CO vo vydychovanom vzduchu Smokerlyzénom).

4. Národný akčný plán pre problémy s alkoholom v Slovenskej republike

Cieľ: Zvýšenie celospoločenského povedomia o rozsahu a povahe zdravotných, sociálnych a ekonomických problémov spôsobených škodlivým užívaním alkoholu a prijímanie opatrení. Pracovníci oddelenia na ZŠ a SŠ v okrese zrealizované prednášky na tému „Alkohol škodí zdraviu“ a v rámci „Dňa zodpovednosti“ v spolupráci s NsP Galanta zabezpečili v priestoroch NsP postery o zdravotných následkoch škodlivého užívania alkoholu pre verejnosť. V rámci z.v. akcie bol 46 klientom odmeraný krvný tlak, stanovenie množstva gama glutamyltransferázy z kapilárnej krvi (GGT) prístrojom reflotron. Klienti vyplnili dotazník ohľadom konzumácie alkoholu a bol distribuovaný informačný leták „Každý deň môžete mať Deň zodpovednosti“.

5. Regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu ochrany zdravia starších ľudí

Cieľ: Zlepšiť životný štýl a zdravotné uvedomenie starších ľudí a eliminovať tak sociálnu izoláciu, ktorá má negatívny vplyv na mortalitu a morbiditu starších ľudí.

Výchovno-vzdelávacie aktivity OPZ boli zamerané na zlepšovanie úrovne zdravotného uvedomenia seniorov a ich motivovanie k väčšiemu záujmu o problematiku zdravého a aktívneho starnutia.

Prednáškové činnosti bolo zrealizované v rámci „Týždňa mozgu“ v domovoch dôchodcov, v MsKS aj so zameraním na tréning pamäti seniorov, v rámci „Dní zdravia“ s vyšetreniami na celkový cholesterol, glykémii a TK, v rámci „Medzinárodného dňa starších“ na OÚ a v Kluboch dôchodcov z.v. aktivity s poskytnutím edukačných materiálov Aktívne starnutie.

6. Regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh národného programu starostlivosti o deti a dorast

Cieľ: Zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o zdravie a rozvoj detí a dorastu v SR v súlade s najnovšími poznatkami a odporúčaniami WHO a Európskej komisie.

Boli zrealizované zdravotno-výchovné aktivity v Materských centrách, zamerané na výchovu a vzdelávanie matiek v oblasti zdravého životného štýlu, pohybové aktivity pre deti (cvičenie pre mamičky s deťmi), správna technika čistenia zubkov (ukážky pre mamičky a spoločné čistenie). Na ZŠ a v MŠ prednášky na tému význam správneho stravovania a pohybovej aktivity s využitím bábk Adamko – hravo a zdravo. Pracovníčky sa každoročne zúčastňujú aj

„Športového dňa pre deti MŠ“ a i. z.v. podujatí, ako sú „Bezpečnosť na cestách a aktívne využitie voľného času“ , „ Drogám povedz nie“ v spolupráci s Osvetovým strediskom, Hasičským záchranným zborom, Mestskou políciou a Policajným zborom SR v Galante.

7. Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygiena

Cieľ: Zlepšenie ústneho zdravia detskej populácie, a tým vytvorenie predpokladov k zlepšeniu ústneho zdravia aj v dospelosti.

Zdravotno-výchovné aktivity boli zamerané na cieľovú skupinu 3 – 6 ročných detí MŠ (predškolská výchova) a ich rodičov, na zlepšenie vedomostí a stomatohygienických návykov. V rámci Projektu: „Veselé zúbky“ boli realizované prednášky pre rodičov „Ako sa správne starať o detský chrup“, s názornými ukážkami. V rámci Európskeho dňa ústneho zdravia boli na ZŠ a SŠ prednášky zamerané na správnu výživu vo vzťahu k stomatologickým ochoreniam, prevenciu zubného kazu, ochorenia paradentózy, na edukáciu škodlivosti fajčenia v súvislosti s ústnym zdravím, negatívne následky neošetreného chrupu na zdravotný stav a dôležitosť pravidelných preventívnych prehliadok.

Propagácia Európskeho dňa ústneho zdravia bola zabezpečená aj v priestoroch RÚVZ formou propagačného panelu a na webovej stránke RÚVZ Galanta.

8. CINDI PROGRAM SR

Cieľ: Znižovať celkovú úmrtnosť populácie Slovenska, predovšetkým úmrtnosti na choroby srdcovo-cievne a nádorové, eliminovať predčasné úmrtia do 65 rokov veku a predĺžiť strednú dĺžku života, najmä u mužov.

Zlepšiť zdravotný stav obyvateľov Slovenska – znížiť chorobnosť a úmrtnosť na vybrané ochorenia obehovej sústavy a onkologické ochorenia vhodnými formami intervencie, zameranými na znižovanie výskytu prioritných rizikových faktorov chronických (tzv. civilizačných) ochorení.

Znížiť prevalenciu osôb s rizikovým životným štýlom a to najmä prevalenciu fajčiarov, osôb nezdravo sa stravujúcich, znížiť počet osôb s nedostatočnou pohybovou aktivitou, osôb s nadmerným užívaním alkoholu a neschopnosť zvládať stres. Zvýšiť informovanosť obyvateľstva o následkoch rizikového životného štýlu a o možnostiach eliminácie rizika úpravou životosprávy.

V roku 2013 bola zdravotno-výchovná činnosť v Poradenskom centre zameraná hlavne na individuálnu a skupinovú intervenciu zameranú na správnu výživu, prevenciu fajčenia, požívanie alkoholu, nedostatočnú pohybovú aktivitu, hypertenziu, stres a zmenu životného štýlu. Ťažiskom poradenskej činnosti je poskytovať základné informácie o zdravotnom stave a poradenstvo čo najväčšiemu počtu klientov, k čomu výrazne napomáha aj mobilná poradňa s vyšetrovaním základných biochemických ukazovateľov na mieste, hlavne počas Dní zdravia, Dňa srdca, Seredských a Galantských trhov a dobrá spolupráca s verejnými a štátnymi inštitúciami, školami a výrobnými prevádzkami v okrese.

Na základe Výzvy č. 4/2012 TTSK, témy: „Podpora zdravia a prevencia chorôb v Trnavskom samosprávnom kraji“ OPZ vypracovalo 2 regionálne projekty:

1. „Sledovanie vybraných rizikových faktorov civilizačných ochorení v rámci preventívnych vyšetrení obyvateľstva mobilnou poradňou zdravia v okrese Galanta“
2. “Zdravie detí a mládeže v školskom prostredí“, ktoré neboli schválené TTSK.

Spolu za RÚVZ Galanta k 31.12.2013

Počet podaní	Vydaných rozhodnutí	Vydaných záväzných stanovísk	Vydaných iných stanovísk	Vykonaných kontrol	Odobraných vzoriek	Konzultácií	Opatrení	Počet ohnísk	Vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti
3996	517	254	223	2926	1314	2059	52	579	528

Počet všetkých kontrolovaných prevádzok: 3512

Počet riešených mimoriadnych, cielených úloh a úloh nad rámec: 52

Počet riešených Programov a projekty RÚVZ v SR: 28

5. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v danom roku

Poslanie organizácie je celospoločenské a plní úlohy štátu, financovanie činností je zabezpečené zo štátneho rozpočtu. Výsledky, ktoré organizácia dosiahla, hodnotí a predkladá organizácia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pravidelne podľa dôležitosti týždenne, mesačne alebo polročne. Na zlepšenie činností a podľa aktuálnej situácie v prípade mimoriadnych udalostí sú prijímané operatívne, ale aj dlhodobé opatrenia v oblasti zabezpečovania odborných úloh ako aj v ekonomickej oblasti.

Na základe pravidelných hodnotení odbornej činnosti organizácie je možné uviesť tieto závery:

1. RÚVZ plnil svoje poslanie pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v rozsahu zodpovedajúcom možnostiam štátneho rozpočtu a množstvu prostriedkov ním poskytnutých. Pri plnení a zabezpečovaní riešenia odborných činností neprekročil stanovený rozpočtový limit.
2. Kvalita a odborná úroveň vykonávaných činností je daná odbornou úrovňou zamestnancov, ktorých štruktúra a kvalifikovanosť sa neustále zlepšuje, ako aj úrovňou technických prostriedkov, kde však z dôvodu obmedzeného rozpočtu nedochádza v mnohých prípadoch k výraznejšiemu zlepšovaniu.

V ý r o č n á   s p r á v a - r o k 2013
Oddelenie HŽPaZ, RÚVZ so sídlom v Galante

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

- Zhodnotenie zásobovanosti obyvateľstva okresu pitnou vodou, porovnanie s predchádzajúcim rokom

Na území okresu Galanta je stav v počte obcí zásobovaných vodou z verejných vodovodov naďalej nezmenený, vo všetkých 36 obciach okresu je vybudovaný a sprevádzkovaný verejný vodovod. Najnižší počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou je naďalej v obci Jánovce, kde prebieha naďalej napájanie jednotlivých nehnuteľností len v minimálnom počte z dôvodu nezájmu obyvateľov o napojenie na verejný vodovod.

Z počtu 36 obcí je naďalej 6 obcí (Tomášikovo, Vozokany, Veľký Grob, Abrahám, Hoste, Šalgočka) zásobovaných pitnou vodou z vlastných vodárenských zdrojov, do 25 obcí je dodávaná pitná voda z diaľkovodného systému Jelka-Galanta-Sereď, do 3 obcí z diaľkovodného systému Gabčíkovo a 2 obce (Pusté Sady, Zemianske Sady) sú zásobované pitnou vodou cez spoločný vodovod z jedného vodárenského zdroja, nachádzajúceho sa v katastri obce Pata.

Z celkového počtu 93 572 obyvateľov okresu Galanta je 89 650 obyvateľov, t. j. 95,80 % zásobovaných pitnou vodou z verejného vodovodu. Tento stav (rok 2012 - 95,66 %) je zisťovaný už v horizonte niekoľkých rokov, predpokladáme, že výrazné zmeny v prírastku zásobovanosti vzhľadom na vybudovanú vodovodnú sieť už nie je možné očakávať. Na mierne zvýšenie zásobovanosti môže mať vplyv výstavba nových stavebných obvodov a bytových domov s napojením sa na verejné vodovody.

V roku 2013 bolo na posúdenie v rámci územného konania predložených niekoľko projektov riešiacich výstavbu nových stavebných obvodov (ďalej len NSO), ktorých súčasťou boli aj inžinierske siete (napr. v obciach Vinohrady nad Váhom, Galanta – miestna časť Hody, Dolná Streda, Veľká Mača, Sládkovičovo). V rámci kolaudačných konaní boli vydané stanoviská k vodným stavbám prislúchajúcim k NSO Galanta – Cankova záhrada, EKO-OSADA Veľké Úľany, alebo Kolónia - Galanta.

- Počty verejných vodovodov a zásobovacích oblastí

Z hľadiska počtu verejných vodovodov a zásobovacích oblastí konštatujeme stav bez zmeny, naďalej evidujeme na území okresu Galanta 19 verejných vodovodov, resp. 11 miestnych a 8 skupinových vodovodov.

Medzi miestne vodovody patrí 8 vodovodov v správe obcí resp. iných podnikateľských subjektov (Tomášikovo, Vozokany, Hoste, Abrahám, Veľký Grob, Veľký Grob – m. č. Tárnok, Šoporňa – m. č. Štrkovec, časť mesta Sereď) a 3 vodovody v správe ZsVS, a. s. Skupinové vodovody sú v správe ZsVS, a. s.

Pri dodržaní požiadavky na vymedzenie veľkosti zásobovacej oblasti ako územia zásobovaného z jedného zdroja vody alebo z niekoľkých zdrojov vody, pričom kvalitu vody v tejto zásobovacej oblasti možno považovať za približne rovnakú, je naďalej okres Galanta členený na 12 zásobovacích oblastí (ZO), z toho 10 ZO sú oblasti s počtom obyvateľov menej ako 5000 obyvateľov (8 obcí a 3 miestne časti obcí) a 2 ZO s počtom obyvateľov viac ako 5000 (ZO Jelka – 24 obcí, ZO Gabčíkovo – 3 obce).

Zdroje zásobovania pitnou vodou

Na zásobovanie pitnou vodou sa v našom okrese využíva iba podzemná voda, spolu je naďalej v prevádzke 17 vodárenských zdrojov.

Desať vodných zdrojov sa využíva na zásobovanie obecných vodovodov pitnou vodou. Z týchto 3 vodné zdroje sú špecifické svojím zložením, nakoľko vplyvom geologického podložia vodný zdroj vo Veľkom Grobe vykazuje zvýšené hodnoty v ukazovateli železo a mangán, taktiež vodné zdroje vo Vozokanoch a v Tomášikove prekračujú medzné hodnoty (ďalej len MH) v ukazovateli mangán (vo Vozokanoch dochádza aj k občasnému prekračovaniu MH v ukazovateli železo). Voda z vodného zdroja vo Veľkom Grobe sa upravuje technologicky priamo na vodnom zdroji.

V prípade 2 zdrojov, ktoré slúžia na dodávku vody do verejného vodovodu v správe MsBP, spol. s r. o., Sereď (miestny vodovod mesta Sereď) je možné zhodnotiť kvalitu vody ako ustálenú, prekračovanie limitných hodnôt (až na jednorazové prekročenie limitu v ukazovateli bromičnany – vid'. kap. 1.5) nebolo zisťované.

Sedem vodných zdrojov (vodné zdroja Jelka) slúži na zásobovanie diaľkovodného systému Jelka–Galanta–Sereď–Nitra pitnou vodou. Kvalitu vody vo vodných zdrojoch Jelka ovplyvňuje charakter geologického podložia a už niekoľko rokov dva zo siedmich vodných zdrojov (HJ – 5 a HJ – 6) prekračujú povolený limit pre ukazovateľ mangán.

Prevádzkovateľ na udržanie hodnoty pod úrovňou limitu na výtlaku z čerpacej stanice Jelka vykonáva príslušné technické opatrenia (systém prevádzky, množstvo čerpania vody z jednotlivých zdrojov, vhodný pomer miešanie vody z jednotlivých zdrojov a pod.).

• Spôsoby dezinfekcie dodávanej vody

Spôsob dezinfekcie vody dodávanej do vodárenského systému sa oproti minulému roku nezmenil, surová voda je vo všetkých zdrojoch zdravotne zabezpečená – dezinfekcia na báze chlórových prípravkov (plynný chlór, chlórnan sodný, chlórdioxid – vodné zdroje Jelka, resp. kombinácia prostriedkov chlór-chlórdioxid – diaľkovodný systém Gabčíkovo).

Z hľadiska hodnotenia ich účinnosti je možné konštatovať, že v prípade využívania uvedených dezinfekčných prípravkov nebola potvrdená vo vodovodnej sieti žiadna mikrobiologická resp. biologická závadnosť. V prípade jednorazového prekročenia limitu v ukazovateli bromičnany vo verejnom vodovode MsBP Sereď prevádzkovateľ vyhodnotil toto prekročenie ako dôsledok prechlórovania vody pred plánovaným odberom, pri znížení množstva dávkovaného dezinfekčného prostriedku - chlórnanu sodného už prekročenie limitu v tomto ukazovateli potvrdené nebolo.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

V priebehu roku 2013 boli na úseku zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi sme zaznamenali nasledovné:

V júni, z dôvodu požiaru na elektrickej rozvodni a vyhorenia trafostanice na ČS vodných zdrojov v Gabčíkove, došlo k výpadku dodávky vody do troch obcí nášho okresu – Trstice, Kráľov Brod, Dolný Chotár (obce sú zásobované vodou z tohto diaľkovodného systému). Výpadok v dodávke vody trval približne 23 hodín, do doby obnovenia dodávky vody diaľkovodom bolo zabezpečené náhradné zásobovanie obyvateľov týchto troch obcí pitnou ale aj úžitkovou vodou cisternami.

Začiatkom júla bol na základe podnetu občianky obce Tomášikovo vykonaný štátny zdravotný dozor zameraný na kontrolu prevádzkovania a zdravotného zabezpečenia vody vo

verejnom vodovode obce Tomášikovo. Predmetom podnetu bola kvalita vody – podozrenie na prechlórovanie vody a s tým súvisiaci neprimeraný zápach.

Výsledky ŠZD poukázali na opodstatnenosť podaného podnetu, prevádzkovateľovi boli uložené opatrenia na mieste a to zákaz používať vodu na pitné účely do doby vykonania účinných nápravných opatrení. Hneď v nasledujúci deň, po výmene vody v celom vodovodnom systéme a overení kvality vody vo vybraných ukazovateľoch kvality (zápach, voľný chlór) bol vodovod opäť sprevádzkovaný.

V tomto roku sme zaznamenali niekoľko prípadov zakalenia vody (v dôsledku zvrátenia sedimentov) v celom verejnom vodovode Sereď, kde príčinou tohto javu boli prevádzkové problémy vo vodovodnom systéme:

- v mesiaci apríl zakalenie vody v Seredi ovplyvnil výpadok elektrickej energie na ČS Jelka, pričom po obnovení dodávky elektrickej energie z dôvodu intenzívneho čerpania vody do diaľkovodného systému došlo k dodávke zakalenej vody do akumulčných nádrží a vodojemov skupinového vodovodu Sereď, čo malo za následok zakalenie vody najmä vo verejnom vodovode Sereď;
- v mesiaci máj z dôvodu poruchy na zásobnom potrubí, kde po oprave a napustení systému vodou došlo k zvráteniu sedimentov a ku zakaleniu vody vo verejnom vodovode;
- v mesiaci júl príčinou zakalenia vody bola chybná komunikácia dispečingov dvoch vodárenských sústav, došlo k nárazovému zvýšeniu dodávky vody z diaľkovodného systému, čo spôsobilo problémy s kvalitou vody v celom skupinovom vodovode Sereď, najdlhšie však problémy pretrvávali v meste Sereď (3 dni) a obci Šoporňa (1 deň). Na základe výsledkov ŠZD boli vydané podľa § 55 ods. 2 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji zdravie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov opatrenia - zákaz používania pitnej vody, ktorá nie je zdravotne bezpečná a nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody podľa nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z. v ukazovateľoch kvality – farba, zákal na pitné účely až do doby odstránenia nedostatkov. Do doby zjednania nápravy bolo zabezpečené náhradné zásobovanie pitnou vodou cisternami.

Prevádzkovateľ následne vypracoval interný predpis pre koordináciu činnosti v prípade porúch na verejnom vodovode a zhoršenia kvality vody vo verejnom vodovode. Súčasne vykonával rad technických opatrení - napr. namontovanie zákalomera na vstupe do akumulácie na ČS Šúrovce, aby bola vylúčená, v prípade zistenia zakalenej vody, dodávka takejto vody do rozvodnej vodovodnej siete, zároveň sú pripravené, resp. už sa uskutočňujú investičné akcie zamerané na postupnú výmenu diaľkovodného potrubia. Koncom roka 2013 bol v meste Sereď vykonaný monitoring vodovodnej siete zameraný okrem iného na identifikovanie problémových úsekov vodovodu, ktorým bude potrebné venovať zvýšenú pozornosť z hľadiska údržby (t. j. napr. vo vzťahu k frekvencii vykonávanie preplachov a odkalovania).

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V okrese Galanta neevidujeme v prevádzke verejné vodovody, v ktorých by si kvalita vody vyžadovala udelenie výnimky.

V 2 prípadoch (Vozokany a Tomášikovo) voda dlhodobo nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody – z dôvodu prekročovania MH v ukazovateli Mn. Vo verejnom vodovode Vozokany je ďalej pozorované aj občasné prekročovanie MH v ukazovateli Fe (bližšie vid' kap. 1.5).

Zvýšený obsah Mn a Fe je daný samotnou kvalitou vody vo vodných zdrojoch, ktorá je ovplyvnená geologickým podložím, pričom však tieto hodnoty nie sú vyššie ako prípustné hodnoty pre geologické podložie a nedochádza k nežiaducemu ovplyvňovaniu senzorických

vlastností vody vo vodovodnej sieti. Vzhľadom na to, že sa jedná o chemické ukazovatele, ktoré nie sú uvedené v prílohe I časti B Smernice rady č. 98/83/ES o kvalite vody určenej pre ľudskú spotrebu, výnimky neboli udelené.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Individuálne vodovody

V tejto kategórii evidujeme jeden vodovod prevádzkovaný právnickou osobou, ktorá pre zabezpečenie zásobovania svojich objektov, ČS PMH a ubytovacieho zariadenia s reštauráciou pitnou vodou prevádzkuje individuálny vodovod s vlastným vodným zdrojom. Kvalita vody v tomto vodovode (zvýšený obsah dusičnanov) si vyžaduje úpravu vody, ktorá je riešená v objekte ubytovacieho zariadenia, kde je inštalované zariadenie na chemickú úpravu vody. Kvalita vody pri dodržaní správneho chodu úpravne spĺňa požiadavky v sledovaných ukazovateľoch kvality na pitnú vodu. Špecifikom tohto individuálneho vodovodu je to, že obyvatelia obce Pusté Úľany – Lúčny Dvor, v lokalite ktorej sa tieto podnikateľské objekty nachádzajú, majú voľný prístup k tejto pitnej vode (odberový kohút na ubytovacom objekte), nakoľko táto časť obce nie je zásobovaná vodou vhodnou na pitné účely.

Verejné studne

V okrese evidujeme 2 verejné studne. Jedna sa nachádza priamo v obci Dolná Streda, druhá studňa je situovaná v extraviláne katastra obce Kajal, Kaskády - Únovce. Obe studne sú voľne prístupné, okolie je upravené s možnosťou odberu vody do malospotrebiteľských oblastí. Studne nie sú napojené na žiadny rozvod vody, voda samovýtlakom vyteká cez upravený výtokový otvor a prebytočná voda je odvádzaná vsakovaním do zeme. Voda zo studní je odberaná príležitostne občanmi, ktorí ju používajú občasne resp. pravidelne na pitie ako doplnok výživy či zo zdravotných dôvodov alebo z dôvodu vyhovujúcich chuťových alebo zmyslových vlastností. Počet obyvateľov užívajúcich túto vodu na pitie nie je možné určiť. Kvalita vody vo verejnej studni nachádzajúcej sa v lokalite Kaskády - Únovce spĺňa v sledovaných ukazovateľoch limity kvality pitnej vody stanovené nariadením vlády č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v platnom znení, verejná studňa v obci Dolná Streda naďalej nespĺňa požiadavky nariadenia vlády z dôvodu fyzikálno-chemickej závadnosti (Fe, Mn, farba).

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

RÚVZ Galanta v roku 2013 zabezpečoval v rámci monitoringu vyšetrenia v rozsahu kontrolného aj preverovacieho monitoringu, avšak preverovací monitoring nie je vykonávaný v úplnom rozsahu nariadenia vlády, nakoľko v rámci kraja laboratória nie sú technicky a prístrojovo vybavené tak, aby vykonali vyšetrenie v plnom rozsahu.

Monitoring:

V roku 2013 bola zdravotná bezpečnosť vody vo verejných vodovodoch kontrolovaná v 79 vzorkách vôd, z toho celkovo závadných bolo 14, čo predstavuje 17,72 %, z toho fyzikálno-chemická závadnosť bola potvrdená v 13 prípadoch (16,46 %), mikrobiologicky závadná bola 1 vzorka (1,29 %). V porovnaní s rokom 2012 sa mierne zvýšil počet odobraných vzoriek, počet nevyhovujúcich vzoriek vôd zostal nezmenený. Z 13 vzoriek, ktoré vykazovali fyzikálno-chemickú závadnosť, 5 vzoriek bolo odobratých z obcí Vozokany a Tomášikovo

(kvalita vody ovplyvnená geologickým podložím), ostávajúce vzorky boli odobrané z vodovodov s vodou dodávanou z vodných zdrojov Jelka. Vo všetkých prípadoch boli prekročené limity v zdravotne nevýznamných ukazovateľoch kvality - mangán, farba, železo, resp. zákal. Jednalo sa však vždy o krátkodobé prechodné zhoršenie kvality vody v týchto ukazovateľoch ovplyvnené momentálnymi prevádzkovými podmienkami.

V jednom prípade bola zistená mikrobiologická závadnosť vody vo verejnom vodovode obce Šoporňa, avšak následným kontrolným odberom mikrobiologická závadnosť nebola potvrdená.

ŠZD:

V roku 2013 sa na základe usmernenia ÚVZ SR okrem monitoringu kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch vykonával v indikovaných prípadoch aj štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD), ktorý bol vykonaný

- na výstupe z čerpacej stanice Jelka (zdroj vody pre diaľkovod Jelka-Galanta-Nitra), kde bolo zistené mierne prekročenie MH v ukazovateli Mn (0,062 mg/l);
- počas náhradného zásobovania pitnou vodou cisternami troch obcí okresu, v čase prerušenia dodávky pitnej vody z diaľkovodu Gabčíkovo boli odobraté tri vzorky pitnej vody z cisternien;
- po obnovení dodávky pitnej vody z diaľkovodu Gabčíkovo, z verejných vodovodov obcí (Trstice, Kráľov Brod, Dolný Chotár) bolo odobraných 5 vzoriek pitných vôd. V 2 verejných vodovodoch (Kráľov Brod a Dolný Chotár) bola zistená mikrobiologická závadnosť z dôvodu prekročenie limitov v ukazovateľoch kultivovateľné mikroorganizmy pri 22oC a 36oC, opakované odbery vzoriek však túto závadnosť nepotvrdili;
- v mesiaci apríl v meste Sered', na základe podnetu občana mesta Sered' vo veci zakalenej vody, boli odobrané 3 vzorky vody - vzorky v sledovaných ukazovateľoch neprekračovali stanovené limity;
- v mesiaci máj v meste Sered', po oznámení prevádzkovateľa verejného vodovodu o zakalení vody v systéme (nárazové vpustenie vody do systému), bolo odobratých 5 vzoriek vôd - zistené bolo v 4 prípadoch prekročenie limitu v ukazovateli Mn, v jednom prípade aj v ukazovateľoch farba, zákal, železo (jednalo sa však o rodinný dom obývaný jednou osobou s minimálnou spotrebou vody);
- vo verejnom vodovode mesta Sered' v mesiacoch júl, september, november, cieľom ktorého bolo priebežné monitorovanie kvality vody vzhľadom na pretrvávajúcu nespokojnosť spotrebiteľov vody s kvalitou pitnej vody v senzorických ukazovateľoch, bolo odobratých 26 vzoriek, pričom len v 2 prípadoch (júlový odber) bol prekročený limit v ukazovateli Mn;
- v mesiaci júl, v čase zakalenia vody v skupinovom vodovode Sered' (viď kap. 1.2) - v meste Sered' a v okolitých obciach bolo odobratých 16 vzoriek vôd (zistené bolo prekročenie limitov v ukazovateľoch farba, zákal, Mn, Fe v 8-ich vzorkách).
- v meste Sered', v čase bezprostredne po zrušení opatrení, na základe podnetu občana mesta Sered' – bolo odobraných 6 vzoriek, prekročenie limitov v stanovených ukazovateľoch sa nepotvrdilo.

V rámci ŠZD ani v jednom prípade z týchto odberov nebola preukázaná mikrobiologická a biologická závadnosť.

Zisťovaná fyzikálno-chemická závadnosť bola riešená s prevádzkovateľom verejného vodovodu, ktorý priebežne zabezpečoval vykonanie príslušných opatrení.

Okrem kontroly kvality vody sa vykonával ŠZD vo vodárenských zariadeniach (kontrolovaná bola napr. prevádzková a hygienická úroveň, vedenie prevádzkových denníkov, plnenie programu kontroly kvality vody, odborná a zdravotná spôsobilosť zamestnancov).

V roku 2013 bolo vykonaných 8 kontrol, v jednom prípade bolo na základe výsledku ŠZD uložené opatrenie na mieste (verejný vodovod Tomášikovo – vid'. kap. 1.2). Opatrenia uložené prevádzkovateľovi skupinového vodovodu Sereď sú taktiež uvedené v kap. 1.2.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovatelia verejných vodovodov každoročne spracovávajú a predkladajú na RÚVZ programy prevádzkovej kontroly kvality vody (ďalej len PPKKV).

Prevádzkovatelia plnenie PPKKV zabezpečujú buď v rámci svojej vlastnej organizácie, alebo dodávateľsky – organizáciami s akreditovaným laboratóriom.

Na základe výsledkov analýz, vykonaných v rámci plnenia PPKKV a monitoringu RÚVZ, možno konštatovať, že výrazné odchýlky neboli zistené.

Plnenie PPKKV možno hodnotiť ako vyhovujúce. Naďalej však pretrváva v prípade niektorých prevádzkovateľov, ktorým kontrolu kvality zabezpečuje dodávateľská organizácia, k neoboznámeniu sa s obsahom protokolov a následne k nevykonaniu prípadných prevádzkových opatrení, resp. výsledky analýz sú zasielané aj v dlhšom časovom odstupe od obdržania protokolu.

Vo vodovodoch prevádzkovaných ZsVS, OZ Galanta naďalej občas dochádza k prekročeniu MH v ukazovateľoch ovplyvňujúcich vlastnosti vnímateľné zmyslami (jedná sa o vodovody, kde často nastávajú poruchy z dôvodu ich fyzickej opotrebovanosti).

Prekročenia limitov boli zistené v priebehu roka ďalej v nasledovných vodovodoch:

Sídliskový vodovod Sereď (prevádzkovateľom ktorého je MsBP Sereď) - 1 x prekročenie NMH v ukazovateli bromičnany. Prevádzkovateľ upravil dávkovanie dezinfekčného prostriedku, vykonaný opakovaný odber vzoriek vôd prekročenie limitu nepotvrdil.

Verejný vodovod Vozokany a Tomášikovo - pretrvávalo prekračovanie limitu v ukazovateli Mn, a v prípade Vozokany aj Fe (vplyv geologického podložja).

Verejný vodovod Štrkovec – bol zistená 1 x mikrobiologická závadnosť (kultivovateľné mikroorganizmy pri 37°C), prevádzkovateľ vykonal príslušné opatrenia, pri opakovanom odbere sa táto skutočnosť nepotvrdila.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V hodnotenom roku neboli zaznamenané epidémie, kde faktorom prenosu bola pitná voda ani dusičnanová alimentárna methemoglobinémia.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

V okrese Galanta naďalej nevidujeme lokality vyhlásené ako kúpacie oblasti s vodou určenou na kúpanie. Na území okresu máme niekoľko prírodných lokalít s neorganizovanou rekreáciou. Z týchto lokalít boli vybrané lokality s najvyššou návštevnosťou - Vodné dielo Kráľová (2 pláže) a ďalšie prírodné lokality (štrkoviská, bagroviská), ktoré ľudia využívajú na prímestskú rekreáciu - Čierna Voda (bagrovisko), Sereď - Horný Čepeň (mŕtve rameno Váhu), Sereď- Horný Čepeň (štrkovisko), Šintavské bane (bagrovisko) a Tomášikovo (bagrovisko). Z každého odberového miesta bol zrealizovaný jeden odber.

Na dvoch odberových miestach voda nespĺňala požiadavky kvality vody na kúpanie: odberové miesto Sereď - Horný Čepeň štrkovisko (Koleno) a Šintavské bane - z dôvodu zistenej mikrobiologickej závadnosti (črevné enterokoky). RÚVZ listom požiadal mestský úrad v Sereďi, v ktorého katastri sa uvedené lokality nachádzajú, o spoluprácu – informovanie verej-

nosti o nevyhovujúcej kvalite vody a o kúpaní na vlastné riziko. Vzhľadom na minimálnu četnosť odberov nie je možné štatisticky hodnotiť vývoj kvality vody na týchto prírodných lokalitách s neorganizovanou rekreáciou.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V kategórii kúpaliská s celoročnou prevádzkou evidujeme 7 zariadení. Patria sem dve zariadenia väčšieho charakteru - Agroturistický areál – relaxačno-rehabilitačné centrum Horné Saliby (tri vnútorné bazény a jedna vírivka) a Termál Centrum Galandia Galanta (4 vnútorné bazény, 3 bazény nekryté sezónne - využívané v letnom období a 1 ochladzovací bazén k saunám), 2 školy so školským vnútorným bazénom prístupným aj pre verejnosť (v prevádzke počas školského roku), Hotel Relax Inn (predtým Rekondičné sanatórium) Šoporňa – Majšín (s 1 menším vnútorným bazénom využívaným v rámci rekondično-rehabilitačných pobytov), Kongresovo-informačné centrum a poradenské centrum Sládkovičovo (vnútorný relaxačný a detský bazén) a Penzión a relaxačné centrum Viktória* v Galante (vnútorný relaxačný bazén a sezónne využívaný vonkajší bazén).

Všetky bazény sú riešené ako bazény s recirkuláciou bazénovej vody. Vo všetkých zariadeniach s výnimkou Agroturistického areálu Horné Saliby je zdrojom vody (natívna voda) na plnenie bazénov voda z verejného vodovodu príslušného mesta (obce), ktorá je ďalej upravovaná v úpravni bazénovej vody a ohrievaná na požadovanú teplotu. V zariadení Agroturistický areál Horné Saliby zdrojom bazénovej vody sú dva zdroje vody, z toho jeden termálny, charakteristický vysokým obsahom amónnych iónov. Bazénové vody sú zdravotne zabezpečené chlórovaním, v prípade bazénov Termál Centrum Galandia aj čiastočnou ozonizáciou. V roku 2013 boli zariadenia prevádzkované štandardne, bez výrazných zmien či už v prevádzkovaní zariadenia alebo aktivít zameraných na modernizáciu prevádzok.

Prevádzkovatelia zariadení vykonávajú pravidelne prevádzkovú kontrolu kvality vody na kúpanie prostredníctvom akreditovaného laboratória na výkon tejto činnosti (súkromnej firmy), informovanosť úradu o kvalite vody zasielaním laboratórnych rozborov prevádzkovateľmi v sledovanom období bola zo strany prevádzkovateľov uspokojivá s výnimkou jedného prevádzkovateľa (viď. časť Hotel Relax Inn Šoporňa – Majšín), zlepšila sa aj informovanosť prevádzkovateľmi o vykonaných opatreniach v prípade zistenia nevyhovujúcej kvality vody na kúpalisku.

Naše oddelenie v týchto zariadeniach vykonáva ŠZD, ktorý je zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie, prevádzkovú hygienu a dodržiavanie prevádzkového poriadku. ŠZD bol vykonaný v 4 zariadeniach a bol zameraný na kontrolu dodržiavania prevádzkového poriadku. Dozor zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie bol vykonaný vo všetkých zariadeniach.

V tomto roku sa ŠZD zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie vykonával v četnosti približne na úrovni roku 2012.

V tabuľke č. 2.4. sú uvádzané výsledky kvality vôd zo ŠZD a z prevádzkovej kontroly, ktorú si zabezpečuje prevádzkovateľ.

Termál Centrum Galandia Galanta

Zariadenie s celoročnou prevádzkou a v letnom období so sezónne využívanými priestormi (letné šatne, zariadenia na osobnú hygienu), bazénmi a vonkajšími oddychovými plochami.

Celoročne sú prevádzkované 4 vnútorné bazény na kúpanie a 1 ochladzovací bazén pre sauny, počas sezóny boli využívané aj 3 vonkajšie bazény - detský, plavecký a relaxačný - neplavecký.

Všetky bazény na kúpanie sú riešené ako bazény s recirkuláciou bazénovej vody. Sezónne využívané priestory boli v prevádzke od 01. 06. 2013 do 31. 08. 2013.

Pracovníkmi RÚVZ bol v tomto zariadení vykonaný 4 x ŠZD zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie, 3 x ŠZD zameraný na kontrolu dodržiavania prevádzkového poriadku a prevádzkovej hygieny vrátane odberu sterov z prostredia so zameraním na kontrolu účinnosti výkonu dekontaminácie priestorov a zariadenia kúpaliska (prevádzkový úsek sauny).

Kúpalisko bolo prevádzkované na primeranej hygienickej úrovni a počas roka nebolo zistené závažné porušenie prevádzkového poriadku a nedostatky v prevádzkovej hygiene.

Nedostatky, ktoré boli zistené, sa týkali evidencie záznamov o čistení a dezinfekcie priestorov a zariadení kúpaliska. Na tomto kúpalisku neboli uložené sankcie.

Pri kontrole kvality vody na kúpanie bolo v 2 prípadoch v rámci jedného odberu v kontrolovaných bazénoch zistené mierne prekročenie ukazovateľa pH (pH sa pohybovalo v rozmedzí 7,82 až 8,05). Mikrobiologická závadnosť vody na kúpanie bola zistená iba v 2 prípadoch: 1 x vo vzorke vody z vonkajšieho detského bazéna (prekročená hodnota kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C) a 1x vo vzorke vody z ochladzovacieho bazéna pre sauny (prekročená hodnota v ukazovateľoch kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C a *Pseudomonas aeruginosa*). Následne v opakovaných odberoch ich prítomnosť potvrdená nebola.

Počas prevádzky zabezpečoval prevádzkovateľ kúpaliska prevádzkovú kontrolu kvality vody na kúpanie a priebežne informoval úrad o kvalite vody zasielaním laboratórnych rozborov. Na základe jeho výsledkov možno konštatovať, že počas roka voda spĺňala požiadavky na kvalitu vody na kúpanie v súlade s právnymi predpismi s výnimkou 4 vzoriek vody – 2 x vo vzorke vody z vonkajšieho detského bazéna a 2 x vo vzorke vody z ochladzovacieho bazéna pre sauny bola zistená mikrobiologická závadnosť vody (prekročená hodnota v ukazovateľoch kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C). Následne v opakovaných odberoch ich prítomnosť potvrdená nebola.

V rámci 1 odberu v 4 kontrolovaných bazénoch bolo zistené mierne prekročenie limitu v ukazovateľoch pH.

Agroturistický areál – relaxačno-rehabilitačné centrum Horné Saliby

V hodnotenom roku bol v zariadení vykonaný 4 x ŠZD zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie a 1 x zameraný na dodržiavanie prevádzkového poriadku a prevádzkovej hygieny.

V 3 odberoch bola zistená mikrobiologická závadnosť, resp. chemická závadnosť. Jednalo sa o bazény oddychové – B1 a B3, resp. rehabilitačný – B4, kde je povolená vyššia teplota vody, pričom podľa vyjadrení prevádzkovateľov môže mať vplyv na kvalitu vody aj dlhší pobyt osôb vo vode ako je odporúčaný čas. Najčastejšie bol prekročený limit povolených hodnôt v ukazovateľoch kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C a *Pseudomonas aeruginosa*, z chemických ukazovateľov to bol viazaný chlór.

V analýzách zabezpečovaných prevádzkovateľom v priebehu roka bola potvrdená závadnosť v bazéne B1 (3x), v ostatných bazénoch (1x), jednalo sa najmä o prekročovanie limitu v ukazovateľoch kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C. Kontrolnými rozbormi následne prevádzkovateľ preukázal účinnosť vykonaných opatrení.

Na základe vyššie uvedených výsledkov bol prevádzkovateľ upozornený na prijatie účinných preventívnych opatrení na kontinuálne zabezpečenie kvality vody v umelom kúpalisku v súlade s platným predpisom. Kúpalisko bolo prevádzkované na primeranej hygienickej úrovni.

Krytá plaváreň pri ZŠ Fándlyho Sereď, Krytá plaváreň pri Gymnáziu s vyuč. jaz. mad'. Galanta, Hotel Relax Inn - rehabilitačný bazén Šoporňa – Majšín

V sledovanom období sa v každom zariadení vykonal 2x ŠZD zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie.

Hotel Relax Inn - rehabilitačný bazén Šoporňa – Majšín (zariadenie v mesiacoch január a február bolo mimo prevádzky) – v mesiaci marec v rámci cieleného ŠZD zameraného na kontrolu kvality vody na kúpalisku počas využívania bazéna na plávanie dočiat a batoliat bola zistená mikrobiologická závadnosť z dôvodu prekročenia limitu povolených hodnôt v ukazovateľoch *Pseudomonas aeruginosa* a kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C. Súčasťou kontroly kvality vody na kúpanie bol aj odber sterov na mikrobiologickú kontrolu efektu dezinfekcie priestorov a predmetov. V steroch zo steny bazéna bola potvrdená prítomnosť *Pseudomonas aeruginosa*. V bazéne boli namerané aj nízke hodnoty voľného chlóru. Zistené výsledky viedli k uloženiu opatrenia podľa § 55 ods. 2 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – ku zákazu kúpania vo vode, ktorá nespĺňa požiadavky na kvalitu vody v umelom kúpalisku podľa platnej vyhlášky až do doby odstránenia zistených nedostatkov. Toto opatrenie, po preukázaní splnenia požiadaviek na odstránenie zistených nedostatkov prevádzkovateľom, bolo zrušené.

Z prevádzkovej kontroly kvality vody na kúpalisku zabezpečovanej prevádzkovateľom vyplynulo, že v priebehu roka bola potvrdená mikrobiologická závadnosť v 3 prípadoch - bol prekročený limit povolených hodnôt v ukazovateľoch *Staphylococcus aureus*, kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C a *Echerichia coli*. V týchto vzorkách boli namerané nižšie hodnoty voľného chlóru.

Výsledky kontroly kvality vody na kúpalisku prevádzkovateľ nepredkladal v termíne stanovenom vyhláškou, v prípade nevyhovujúcej kvality vody na kúpalisku vo svojom zariadení neinformoval orgán verejného zdravotníctva o prekročení limitov a neinformoval o prijatých opatreniach na zlepšenie kvality vody na kúpalisku.

Chýbajúce výsledky kontroly kvality vody na kúpanie doplnil na základe opakovaných upozornení v mesiaci december. Vo vzťahu k neplneniu si povinností vyplývajúcich z platných právnych predpisov na ochranu verejného zdravia RÚVZ bude túto skutočnosť riešiť v súlade s platnou legislatívou.

Krytá plaváreň pri ZŠ Fándlyho Sereď – kvalita vody na kúpanie v sledovanom období spĺňala požiadavky stanovené právnymi predpismi, iba v jednom prípade bola prevádzkovateľom zistená nevyhovujúca kvalita vody na kúpalisku.

Krytá plaváreň pri Gymnáziu s vyuč. jaz. mad'. Galanta - kvalita vody na kúpanie v sledovanom období spĺňala požiadavky stanovené právnymi predpismi okrem 2 vzoriek vody (kontrola kvality vody zabezpečená prevádzkovateľom). V dvoch prípadoch bola preukázaná nevyhovujúca kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch (*Staphylococcus aureus*, kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C, črevné enterokoky) a 2 x v chemických ukazovateľoch (1 x vysoký obsah voľného chlóru a 1 x viazaného chlóru). Prevádzkovateľ zabezpečil primerané opatrenia a následne vykonanými kontrolnými odbermi vzoriek preukázal vyhovujúcu kvalitu vody.

Zariadenia s bazénmi určenými na relax a oddych

Kongresovo-informačné centrum a poradenské centrum Sládkovičovo

Zariadenie je vybudované v kontakte a s prepojením na areál TK Vincov les Sládkovičovo, s vnútorným relaxačným (atrakcie – protiprúd, chrlič, trysky) a detským bazénom, s vlastným zázemím pre návštevníkov a personál. Počas kúpacej sezóny bolo zariadenie mimo prevádzky, inak sa využíva celoročne a návštevníci využívajú aj kľudový vonkajší bazén, ktorý je súčasťou TK Vincov les Sládkovičovo.

V zariadení bol vykonaný 2 x ŠZD zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie a 1 x na dodržiavanie prevádzkového poriadku. V rámci ŠZD neboli zistené v tomto zariadení závažné nedostatky. Odstránenie nedostatkov technického charakteru prevádzkovateľ realizoval v čase odstávky počas trvania kúpacej sezóny.

Voda na kúpanie v hodnotenom období vykazovala stabilnú kvalitu. V 1 prípade boli prekročené hodnoty viazaného chlóru v bazénoch B1 a v kľudovom bazéne a v 2 prípadoch hodnoty voľného chlóru v bazénoch B1 a B2.

Penzión a relaxačné centrum Viktória * v Galante

Zariadenie poskytujúce ubytovanie s doplnkovou službou relaxačného centra v rámci ktorého je vybudovaný saunový svet, vnútorný relaxačný bazén (atrakcie – chrlič, trysky), masáže a zázemie pre návštevníkov. Služby sú doplnené o prevádzku vonkajšieho neplaveckého bazéna, ktorý sa prevádzkuje sezónne, v letnom období. Relaxačné centrum môžu využívať nielen klienti ubytovacieho zariadenia ale aj vonkajší návštevníci.

Pred zahájením sezónne prevádzkovaných priestorov bol vykonaný cielený ŠZD zameraný na kontrolu pripravenosti priestorov na uvedenie do prevádzky, počas sezóny bol vykonaný 1 x ŠZD zameraný na kvalitu vody na kúpalisku. Mimo sezóny bol 1x vykonaný ŠZD zameraný na kvalitu vody v relaxačnom bazéne.

Počas prevádzky si prevádzkovateľ zabezpečoval prevádzkovú kontrolu kvality vody na kúpanie prostredníctvom akreditovaného pracoviska, v rámci tejto kontroly nebola zisťovaná závadnosť vody na kúpanie.

Voda na kúpanie v hodnotenom období vykazovala stabilnú kvalitu, počas roka zariadenie bolo prevádzkované na primeranej hygienickej úrovni.

V roku 2013 bolo ukončené správne konanie vo veci porušenia ustanovení schváleného prevádzkového poriadku tohto zariadenia a ktoré bolo zistené v rámci ŠZD ešte v roku 2012, kedy bolo aj začaté správne konanie. Správne konanie bolo ukončené rozhodnutím o uložení pokuty vo výške 200 €.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

Počas sezóny boli v prevádzke 3 kúpaliská sezónneho charakteru a 1 kúpalisko s celoročnou prevádzkou so sezónne využívanými priestormi a bazénmi na kúpanie v letnom období. Z tohto počtu kúpalísk sú 2 kúpaliská, ktoré využívajú v bazénoch, resp. v niektorých bazénoch termálnu vodu - TK Vincov les Sládkovičovo, TK Horné Saliby a 2 netermálne - letné kúpalisko Modrá Perla Veľké Úľany a Termál Centrum Galandia Galanta - sezónna letná prevádzka.

Pred zahájením sezóny, v súvislosti s novou platnou legislatívou, boli s každým prevádzkovateľom kúpaliska prejednané požiadavky na zabezpečenie stáleho dohľadu na kúpalisku dostatočným počtom plavčikov, vo vzťahu k počtu a druhu prevádzkovaných bazénov bol stanovený počet plavčikov pre jednotlivé kúpaliská.

V priebehu sezóny pracovníci RÚVZ so sídlom v Galante vykonávali ŠZD zameraný na kontrolu kvality bazénovej vody a kontrolu dodržiavania prevádzkového poriadku zariadení, ok-

rem toho v 2 zariadeniach – Termál centrum Galandia Galanta a TK Vincov les Sládkovičovo bola vykonaná mimoriadna kontrola v zmysle usmernenia ÚVZ SR č. OHŽP-5098/2013, ktorá bola zameraná na kontrolu plnenia požiadaviek na kvalitu vody na kúpanie a na kontrolu dodržiavania požiadaviek na vybavenie a prevádzku kúpalísk.

V rámci kontroly kvality vody na kúpanie pri odberoch vzoriek priamo na mieste sa stanovovali ukazovatele - teplota vody a hodnoty ukazovateľov voľný a viazaný chlór. V prípade zistenia prekročenia hodnôt niektorého z ukazovateľov boli priamo na mieste uložené nápravné opatrenia.

V prípade mikrobiologickej závadnosti (na základe predbežného hlásenia RÚVZ Trnava o nadlimitných hodnotách) boli opatrenia riešené s prevádzkovateľom ešte pred obdržaním protokolov. Prevádzkovateľ po vykonaných opatreniach ich účinnosť overoval opakovanými odbermi.

Počas sezóny prevádzkovatelia všetkých kúpalísk kontrolu kvality vody na kúpanie vykonávali prostredníctvom súkromnej firmy, ktorá je akreditovaná na výkon tejto činnosti.

Termálne kúpalisko Vincov les Sládkovičovo:

Zariadenie bolo prevádzkované od 30. 05. 2013 do 09. 09. 2013, po skončení sezóny ostal v prevádzke kľudový bazén už ako súčasť prevádzky Kongresovo-informačno-relaxačného centra. Počas sezóny bolo v prevádzke všetkých 5 bazénov. Bazény B1 (neplavecký), B2 (plavecký), B3 (neplavecký) sú riešené ako bazény s recirkuláciou bazénovej vody, kde zdrojom natívnej bazénovej vody je voda z vodného zdroja. Ostatné bazény - B4 (kľudový) a B5 (detský) sú prevádzkované ako bazény prietochné, bez recirkulácie, s úplným vypustením vody z bazéna 1 x za 2 dni – B4, v prípade B5 sa vypúšťa bazén denne. Ako zdroj bazénovej vody slúži termálna voda, ktorá sa riedi (ochladzuje) pred vstupom do bazénov vodou z vodného zdroja. Termálna voda je charakteristická svojím zápachom a vysokým obsahom amónnych iónov.

Pracovníkmi RÚVZ bol vykonaný 2 x ŠZD zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie a 2 x ŠZD zameraný na kontrolu dodržiavania prevádzkového poriadku a prevádzkovej hygieny. Kúpalisko bolo prevádzkované na primeranej hygienickej úrovni. Počas sezóny nebolo zistené závažné porušenie prevádzkového poriadku a nedostatky v prevádzkovej hygieny.

Nedostatky, ktoré boli zistené, sa týkali nedodržania hodnôt voľného a viazaného chlóru. Na kúpalisku počas sezóny neboli uložené sankcie.

Pri kontrole kvality vody na kúpanie (ŠZD) v rámci jedného odberu bolo zistená mikrobiologická závadnosť v detskom bazéne (prekročenie povolených hodnôt v ukazovateľoch črevné enterokoky, *Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli*, kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C) a nedodržanie hodnôt viazaného chlóru v neplaveckých bazénoch B1 a B3 ako aj prekročenie hodnôt $CHSK_{Mn}$ v neplaveckom bazéne B3.

Počas prevádzky si prevádzkovateľ zabezpečoval prevádzkovú kontrolu kvality vody na kúpanie prostredníctvom akreditovaného pracoviska. Na základe predložených výsledkov prevádzkovateľa možno konštatovať, že počas sezóny voda spĺňala požiadavky na kvalitu vody na kúpalisku v súlade s právnymi predpismi s výnimkou 3 vzoriek vody (B2), kde bolo zistené prekročenie povolenej hodnoty voľného chlóru a v bazénoch B4 a B5 prekročenie hodnôt $CHSK_{Mn}$.

Termálne kúpalisko Horné Saliby:

Počas tohoročnej sezóny bol na základe podnetu vykonaný dňa 12. 06. 2013 cielený ŠZD, kedy bolo zistené prevádzkovanie týchto priestorov bez vydania súhlasu RÚVZ. Prevádzkovateľ síce požiadal dňa 17. 05. 2013 o začatie prevádzkovania kúpaliska a schválenie prevádzkového poriadku, avšak toto konanie nebolo ku dňu ŠZD ukončené vydaním právo-

platného rozhodnutia. Za tento delikt bola rozhodnutím zo dňa 31. 07. 2013 uložená prevádzkovateľovi kúpaliska pokuta vo výške 200 €.

Prevádzka kúpaliska (3 bazény) bola povolená vydaním rozhodnutia dňa 20. 06. 2013 a ukončená dňa 15. 09. 2013. V 31. kalendárnom týždni bol sprevádzkovaný aj dopadový bazén k toboganu, ktorý však bol prevádzkovaný iba v minimálnom rozsahu. Všetky bazény sú prevádzkované ako bazény bez recirkulácie (denne sa vymieňa voda v bazéne pre malé deti a v bazéne k toboganu, ostatné 2 bazény sú prevádzkované s celkovou výmenou vody s vypustením bazéna 1 x za 2 dni, ako zdroj bazénovej vody slúži termálna voda, ktorá sa riedi (ochladzuje) pred vstupom do bazénov vodou z vodného zdroja. Termálna voda je charakteristická vyšším obsahom amónnych iónov.

Pracovníkmi RÚVZ bol v priebehu kúpacej sezóny vykonaný 1 x ŠZD zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie a 3 x ŠZD zameraný na kontrolu dodržiavania prevádzkového poriadku a prevádzkovej hygieny.

Prevádzkovateľ v snahe zabezpečiť mikrobiologickú nezávadnosť vody dávkoval dezinfekčný prostriedok v takom množstve, aby udržiaval hodnotu voľného chlóru na hranici povoleného limitu, čo malo za následok občasné prekročenie hodnôt viazaného chlóru. Tento nedostatok bol v rámci ŠZD riešený uložením blokovej pokuty.

Voda na kúpanie počas tejto sezóny na základe výsledkov ŠZD aj prevádzkovateľa vykazovala stabilnú kvalitu vody, bolo zistené len občasné prekročovanie hodnôt viazaného chlóru, voľného chlóru, mikrobiologická závadnosť vody na kúpanie počas kúpacej sezóny zistená nebola.

Kúpalisko bolo prevádzkované na primeranej hygienickej úrovni a počas sezóny neboli zistené závažné nedostatky v prevádzkovej hygiene.

Kúpalisko Modrá perla Veľké Úľany:

Kúpalisko bolo uvedené do prevádzky dňom 04. 07. 2013 s 1 bazénom na kúpanie (plavecký bazén). Bazén pre deti do 6 rokov bol uvedený do skúšobnej prevádzky dňa 16. 07. 2013. Prevádzka kúpaliska bola ukončená dňom 31. 08. 2013.

Prevádzkovateľ zrealizoval celkovú rekonštrukciu detského bazéna vrátane príslušenstva k bazénu (brodisko, očístná sprcha) a inštalovania vodnej atrakcie (vodný hríb). Zrealizoval zmeny v spôsobe úpravy bazénovej vody a zdravotného zabezpečenia bazénovej vody - nainštaloval nové technologické zariadenie na úpravu vody (filtrácia vody - mechanický lapač nečistôt, tlakový pieskový filter) a na recirkuláciu bazénovej vody (úpravňa vody je určená iba pre tento bazén), technologické zariadenie na prípravu teplej vody do bazénu a prípravu teplej sprchovej vody (slnečné kolektory). Zdravotné zabezpečenie vody na kúpanie v detskom bazéne je zabezpečené chlórovaním. Bazén pre deti do 6 rokov bol uvedený do skúšobnej prevádzky z dôvodu, že bolo potrebné v praxi overiť nový spôsob zdravotného zabezpečenia vody a taktiež nový systém spôsobu úpravy vody na kúpanie v tomto bazéne.

Pracovníkmi RÚVZ bol vykonaný 2 x ŠZD zameraný na kontrolu dodržiavania prevádzkového poriadku a prevádzkovej hygieny a 3 x ŠZD zameraný na kontrolu kvality vody na kúpanie. Kúpalisko bolo prevádzkované na primeranej hygienickej úrovni a počas sezóny neboli zisťované závažné nedostatky v prevádzkovej hygiene. Na tomto kúpalisku počas kúpacej sezóny neboli uložené sankcie.

Kontrola kvality vody na kúpanie (ŠZD):

- všetky vzorky vody v sledovaných mikrobiologických ukazovateľoch vyhovovali požiadavkám na vodu na kúpanie,
- vzorky vody v sledovaných chemických ukazovateľoch z celkovo vyšetrených 6-ich vzoriek nevyhovovali požiadavkám na vodu na kúpanie 3 x: 3 x prekročená hodnota CHSK_{Mn} (2x vzorka z detského bazéna, 1x z plaveckého bazéna), 1 x prekročená hodnota pH vo vzorke z detského bazéna. Avšak z toho 2 vzorky (1 vzorka z detského a 1 z plaveckého bazéna)

mali len informatívny charakter, nakoľko boli odobraté v čase, keď bolo kúpalisko pre verejnosť zatvorené a úprava bazénovej vody nebola dokončená.

Počas prevádzky si prevádzkovateľ zabezpečoval prevádzkovú kontrolu kvality vody na kúpanie prostredníctvom akreditovaného pracoviska, v rámci tejto kontroly bola zistená vyhovujúca kvalita vody na kúpanie.

Termál Centrum Galandia – Galanta

Zhodnotenie prevádzky zariadenia je uvedené v časti „umelé kúpaliska s celoročnou prevádzkou“.

3. Kvalita ovzdušia

3.1 Zhodnotenie stavu kvality voľného ovzdušia

Náš okres nepatrí k územiám s nadmerne znečisteným ovzduším. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je územie dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok. Celkové emisie základných znečisťujúcich látok ovzdušia (SO₂, NO_x, CO) sa pohybujú na úrovni celoslovenského priemeru. V rámci okresu sa nenachádzajú žiadne stanice monitorovania ovzdušia. Okres ani žiadna lokalita v okrese nie je zaradená do oblasti vyžadujúcej osobitnú ochranu. Okresný úrad Galanta, odbor starostlivosti o životné prostredie eviduje v okrese 180 prevádzkovateľov a 276 veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Medzi významných prevádzkovateľov týchto zdrojov zaraďujeme poľnohospodárske družstvá so živočíšnou výrobou, výrobné podniky ako Jasplastik – SK, spol. s r. o., Galanta, Novoplast, výrobné družstvo Sereď, Don Jing Precision Slovakia, s. r. o., Dolná Streda, Slovenské cukrovary s. r. o., Sereď, SAMSUNG Electronics Slovakia, WIEGEL Sereď – žiarové zinkovanie a iné.

3.2 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Nesledovalo sa.

4. Pôsobenie zdrojov hluku

4.1. Zdroje hluku v životnom prostredí

Cestná doprava a neustále sa zvyšujúca intenzita dopravy súvisiaca so stúpajúcim počtom osobných automobilov na cestách, ale aj s nákladnou dopravou a prepravou, ktorá súvisí s výrobnými a skladovými aktivitami v našom okrese, naďalej zostáva významným zdrojom hluku v životnom prostredí. Pretrváva problém so zvýšenou intenzitou nákladných áut na štátnych cestách po zavedení cestného mýta a s tým súvisiace dopravné zápchy a najmä zhoršenie hlukových pomerov v obytných zónach.

Oproti predchádzajúcim rokom sa mierne zlepšila nepriaznivá dopravná situácia v meste Galanta, zlepšenie prinieslo vybudovanie 2. stavby obchvatu mesta Galanta. Očakávaný efekt sa predpokladá až po dobudovaní celého obchvatu mesta, ktorým by sa mala odkloniť doprava mimo mesta.

Nepriaznivá situácia je aj v obciach na trase Galanta - Dunajská Streda ako i v meste Sereď i napriek tomu, že toto mesto má vybudovaný obchvat.

Vplyv na zhoršovanie hluku majú aj rozvíjajúce sa výrobné prevádzky, sklady logistiky a iné podnikateľské aktivity, ktoré sa umiestňujú v širšom okolí obytných zón a svojou prevádzkou zhoršujú pohodu bývania.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Pokračuje sa v budovaní 3. stavby obchvatu mesta Galanta. Iné opatrenia na zníženie hlučnosti z dopravy v okrese Galanta sa nerealizujú.

V hodnotenom roku sme riešili jeden podnet na hluk z prevádzky COOP Jednota v obci Veľký Grob. Na základe výsledkov meraní bolo preukázané, že prevádzkou zdroja hluku neboli prekročené prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí stanovené vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z.

V roku 2013 bol doriešený aj hluk z prevádzky kompresorov chladiacich zariadení predajne COOP Jednota v obci Veľké Úľany. V predmetnej veci RÚVZ Galanta v roku 2012 začal riešiť hluk z tejto prevádzky zo svojho podnetu, na základe vlastných zistení pri kolaudácii stavby, ktorá bola postavená v kontakte s obchodnou prevádzkou. Prvé opatrenia, ktoré prevádzkovateľ vykonal, nepriniesli požadovaný efekt. Následne navrhnuté a zrealizované opatrenia odbornou firmou priniesli očakávaný efekt a meraniami bolo preukázané dodržanie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

• Zariadenia cestovného ruchu

V okrese evidujeme spolu 41 ubytovacích zariadení s celkovou ubytovacou kapacitou 2389 lôžok, z uvedeného počtu 12 zariadení je podľa vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia klasifikovaných ako zariadenia s časovo neobmedzeným ubytovaním nižšieho štandardu (hromadné ubytovne). Ostatné zariadenia sú zaradené do jednotlivých kategórií a tried podľa kritérií stanovených vyhláškou MH SR č. 277/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried (ďalej iba vyhláška MH SR č. 277/2008 Z. z.). Zariadenia sú podľa tejto vyhlášky do kategórií zaradované samotnými prevádzkovateľmi na základe splnenia určených podmienok. Rozdelenie zariadení podľa druhov, ich celkový počet vrátane kapacity sú uvedené v tab. č. 5.1.

Na základe návrhu žiadateľov bolo v hodnotenom období spolu vydaných 8 rozhodnutí, v 4 prípadoch sa jednalo o povolenie novozriadeného ubytovacieho zariadenia (1 hotel, 2 ubytovacie zariadenia v súkromí, 1 kemping*, 1 zariadenie typu hromadnej ubytovne nízkokapacitné), v ostatných prípadoch sa jednalo o vydanie povolení počas kúpacej sezóny (sezónne prevádzkované zariadenia).

V priebehu roka boli predložené na posúdenie 3 projektové dokumentácie na novopripravované stavby – vydané záväzné stanoviská na územné konanie stavby a 4 záväzné stanoviská ku kolaudácii stavby.

Hygienicko-epidemiologická situácia:

Štátny zdravotný dozor bol vykonaný v 12-ich zariadeniach. Bola udelená 1 bloková pokuta v hodnote 10 €. Počas ŠZD v týchto zariadeniach neboli zisťované závažnejšie nedostatky a skutočnosti významné z hľadiska ochrany verejného zdravia.

Súčasťou 5 ubytovacích zariadení zaradených do jednotlivých kategórií a tried podľa kritérií stanovených vyhláškou MH SR č. 277/2008 Z. z., sú poskytované okrem ubytovacích služieb aj iné druhy služieb - relaxačno-regeneračné služby, rekondičné služby, niektoré druhy osobných služieb, hydromasážne bazény, atď. V dvoch zariadeniach podobné služby plánujú realizovať.

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

Do tejto kategórie je zaradených a sledovaných 192 zariadení starostlivosti o ľudské telo (združené prevádzky sú počítané iba ako 1 prevádzka). Na týchto prevádzkach sa vykonáva cca 276 rôznych druhov činností.

Na týchto prevádzkach sme vykonali spolu 127 ŠZD podľa zákona č. 355/2007 Z. z., 16 kontrol podľa nariadenia vlády SR č. 658/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú požiadavky na kozmetické výrobky. Okrem uvedeného sa ešte na prevádzkach ZSoLT vykonali kontroly v počte 39, zameraním ktorých bola kontrola dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov (zák. č. 377/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov), 54 kontrol, ktoré boli zamerané iba na vyhládávanie nebezpečných výrobkov podľa hlásení zo systému RA-PEX v SR.

Aktuálny rozbor situácie – t. j. počet zariadení, ich rozdelenie podľa vykonávaných činností (podľa jednotlivých druhov služieb) je uvedený v tab. č. 5.2.

V našom regióne evidujeme okrem hore uvedených prevádzok ZSoLT aj 7 kombinovaných zariadení (wellness centrá), v ktorých sú okrem ubytovacích a stravovacích služieb poskytované aj iné druhy služieb vrátane služieb starostlivosti o ľudské telo (najmä solárium, sauna, masáž), relaxačno-regeneračné služby, atď. Tieto zariadenia nie sú započítané do celkového počtu ZSoLT, avšak niektoré z činností, ktoré sa v týchto zariadeniach poskytujú, sú uvedené v tab. č. 5.2. Sauny sú vo väčšine prípadov umiestnené v rámci wellness centier, evidujeme ich celkovo v rámci 12-ich zariadení, pričom sa jedná o rôzne druhy sáun (suchá, parná a infra sauna), z toho v 3 zariadeniach sa infra sauny užívajú iba ako súčasťou prípravy na masážnu procedúru.

Spolu naše oddelenie vydalo 11 záväzných stanovísk na zmenu v spôsobe užívania priestorov, kde sa zmenil ich pôvodný účel na účel užívania na prevádzky ZSoLT, ďalej bolo vydaných 49 rozhodnutí - z toho 39 rozhodnutí vo veci uvedenia priestorov do prevádzky, 9 rozhodnutí na zmenu prevádzkového poriadku, resp. zmeny v prevádzkovaní, 1 rozhodnutie o zastavení konania, žiadateľ stiahol späť svoju podanú žiadosť v 6-ich prípadoch. Podľa analýzy celkového počtu vydaných rozhodnutí vyplynula skutočnosť, že z celkového počtu vydaných rozhodnutí sa jednalo iba v 10 prípadoch o zriadenie úplne nových prevádzok. Taktiež bol zaznamenaný väčší počet zrušených prevádzok ako v uplynulom období (oproti minulému roku pokles celkového počtu prevádzok o 13).

ŠZD v počte 66 sme vykonali v rámci posudzovacej a schvaľovacej činnosti z podnetu žiadateľov, a ktorý bol vykonaný v čase pred vydaním rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky, zmeny v prevádzkovaní alebo pred vydaním záväzného stanoviska na zmenu účelu užívania priestorov.

V našom regióne máme taktiež schválených 5 prevádzok ZSoLT, ktorým bol udelený aj štatút chráneného pracoviska a na týchto prevádzkach pracujú osoby s určitým druhom zdravotného postihnutia. Tieto zariadenia boli schválené v spolupráci s oddelením PPLaT.

Okrem už vyššie uvedenej činnosti a z podnetu žiadateľov sme vykonávali konzultačnú činnosť s potencionálnymi prevádzkovateľmi zariadení starostlivosti o ľudské telo – poskytnutie požadovaných informácií vo veci vybavenia prevádzkových povolení a vypracovania prevádzkových poriadkov.

Hygienicko-epidemiologická situácia, zhodnotenie výsledkov ŠZD:

V schválených zariadeniach sa počas hodnoteného obdobia vykonával cielený ŠZD, spolu bolo vykonaných 61 komplexných kontrol. Predmetom tohto ŠZD bola kontrola dodržiavania legislatívy, platnej pre túto činnosť.

V rámci ŠZD sa v zariadeniach vykonávala aj kontrola kozmetických výrobkov používaných pri obsluhu klientov podľa nariadenia vlády SR č. 658/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov - spolu 16 kontrol, skontrolovaných 43 kozmetických výrobkov (najmä kontrola označovania kozmetických výrobkov vrátane dodržania ich dátumu minimálnej trvanlivosti). Nedostatky, ktoré boli zistené (4 prevádzky) sa týkali - 2 x nebola uvedená identifikácia výrobného dávkou, 3 x nebol na kontrolovaných výrobkoch uvedený stanovený text o výrobku v štátnom jazyku a pri výrobkoch (4 x), kde ich dátum minimálnej trvanlivosti bol podmienený ich prvým otvorením, chýbal dátum ich prvého použitia.

V sledovanom období sme venovali zvýšenú pozornosť výkonu ŠZD na všetkých prevádzkach s opaľovacími prístrojmi. V priebehu roka 2013 sme evidovali v regióne 14 prevádzok s opaľovacími prístrojmi, ktoré disponovali 21 klasickými opaľovacími prístrojmi a jedným opaľovacím prístrojom typu slnečná lúka. ŠZD bol zameraný na kontrolu splnenia opatrení, ktoré boli uložené všetkým prevádzkovateľom opaľovacích prístrojov v roku 2012 a tieto opatrenia sa týkali najmä skutočnosti, že majú zabezpečiť meranie UV žiarenia na opaľovacích prístrojoch (ďalej iba meranie). Meranie bolo zrealizované na 13 prevádzkach (21 opaľovacích prístrojov), pričom tieto merania vykonalo akreditované pracovisko (zhotoviteľ ÚVZ SR Bratislava).

Zhodnotenie výsledkov z meraní UV žiarenia na opaľovacích zariadeniach na základe predložených protokolov o skúškach bolo nasledovné:

Počet prevádzok s opaľovacími prístrojmi		Počet opaľovacích prístrojov	Opaľovacie prístroje - max. doba expozície podľa Vyhl. MZ SR č. 554/2007 Z.z.		Opaľovacie prístroje - efektívna ožiarenosť E_{eff} - podľa STN EN 60335-2-27	
Celkový počet	Z toho nevyhovuje		V súlade	V nesúlade	V súlade	V nesúlade
13	6	21	14 (4*)	7	14 (3*)	7

Poznámka k interpretácii výsledkov:

- 7x* - nemožno vysloviť súlad alebo nesúlad so špecifikáciou podľa platnej legislatívy, pretože vypočítaná hodnota stanovená (stiahnutá) na účinnú prahovú dávku je nad resp. pod limitnou hodnotou o hodnotu menšiu ako rozšírená neistota

Na základe nevyhovujúcich výsledkov merania a z dôvodu, že na niektorých prevádzkach došlo taktiež k výmene ultrafialových žiaričov za iné druhy oproti schválenému prevádzkovému poriadku, bola prevádzkovateľom uložená povinnosť požiadať o zmenu prevádzkového poriadku. Táto uložená povinnosť bola prevádzkovateľmi splnená. Ku koncu roka ukončili svoju činnosť 2 prevádzky, čím sa znížil počet prevádzok na 12.

V ZSoLT boli vykonané taktiež kontroly nad dodržiavaním zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov v celkovom počte 39 - nedostatky na tomto úseku zistené neboli.

ŠZD v ZSoLT sa vykonával aj na základe hlásení ÚVZ SR Bratislava – jednalo sa o hlásenia z rýchleho výstražného systému o výskyte nebezpečných výrobkov v Európskej únii (RAPEX). Spolu bol vykonaný ŠZD nad kozmetickými výrobkami na 54 prevádzkach, zameraním ktorého bola iba kontrola výskytu nebezpečných kozmetických výrobkov, resp. výskytu iných nebezpečných výrobkov (napr. farby na tetovanie a permanentný makeup, atď.), na kontrolovaných prevádzkach nebol zistený výskyt nebezpečných výrobkov.

Počas ŠZD neboli zistené vo väčšine prípadov kontrolovaných prevádzok závažnejšie nedostatky a skutočnosti významné z hľadiska ochrany verejného zdravia. Iba na 5-ich prevádzkach v prípade zistenia závažnejšieho porušenia boli udelené sankcie – blokové pokuty v celkovej sume 110 €.

Všeobecne na základe poznatkov zo ŠZD možno konštatovať, že vo väčšine ZSoLT je úroveň poskytovaných služieb v starostlivosti o ľudské telo na primeranej úrovni a úroveň prevádzok po stránke hygienickej, stavebnej a technickej je vyhovujúca.

• **Zariadenia sociálnych služieb**

V našom okrese evidujeme v tejto kategórii spolu 13 celoročne prevádzkovaných zariadení na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, zariadenie opatrovateľskej služby) s ubytovacou kapacitou 822 lôžok (osôb).

Na základe návrhu žiadateľa bolo v sledovanom období vydané 1 rozhodnutie, ktorým sme odsúhlasili prevádzku nového účelového zariadenia v meste Galanta. Jedná sa o zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, s kapacitou 70 osôb. V rámci objektu je k dispozícii pre ubytovanie klientov celkom 48 ubytovacích izieb na 3 podlažiach. Z toho je 26 izieb jednolôžkových (22 izieb v rámci ubytovacích buniek, 4 izby samostatné) a 22 izieb dvojľôžkových. Každá ubytovacia bunka má hygienickú bunku. Okrem ubytovacích služieb v zariadení sú poskytované nasledovné služby: údržba bielizne, základná ošetrovateľská a rehabilitačná starostlivosť, stravovacie služby. Súčasťou nového zariadenia je aj denný stacionár s kapacitou 8 osôb (3 oddychové miestnosti), avšak v sledovanom období o tieto služby v zariadení nebol zatiaľ záujem.

V priebehu roku boli vydané 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii stavby.

Celková situácia a aktuálne zmeny:

Hygienicko-epidemiologická situácia v povolených zariadeniach sociálnych služieb je uspokojivá.

Výkon ŠZD (v 3 prevádzkach) bol zameraný na dodržiavanie platnej legislatívy vrátane kontroly nad dodržiavaním zákona o ochrane nefajčiarov. Prevádzková hygiena a úroveň týchto zariadení je dobrá. Pri ŠZD, v už povolených zariadeniach, neboli zistené závažnejšie nedostatky prevádzkového charakteru. Sankcie v povolených zariadeniach neboli uložené.

Ďalšie zariadenia sociálnych služieb:

Zariadenia na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb: nocľaháreň – 2 zariadenia (2 zariadenia prevádzkované celoročne spolu s nízkoprahovým denným centrom), kapacita spolu 20 lôžok.

Zariadenia poskytujúce podporné služby: denné centrum pre seniorov - 5 zariadení (pôvodne kluby pre dôchodcov).

• **Telovýchovné zariadenia**

V spádovom území evidujeme a sledujeme spolu 22 relaxačno-rekondičných zariadení, z toho 7 samostatných fitness centier, 1 fitness centrum v rámci ubytovacieho zariadenia, 3 zariadenia kombinovaného typu s poskytovaním služieb rôzneho druhu (fitness, bowling, jazda na koni, rybolov, squash, vodoliečba, masáže, telocvičňa, elektroliečba), 2 zariadenia typu športovej haly (telocvičňa, univerzálne ihrisko, squash), 2 tanečné a pohybové štúdiá, 2 športovo-relaxačné zariadenia s bowlingovou dráhou, 1 zariadenie starostlivosti o ľud-

ské telo (súčasťou ktorého sú služby zamerané na pohybovú aktivitu formou individuálnych a riadených cvičení s poradenstvom), 1 tenis klub s 3 tenisovými ihriskami (občasné využívanie kurtov na usporiadanie jednodňových turnajov), 1 zariadenie s motokárovou dráhou, 1 samostatný squash v rámci kaviarne, 1 jazdecká škola.

Na základe návrhov žiadateľov v hodnotenom období boli vydaných 8 rozhodnutí na uvedenie nových zariadení do prevádzky.

Spolu boli predložené na posúdenie 2 projektové dokumentácie na nové pripravované stavby. K návrhu na kolaudáciu stavby bolo vydaných 5 záväzných stanovísk. ŠZD bol vykonaný v 2-och zariadeniach. Závažné nedostatky v týchto zariadeniach neboli zistené.

Telovýchovné zariadenia nadregionálneho významu (hokejový štadión, futbalové ihriská) sa v okrese nenachádzajú. Telovýchovné zariadenia miestneho (obecného) významu – futbalové ihriská s príslušenstvom sa nachádzajú takmer v každej obci a v mestách okresu. V týchto zariadeniach nebol vykonávaný ŠZD.

• Pohrebníctvo

V okrese Galanta sme evidovali naďalej 10 prevádzkovateľov pohrebných služieb. V priebehu roku bolo vydané jedno rozhodnutie na prevádzkovanie pohrebnej služby novému podnikateľskému subjektu (miesto podnikania Sereď), ktorý prevzal aktivity inej pohrebnej služby v tomto regióne, takže celkový počet prevádzkovateľov na území okresu ostal nezmenený.

V okrese naďalej evidujeme celkom 46 pohrebísk (v správe 36 prevádzkovateľov), ktorí majú na túto činnosť povolenie RÚVZ.

V roku 2013 neboli na RÚVZ Galanta predložené žiadosti o vydanie vyjadrenia k exhumácii ľudských ostatkov, ani sme sa nevyjadrovali k medzinárodným prevozom.

Kontrolná činnosť – dozor a štátny zdravotný dozor

V roku 2013 boli ukončené kontroly prevádzkovania pohrebných služieb (2), pričom porušenia zákona č. 131/2010 Z. z. (vedenie evidencie v požadovanom rozsahu, vybavenosť vozidla na prepravu ľudských pozostatkov a pod.) zistené neboli.

Ďalej bolo začiatkom roka ukončené správne konanie vo veci uloženia pokuty v hodnote 300 €. prevádzkovateľovi pohrebnej služby za nedostatky vo vedení evidencie o zaobchádzaní s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami a za chýbajúci zápis o prestavbe vozidla a vybavení chladiacim zariadením v technickom osvedčení.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

V rámci odbornej činnosti v priebehu kalendárneho roku bolo poskytnutých 514 odborných konzultácií, ktoré sa týkali predovšetkým určenia podmienok pre prevádzkovanie zariadení, v ktorých sa vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti, posúdenia vhodnosti priestorov pre zriaďovanie rôznych prevádzok, zásobovania obyvateľov pitnou vodou, kvality pitnej vody, vhodnosti používania zariadení na úpravu pitnej vody v domácnostiach, programov prevádzkovej kontroly kvality vody, prevádzkových poriadkov, projektových dokumentácií rôznych stavieb. Konzultácie boli poskytované aj počas Svetového dňa vody.

V rámci informovania verejnosti sa na internetovej stránke úradu uverejňujú informácie o kvalite vody na kúpaliskách a výsledky monitoringu kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Oddelenie HŽPaZ v sledovanom období vydalo v rámci správneho konania 159 rozhodnutí, 166 záväzných stanovísk, vykonalo 414 kontrol zameraných na dodržiavanie prevádzkového poriadku, prevádzkovej hygieny, kontrolu kvalitu pitnej vody a vody na kúpanie a kontrolu pripravenosti zariadení na začatie prevádzkovania, 42 kontrol zameraných na dodržiavanie zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, 16 kontrol zameraných na kontrolu označovania kozmetických výrobkov a v 54 prípadoch bola vykonaná kontrola v rámci hlásenia o výskyte nebezpečných výrobkoch v EÚ (RAPEX). Bolo spolu odobraných 273 vzoriek vôd (pitných, na kúpanie).

Počas roka sa plnili dve mimoriadne úlohy, a to cieľový ŠZD zameraný na kvalitu vody na kúpanie na kúpaliskách podľa usmernenia ÚVZSR č. OHŽP - 5098/2013 zo dňa 11. 06. 2013 (dozor vykonaný na 2 kúpaliskách, spolu odobratých 9 vzoriek vody na kúpanie) a cieľový ŠZD zameraný na výskyt roztočov a plesní v ubytovacích zariadeniach (do sledovania bolo zaradené 1 ubytovacie zariadenie – penzión, v ktorom bolo z 5 izieb odobratých spolu 5 vzoriek).

Spolupracovali sme s RÚVZ so sídlom v Trnave na plnení úlohy č. 7. 21 Monitoring celkového organického uhlíka (ďalej len TOC) v prírodných a umelých kúpaliskách – zo 4 umelých kúpalísk sme odobrali spolu 15 vzoriek vôd na kúpanie na stanovenie TOC.

V roku 2013 sme pracovali s informačnými systémami pre pitnú vodu a vodu na kúpalisku, do ktorých sme vkladali aj výsledky prevádzkovateľov.

V rámci ŠZD v 8 prípadoch boli udelené blokované pokuty spolu vo výške 170 €. V 3 prípadoch bola udelená pokuta rozhodnutím za porušenie ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. – z toho v 2 prípadoch za prevádzkovanie priestorov bez kladného posudku, v 1 prípade za nedodržanie ustanovení prevádzkového poriadku (ukončenie správneho konania začatého v roku 2012). Raz bola uložená pokuta rozhodnutím za porušenie ustanovení zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve. Celková výška udelených pokút – 865 €.

V priebehu roka 2013 boli v 2 prípadoch v rámci ŠZD uložené opatrenia podľa § 55 ods. 2 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov opatrenia - zákaz používania pitnej vody, ktorá nie je zdravotne bezpečná a nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody. V 1 prípade bolo uložené opatrenie podľa § 55 ods. 2 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – zákaz kúpania vo vode, ktorá nespĺňa požiadavky na kvalitu vody v umelom kúpalisku podľa platnej vyhlášky.

V 14 prípadoch boli preskúšané osoby za účelom získania odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažnej činnosti.

Uplatňovanie procesu HIA v praxi.

V rámci predkladaných návrhov HIA nebola spracovaná a v rámci posudzovacej činnosti, vzhľadom na charakter posudzovaných návrhov a činností nebolo požadované doplnenie návrhov o HIA.

Tab. č. 1.1**Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov****Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013****Kraj: Trnavský****Okres: Galanta**

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Abrahám	1036	1021	98,55
Veľký Grob	1 268	930	73,34
Vozokany	1 167	952	81,58
Tomášikovo	1 628	1 560	95,82
Pusté Sady	586	549	93,69
Šalgočka	450	425	94,44
Zemianske Sady	861	830	96,4
Pata	3 058	2 896	94,7
Sereď	16 166	16 050	99,28
Šintava	1 740	1 640	94,25
Šoporňa	4 143	4 003	96,62
Váhovce	2 100	1 978	94,19
Vinohrady nad Váhom	1 562	1 458	93,34
Dolná Streda	1 445	1 412	97,72
Galanta	15 106	14 965	99,07
Čierna Voda	1 392	1 329	95,47
Čierny Brod	1 585	1 503	94,83
Dolné Saliby	1 928	1 838	95,33
Gáň	750	681	90,8
Horné Saliby	3 183	3 041	95,54
Mostová	1 612	1 519	94,23
Matúškovo	2 045	1 960	95,84
Jánovce	485	109	22,47
Jelka	3 930	3 730	94,91
Kajal	1 525	1 427	93,57
Topoľnica	808	769	95,17
Košúty	1 608	1 505	93,59
Pusté Úľany	1 653	1 530	92,56
Sládkovičovo	5 379	5 316	98,83
Malá Mača	594	581	97,81
Veľké Úľany	4 369	4 088	93,57
Kráľov Brod	1 131	1 077	95,23
Trstice	3 772	3 656	96,92
Dolný Chotár	436	410	94,04
Veľká Mača	2 583	2 429	94,04
Hoste	488	483	98,98
Spolu:	93 572	89 650	95,80

Tab. č. 1.2
Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch
Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013
Zdroj údajov: Monitoring
Kraj: Trnavský
Okres: Galanta

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Abrahám	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Hoste	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Vozokany	1	3	2	50	2	50	0	0	0	0
Tomášikovo	0	3	3	100	3	100	0	0	0	0
Šoporňa	0	4	1	25	0	0	1	25	0	0
Vínohrady nad Váhom	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Šintava	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Dolná Streda	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Váhovce	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Horné Saliby	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Čierny Brod	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Čierna Voda	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Galanta	0	3	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Dolné Saliby	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Malá Mača	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Košúty	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Pusté Úľany	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Jelka	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľké Úľany	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kajal	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Topoľnica	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Zemianske Sady	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Šalgočka	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľký Grob	0	3	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Kráľov Brod	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Trstice	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Gáň	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľká Mača	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Pata	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Sereď	1	5	1	16,67	1	16,67	0	0	0	0
Sládkovičovo	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Mostová	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Jánovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolný Chotár	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Matúškovo	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	4	75	14	17,72	13	16,46	1	1,27	0	0

Tab. č. 1.3
Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch
Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013
Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor
Kraj: Trnavský
Okres: Galanta

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Sereď	41	12	29,27	12	29,27	0	0	0	0
Dolná Streda	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Šintava	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Šoporňa	2	2	100	2	100	0	0	0	0
Kráľov Brod	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Trstice	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Pata	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Váhovce	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolný Chotár	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Matúškovo	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľký Grob	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:*	58	17	29,31	15	25,86	2	3,45	0	0

PM - preverovací monitoring: KM rozšírený o ukazovatele: chloridy, amónne ióny, Cu, Ni, Pb, Cd, fluoridy, Ca+Mg, Ca, Mg, celkové rozpustné látky, Zn, Cr, As, Hg, chloroform, tetrachlórmetán, trichlórétén, tetrachlórétén, PAU a benzo(a)pyrén

KM - kontrolný monitoring: minimálny rozsah

* v rámci ŠZD boli ďalej odobratá 1 vzorka vody z verejného vodovodu, ktorá nie je uvedená v tab. č. 1.3 a to z diaľkovodného systému Jelka – Galanta – Nitra (výtlak z čerpacej stanice Jelka) a 3 vzorky vôd z cisterien v rámci náhradného zásobovania (odstávka diaľkovodu Gabčíkovo)

Tab. č. 1.4**Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch****Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013****Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor****Kraj: Trnavský****Okres: Galanta**

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
V sledovanom období udelená žiadna výnimka											

Tab. č. 1.5**Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda****Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013****Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor****Kraj: Trnavský****Okres: Galanta**

Okres	Miesto (Obec/Zaria- denie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia
Galanta	-	-	-	-	-	-	-

* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

Tab. č. 2.1 Prehľad prírodných kúpalísk

Obec		Plocha		Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláži [m ²]	vody [km ²]						

Trnavský kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante									
okres Galanta									
VD Kráľová, Kaskády	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			
Horný Čepeň - mŕtve rameno Váhu	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			
Horný Čepeň - štrkovisko	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			
bagrovisko Tomášikovo	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			
VD Kráľová, Váhovce	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			
bagrovisko Čierna Voda	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			
Šintavské bane	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			
VD Kráľová, Šoporňa	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			

Tab. č. 2.2 Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk

Prírodné kúpaliská

Kraj Trnavský													
Okres Galanta													
Obec		Plocha				Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické

Trnavský kraj

okres Galanta

VD Kráľová, Kaskády	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	8	0	0	0	0
Horný Čepeň - mŕtve rameno Váhu	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	8	0	0	0	0
Horný Čepeň - štrkovisko	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	1	100	8	1	1	0	0
bagrovisko Tomášikovo	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	8	0	0	0	0
VD Kráľová, Váhovce	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	-	-	-	-	-	-	-	-
bagrovisko Čierna Voda	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	8	0	0	0	0
Šintavské bane	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	1	100	8	1	1	0	0
VD Kráľová, Šoporňa	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	8	0	0	0	0
Sumárne údaje za okres						7	2	28,57	56	2	2	0	0

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj Trnavský						
Okres Galanta						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu

Trnavský kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante						
okres Galanta						
Krytá plaváreň pri Gymnáziu s vyuč.jazykom maďarským Galanta	14.11.2005		70	0	1	1
Penzión a relaxačné centrum Viktória Galanta	25.03.2009		9	0	2	2
Termál centrum GALANDIA Galanta	30.07.2007		887	0	8	8
Agroturistický areál - Relaxačno-rehabilitačné centrum Horné Saliby	13.01.2005		168	3	1	4
Krytá plaváreň Základnej školy J.Fándlyho Sereď	02.02.2005		40	0	1	1
Kongresovo-informačné a poradenské centrum Sládkovičovo	18.03.2010		52	0	2	2
Penzión GRAND Sládkovičovo	24.09.2009	mimo prevádzky	3	0	1	1
Rekondičné sanatórium Šoporňa-Majšín	24.08.2006		20	0	1	1
Sumárne údaje za okres			1249	3	17	20

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská								
Kraj Trnavský								
Okres Galanta								
Obec Galanta	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Trnavský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante								
okres Galanta								
Krytá plaváreň pri Gymnáziu s vyuč.jazykom maďarským Galanta	18	6	33,33	186	10	5	0	5
Penzión a relaxačné centrum Viktória Galanta	18	4	22,22	222	6	3	0	3
Termál centrum GALANDIA Galanta	90	11	12,22	1155	13	7	0	6
Agroturistický areál - Relaxačno-rehabilitačné centrum Horné Saliby	86	18	20,93	942	30	25	0	5
Krytá plaváreň Základnej školy J. Fándlyho Sered'	10	1	10	129	1	1	0	0
Kongresovo-informačné a poradenské centrum Sládkovičovo	23	3	13,04	288	3	0	0	3
Penzión GRAND Sládkovičovo	0	0	0	0	0	0	0	0
Rekondičné sanatórium Šoporňa-Majšín	21	12	57,14	240	20	15	0	5
Sumárne údaje za okres	266	55	20,68	3162	83	56	0	27

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušená	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu

Trnavský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante								
okres Galanta								
Termálne kúpalisko Horné Saliby	20.06.2013	15.09.2013	nie	nie	1021	4	0	4
Termálne kúpalisko Vincov les Sládkovičovo	30.05.2013	09.09.2013	nie	nie	3500	2	3	5
Kúpalisko Modrá perla Veľké Úľany	04.07.2013	31.08.2013	nie	nie	390	0	2	2
Sumárne údaje za okres					4911	6	5	11

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Umelé kúpaliská								
Kraj Trnavský								
Okres Galanta								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Trnavský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante								
okres Galanta								
Termálne kúpalisko Horné Saliby	22	3	13,64	288	4	0	0	4
Termálne kúpalisko Vincov les Sládkovičovo	36	8	22,22	462	12	4	0	8
Kúpalisko Modrá perla Veľké Úľany	11	4	36,36	135	5	0	0	5
Sumárne údaje za okres	69	15	21,74	885	21	4	0	17

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotech- nika a pod.	mimopracov- né aktivity ľudí	iné stacionárne zdroje
Galanta	Počet podnetov spolu:	-	-	-				1		
	<i>z toho: opodstatnených</i>							1		
	<i>neopodstatnených</i>							0		

Tab. č. 5.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ

Okres	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné*		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Galanta	6	399	1	25	8	201	5	93	2	150	3	419	4	28	12	1074	41	2389

Poznámky:

* iné zariadenia: do kategórie sú zaradené hromadné ubytovne, ktoré sa posúdili podľa vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okres	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tíky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušník	Iné	Spolu
Galanta	82	0	47	17	8	8	2	18	2	2	0	1	1	4	192*
Galanta	85	1	47	26	29	14	9+	28	2	12	4	6	5	9	277**

Poznámky:

* počet prevádzok, v združených prevádzkach je počítaná len jedna prevádzka

** počet druhov činností vykonávaných v povolených prevádzkach

+ súčet 9 udáva činnosť tetovania (3) vrátane permanentného makeupu (6)

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ

Okres	Druh zariadenia						Spolu
	Zariadenia na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb	Zariadenia na podporu rodiny s deťmi	Zariadenia na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenia s použitím telekomunikačných technológií	Zariadenia poskytujúce podporné služby	Iné zariadenia	
Galanta	2*	0	13	0	5	0	20

Poznámky:

* zariadenia kombinované – nocľahárne s nízkoprahovým denným centrom

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v spádovom území RÚVZ

Okres	Počet prevádzkovaných pohrebných služieb	Počet chladiacich zariadení / s kapacitou	Počet pohrebných vozidiel**			Počet krematórií	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet mraziacich zariadení s kapacitou
			Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu			
Galanta	10	12/14	1	7	0	0	0	0

Poznámky:

* všetky chladiace zariadenia sú využívané na základe zmluvy o prenájme s prevádzkovateľmi pohrebísk (z toho 2 pohrebné služby využívajú chladiace zariadenia mimo spádového územia RÚVZ Galanta a to v okresoch Nitra a Dunajská Streda), pričom niektorí prevádzkovatelia majú k dispozícii chladiace zariadenia na viacerých pohrebiskách súčasne

** 2 pohrebné služby nevlastnia pohrebné vozidlo, využívajú vozidlo na prepravu na základe zmluvy s inými pohrebnými službami

Tab. č. 6.1 Prehľad uplatňovania procesu HIA v praxi

RÚVZ	Názov HIA	Pre-skrining Áno/Nie	Vyžiadaná HIA Áno/Nie	Ukončená HIA Áno/Nie	Spracovateľ	poznámky
Galanta						V rámci predkladaných návrhov HIA nebola spracovaná a v rámci posudzovacej činnosti, vzhľadom na charakter posudzovaných návrhov a činností nebolo požadované doplnenie návrhov o HIA.

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok.

Okres Galanta k 31.12.2013 mal 93 628 obyvateľov. Podľa štatistických informácií (údaje spracované Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny) bolo v okrese celkom 49 673 ekonomicky aktívneho obyvateľstva, čo je oproti roku mierne zvýšenie. Miera evidovanej nezamestnanosti k uvedenému dátumu je 6,87 %. Do evidenčného počtu zamestnancov spracovaného štatisticky nie sú zahrnuté malé podniky (podnikateľské subjekty s počtom zamestnancov nižším ako 20 osôb). V okrese Galanta je evidovaných celkom 2 267 podnikov a podnikateľských subjektov, 7 309 živnostníkov a 261 subjektov v poľnohospodárstve. Podnikov s počtom zamestnancov 250 a viac je 11 a 1 podnik má viac ako 1 000 zamestnancov.

Vývoj pracovných podmienok je úzko spojený s ekonomickou situáciou podnikov, ktorá v roku 2013 bola všeobecne menej priaznivá. Podniky znižovali počty pracovníkov a objemy výroby, menej investovali do zlepšovania pracovných podmienok.

V okrese Galanta majú prevažujúce zastúpenie podniky priemyselnej výroby, súvisiace hlavne s činnosťou najväčšieho zamestnávateľa v okrese Galanta SAMSUNG Electronics Slovakia, s.r.o., Galanta (SESK). Počet zamestnancov oproti roku 2012 mierne poklesol.

Charakter a zloženie výrobných prevádzok sa v roku 2013 nezmenil, naďalej prevláda výroba plastových dielov, súčiastok i obalového materiálu pre elektrotechnický a automobilový priemysel. Uskutočňovala sa výstavba prevažne skladovacích objektov, väčšie stavby výrobného charakteru sa nerealizovali.

Prehľad najdôležitejších prevádzok podľa odvetví:

- *potravinárske podniky*: Slovenské cukrovary, s.r.o., Sered'; B.M. Kávoviny, s.r.o., Sered'; I.D.C. Pečivárne, a.s., OZ Sered'; Hubert J.E., a.s., Sered'; Mlyn, Sládkovičovo a.s.; Mraziarne a.s., Sládkovičovo;
- *zlievarne*: MACH Trade, s.r.o., Sered' - ekologická likvidácia opotrebovaných autobaterií- výroba olova; B.C.B., s.r.o., Galanta - výroba hliníkových odliatok; SAMKANG DIECASTING Slovakia s.r.o., Sered' - výroba hliníkových odliatok pre SESK a automobilový priemysel;
- *kovovýroba*: UT-Umwelt und Transporttechnik, s.r.o., Dolná Streda - výroba kovových kontajnerov; BEKAERT SK, s.r.o. Sládkovičovo - výroba oceľových kordov do pneumatík pre automobilový priemysel; ALU Jelka, s.r.o., - výroba hliníkových profilov; Maschinen und verkzeugbau., s.r.o., Galanta - výroba zakružovačiek; Pedrazzoli, s.r.o., Galanta - výroba obrábacích strojov; BESYN, spol. s r.o., Viničné - výroba kovových konštrukcií ; MENERT s.r.o., Šaľa - výroba izotermických kontajnerov; BROVEDANI Slovakia, Galanta - výroba kovových mikrokomponentov; DONG JIN PRECISION SLOVAKIA s.r.o., Galantská 592, Dolná Streda - výroba kovových a plastových výrobkov; TZB Global, s.r.o., Malá Mača - výroba prvkov klimatizačných jednotiek z hliníkových plechov; ; STAHL TECH s.r.o, Sered' - spracovanie plechov; BINDER Slovakia s.r.o. Bratislava, prevádzka Sered' – výroba kovových dielov pre automobilový priemysel;
- *stavebný priemysel*: Semmelrock Stein & Design Dlažby, s.r.o., Sered' - výroba zámkovej dlažby; ZIPP, s.r.o., Bratislava - prevádzka Sered'; Kameňolomy a štrkopiesky, a.s., Zlaté Moravce - prevádzka Šoporňa; Štrkopiesky Sedín, a.s.; Štrkom, s.r.o., Čierny Brod; DOPRASTAV s.r.o., Garažd - výroba betónových zmesí; HOLCIM Slovensko - ťažba štrku; KAROVIČ s.r.o., Lozorno, prevádzka Šintava – výroba betónových tvárnic;

- *drevospracujúci priemysel*: Nábytok Czafík, Galanta; Halász, Galanta; spoločnosti V-TETAG, s.r.o., Dolné Saliby; KONTRAKT SK, s.r.o, Sered'; Lamarti Holzverpackungen, s.r.o.Galanta; MODUL LINE, s.r.o. Galanta sa zaoberajú výrobou a opravou drevených europaliet a obalov;
- *textilný priemysel*: DIPEX, s.r.o., Sered'; HAPPY, Topoľnica; ADMIRÁL, Galanta; OCTAN PLUS, s.r.o., Horné Saliby; TIES INTERNATIONALE, s.r.o., Horné Saliby;
- *spracovanie plastov*: NOVOPLAST VD, Dolná Streda; LAVEDO združenie Šoporňa - výroba sklolaminátových výrobkov; JASPLASTIK SK, s.r.o., Galanta; POLYTEC Composites Slovakia, s.r.o., Sládkovičovo; KOAM Elektronik, s.r.o., Sládkovičovo - lisovanie plastových dielov; SAMIL BALENIE, s.r.o., Terezov - výroba obalového materiálu pre elektronický priemysel lisovaním zo speňovateľného polystyrénu, S:E:INVESTEMENT, s.r.o., prevádzka Galanta – likvidácia obalového materiálu na báze polystyrénu a PVC, WEGU SLOVAKIA s.r.o., Pata - výroba plastových výrobkov pre automobilový priemysel; NEPCO SK, s.r.o. - likvidácia obalového materiálu v areáli SESK;
- *elektrotechnický priemysel*: SAMSUNG ELEKTRONICS Slovakia, s.r.o., Galanta
- *ostatné*: JMI, s.r.o., Galanta a NAVIGRAF s.r.o. Vozokany – tlačiarenská výroba; GREEN INTEGRATED LOGISTICS, s.r.o, Sládkovičovo – kontajnerový terminál.

Situácia v zamestnávaní prostredníctvom personálnych agentúr sa nezmenila. Nadalej chýba spätná väzba pri riešení konkrétnych situácií a náležitostí, týkajúcich sa ochrany zdravia, nakoľko zamestnávateľia argumentujú tým, že pracovníci nie sú ich a pri zabezpečovaní preventívnych opatrení na ochranu zdravia (OOPP, preventívne lekárske prehliadky a pod.) sa zameriavajú len na kmeňových zamestnancov. Agentúrne pracovníci sú taktiež prví prepustení pri znižovaní stavov pracovníkov.

V roku 2013 pracovníci oddelenia PPLaT posudzovali zámery o posudzovaní vplyvov na životné prostredie:

- „Výroba interiérových dielov pre automobilový priemysel v Matúškove“
- „Vybudovanie strediska na úpravu a dotried'ovanie zložiek komunálneho odpadu f. ROMAG Senec v Čiernom Brode“
- „Konceptia rozvoja podniku Slovenské Cukrovary Sered' do r. 2018“
- „Zhodnocovanie, zber a skladovanie odpadov spoločnosti ADA WASTE, s.r.o. v Šintave“
- „Courbis - výroba polyuretánových komponentov Priem. park Sered' Juh“

Výnimočné situácie v roku 2013 neboli zaznamenané.

2. Rizikové práce

Celkový počet pracovníkov, vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 bol 1 826, z toho 490 žien čo je oproti roku 2012 pokles o 96 pracovníkov.

Počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce podľa špecifických faktorov je najväčší v rizikovom faktore hluk (r. 2012 – 1645, r. 2013 - 1566), čo predstavuje 90 % z celkového počtu; ďalej chemické látky a zmesi (r. 2012 – 203, r. 2013 - 220). Najvyšší podiel žien z celkového počtu exponovaných pracovníkov (39 %) je v rizikovom faktore chemické látky a zmesi.

Najvyšší počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti zostáva v priemyselnej výrobe (1 574).

Mierny nárast počtu exponovaných pracovníkov oproti roku 2012 sme zaznamenali v riziku chemické látky a zmesi (+ 7,9%). Pokles počtu exponovaných (-7,5%) bol v riziku hluku. Po prehodnotení rizikových prác s rizikovým faktorom ionizujúceho žiarenia v NsP Galanta a Poliklinika Sered', v okrese už neevidujeme práce v riziku ionizujúceho žiarenia.

Pomerné zastúpenie žien z celkového počtu exponovaných pracovníkov sa v priebehu rokov nemení.

Zvýšená pozornosť bola venovaná rizikovým prácam kategórie 4, ktoré zostali už iba v prevádzkach, kde je kvôli technológii výroby zložité aplikovať technické opatrenia na zníženie rizika. Zamestnávateľom bola rozhodnutím uložená povinnosť vypracovať plán riadenia rizika s cieľom zníženia expozície zamestnancov rizikovým faktorom minimálne na úroveň 3. kategórie v časovo vymedzenom období 1 roka od vyhlásenia.

V priebehu roka 2013 bolo v rámci ŠZD vykonaných 24 kontrol rizikových prác. Kontroly sa zamerali na plnenia opatrení vyplývajúcich z rozhodnutí o určení rizikových prác, a poradenskú činnosť, súvisiacu s PZS. Na základe predložených výsledkov objektívnych meraní faktorov pracovného prostredia a organizačných zmien v organizáciách bolo v roku 2013 vydaných 11 rozhodnutí o určení rizikových prác a 1 rozhodnutie na zrušenie rizikových prác.

V roku 2013 sme doriešili návrh z roka 2011 na prehodnotenie vyhlásených rizikových prác s rizikovým faktorom ionizujúceho žiarenia v zdravotníckom zariadení NsP Sv. Lukáša, a.s., Galanta, po obdržaní stanoviska ÚVZ SR.

Zamestnávatelia si povinnosť vypracovať informácie o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracoviskách s vyhlásenými rizikovými prácami v prevažnej miere plnia, zamestnanci sú informovaní, aj keď nie vždy v plnom rozsahu.

Konkrétne údaje za rok 2013 sú uvedené v tabuľkách č. 1_a až 1_f z výstupov programu ASTR_2011.

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň)

Tabuľka č. 1_a

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	26	3	0	0	26	3
B	Ťažba a dobývanie	26	0	0	0	26	0
C	Priemyselná výroba	1168	436	406	45	1574	481
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	70	0	4	0	74	0
F	Stavebníctvo	12	0	0	0	12	0
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	5	0	0	0	5	0
N	Administratívne a podporné služby	1	0	0	0	1	0
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	5	0	0	0	5	0
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	7	6	0	0	7	6
	Spolu	1320	445	410	45	1730	490

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň)

Tabuľka č. 1_b

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	26	3	0	0	26	3
08	Iná ťažba a dobývanie	26	0	0	0	26	0
10	Výroba potravín	172	101	6	0	178	101
11	Výroba nápojov	28	2	0	0	28	2
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku	2	2	0	0	2	2
18	Tlač a reprodukcia záznamových médií	6	3	0	0	6	3
22	Výroba výrobkov z gumených a plastových	190	93	14	8	204	101
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	86	30	0	0	86	30
24	Výroba a spracovanie kovov	54	21	6	0	60	21
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	589	181	378	37	967	218
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	34	0	2	0	36	0
31	Výroba nábytku	5	1	0	0	5	1
32	Iná výroba	2	2	0	0	2	2
36	Zber, úprava a dodávka vody	19	0	0	0	19	0
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	51	0	4	0	55	0
42	Inžinierske stavby	12	0	0	0	12	0
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	5	0	0	0	5	0
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	0	0	0	1	0
84	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	5	0	0	0	5	0
86	Zdravotníctvo	7	6	0	0	7	6
	Spolu	1320	445	410	45	1730	490

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň).

Tabuľka č. 1_c

Rizikový faktor 1. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	2	1	0	0	2	1
Hluk	1176	387	390	37	1566	426
Chemické látky a zmesi	171	70	49	16	220	86
Vibrácie	19	0	0	0	19	0
Záťaž teplom a chladom	12	2	0	0	12	2

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (2. stupeň).

Tabuľka č. 1_d

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Mycobactérium tuberculosis	2	1	0	0	2	1
Hluk	Premenný	1176	387	390	37	1566	426
Vibrácie	Prenášané na celé telo	19	0	0	0	19	0
Záťaž teplom a chladom	Záťaž chladom	12	2	0	0	12	2

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň).

Tabuľka č. 1_e

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Alergény	11	0	0	0	11	0
Dráždivé	47	25	10	8	57	33
Chemický karcinogén – mutagén	43	5	0	0	43	5
Jedovaté – toxické	38	0	0	0	38	0
Látky poškodzujúce reprodukciu	32	5	0	0	32	5
Pevné aerosóly	97	45	39	8	136	53
Veľmi jedovaté – veľmi toxické	38	0	0	0	38	0

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (3. stupeň).

Tabuľka č. 1_f

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	11	0	0	0	11	0
Cytostatiká	5	5	0	0	5	5
Drevo exotických drevín - pevný aerosol	2	2	0	0	2	2
Drevo ostatných drevín - pevný aerosol	2	2	0	0	2	2
Múka	36	16	0	0	36	16
Olovo a jeho zlúčeniny	27	0	0	0	27	0
Perie	5	3	0	0	5	3
Rastlinný pevný aerosol ostatný (vrátane obilného)	2	0	0	0	2	0
Sklolamináty - pevný aerosol z opracovania	15	0	10	8	25	8
Styrén	31	20	10	8	41	28
Uhlie hnedé a lignit	0	0	6	0	6	0
Zváračské pevné aerosoly - zmes dymov zo zvarovania bez bližšieho určenia	31	22	19	0	50	22
Železo a jeho zliatiny - pevný aerosol	4	0	4	0	8	0

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby (§ 21 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

V zmysle platnej legislatívy, upravujúcej preventívny pracovno-lekársky dohľad nad prácou a pracovným prostredím zamestnancov, sme sa naďalej zameriavali pri výkone ŠZD aj na plnenie týchto ustanovení zo strany organizácií a poskytovanie informácií. Z celkového počtu prevádzok s vyhlásenými rizikovými prácami majú PZS zabezpečené cca v 95 %.

V okrese má ku koncu roka 2013 z prevádzok v evidencii oddelenia PPLaT celkom 118 organizácií uzatvorenú zmluvu, z toho 55 je organizácií s vyhlásenými rizikovými prácami. Počet pracovníkov v organizáciách s vyhlásenými rizikovými prácami je celkovým počtom pracovníkov v organizácii, preto je vyšší ako celkový počet pracovníkov, vykonávajúcich rizikové práce. Údaje uvedené v tabuľke sú prehľadom len organizácií v pôsobnosti oddelenia PPLaT, nie sú v ňom zahrnuté všetky prevádzky okresu.

Pracovníci ostatných oddelení RÚVZ so sídlom v Galante tiež sledovali spôsob zabezpečenia dohľadu nad prácou a pracovným prostredím, avšak bez evidencie celkového počtu pracovníkov a pomerného zastúpenia žien. Práve preto táto skutočnosť nie je uvedená v tabuľke č. 12a-d. Z informácií poskytnutých jednotlivými oddeleniami je zabezpečenie dohľadu nad prácou a pracovným prostredím nasledovné:

- HDM - v 20 prevádzkach dodávateľským spôsobom. Jedná sa o školské a sociálne zariadenia, ktoré spravuje VÚC;
- Epidemiológia - MsPK Sereď, ktorej spoluvlastníkom sa stala spoločnosť, zabezpečujúca aj PZS; NsP Sv.Lukáša, a.s., Galanta - dodávateľským spôsobom;
- HV a PBU - dodávateľským spôsobom 4 organizácie;
- HŽP a Z - dodávateľským spôsobom 5 organizácií.

V porovnaní s rokom 2012 počet uzatvorených zmlúv o výkone pracovnej zdravotnej služby v podnikoch sa nezmenil.

Najväčšie zastúpenie pri poskytovaní služieb PZS v okrese majú ProCare, s.r.o., Žiar nad Hronom; MEDICHEM, s.r.o., Bratislava; ENSARA, s.r.o. Piešťany; Zdravie pri práci, s.r.o., Nitra; Santé Slovakia, s.r.o. Bratislava.

Naďalej evidujeme organizácie, ktoré jednájú s PZS o podmienkach zabezpečenia dohľadu nad zdravím pracovníkov a pracovným prostredím.

V priebehu roka 2013 nás žiadna PZS neprizvala k spoločnej previerke v rámci bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. S pracovníkmi PZS sme spolupracovali pri šetrení podozrenia na chorobu z povolania.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania.

Na základe požiadavky KPLaT bolo v okrese Galanta v r. 2013 vykonané 1 prešetrovanie pri podozrení na chorobu z povolania.

Jednalo sa o chronickú lumbalgiu u pracovníčky SESK v Galante, pracujúcej na pozícii skladníčka, so záverom, ktorý potvrdzoval profesionálnu súvislosť ochorenia.

5. Choroby z povolania

Pri vyššie uvedenom prípade bola potvrdená profesionálna súvislosť ochorenia.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi.

Bolo vykonaných 18 cielených previerok v prevádzkach s výskytom chemických látok, použitie toxických a veľmi toxických látok a zmesí nebolo zistené. Cieľene sa pri ŠZD kontroluje zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov pri výrobe, skladovaní, predaji a zaobchádzaní s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami. Zabezpečuje sa poradenstvo a konzultácie o novej chemickej legislatíve, o povinnostiach ohľadne evidencie, označovania, klasifikácie a toxikologickej charakteristike používaného chemického prípravku. Prebehli konzultácie s dvoma školami ohľadne používania chemických látok pri výučbe chémie, o ich skladovaní, odstraňovaní obalov a vypracovania prevádzkového poriadku.

Samostatne bol posúdený 1 prevádzkový poriadok, v ostatných prípadoch boli súčasťou návrhu na uvedenie do prevádzky, resp. vyhlásenia rizikových prác.

Boli vydané 2 súhlasy na nakladanie s nebezpečnými odpadmi. Pracovníci oddelenia poskytli 17 konzultácií s odporúčaniami na dopracovanie a doplnenie prevádzkového poriadku.

Skladovanie veľmi toxických a toxických látok a zmesí sa v organizáciách vykonáva iba vo veľmi malých množstvách a výnimočných prípadoch, pretože v priemyselnej výrobe sa postupne nahradili inými látkami. Poľnohospodárske podniky aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín si väčšinou zabezpečujú dodávateľským spôsobom.

V roku 2013 v okrese Galanta nebola hlásená žiadna mimoriadna situácia ani havária.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory.

Situácia v evidencii zamestnancov pracujúcich v riziku karcinogénnych a mutagénnych faktorov sa v porovnaní s rokom 2012 nezmenila.

Vyhlásené práce s rizikom chemickej karcinogenity evidujeme pri miešaní cytostatík na POKO NsP Galanta. Na oddelení pracujú dve lekárky a dve zdravotné sestry, ktoré musia vykonávať naraz viac činností.

V roku 2013 bolo vydaných 7 rozhodnutí - súhlas na manipuláciu s materiálom, obsahujúcim azbest pri búracích prácach. V troch prípadoch sa jednalo o likvidáciu AZC potrubia a v 4 o odstraňovanie strešnej krytiny.

V rámci ŠZD v drevospracujúcich prevádzkach bola kontrola zameraná na plnenia ustanovení NV SR č. 356/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci. Pri kontrolách bolo zistené, že výrobný program sa orientuje na výrobu z veľkoplošného materiálu (drevotriessky a pod.) resp. na montážne práce z polotovarov. Tvrdé drevo sa spracúva vo veľmi malom objeme. Prevádzkovatelia boli poučení o možnom ohrození zdravia pri práci s týmto materiálom a o potrebe dôsledného používania OOPP na ochranu dýchacích ciest pri práci s týmto drevom.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore.

V roku 2013 bolo vypracovaných 164 návrhov na vydanie rozhodnutia a záväzného stanoviska orgánu verejného zdravotníctva, z toho 81 na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky, 2 na nakladanie s nebezpečnými odpadmi, 21 k návrhom na začatie územného konania, 25 na zmenu v užívaní stavby a ku kolaudácii. Bolo vydaných 11 rozhodnutí o vyhlásení, resp. prehodnotení rizikových prác a 1 rozhodnutia o ich zrušení.

Boli posúdené 3 samostatné prevádzkové poriadky, v 11 prípadoch boli prevádzkové poriadky súčasťou žiadosti o vydanie súhlasu na uvedenie priestorov do prevádzky či určenie rizikových prác.

Bol vykonaný 1 prieskum pracoviska a pracovných podmienok pri prešetrení podozrení na chorobu z povolania a 21 previerok v súvislosti s návrhom na uvedenie chráneného pracoviska pre osoby so zníženou pracovnou schopnosťou do prevádzky alebo zriadenie chráneného pracovného miesta v jestvujúcej prevádzke.

Na odstránenie menej závažných nedostatkov, zistených pri výkone ŠZD, boli formou zápisnice ukladané opatrenia s určením termínu na ich odstránenie. Pri závažnejších nedostatkoch boli prizvaní štatutárni zástupcovia na prerokovanie k regionálnemu hygienikovi a v 3 prípadoch boli uložené sankčné opatrenia.

Pracovníci oddelenia pripravili podklady na vypracovanie 51 odborných stanovísk. Riešili 9 podnetov a spolupracovali na šetrení sťažnosti s orgánmi miestnej samosprávy. Podieľali sa na plnení úloh v celkovej pôsobnosti RÚVZ. Značná pozornosť bola venovaná aj konzultačnej a poradenskej činnosti v oblasti ochrany zdravia pri práci.

Bolo vykonaných 137 kontrol fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Závažné porušenie zákona nebolo zistené.

Pri výkone ŠZD sme sa venovali problematike znižovania rizika vzniku ochorení podmienených prácou u zamestnancov pri práci so zobrazovacími jednotkami v každom podniku, kde sa zobrazovacie jednotky používajú na stabilných pracovných miestach väčšinu pracovného času. Pri previerkach sme kládli dôraz najmä na priestorové usporiadanie a svetelné podmienky na týchto pracoviskách a vybavenie vhodným nábytkom so zreteľom na ergonómiu. V niektorých prípadoch bolo zistené, že nesprávnym usporiadaním pracoviska dochá-

dzalo k oslneniu monitorov a následným tienením žalúziami dochádzalo k zníženiu intenzity prirodzeného osvetlenia pracoviska. Režim práce a odpočinku je vyhovujúci. Na veľkej väčšine pracovísk sa používajú LCD monitory.

Zamestnancom, pracujúcim so zobrazovacou jednotkou väčšinu pracovného času, bolo rozdáných 32 kontrolných listov. Pracovníci nie sú zo strany zamestnávateľa informovaní o možnosti zabezpečenia účasti zamestnancov na skriningovom vyšetrení očí a zraku pred zaradením na prácu so ZJ a v priebehu zamestnania (v prípade zrakových ťažkostí) a taktiež o možnosti účasti zamestnancov na vyšetrení pohybového a nervového systému (v súvislosti s výkonom práce).

Na orientačné zhodnotenie svetelných pomerov na mieste výkonu pracovných úloh sa využíva aj vlastný luxmeter.

V roku 2013 nebola na oddelenie doručená žiadna sťažnosť.

V priebehu roka 2013 bolo podaných 9 podnetov na výkon štátneho zdravotného dozoru.

V priebehu roka 2013 pracovníci odd. PPLaT kontrolovali aj plnenie nariadených opatrení uložených pri riešení podnetov z r. 2012.

9. Podpora zdravia pri práci.

Táto činnosť sa realizovala prostredníctvom „Poradne ochrany a podpory zdravia“ v rámci „Poradne zdravia“, ale aj priamo v jednotlivých prevádzkach v priebehu výkonu štátneho zdravotného dozoru.

Zdravotno - výchovné aktivity na podporu zdravia pri práci zabezpečovali pracovníci oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a to priamo na pracoviskách počas výkonu štátneho zdravotného dozoru, prostredníctvom poradne ochrany a podpory zdravia a individuálnymi konzultáciami so zreteľom na konkrétne rizikové faktory v pracovnom prostredí.

Zamestnávateľom boli poskytované informácie týkajúce sa platnej legislatívy, problematiky práce s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami, vypracovávanie prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku, prehodnocovania rizikových prác 4. kategórie.

U zamestnancov sa poradenstvo týkalo možnej profesionálnej súvislosti so vznikom choroby z povolania, vzťahov pracovnej činnosti a poškodenia zdravia, náplní a frekvencie lekárskech preventívnych prehliadok u pracovníkov v riziku, povinností zamestnávateľov a práv zamestnancov.

V priebehu výkonu štátneho zdravotného dozoru na overenie dodržiavania požiadaviek legislatívnych úprav, týkajúcich sa poskytovania informácií zamestnancom v oblasti ochrany zdravia pri práci zo strany zamestnávateľov bolo rozdáných 132 kontrolných listov, vyplnených sa vrátilo cca 75 %.

Vzhľadom na skutočnosť, že v okrese Galanta je najviac rizikových prác s rizikovým faktorom hluk, vyhodnotili sme kontrolné listy zamerané na hluk. Výsledky spracovania potvrdili poznatky z minulých rokov - pracovníci sú síce zo strany zamestnávateľa informovaní o výskyte rizikového faktora v prevádzke (až 90 %), ale viac ako 50 % nepozná konkrétne hodnoty hluku na pracovisku (výsledky objektívnych meraní). OOPP majú pracovníci k dispozícii vo všetkých organizáciách. Na mnohých pracoviskách sa pracovníci bránia ich používaniu, ako dôvod udávajú že ich dlhodobjšie používanie obťažuje (chrániče sluchu).

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť.

Pregraduálna výchova (na odd. PPLaT v rozsahu 106 hodín) bola zabezpečená pre 8 študentov Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU a 5 študentov Vysokiej školy Sv. Cyrila a Metoda v Trnave – odborná prázdninová prax. Postgraduálnu predatestačnú prípravu absolvoval 1 lekár.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci medzi MPSVR SR a MZ SR.

Pracovníčky oddelenia PPLaT vykonali v spolupráci s IP Trnava spoločnú previerku v prevádzke SAMKANG DIECASTING SLOVAKIA, s.r.o., Sereď, ktorá sa zaoberá výrobou a hutným spracovaním neželezných kovov, kde pretrváva opakované neplnenie povinností ustanovených v Z.č. 355/2007 Z.z. a naďalej prevádzkuje bez kladného posudku orgánu verejného zdravotníctva, napriek zákazu prevádzkovania.

Previerka bola realizovaná podľa vopred dohodnutého harmonogramu na základe písomnej žiadosti o spoluprácu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Galante zaslaného Inšpektorátu práce v Trnave.

Zamestnávateľ bol upozornený na povinnosti vyplývajúce z platnej legislatívy s dôrazom na prevenciu, posudzovanie rizík so zreteľom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a výkon preventívnych lekárskech prehliadok zamestnancov súvisiacich s výkonom práce na základe osobitných predpisov. Spoločnosti bola za neplnenie povinností vyplývajúcich zo Z.č. 355/2007 Z.z. uložená sankcia.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s novou chemickou legislatívou

V roku 2013 bolo vydaných 7 súhlasov na nakladanie s azbestom pri odstraňovaní AZC strešnej krytiny a potrubí v obytných domoch. Práce vykonávali spoločnosti, ktoré majú oprávnenie na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb.

Bolo posúdených 6 prevádzkových poriadkov pre prácu s chemickými faktormi, ktoré boli súčasťou návrhov na uvedenie priestorov do prevádzky a návrhov na určenie rizikových prác.

Pracovníci odd. PPLaT pri previerkach v prevádzkach s výskytom chemických látok zabezpečujú poradenstvo a konzultácie o novej chemickej legislatíve, o povinnostiach ohľadne evidencie, označovania, Karte bezpečnostných údajov, klasifikácie a toxikologickej charakteristike používaného chemického prípravku. V prípade rozporov s požiadavkami Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) sú prevádzkovatelia na tieto skutočnosti upozorňovaní. Tieto povinnosti sa vyžadujú aj pri vypracovávaní prevádzkových poriadkov na

ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci, posudkoch o riziku a návrhoch na vyhlásenie rizikových prác s rizikovým faktorom chemických látok.

13. Personalistika

V priebehu roka 2013 ukončila pracovný pomer 1 VŠ pracovníčka. 1 pracovníčka si zvýšila kvalifikáciu a ukončila 1. stupeň vysokoškolského štúdia – bakalár.

Personálne obsadenie - špecializácia:

1 VŠ iný - špecializácia hygiena pracovných podmienok;

1 DAHE - špecializácia v odbore PPL;

2 VŠ zdrav. - z toho 1 špecializácia zdravie pri práci, 1 bez špecializácie.

Tabuľky 2 - 15.

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)			
	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia kladné / záporné			
- § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	81/0		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	3/0		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia a na činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenie zamestnancov biologickým faktorom			
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín			
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku			
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	8/0		
- o návrhoch na nakladanie s nebezpečnými odpadmi a na prevádzkovanie zariadení na zneškodňovanie nebezpečných odpadov	2/0		
- o návrhoch na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác / o zrušení rizikových prác	10/3		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov			
- ostatné	7/0		
S p o l u:	111/0		
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia			
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby			
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb			
E. Záväzná stanoviská :			
- § 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.	53/0		
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	21/0		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	25/0		
- iné (zámery)	7/0		

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
kontrola - miestne zisťovanie (ukončená záznamom)	386
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	-
Šetrenie petícií	-
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD*	9
Odborné stanoviská (expertízy)	51
Konzultácie	451
Poradenstvo - individuálne	60
- skupinové	4
Iné činnosti**	118

* spravidla prekvalifikovanie sťažností podľa obsahu

** napr. šetrenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd a pod

Tabuľka č. 5a

Podnik Organizácia Spoločnosť	Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom che- mickej karcinogenity	Klasifikácia / kate- gorizácia podľa NV SR č.356/2006 Z.z.*	Počet expo- novaných celkom/žien	Výsl. mera- nia/Množstvo spotrebova- ných látok/rok**
NsP Galanta POKO	práca s cytostatikami	proces s r.ch.k	4/4	1975 amp.

* 1. – dokázaný karcinogén pre ľudí

2. – pravdepodobný karcinogén

proces s r.ch.k. – proces s rizikom chemickej karcinogenity

**N – objektivizácia neudaná, resp. spotreba neudaná

Tabuľka č. 5b

Oznámenie o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest podľa NV SR č. 253/2006 Z.z.	P o č e t
Oznámenie o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest	7
Kontrola – miestne zisťovanie (ukončená záznamom) vykonaná po oznámení o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest	3

Tabuľka č. 6

Štátny zdravotný dozor na pracoviskách so zobrazovacími jednotkami (podľa NV SR č. 276/2006 Z.z.)	P o č e t
Kontrola (ukončená záznamom)	8
Kontrolné listy	32
Pokyny na odstránenie nedostatkov	–
Sankčné opatrenia*	–

Tabuľka č. 7

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
	Azbest	Biologické faktory	Chemické faktory	Hluk	Karcinogénne a mutagénne faktory	Neionizujúce žiarenie	Psychická pracovná záťaž	Bremená	Vibrácie	Zobrazovacie jednotky
Galanta	10	-	18	69	-	-	-	-	4	32

Tabuľka č. 8

Sankčné opatrenia	P o č e t	V s u m e
Pokuty za priestupky – blokové konanie	-	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1629.- € okrem blokových (§ 56 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 46 zák. č. 355/2007 Z. z.)	3	10 500 €
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby (§ 55 ods. 2 písm. a) zák. č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Iné sankcie / opatrenia – zákaz činnosti alebo prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z.)	1	-
Trestné oznámenie	-	-
Náhrada nákladov (§ 58 zák. č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Zvýšenie poistného (podľa zák. č. 413/2002 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zák.č. 71/1967 Zb.)	-	-

Tabuľka č. 9.

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania				
Číslo položky zoznamu	Diagnóza	Organizácia	Profesia	Záver prešetrovania S/N*
47	Iné poškodenie zdravia z práce (Chronická lumbal-gia)	SESK Galanta	skladník	S

S – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N - nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

Tabuľka č. 11

Prehľad o počte podnikateľských subjektov kontrolovaných v roku 2012						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO-nezapísaný v OR	-	-	-	-	-	-
Podnikateľ-FO-zapísaný v OR	56	74	21	-	-	151
FO – slobodné povolanie	-	-	-	-	-	-
FO – poľnohospodárska výroba	-	7	-	-	-	7
Fyzické osoby spolu	56	81	21	0	0	158
Verejná obchodná spoločnosť	-	1	-	-	-	1
Spoločnosť s ruč.obmedz.	-	46	64	34	21	165
Komanditná spoločnosť	-	-	-	-	-	-
Nadácia	-	-	-	-	-	-
Nezisková organizácia	-	-	-	-	-	-
Akciová spoločnosť	-	6	10	7	-	23
Družstvo	-	-	12	4	-	16
Spol. vlastn. pozemkov a bytov	-	-	-	-	-	-
Štátny podnik	-	-	-	-	-	-
Národná banka Slovenska	-	-	-	-	-	-
Banka – štátny peňažný ústav	-	-	5	-	-	5
Rozpočtová organizácia	-	-	-	-	-	-
Príspevková organizácia	-	-	-	-	-	-
Obecný podnik	-	-	-	-	-	-
Fondy	-	-	-	-	-	-
Verejnoprávna inštitúcia	-	-	-	-	-	-
Zahraničná osoba	-	-	-	-	-	-
Sociálna a zdravotné poisťovne	-	-	4	-	-	4
Odštepny závod	-	-	-	-	-	-
Združenie (zväz, spolok)	-	1	-	-	-	1
Politická strana, hnutie	-	-	-	-	-	-
Cirkevná organizácia	-	3	-	-	-	3
Organizačná jednotka združenia	-	-	-	-	-	-
Komora (s výn. profesných komôr)	-	-	-	-	-	-
Záujmové združenie	-	-	-	-	-	-
Obec, mesto	-	-	10	-	-	10
Krajský a obvodný úrad	-	-	-	-	-	-
Samospráv. kraj	-	-	-	-	-	-
Právnické osoby spolu	0	57	105	45	21	228
SPOLU	56	138	126	45	21	386

Tabuľka č. 12

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špecializované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	pre- a postgraduálna výchova (počet hodín)				
3	98	-	-	2	-

Tabuľka č. 13 a - d

RÚVZ Galanta	PZS vo firmách					
	kde nie sú vyhlásené rizikové práce			s vyhlásenými rizikovými prácami		
	počet previerok	počet zamestnancov	z toho žien	počet previerok	počet zamestnancov	z toho žien
vlastnými odbornými zamestnancami	-	35	33	-	-	-
dodávateľským spôsobom	53	5645	2835	55	3730	914
nemajú	112	1507	1600	9	706	87

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov, látok reprodukčne toxických a látok vzbudzujúcich veľké obavy § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z.	Počet súhlasných/nesúhlasných rozhodnutí
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane zmeny v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov a mutagénov, látok reprodukčne toxických a látok vzbudzujúcich veľké obavy) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	0/0

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania materiálov, chemických látok a prípravkov, nástrojov, strojov, zariadení, pracovných a technologických postupov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Oznámenie o začatí vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi alebo právnickými osobami (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	28
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Zneškodnenie nebezpečnej látky alebo nebezpečnej zmesi alebo látky vo výrobku , ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky obsiahnutej v prípravku alebo vo výrobku, a ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c/ zákona č. 67/2010 Z.z.)	-
Opatrenia prijaté v prípade, že látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia *. (§ 26 ods. 3 písm. e/ zákona č. 67/2010 Z.z.)	

Obsah:

1. Personálne obsadenie oddelenia za sledované obdobie
  2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov
  3. Rozbor činnosti
    - 3.1 Štátny zdravotný dozor
      - 3.1.1 Posudzovacia činnosť
      - 3.1.2 Kontrolná činnosť
    - 3.2 Úradná kontrola
      - 3.2.1 Úradná kontrola v potravinárskych podnikoch
      - 3.2.2 Kontrola v ZSS
      - 3.2.3 Audity a inšpekcie kontrolných orgánov
    - 3.3 Zdravotná neškodnosť
      - 3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín
      - 3.3.2 Chemické hodnotenie potravín
    - 3.4 Turistická sezóna
      - 3.4.1 Letná turistická sezóna
      - 3.4.2 Zimná turistická sezóna
    - 3.5 Hromadné akcie
  4. Sankčné opatrenia
  5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení
  6. Poradne správnej výživy
  7. Hlavné úlohy a projekty, mimoriadne úlohy
    - 7.1 Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeléj populácie
    - 7.2 Monitoring jodidácie kuchynskej soli
    - 7.3 Bezpečnosť PET fliaš
    - 7.4 Bezpečnosť výrobkov určených pre deti
    - 7.5 Bezpečnosť papierových a kartónových obalových materiálov
    - 7.6 Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách
    - 7.7 Monitoring bisfenolu „A“ v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami
- Prílohy:
Tabuľková časť
Celoročná správa pre kozmetické výrobky

1. Personálne obsadenie oddelenia za sledované obdobie

Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Galante (ďalej len RÚVZ so sídlom v Galante) na oddelení hygieny výživy a PBP toho času pracuje 5 zamestnancov, z toho 4 VŠ a 1 AHE.

Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

	Meno, priezvisko, titl.	Rok nástupu na RÚVZ odd. HV	VŠ I. stupňa	VŠ II. stupňa	VŠ III. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
1	Katarína Rajjová, PhDr. odborný radca	01.08.1988		TÚ FZaSP v Trnave – verejné zdravotníctvo			
2	Jana Jakobová, Ing., Mgr., PhD. samostatný radca	01.06.2008		SPU Nitra odbor Vedecká výživa ľudí	TÚ Trnava pedag. fakulta		
3	Eva Csányiová, Ing. samostatný radca	01.11.2008		SPU Nitra odbor Výživa ľudí			
4	Simona Néveriová, Ing. samostatný radca	15.07.2013		SPU Nitra odbor Výživa ľudí			
5	Danica Mundoková, AHE asistent hygieny a epidemiológie	01.10.2011					SZŠ Košice 2.roč.nad-tavba AHE
	Lenka Švajdová, Ing. samostatný radca	01.10.2009		SPU Nitra odbor Výživa ľudí		od 30.06.2013 – materská dovolenka	
	Lenka Hrnčárová, Ing. samostatný radca	01.10.2009		SPU Nitra odbor Výživa ľudí		od júna po dlhodobej PN nástup na materskú dovolenku od 18.12.2013	

1 VŠ **Ing. Katarína Rajjová – samostatný radca** (SPU Nitra odbor „Výživa ľudí“) bola prijatá od 01.08.2013 do 31.01.2014 do dočasnej štátnej služby na odd. HDM, z nedostatku personálnych zdrojov na odd. HV vypomáhala pri zabezpečovaní ŠZD a najmä administratívnych činností.

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Za účelom znižovania a eliminovania zistených nezhôd a z nich vyplývajúcich rizík pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín a za účelom zefektívnenia systému kontroly zo strany pracovníkov, zvyšovania vedomostnej úrovne a kvalifikácie zamestnancov prostredníctvom vzdelávania na zavádzanie štandardných postupov kontroly pracovníčky oddelenia hygieny výživy a PBP sa pravidelne zúčastňovali porád, seminárov organizovaných najmä ÚVZ SR, ako aj interných odborných seminárov usporiadaných na RÚVZ so sídlom v Galante (9 seminárov za rok 2013). V rámci odborných seminárov sa podľa vypracovaného harmonogramu prezentovali aj 1 prednáškou k aktuálnym problematikám v hygiene výživy. V rámci projektu „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“ sa pracovníci zúčastnili na vzdelávacích moduloch. Pracovníčky odd. hygieny výživy v roku 2013 **absolvovali 20 prednášok**. (Na vzdelávacom module č. 1, č. 2, č. 12 a č. 25 sa zúčastnila 1 pracovníčka, č. 3 a č. 7 – 3 pracovníčky a č. 15 a č. 18 – 4 pracovníčky odd. hygieny výživy).

Pracovníčky pravidelne poskytujú prevádzkovateľom **odborné konzultácie (151** - či už formou osobných kontaktov, telefonicky, emailom) ohľadom legislatívnych a hygienických požiadaviek, o možných rizikách pri výrobe a manipulácii s potravinami. Vykonávajú konzultačnú činnosť i počas prevádzkovania jednotlivých zariadení.

Pri realizácii projektu Sledovanie výživového stavu vybraných skupín obyvateľstva boli vo vybraných prevádzkach poskytované (v prípade záujmu zo strany klientov) aj rady o zásadách správnej výživy. Zdravotno-výchovná intervencia bola zameraná najmä na zmenu stravovacích návykov obyvateľstva s dôrazom na zmenu zvyklostí v spotrebe tukov a soli s cieľom ich zníženia, na zvýšenie spotreby ovocia, zeleniny a strukovín a zníženie energetickej spotreby so zameraním na redukciu telesnej hmotnosti a zmenu postoja ľudí k vlastnému zdraviu.

Na internetovej stránke: www.ruvzga.sk je pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov zverejnený aktuálny zoznam platnej legislatívy, oznámenia v rámci rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá v SR, hlásenia RAPEX - nebezpečnej kozmetiky, ako aj aktuálne informácie, ktoré sa v pravidelných intervaloch dopĺňajú a obnovujú.

Pracovníci oddelenia hygieny výživy aj v roku 2013 zabezpečovali odbornú prax pre študentov vysokých škôl a to najmä TU v Trnave, Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce v odbore verejné zdravotníctvo. 2 VŠ v zimnom semestri zabezpečili exkurziu pre 65 študentov TU Trnava vo výrobnjej prevádzke okresu (Slovenské cukrovary, spol. s r.o., Sereď).

Počas roka 2013 bolo jedným VŠ z odd. hygieny výživy realizované overovanie odbornej spôsobilosti (písomnou a ústnou formou) na vykonávanie epidemiologicky rizikových činností u 522 pracovníkov pracujúcich v potravinárskych prevádzkach, za účelom získania osvedčení o odbornej spôsobilosti, z celkového počtu preskúšaných bolo **vydaných 514 osvedčení** pre pracovníkov v potravinárstve. Skúšobná **komisia zasadla 21-krát**.

Zároveň bolo vydaných **7 duplikátov** osvedčení na vykonávanie epidemiologicky závažných činností.

Na webovej stránke RÚVZ je k dispozícii register odborne spôsobilých osôb, ktorý je obnovovaný, aktualizovaný v polročných intervaloch.

Akcie organizované mimo RÚVZ so sídlom v Galante:

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených zamestnancov
Celoslovenská porada vedúcich odd. a odbor hygieny výživy, - metodické usmernenia, vyhodnotenia mimoriadnych kontrol, doplnky a zmeny v pláne pre UK a ŠZD, výsledky auditu FVO...	celoslovenská porada	29.05.-30.05.2013	Hotel Boboty, Terchová	ÚVZ SR	1
Celoslovenská porada vedúcich odd. a odbor hygieny výživy, - metodické usmernenia, vyhodnotenie mimoriadnych kontrol, plán ÚK a ŠZD v r. 2014...	celoslovenská porada	27.11.-28.11.2013	Hotel Centrum, Košice	ÚVZ SR	1
Celoslovenská pracovná porada zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami - vyhodnotenie dozoru v r. 2012, nová legislatíva v oblasti kozmetických výrobkov, výkon dozoru, praktické riešenie modelových situácií, falšovanie KV...	celoslovenská porada	21.03.-22.03.2013	Hotel Marlene, Oščadnica	ÚVZ SR	2
Pracovný seminár pracovníkov hygieny výživy k problematike odpadu zo zariadení spoločného stravovania v miestnosti ÚVZ SR Bratislava	metodické usmernenie	03.04.2013	Zasadačia miestnosť ÚVZ SR Bratislava	ÚVZ SR	1
Metodický seminár ÚVZ SR	metodické usmernenie pri výkone ŠZD nad kozmetickými výrobkami	26.06.2013	RÚVZ so sídlom v Žiline	ÚVZ SR	2
Metodický seminár ÚVZ SR	metodické usmernenie v súvislosti so zabezpečením výkonu ŠZD a kontroly fajčenia	07.08.2013	RÚVZ so sídlom v Trenčín	ÚVZ SR	1

V rámci RÚVZ so sídlom v Galante bolo priebežne organizovaných 9 vzdelávacích seminárov, na ktorých sa zúčastnili všetci pracovníci odd. hygieny výživy (1 x aj s aktívnou účasťou prednáškou:

- na tému: úradná kontrola nad bezpečnosťou potravín, zmeny v legislatíve).

V rámci projektu „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“ sa pracovníci zúčastnili (aj mimo regiónu) na vzdelávacích moduloch. Pracovníčky odd. HV v roku 2013 spolu absolvovali 20 prednášok (v roku 2012 – 47).

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ so sídlom v Galante, oddelenie hygieny výživy zabezpečuje štátny zdravotný dozor podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a úradnú kontrolu potravín podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov v zmysle zákonom stanovených kompetencií v rámci regiónu Galanta.

3.1.1. Posudzovacia činnosť

Na úseku posudkovej činnosti bolo podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravotníctva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 355/2007 Z. z.) vydaných **164 rozhodnutí**: z toho 158 návrhov na uvedenie priestorov do prevádzky (z toho 63 návrhov na uvedenie priestorov novozriadených prevádzok, 6 pokút rozhodnutím) ďalej bolo vydaných **28 záväzných stanovísk** (z toho 3 k návrhom na územné konanie, 12 k zmenám v užívaní stavby, 13 ku kolaudácii stavieb).

V r. 2013 bolo uvedených do prevádzky **63 novozriadených zariadení** z toho **46 zariadení spoločného stravovania** (4 ZSS uzavretého typu – z toho 3 vyvarujúce, 2 vyvarujúce ZSS otvoreného typu, 2 BRO s celoročnou, 21 BRO so sezónnou prevádzkou, 17 zariadení pre ambulatný predaj), **7 výrobní potravín** (1 malokapacitná pekáreň, 1 výrobná knedlí, 1 výrobná chladených pekárskych výrobkov, 4 výrobné zmrzliny), **1 sklad, 8 predajní potravín** (1 predajňa priemyselne vyrobenej zmrzliny prevádzkovaná počas letnej turistickej sezóny, 3 predajne výživových doplnkov, 2 predajne mäsa, 1 predajňa ovocia, 1 predajňa pekárskych výrobkov) **1** iná prevádzka – balenie a kalibrovanie čriev).

K uvedenej problematike bolo poskytnutých **151 konzultácií** (z toho 90 konzultácií sa týkalo problematiky ZSS, 3 výroby a predaja epidemiologicky rizikových potravín- cukrárskej a lahôdkárskej výroby, 9 výrobní potravín – malokapacitnej pekárne, výrobné chladených kysnutých múčnych výrobkov, výrobné knedlí, kalibrovanie a balenie prírodných obalov, 4 výroby kozmetiky, 8 predaj kozmetiky, 29 predajní, 6 skladov potravín, 2 rôznych potravinárskych prevádzok), pre projektantov z dôvodu nesprávneho zapracovávania požiadaviek platnej legislatívy, najmä pri navrhovaní zariadení spoločného stravovania, ako aj pre fyzické a právnické osoby.

K najvýznamnejším prevádzkam, ktorým boli vydané rozhodnutia v zmysle vyššie citovanej legislatívy patria: stravovacia prevádzka uzavretého typu 2 x v prevádzke Samsung electronics Galanta, výroba chladených pekárskych výrobkov v Tomašíkove, výroba knedlí v Šoporni, ázijské bistro v Seredi, pizzéria v Sládkovičove, baliareň a kalibrovanie čriev v Galante.

3.1.2. Kontrolná činnosť

Hlavným cieľom kontrolnej činnosti bolo overovanie dodržiavania právnych predpisov prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov.

V zariadeniach, v ktorých pracovníci oddelenia nevykonávajú úradné kontroly (na základe Dohody o vzájomnej spolupráci medzi RÚVZ so sídlom v Galante a RVPS v Galante z 15.03.2012) boli v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonávané šetrenia pred vydaním záväzných posudkov k zmenám v užívaní stavieb, ku kolaudácii stavieb a rozhodnutí k uvedeniu priestorov zariadení do prevádzky alebo objektov do užívania, ako aj šetrenia podnikov.

Dňa 19.04.2013 sa na RÚVZ so sídlom v Galante uskutočnilo jednanie medzi zástupcami orgánu verejného zdravotníctva a orgánu veterinárnej a potravinovej správy za účelom prehĺbenia spolupráce medzi orgánmi úradnej kontroly potravín.

Počas roka 2013 pracovníci vykonali **185 kontrol** zameraných na dodržanie ustanovení zákona č. 377/2004 Z. z. o **ochrane nefajčiarov** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Z celkového počtu **520 zariadení spoločného stravovania** - uzavretého (50) a otvoreného typu (470), registrovaných na oddelení hygieny výživy, bolo v sektore služieb podrobených kontrole 277 prevádzok, v ktorých bolo zrealizovaných **664 výkonov**. U 115 subjektov bolo zistených 189 nezhôd.

Z celkového počtu 98 zariadení spoločného stravovania uvedených do prevádzky v roku 2013 bolo 46 novozriadených prevádzok (4 ZSS uzavretého typu – z toho 3 vyvarujúce, 2 vyvarujúce ZSS otvoreného typu - z toho 1 ázijského typu, 2 BRO s celoročnou prevádzkou, 21 BRO so sezónnou prevádzkou, 17 zariadení pre ambulantný predaj počas konania kultúrno-spoločenských a športových podujatí).

V maloobchode bolo prekontrolovaných 17 zariadení z celkového počtu 164 podnikateľských subjektov. Bolo vykonaných 30 kontrol. V 4 prípadoch sa zistili nezhody o počte 8 nezhôd.

Z 29 registrovaných výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze bolo podrobených kontrole 22 prevádzkovateľov. Pri počte 47 kontrol bolo zistených 12 nezhôd.

Spolu bol preverený 1 výrobca a baliareň, pri počte 1 kontroly neboli zistené nezhody.

Príloha č. 4 Prehľad a vyhodnotenie prijatých podnetov

V sledovanom období bolo na oddelenie doručených **15 podnetov** (stručná charakteristika je uvedená v tabuľke), ktorých šetrenie bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, (ďalej len zákon č. 355/2007 Z.z.) a zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 152/1995 Z.z.).

	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, odstúpené
Zariadenia spoločného stravovania	6	3	0	3
Výrobcovia	3	1	1	1
Dopravcovia a distribútori	0	0	0	0
Hypermarkety, supermarkety	2	0	0	2
Malé a stredné predajne	3	0	0	3
Baliarne	0	0	0	0
Iné	1	0	0	1
SPOLU	15	4	1	10

Medzi podnety riešené podľa zákona č. 355/2007 Z.z. a 152/1995 Z.z. patrili napr.:

- v ZSS – použitie mäsového výrobku po dobe spotreby na prípravu pizze (podnet opodstatnený, pri kontrole vysledovateľnosti bolo zistené, že Inovečná saláma použitá na prípravu pizze bola po DS)
- v ZSS – podávanie zemiakovej kaše nie zo zemiakov, ale z polotovaru (podnet bol odstúpený na SOI)
- v ZSS nevyvarujúcom podávanie cukrárskych výrobkov po DS, zamestnávajúce pracovníkov bez odbornej a zdravotnej spôsobilosti (podnet opodstatnený)
- v ZSS zamestnávajúce pracovníkov bez pracovnej zmluvy, predaj liehovín a tabakových výrobkov bez registrácie na colnom úrade (podnet odstúpený)
- v BRO – šírenie pachu prepáleného oleja z prevádzky (podnet opodstatnený, prevádzkovateľ nezabezpečil vhodné odsávanie)
- v BRO – predaj cigánskej pečienky bez prívodu vody (jednorázový predaj cez víkend nebolo možné dokázať)
- vo výrobní chladených pekárskych výrobkov zamestnávajúce personálu bez odbornej a zdravotnej spôsobilosti (podnet opodstatnený)
- z výroby – z malokapacitnej pekárne obťažovanie obyvateľov pachom/vôňou chleba a teplotou (v štádiu riešenia)
- výroba a predaj zmrzliny bez prívodu vody v mestskom parku (podnet neopodstatnený)
- v hypermarkete predaj parfémov bez testerov (podnet odstúpený na ŠOI)
- v hypermarkete predaj LV do DS (podnet odstúpený)
- v predajni potravín predaj mäsa bez jednorázových rukavíc (podnet odstúpený na RVaPS)
- v predajni potravín predaj tovaru bez daňového dokladu (podnet odstúpený na DÚ)

- v pri ambulantnom predaji balenej cukrovej vaty spotrebiteľské balenie bez označenia (podnet odstúpený na RVaPS)
- predaj mäsa v priestore predajne stavebného materiálu (podnet odstúpený na RVaPS)

3.2. Úradná kontrola

Výkon dozoru vychádzal zo skutočnosti, že zodpovednosť za bezpečnosť potravín podľa zákona o potravinách patrí prevádzkovateľom potravinárskych podnikov, kontroly boli realizované podľa plánov práce a harmonogramov odberu vzoriek vypracovaných podľa ročného plánu úradnej kontroly potravín na rok 2013, ktoré boli rozpracované na štvrt'ročné plány (so stanovením frekvencie a intenzity kontrol) podľa stanovených priorit a taktiež podľa aktuálnych prípadov vyskytujúcich sa počas roka.

Počas roka 2013 pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Galante, oddelenia hygieny výživy vykonávali úradné kontroly v zmysle ustanovení nariadenia ES č. 882/2004, ako aj kompetencií vyplývajúcich z § 23 ods. 2 zákona č. 152/2005 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a podľa „Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín v pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva“ - aktualizovaného na rok 2012. Kontroly boli zamerané najmä na zabezpečenie hygienických podmienok v súlade s požiadavkami ustanovenými v nariadení ES č. 852/2004 a v ďalších súvisiacich predpisoch pri výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovaním na trh a z hľadiska ich zdravotnej bezpečnosti.

Vzorky potravín boli vyšetrované v akreditovaných laboratóriách (ÚVZ SR Bratislava, RÚVZ so sídlom v Trnave, RÚVZ so sídlom v Žiline a RÚVZ so sídlom v Poprade).

3.2.1 Úradná kontrola v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s lahôdkárskymi výrobkami, cukrárskymi výrobkami, zmrzlinou, minerálnymi, pramenitými vodami a balenou pitnou vodou, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

V sledovanom období z dôvodu legislatívnych zmien sa znížil počet zariadení s výrobou epidemiologicky rizikových požívatín oproti predchádzajúcim rokom.

Podľa dohody medzi RÚVZ so sídlom v Galante a RVPS v Galante pracovníci odd. hygieny výživy úradnú kontrolu vykonávali:

- u jedného výrobcu lahôdkárskych výrobkov s bufetom a
- u 3 prevádzkovateľov cukrárskych výrobkov s cukrárňou (z toho v 1 prípade sa jedná o výrobcu vyrábajúceho len na objednávky 1-2 razy mesačne).

V maloobchode bolo prekontrolovaných 17 zariadení z celkového počtu **164 podnikateľských subjektov**. Bolo vykonaných 30 kontrol. V 4 prípadoch sa zistili nezhody o počte 8 nezhôd.

Z 29 registrovaných výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze bolo podrobených kontrole 22 prevádzkovateľov. Pri počte 47 kontrol bolo zistených 12 nezhôd.

Spolu bol preverený 1 výrobca a baliareň, pri počte 1 kontroly neboli zistené nezhody.

Výskyt nezhôd pri výrobe a manipulácii s lahôdkarskymi výrobkami, cukrárskymi výrobkami, zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami, výživovými doplnkami, aditívnymi látkami, obalmi a materiálmi prichádzajúcimi do styku s potravinami

Typy nezhôd	Zmrzlina CV + LV dozorované RÚVZ podľa dohody s RVPS	Balené vody pre dojčatá	Výživové doplnky a bylinné čaje	Prídavné látky	Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami
v dodržiavaní zásad SVP/HAACP	7	0	0	0	0
v priebežnom vzde- lávaní zamestnancov	2	0	0	0	0
v hygiene prevádzky	3	0	0	0	0
v osobnej hygiene	1	0	0	0	0
v odbornej spôsobi- losti	2	0	0	0	0
v zdravotnej spôso- bilosti	0	0	0	0	0
v označovaní potra- vín	1	0	0	0	0
výživové a zdravotné tvrdenia	1	0	0	0	0
potraviny po DS/DMT	6	0	0	0	0
v overovaní pôvodu potravín	0	0	0	0	0
v skladovaní potra- vín	1	0	0	0	0
v manipulácii s potravinami	0	0	0	0	0
v manipulácii s od- padom a jeho kate- goriz. Zaradením	0	0	0	0	0
Iné	7	0	0	0	0

- v **dodržiavaní zásad SPV, HACCP** - nevykonávanie monitoringu CCP, nevedenie evidencie podľa vypracovanej dokumentácie zásad správnej výrobných praxe, nesprávne vypracované, nedostatočne vypracované HACCP, systém HACCP neaktualizovaný pri zmene technológie výroby, neoverovanie zdravotnej neškodnosti vlastných výrobkov,

- **v priebežnom vzdelávaní zamestnancov** - nevedenie evidencie o zabezpečení primeraného vzdelávania personálu prichádzajúceho priamo/nepriamo do styku s potravinami,
- **v hygiene prevádzky** - opotrebované strojnotechnologické zariadenia, nedostatočná prevádzková hygiena,
- **v osobnej hygiene** – nezabezpečenie tečúcej teplej vody, ako aj hygienických potrieb pri umývadlách (tekuté mydlo, jednorázové utierky, sušič rúk),
- **v odbornej spôsobilosti** - nepreukázanie odbornej spôsobilosti (chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti personálu, ako aj osvedčenia na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti po uplynutí doby platnosti),
- **zdravotnej spôsobilosti** - 0
- **v označovaní potravín** – nedostatočné označovanie predávaných cukrárenských výrobkov, nevyznačenie potencionálnych alergénov prídavných látok – azofarbív,
- **výživové a zdravotné tvrdenia** – 0
- **potraviny po DS/DMT** - nedodržanie dátumu minimálnej trvanlivosti alebo dátumu spotreby u potravín,
- **v overovaní pôvodu tovaru** – nevedenie evidencie o príjme potravín, neúplné dodacie listy,
- **v skladovaní potravín** – spoločné uskladnenie vzájomne nezlučiteľných druhov potravín, nedostatočná kontrola podmienok skladovania, nepravidelná evidencia teplôt v chladiacich zariadeniach,
- **v manipulácii s potravinami** – 0
- **v manipulácii s odpadom** – 0
- iné –

Charakter rizika pochádzajúci z nezhôd

- **pri nedodržiavaní SVP a systému HACCP** – vyšetrené vzorky pokrmov nevyhovujúce stanoveným mikrobiologickým kritériam (napr. *kvaskinky*, *koliformné baktérie*, *Pseudomonas aeruginosa*) poukazujú na nedodržanie kritérií hygieny výrobného procesu, nezhody v monitorovaní kritických kontrolných bodov a nedodržiavaní správnej výrobných praxe vytvárajú podmienky pre vznik mikrobiologických rizík,
- **v priebežnom vzdelávaní** – nezabezpečenie sústavného vzdelania pracovníkov, v primeranom rozsahu k pracovným činnostiam, ktoré vykonávajú, manipulujúcich s potravinami môže mať negatívne následky pri zabezpečovaní bezpečnosti a kvality potravín,
- **v hygiene prevádzky** – možnosť sekundárnej kontaminácie a vznik hromadných alimentárnych ochorení, v dôsledku nevyhovujúcej prevádzkovej hygieny zistené nevyhovujúce laboratórne výsledky finálnych výrobkov,
- **v osobnej hygiene** – riziko sekundárnej kontaminácie potravín,
- **absencia odbornej spôsobilosti v prevádzkach** - nedostatočné vedomosti sú príčinou neodbornej manipulácie s potravinami,
- **v zdravotnej spôsobilosti** –
- **v označovaní potravín** – neposkytnutie relevantnej, správnej informácie spotrebiteľovi a následne možnosť ohrozenia zdravia, možnosť vzniku alergickej reakcie pri nevyznačení napr. potencionálnych alergénov v potravinách, prídavných látok, farbív,
- **výživové a zdravotné tvrdenia** –
- **potraviny po DS/DMT** - možnosť vzniku ochorenia jednotlivcov, prípadne hromadných alimentárnych ochorení, v dôsledku nevyhovujúcej kvality potraviny najmä z hľadiska mikrobiologického

- **nehody pri skladovaní potravín** - nevyhovujúce skladovanie polotovarov, surovín, ako aj hotových výrobkov spôsobuje vytvorenie vhodných podmienok na pomnoženie patogénnych mikroorganizmov, tvorbu toxínov, vyklíčenie spór sporulujúcich mikroorganizmov, nedodržanie chladiaceho reťazca potraviny po dobe spotreby predstavujú riziko vzniku senzorických a mikrobiálnych zmien, ohrozenie zdravotnej bezpečnosti potravín až alimentárne ochorenia,
- **pri manipulácii s potravinami** – krížová kontaminácia, nedodržanie vyčlenených pracovných plôch vytvára riziko mikrobiálnej kontaminácie hotových výrobkov, použitie surovín po uplynutí dátumu spotreby a dátumu minimálnej trvanlivosti spôsobuje riziko následného ovplyvnenia mikrobiologických ukazovateľov vo finálnych výrobkoch,
- **v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením** – pri nedodržaní selektívneho zberu odpadu podľa platnej legislatívy možnosť vzniku prenosných ochorení, rozšírenia škodlivých hlodavcov, znečistenie životného prostredia
- **iné** -

Na základe **30 hlásení** vykonaných 280 cielených kontrol v obchodných reťazcoch a v ostatnej distribučnej sieti (drogérie), vrátane lekární a špecializovaných predajní kozmetiky na základe hlásení zo systému **RAPEX** o zdraví škodlivých kozmetických výrobkoch, pričom bolo skontrolované umiestňovanie na trhu u **116 druhov kozmetických výrobkov**.

3.2.2 Kontrola v ZSS

Z celkového počtu **520 zariadení spoločného stravovania** - uzavretého (50) a otvoreného typu (470), registrovaných na oddelení hygieny výživy, bolo v sektore služieb podrobených kontrole 277 prevádzok, v ktorých bolo zrealizovaných 664 výkonov. U 115 subjektov bolo zistených 189 nezhôd.

Z celkového počtu 98 zariadení spoločného stravovania uvedených do prevádzky v roku 2013 bolo 46 novozriadených prevádzok (4 ZSS uzavretého typu – z toho 3 vyvarujúce, 2 vyvarujúce ZSS otvoreného typu - z toho 1 ázijského typu, 2 BRO s celoročnou prevádzkou, 21 BRO so sezónnou prevádzkou, 17 zariadení pre ambulatný predaj počas konania kultúrno-spoločenských a športových podujatí).

V ZSS bolo odobraných **167 vzoriek jedál** z toho 16 vzoriek (9,58 %) nevyhovovalo pre mikrobiálnu kontamináciu, zo 167 vzoriek pokrmov 65 vzoriek tvorili jednoduché jedlá rýchleho občerstvenia a 102 vzoriek hotové jedlá.

- zo 102 vzoriek hotových pokrmov, z toho 7 vzoriek (6,86 %) nevyhovovalo pre mikrobiálnu kontamináciu (7 x v stanovených mikrobiologických kritériách a to pre prekročenie počtu *koliformných baktérií*),

- zo 65 vzoriek rýchleho občerstvenia z toho 9 vzoriek (13,85 %) nevyhovovalo taktiež pre mikrobiálnu kontamináciu (7 x v stanovených mikrobiologických kritériách a to pre prekročenie počtu *koliformných baktérií* a 2 x pre prekročenie počtu *Bacillus cereus*).

Pri výkone úradnej kontroly potravín v zariadeniach spoločného stravovania nebolo zistené používanie potravín či polotovarov na báze GMO (ani zložiek) ani v jednom prípade.

Frekvencia a typy nezhôd v ZSS (spolu **189** – čo je o 159 **nezhôd** menej ako v roku 2012):

Typy nezhôd	Počet nezhôd
v dodržiavaní zásad SVP/HAACP	43
v priebežnom vzdelávaní zamestnancov	6
v hygiene prevádzky	47
v osobnej hygiene	1
v odbornej spôsobilosti	7
v zdravotnej spôsobilosti	1
v označovaní potravín	16
výživové a zdravotné tvrdenia	1
potraviny po DS/DMT	11
v overovaní pôvodu potravín	4
v skladovaní potravín	9
v manipulácii s potravinami	9
v manipulácii s odpadom a jeho kategoriz. zaradením	2
Iné	32
Nezhody spolu:	189

Zariadenia spoločného stravovania otvoreného typu

Z celkového počtu 520 zariadení spoločného stravovania uzavretého (50) a otvoreného typu (470), registrovaných na oddelení hygieny výživy, bolo v sektore služieb podrobených kontrole 277 prevádzok, v ktorých bolo zrealizovaných 664 výkonov. U 115 subjektov bolo zistených 189 nezhôd.

V roku 2013 v okrese Galanta bolo prevádzkovaných 520 zariadení v sektore služieb, z toho **470 zariadení otvoreného typu:**

- z toho 103 vyvarujúcich,
- 238 nevyvarujúcich,
- 65 zariadení rýchleho občerstvenia (vrátane stánkov sezónnych predávajúcich pokrmy a nápoje počas LTS) a
- 64 stánkov počas organizovania trhov registrované na oddelení hygieny výživy.

Z celkového počtu 98 zariadení spoločného stravovania uvedených do prevádzky v roku 2013 bolo 46 novozriadených prevádzok (4 ZSS uzavretého typu – z toho 3 vyvarujúce, 2 vyvarujúce ZSS otvoreného typu - z toho 1 ázijského typu, 2 BRO s celoročnou prevádzkou, 21 BRO so sezónnou prevádzkou, 17 zariadení pre ambulatný predaj počas konania kultúrno-spoločenských a športových podujatí).

Zariadenia spoločného stravovania uzavretého typu

V sledovanom období bolo prevádzkovaných 50 zariadení spoločného stravovania uzavretého typu, z toho.

- 1 nemocničná kuchyňa,
- 1 nemocničný bufet,
- 8 závodných kuchýň,
- 16 závodných výdajní stravy,
- 6 závodných bufetov,
- 14 vývarovní pri domovoch dôchodcov,
- 4 výdajne stravy pri domovoch sociálnej starostlivosti. V uvedených typoch zariadení sa vykonalo spolu 55 kontrol (ÚK 33, ŠZD 22).

Výskyt nezhôd v ZSS:

- **v dodržaní zásad SVP, HACCP:** nevykonávanie monitoringu CCP, nevedenie evidencií podľa vypracovanej dokumentácie zásad správnej výrobnéj praxe, nesprávne vypracované, nedostatočne vypracované HACCP
- **v priebežnom vzdelávaní:** nevedenie evidencie o zabezpečení primeraného vzdelávania personálu prichádzajúceho priamo/nepriamo do styku s potravinami.
- **v hygiene prevádzky:** nevyhovujúce vnútorné členenia, nezabezpečená plynulá dodávka pitnej vody, znečistené steny, strojnotechnologické zariadenie,
- **v osobnej hygiene:** nezabezpečenie tečúcej teplej vody pre dodržiavanie zásad osobnej hygieny, ako aj hygienických potrieb pri umývadlách (tekuté mydlo, jednorázové utierky, sušič rúk),
- **v odbornej spôsobilosti:** nepreukázanie odbornej spôsobilosti (chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti personálu, ako aj osvedčenia na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti po uplynutí doby platnosti),
- **v zdravotnej spôsobilosti** – chýbajúce doklady o zdravotnej spôsobilosti,
- **v označovaní potravín** - nedostatočné označovanie podávaných pokrmov a to najmä nevyznačenie potencionálnych alergénov prídavných látok – azofarbív,
- výživové a zdravotné tvrdenia – 0
- potraviny po DS/DMT - nedodržanie dátumu minimálnej trvanlivosti alebo dátumu spotreby u potravín,
- **v overovaní pôvodu potravín:** nevedenie evidencie o príjme potravín, neúplné dodacie listy, uchovávanie potravín v chladiacich a mraziacich zariadeniach bez označenia, potraviny označené v nie v štátnom jazyku,
- **v skladovaní potravín:** nezabezpečená kontrola podmienok dodržania zdravotnej neškodnosti skladovaných, surovín, polotovarov, pokrmov, skladovanie polotovarov a surovín po uplynutí dátumu spotreby a dátumu minimálnej trvanlivosti, skladovanie navzájom nezlučiteľných potravín, nedodržanie chladiaceho reťazca, zmrazovanie potravín dodaných do potravinárskych prevádzok v nezmrazenom stave,
- **v manipulácii s potravinami** – nevhodná manipulácia s potravinami, kríženie čistej a nečistej časti prevádzky,
- **v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením** – nedôsledné separovanie najmä biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu, nevhodné zhromažďovanie a skladovanie odpadu
- **iné** – nepredloženie zmluvy na vykonávanie deratizácie a dezinsekcie.

Charakter rizika pochádzajúci z nezhôd

- **pri nedodržiavaní SVP a systému HACCP** – vyšetrené vzorky pokrmov nevyhovujúce stanoveným mikrobiologickým kritériam (napr. pre prekročenie počtu *koliformných baktérii*, *Bacillus cereus*) poukazujú na nedodržanie kritérií hygieny výrobného procesu, nezhody v monitorovaní kritických kontrolných bodov a nedodržiavaní správnej výrobných praxe vytvára podmienky pri vznik mikrobiologických rizík.
- **v priebežnom vzdelávaní:** nezabezpečenie sústavného vzdelania pracovníkov, v primeranom rozsahu k pracovným činnostiam, ktoré vykonávajú, ktorí prichádzajú priamo alebo nepriamo do styku s potravinami môže mať negatívne následky pri zabezpečovaní bezpečnosti a kvality potravín,
- **v hygiene prevádzky** – možnosť sekundárnej kontaminácie a vznik hromadných alimentárnych ochorení, v dôsledku nevyhovujúcej prevádzkovej hygieny zistené nevyhovujúce laboratorné výsledky finálnych výrobkov,
- **v osobnej hygiene** – riziko sekundárnej kontaminácie hotových výrobkov a pokrmov, v dôsledku nevyhovujúcej osobnej hygieny (najmä znečistené ruky) zistené nevyhovujúce laboratorné výsledky finálnych výrobkov,
- **absencia odbornej spôsobilosti v prevádzkach** - nedostatočné vedomosti sú príčinou neodbornej manipulácie s potravinami,
- **absencia zdravotnej spôsobilosti** – by mohla mať za následok vznik alimentárnych ochorení (napr. VHA, bacilonosičstvo),
- **nezhody pri označovaní potravín** - neposkytnutie relevantnej, správnej informácie spotrebiteľovi a následne možnosť ohrozenie zdravia (najmä u ľudí alergických na glutén, laktózu, vajíčka, orechy...)
- **nezhody vo výživových a zdravotných tvrdeniach** - neposkytnutie relevantnej, správnej informácie spotrebiteľovi a následne možnosť vzniku napr. hypervitaminózy, alebo avitaminózy,
- **potraviny po DS/DMT** - potraviny najmä po dobe spotreby predstavujú riziko vzniku sensorických a mikrobiálnych zmien, ohrozenie zdravotnej bezpečnosti potravín až alimentárne ochorenia,
- **nezhody pri skladovaní potravín** - nevyhovujúce skladovanie polotovarov, surovín, ako aj hotových výrobkov spôsobuje vytvorenie vhodných podmienok na pomnoženie patogénnych mikroorganizmov, tvorbu toxínov, vyklíčenie spór sporulujúcich mikroorganizmov, nedodržanie chladiaceho reťazca
- **pri manipulácii s potravinami** – krížová kontaminácia, nedodržanie vyčlenených pracovných plôch vytvára riziko mikrobiálnej kontaminácie hotových výrobkov, použitie surovín po uplynutí dátumu spotreby a dátumu minimálnej trvanlivosti spôsobuje riziko následného ovplyvnenia mikrobiologických ukazovateľov vo finálnych výrobkoch,
- **v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením** – pri nedodržaní selektívneho zberu odpadu podľa platnej legislatívy možnosť vzniku prenosných ochorení, rozšírenia škodlivých hlodavcov, znečistenie životného prostredia
- **iné -**

Úradná kontrola obalov a predmetov určených na styk s potravinami v roku 2013

Úradné kontroly boli realizované podľa samostatného metodického pokynu. Ku každej odobratej vzorke bol vyplnený záznam o úradnej kontrole. Zároveň sa s odbermi vzoriek vykonávali aj inšpekcie.

Úradné kontroly materiálov a predmetov určených na styk s potravinami sa vykonávajú v súlade s požiadavkami článku 10 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá, inšpekcie materiálov a potravín, ktoré majú prísť do styku s potravinami podľa článku 24 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami.

V rámci plnenia projektu „**Bezpečnosť papierových a kartónových obalových materiálov**“ bola zabezpečená kontrola bezpečnosti papierových a kartónových obalových materiálov vo vzťahu k migrácii určitých fotoiniciátorov, ktoré môžu migrovať z tlačiarenských farieb cez primárny obalový materiál používaných na vrchnú potlač papierových a kartónových obalových materiálov. Kontrola bola vykonaná podľa časového harmonogramu stanoveného vo „Viacročnom národnom pláne úradnej kontroly vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva“.

V rámci úlohy bol v mesiaci september z distribučnej siete mesta Galanta realizovaný odber 1 vzorky (2 ks) potraviny (maslové sušienky polomáčané v mliečnej čokoláde) balenej do papierového a kartónového obalového materiálu.

Z distribučnej siete sa podľa harmonogramu odberu okrem 1 potraviny balenej do papierového a kartónového obalového materiálu odobrali aj **3 vzorky** materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami (1 x nylonová kuchynská pomôcka-vidlička, 1 x keramický výrobok – hrnček na polievku minestrone, 1 x jedno balenie farebných papierových obrúskov s potlačou – vzor slnečnice).

V roku 2013 bolo odbornými pracovníkmi vykonaných aj 5 úradných kontrol bez odberu vzoriek zameraných výhradne na kontrolu vyhlásení o zhode a podpornej dokumentácie materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.

3.2.3 Audity a inšpekcie kontrolných orgánov

Cieľom auditov bolo overenie vypracovania dokumentácie systému HACCP a overenie zhody vykonávaných činností v súlade s požiadavkami a postupmi dokumentácie HACCP vypracovanej pre predmetné zariadenie.

Audity prevádzok sa vykonali v súlade s čl. 5 (3) Nariadenia ES č.882/2004 Európskeho parlamentu a rady o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá.

Audity a inšpekcie kontrolných orgánov – čl. 5 (3) nariadenia (ES) č. 882/2004

V roku 2013 pracovníci odd. HV vykonali **13 auditov**:

11 auditov vo vyvarujúcich zariadeniach spoločného stravovania

2 audity v bufetoch rýchleho občerstvenia s prípravou jedál

Tabuľka: Prehľad o vykonaných auditoch

Typ potravinárskej prevádzky	Počet auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
Zariadenia spoločného stravovania	13	12	30
Cukrárska výroba	0	0	0
Lahôdkárska výroba	0	0	0
Výroba a predaj nebalenej zmrzliny	0	0	0
Minerálne vody, pramenité vody, balená pitná vody	0	0	0
Výroba dojčenskej a detskej výživy	0	0	0
Výroba prídavných látok	0	0	0
Výroba aróm	0	0	0
Výroba potravín na osobitné výživové účely	0	0	0
Výroba výživových doplnkov	0	0	0
Výroba obalov a materiálov			
Ostatné prevádzky	0	0	0

Najčastejšie zisťované nezhody:

- boli zisťované v samotnej dokumentácii správnej výrobnéj praxe, v dokumentoch chýbali základné údaje ako meno spracovateľa, číslo dokumentu, tím odborníkov pre riadenie dokumentácie, aktualizácia dokumentácie nebola zabezpečená, nebol vypracovaný systém archivácie,
- v dokumentácii nie je definované obvyklé alebo očakávané použitie výrobku zákazníkom alebo cieľovými skupinami spotrebiteľov,
- v opise výrobného procesu nie sú zapracované technické parametre operácií (najmä čas a teplota, vrátane zdržaní),
- v dokumentácii nie sú určené pre každé kontrolné opatrenie v každom kritickom kontrolnom bode určené a špecifikované kritické limity (priateľné vzhľadom na bezpečnosť produktu, stanovené pre pozorovateľné a merateľné ukazovatele),
- rozhodovací strom sa nepoužil správne, nie sú správne identifikované CCP,
- prúdový diagram nie je zhotovený pre každý výrobok/skupinu výrobkov,
- záznamy súvisiace s overovaním monitorovania nie sú podpísané zodpovedným činiteľom spoločnosti,

Spôsob odstránenia nedostatkov: navrhnutie nápravných opatrení na odstránenie nedostatkov.

Pozitíva auditov:

Najväčším pozitívom externých auditov je, že prevádzkovatelia (tím HACCP) sú nútení sa oboznámiť s obsahom dokumentácie zásad správnej výrobnéj praxe.

Negatíva auditov:

Vykonanie auditov je časovo aj personálne veľmi náročné, vo väčšine prípadov prevádzkovatelia berú externé audity za obťažovanie, napriek tomu, že evidenciu v zmysle príloh HACCP väčšinou vedú pravidelne (niekedy aj pár týždňov dopredu).

3.3. Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín

Plán odberov vzoriek potravín bol vypracovaný podľa všeobecných požiadaviek viac-ročného plánu úradnej kontroly potravín aktualizovaného na r. 2013.

Spolu bolo odobratých a laboratórne vyšetrených **382** vzoriek potravín (čo je oproti roku 2012 o 46 vzoriek menej) a hotových pokrmov (12,04 % nevyhovovalo) z počtu 382 vzoriek sa vyšetřilo 123 vzoriek epidemiologicky rizikových potravín (lahôdkárske výrobky z bufetov rýchleho občerstvenia, cukrárske výrobky, zmrzlina), odobratých ako päťica, (615 vzoriek) s počtom 28 nevyhovujúcich vzoriek, t.j. 22,76 %. Z celkového počtu odobratých vzoriek – 382 potravín 46 vzoriek nevyhovelo, 44 vzoriek pre mikrobiálnu kontamináciu a 3 vzorky pre inú kontamináciu (výrobok z vajec pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva konzervačnej látky, 2 vzorky cukrárskych výrobkov pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva náhradného sladidla).

- **4 vzorky** materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami (1 x nylonová kuchynská pomôcka-vidlička, 1 x keramický výrobok – hrnček na polievku minestrone, 1 x jedno balenie farebných papierových obrúskov s potlačou – vzor slnečnice, 1 x potraviny balené v papierových kartónových obaloch a materiáloch – maslové sušienky v mliečnej čokoláde.

Z epidemiologicky rizikových potravín bolo odobratých:

- 71 vzoriek zmrzlín (z toho 17 vzoriek (23,94 %) nevyhovelo v stanovených mikrobiologických kritériách). Zo 71 (päťic) vzoriek zmrzliny bolo odobratých 59 vzoriek z výrobní a 12 z predaja. Odobralo sa 40 vzoriek mliečnych zmrzlín a 31 vzoriek ovocných zmrzlín. (V 18 zariadeniach s výrobou a predajom zmrzliny sa vykonalo 33 kontrol). Z vyšetrených vzoriek **17 nevyhovovalo** (najmä tzv. točené zmrzliny) – 12 x pre prítomnosť *Enterobacteriaceae*, 3 x pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva *koliformných baktérii*, 10 x pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva *kvasiniek*, 2 vzorky pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva *plesní*.

- 25 vzoriek cukrárskych výrobkov, z čoho 7 vzoriek bolo nevyhovujúcich (6 v mikrobiologických kritériách - 3 x pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva *koliformných baktérii*, 1 x pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva *kvasiniek*, 1 x pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva *plesní*, 1 x pre prítomnosť *Pseudomonas aeruginosa*), 2 pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva náhradného sladidla - z toho bola 1 vzorka aj mikrobiologicky nevyhovujúca)

- 27 vzoriek lahôdkárskych výrobkov (bagiet s majonézou) pričom 4 vzorky (14,81 %) nevyhovovali v stanovených mikrobiologických kritériách u 4 vzoriek (2 x bolo zistené prekročenie najvyššieho prípustného množstva *kvasiniek*, 3 x prekročenie najvyššieho prípustného množstva *koliformných baktérii*) (príloha č. 13/B/III. k štvrtej hlave druhej časti potravinového kódexu).

V zariadeniach spoločného stravovania bolo odobratých a laboratórne vyšetrených **167 vzoriek jedál** – (čerstvo pripravených tepelne opracovaných, ako aj jedál bez tepelnej úpravy alebo chemickej konzervácie), čo je oproti roku 2012 o 37 vzoriek jedál viac.

- z celkového počtu **65 vzoriek** tvorili **jednoduché jedlá rýchleho občerstvenia** a **102 vzoriek hotové jedlá**.

- zo 102 vzoriek hotových pokrmov, 7 vzoriek (6,86 %) nevyhovovalo pre mikrobiálnu kontamináciu, 7 x pre prekročenie počtu *koliformných baktérií*.
- zo 65 vzoriek rýchleho občerstvenia 9 vzoriek nevyhovovalo taktiež pre mikrobionálnu kontamináciu, 7 x pre prekročenie počtu *koliformných baktérií*, 2 x pre prekročenie počtu *Bacillus cereus*.

V rámci kontroly zoonóz (salmonella) sa odobrali zo ZSS 3 vzorky konzumných slepačích vajec používaných na prípravu pokrmov a jedál.

V kategórii detskej a dojčenskej výživy bolo celkovo vyšetrených **26** vzoriek. Mikrobiologické riziko (*E coli*, *koagulázopozitívne stafylokoky*, *Bacillus cereus*, *Listeria monocytogenes*, *Cronobacter spp.* *Salmonella sp.*) sa vyšetřilo vo výrobkoch: Nestlé mliečna kaša výrobca Nestlé España, S.A, Španielsko, Sunarka – mliečna kaša s ryžou a marhuľami výrobca HERO GIDA Turecko, HIPP HA COMBIOTIC – hypoalergénna mliečna dojčenská výživa (Nemecko) dodávateľ HIPP Slovakia s.r.o. Trenčín, Nestlé Beba – pro 1, počiatočná výživa 0+ Nestlé Holandsko dodávateľ Nestlé Slovensko s.r.o. Prievidza, Sunar nutra defense H A1 – dietetická potravina pre dojčatá 1+ Hero España – Hero Slovakia s.r.o. Nitra, Sunar Complex 1+ Veľká Británia, Sunarka mliečna kaša-kukuričná s banánmi 4+ (Turecko). Mykotoxíny sa vyšetřili v 8 vzorkách.

Dusičnany a dusitany sa vyšetřili v 10 vzorkách, ťažké kovy: olovo 26 vzorkách, ortuť v 16 vzorkách, kadmium v 26 vzorkách a arzén v 5 vzorkách.

V kategórii **výživové doplnky** sa odobrali 2 vzorky a v kategórii ostatné **potraviny na osobitné výživové účely** sa odobrali a laboratórne vyšetřili 3 vzorky (napr. od výrobcu VITAR s.r.o., Zlín, ČR, dodávateľ VITAR s.r.o. Horná Kružná, Vrútky sa z obchodnej siete odobral „Horčík + B6“ a „Zdravé vlasy, nechty a pokožka“, stanovenie obsahu vitamínov rozpustných vo vode a minerálnych látok sa zabezpečilo odobratím „HAAS – železo a vitamín C, B₆, B₁₂ a kyselina listová“), všetky vzorky vyhovovali v sledovaných ukazovateľoch.

Ťažké kovy (Cd, Pb, Hg) sa vyšetřili aj v „Diabetický čaj bylinný“ ako i „Vianočný čaj bylinný“.

Kontrola glykozidov steviolu v stolových sladidlách a výživových doplnkov sa zabezpečila odobratím „DAS gesunde PLUS, práškového prírodného sladidla stévie“. Výsledok laboratórneho vyšetřenia vyhovoval požiadavkám na zdravotnú bezpečnosť podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 o prídavných látkach v potravinách v znení neskorších predpisov, produkt však nevyhovoval z hľadiska označovania.

Ďalej boli vyšetřené 2 **vzorky nealkoholických nápojov** na stanovenie prítomnosti kofeínu.

Z 5 vzoriek pramenitých vôd a balených pitných vôd 4 vyhovovali špecifickým kritériam zdravotnej bezpečnosti, ako aj v sledovaných chemických ukazovateľoch. V 1 vzorke (20 %) bola zistená mikrobiologická kontaminácia.

V rámci plnenia projektu ÚVZ SR „Monitoring jodidácie kuchynskej soli“ bol v roku 2013 v mesačných intervaloch realizovaný odber v priemere 2 vzoriek soli. Spolu sa odobralo 26 vzoriek soli z vyvarujúcich zariadení spoločného stravovania za účelom laboratórnych analýz zameraných na obsah KJ/KJO₃ (najnižšia hodnota: 21,0 mg.kg⁻¹ najvyššia hodnota: 35,7 mg.kg⁻¹) a ferokyanidu draselného (najnižšia hodnota: 1,310 mg.kg⁻¹ najvyššia hodnota:

12,6 mg.kg⁻¹). Distribútori solí: 18 x Solivary Trade Prešov s.r.o., 1 x Kaufland Slovakia, 1 x Podravka International Zvolen, 1 x zabalené Balima Trebišov, 1 x vyrobené pre Lidl, 1 x vyrobené – Soľné mlyny a.s. Olomouc. Na základe výsledkov laboratórnych vyšetrení 25 vzoriek vyhovovalo u jednej vzorky bolo zistené mierne zvýšenie obsahu KJ/KJO₃ (35,7 mg.kg⁻¹). Výsledky vzoriek solí odobratých počas celého roka boli spracované v programe excel a v mesiaci december zaslané na RÚVZ so sídlom v Trnave za účelom vyhodnotenia v rámci trnavského kraja.

Odobralo sa 33 sterov, 30/18 (60 % nevyhovovalo) z pracovného prostredia a 3/1 (33,33 % nevyhovovala) z rúk pracovníkov.

3.3.2. Chemické hodnotenie potravín

Cudzorodé látky kontaminujúce

- kontaminujúce látky – olovo a kadmium bolo vyšetrené v 26 vzorkách, ortuť v 16 vzorkách potravín.

- **Pb** ako aj **Cd** bolo sledované v 10 vzorkách mäsa a výrobkov z mäsa, v 1 vzorke cereálií a pekárskeho výrobku, v 2 vzorkách čajov, v 5 vzorkách pramenitých vodách a balených pitných vodách, v 5 vzorkách detskej a dojčenskej výživy, v 3 vzorkách výživových doplnkov.

- **Hg** boli sledované v 1 vzorke cereálií a pekárskeho výrobku, v 2 vzorkách čajov, v 5 vzorkách pramenitých vôd a balených pitných vôd, v 5 vzorkách detskej a dojčenskej výživy, v 3 vzorkách výživových doplnkov.

- kontaminant **As** bol sledovaný v 5 vzorkách dojčenskej a detskej výživy,

- **Ni** v 5 vzorkách pramenitých a balených pitných vôd

- prítomnosť **dušičnanov** 10 vzorkách (v 5 vzorkách detskej a dojčenskej výžive, a v 5 vzorkách a pramenitých vôd a balených pitných vôd),

- prítomnosť **dušitanov** 10 vzorkách (v 5 vzorkách detskej a dojčenskej výžive, a v 5 vzorkách pramenitých vôd a balených pitných vôd),

- **mykotoxíny** sa vyšetřili v 8 vzorkách,

- na stanovenie prítomnosti **aflatoxínu** v kategórii výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely sa vyšetřili 2 vzorky „baby foods“ a to Nestlé osmizrná nemliečna kaša 6+, výrobca Španielsko - ND, LOD=0,030 a Nutricia Nutrilon obilno-mliečna kaša piškótová 6+, výrobca neuvedený, distribútor Nutricia s.r.o. Bratislava ND, LOD=0,030,

- na stanovenie **patulínu** 3 vzorky potraviny OVKO záhradná zmes dojčenská výživa záhradná zmes jablková s višňami, slivkami a jahodami – sterilizované pyrė 6+, OVKO dojčenská výživa jablková 4+, COOP dojčenská výživa jablková 4+,

- na stanovenie **ochratoxínu** sa vyšetřili 3 vzorky a to Hero Sunarka – mliečna kaša s medom 6+ (Turecko), Nestlé Sinlac, špeciálna kaša pre deti a dospelých, instantná ryžová s karobovou múkou, prirodzene bezgluténová bez obsahu mlieka a sójových bielkovín 4+ (Nemecko), Nestlé osmizrná nemliečna kaša 6+ (Španielsko).

Na vyšetřenie **reziduí pesticídov - prípravkov na ochranu rastlín** sa odobrala 1 vzorka „Dojčenské mlieko HAMI 2 s optivitalom 6+“, prítomnosť sledovaných reziduí pesticídov, ktoré sa nesmú používať na ošetrovanie plodín určených na výrobu potravín na výživu dojčat a malých detí nebola potvrdená.

V rámci úradnej kontroly „Monitoring spotreby aróm“ laboratóriami ÚVZ SR Bratislava bola vyšetrená vzorka „Nestlé Cini minis chrumkavé cereálne štvorčky so škoricom“ na **kumarín**. Vyšetrená vzorka bola v súlade s požiadavkami Nariadenia EP a rady (ES) č. 1334/2008 zo 16. decembra 2008 o arómach a určitých zložkách potravín s aromatickými vlastnosťami na použitie v potravinách a o zmene a doplnení nariadenia rady (EHS) č. 160/91, nariadení (ES) č. 2232/96 a (ES) č. 110/2008 a smernice 2000/13 (ES) (zistená hodnota-ND).

Akrylamid sa vyšetрил v 2 vzorkách (Nutricia Nutrilon, obilno-mliečna kaša, potravina pre výživu na báze obilia určená pre dojčatá a malé deti 6+, Sunárek z našej záhrady, zemiaky s mrkvičkou a králikom, sterilizovaný mäsovo-zemiakový príkrm vhodný pre dojčatá 7+), výsledky skúšok v oboch vzorkách: nedokázané

Pri výkone úradnej kontroly potravín v zariadeniach spoločného stravovania nebolo zistené používanie potravín či polotovarov na báze **GMO** (ani zložiek) ani v jednom prípade, z toho dôvodu odber vzorky bol realizovaný z distribučnej siete a to „Sójové kocky zn. BONAVIDA“. Vyšetrená vzorka bola v súlade s požiadavkami nariadenia (ES) č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách.

Prehľad o sledovaných kontaminujúcich látkach vo vybraných potravinových komoditách je dokumentovaný v tab. č. 4

Cudzorodé látky aditívne

Z prídavných látok bola sledovaná prítomnosť:

- **syntetických farbív v 87 vzorkách** najmä v epidemiologicky rizikových potravinách (u 70 vzoriek zmrzlín, 14 vzoriek cukrárskych výrobkov, 1 vzorke výživového doplnku a v 2 vzorkách ostatných potravinách na osobitné výživové účely,

- **náhradných sladidiel u 19 vzoriek** (z toho u 17 vzoriek cukrárskych výrobkov (2 vzorky, 11,76 % nevyhovovali), 2 vzoriek ostatných potravinách na osobitné výživové účely,

- **chemické konzervačné látky u 23 vzoriek** (u 2 vzoriek výrobkov z vajec, 1 vzorka nevyhovovala, 2 lahôdkárskych výrobkov, 14 vzoriek cukrárskych výrobkov, v 1 vzorke výživového doplnku, v 3 vzorkách ostatných potravín na osobitné výživové účely, v 1 vzorke ostatných potravinách),

- **obsah kuchynskej soli** bol sledovaný **6 vzorkách**, z toho v 1 vzorke výrobkov z vajec, 2 vzorkách lahôdkárskych výrobkov, 3 vzorkách hotových jedál,

- **ferokyanidy v 26 vzorkách a jodidy v 26 vzorkách** kuchynskej soli,

- **kofeín v 2 vzorkách** nealkoholického nápoja.

V rámci plnenia projektu ÚVZ SR „Monitoring jodidácie kuchynskej soli“ bol v roku 2013 v mesačných intervaloch realizovaný odber v priemere 2 vzoriek soli. Spolu sa odobralo 26 vzoriek soli z vyvarujúcich zariadení spoločného stravovania za účelom laboratórnych analýz zameraných na obsah KJ/KJO₃ (najnižšia hodnota: 21,0 mg.kg⁻¹ najvyššia hodnota: 35,7 mg.kg⁻¹) a ferokyanidu draselného (najnižšia hodnota: 1,310 mg.kg⁻¹ najvyššia hodnota: 12,6 mg.kg⁻¹).

Prehľad cudzorodých látok aditívnych vo vyšetrených vzorkách je dokumentovaný v prílohe v tabuľke č. 5.

3.4. Turistická sezóna

3.4.1. Letná turistická sezóna

Pred začatím letnej turistickej sezóny v rámci štátneho zdravotného dozoru osobitná pozornosť bola venovaná kontrole pripravenosti týchto zariadení. Počas celej sezóny bol v nich vykonaný zvýšený dozor. Na základe zistení z kontrol možno konštatovať, že hygienický stav väčšiny kontrolovaných zariadení bol na vyhovujúcej úrovni.

Aj tento rok boli v regióne prevádzkované 4 rekreačné zariadenia zabezpečujúce stravovacie služby: (Termálne kúpalisko Vincov les Sládkovičovo, Letné kúpalisko Modrá perla Veľké Úľany, Termálne kúpalisko Horné Saliby vrátane rekreačno - rehabilitačného centra s celoročnou prevádzkou a Termálne kúpalisko Galandia v Galante s celoročnou prevádzkou).

Vo všetkých prevádzkach okrem TK Galandia sú poskytované aj ubytovacie služby.

V obci Čierna Voda je od roku 2013 prevádzkovaná prírodná vodná plocha, rýchle občerstvenie je poskytované ambulantom predajom.

Cielené kontroly v stravovacích prevádzkach boli zamerané najmä na kontrolu prípravy a manipulácie s teplými pokrmami, vrátane pokrmov rýchleho občerstvenia, kontrolu dokladov o odbornej a zdravotnej spôsobilosti zamestnancov, kontrolu evidencie vzdelávania zamestnancov v problematike hygieny potravín, kontrolu spotrebiteľsky balených výrobkov (označovanie, dátum spotreby, chladiaci reťazec, manipulácia s tovarom po uplynutí dátumu spotreby - ich odstraňovanie, evidencia), ako aj na kontrolu zariadení pre osobnú hygienu personálu a návštevníkov.

Na TK Vincov les Sládkovičovo poskytovalo stravovacie služby 16 sezónnych zariadení, z toho 14 bufetov rýchleho občerstvenia stánky s jednoduchými jedlami – cigánska pečienka, pečená klobása, pečené ryby, langoše, kebab, pizza, stánok s výrobou a predajom šišiek, dream donutiek, zemiakových špirálok, čerstvých ovocných a zeleninových štiav), 2 predajné stánky zmrzliny, z toho 1 určené na výrobu zmrzliny studenou cestou a jej predaj, 1 točená zmrzlina.

Na letnom kúpalisku „**Modrá Perla**“ **Veľké Úľany** je v areáli kúpaliska prevádzkované iba 1 zariadenie spoločného stravovania vyvarujúce s celoročnou prevádzkou.

V areáli TK Horné Saliby boli počas letnej turistickej sezóny v prevádzke 3 sezónne stánky (bufet rýchleho občerstvenia s toboganom, stánok určený na predaj nápojov, hotové jedlá poskytovali 2 reštauračné zariadenia s celoročnou prevádzkou (s 1 sezónnym bufetom rýchleho občerstvenia), 1 bufet podávajúci len nápoje je zriadený v relaxačno-rehabilitačnom centre.

Na termálnom kúpalisku „GALANDIA“ v Galante s celoročnou prevádzkou je stravovanie návštevníkov zabezpečované cestou reštauračného zariadenia s barom, počas letnej sezóny 3 bufetmi (2 bufety poskytujúce jedlá rýchleho občerstvenia, 1 stánok predaj priemyselne vyrobenej zmrzliny).

Počas letnej turistickej sezóny, vo všetkých zariadeniach poskytujúcich stravovanie sa vykonalo 26 kontrol, z toho v 3 reštauračných zariadeniach s celoročnou prevádzkou, kontroly sa vykonali aj v rámci „predpripravenosti“ na letnú turistickú sezónu, 4 kontroly sa vykonali v stánkoch určených na predaj zmrzliny (osadených v areáli kúpalísk).

Kontroly boli vykonávané priebežne, pričom najčastejšie zistené nedostatky boli: používanie čerstvej zeleniny bez vytvorenia hrubej prípravy zeleniny, nepovolené zmrazovanie bylinkového masla a pečiva, pracovník – brigádnik v čase kontroly nepredložil zdravotnú spôsobilosť, výrobky po DS a DMT, vo vedení evidencie systému HACCP, v nepreškolení pracovní-

kov a v skladovaní vzájomne nezlúčiteľných druhov potravín, v označení potenciálnych alergénov na jedálnych lístkoch.

Spolu bolo vykonaných 26 kontrol, počet sankcií v blokovom konaní: 12/315 eur.

3.4.2. Zimná turistická sezóna

Galantský región sa rozprestiera v lokalite Podunajskej nížiny, kde nie sú vytvorené špeciálne podmienky na realizovanie zimných športov a zimnej turistiky, z toho dôvodu v zimnom období je venovaná zvýšená pozornosť vyvarujúcim zariadeniam spoločného stravovania.

3.5. Hromadné akcie

Mesto Sereď usporiadalo v dňoch 21. – 23. júna 2013 tradičný Seredský hodový jarmok (XIV. ročník). Predaj potravinárskeho tovaru bol realizovaný z 15 stánkov jedál rýchleho občerstvenia a z 10 stánkov balených potravín.

Pracovníci vykonali 13 kontrol u všetkých 13 prevádzkovateľov stánkov s rýchlym občerstvením, v 7 prípadoch zistili nedostatky (1 x neodložené vzorky zmrzlín predávaných ambulantným spôsobom, 2 x nepredložený prevádzkový poriadok, 1 x čistenie zeleniny v stánku bez hrubej prípravovne zeleniny, predaj nebalených mäkkých cukrárskych výrobkov bez rozhodnutia na ambulantný predaj, 2 x nedodržený chladiaci reťazec-prekročená teplota v chladiacom zariadení), z toho dôvodu sa uložili sankcie v blokovom konaní 5/230,-- eur.

Tak ako každoročne, aj toto leto bol v dňoch 08.08. - 10.08.2013 organizovaný Mestským úradom v Galante Galantský jarmok (XXIXI. ročník), počas ktorého bol zabezpečovaný predaj jedál rýchleho občerstvenia, nápojov a iného baleného potravinárskeho tovaru: perníky, cukrovinky, medovina, vína ulička - predaj vína. Na Galantskom jarmoku pracovníci vykonali 36 kontrol u 13 predajcov rýchleho občerstvenia. V 14 prípadoch uložili blokovú pokutu spolu vo výške 200,-- eur (nezabezpečený prívod teplej vody – 6x, 1 x neoznačenie alergénov, smaženie cibule bez hrubej prípravy zeleniny 1 x, pre vysoké teploty v mobilnom prívese príprava jednoduchých jedál pred stánkom 5 x)

Na Regionálny úrad verejného zdravotníctva (ďalej len RÚVZ) so sídlom v Galante bola Kultúrnym domom mesta Sereď zaslaná informácia o konaní „Vianočných trhov 2013“ na voľnom priestranstve na Námestí Slobody v termíne od 16.12.2013 - 22.12.2013 za predpokladanej účasti 5 predajných stánkov s potravinami. Mesto Galanta organizovanie vianočných trhov na nádvorí Neogotického kaštieľa v mestskom parku a na mestskom trhovisku za OD Mladosť v meste Galanta ohlásilo v termíne od 16.12.2013 do 23.12.2013.

Počas štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín vykonanej pracovníčkami RÚVZ so sídlom v Galante v meste Sereď bolo u 6 subjektov vykonaných 6 kontrol a v meste Galanta u 2 subjektov 2 kontroly.

Výsledky z výkonu úradnej kontroly:

Počet vykonaných kontrol:	8
Počet skontrolovaných zariadení:	8
Počet uložených blokových pokút/celková suma:	6/110,- eur

Všetci prevádzkovatelia predložili rozhodnutia príslušných RÚVZ k uvedeniu priestorov predajných stánkov do prevádzky počas konania krátkodobých podujatí.

Zásobovanie vodou bolo zabezpečené len donáškou z verejného vodovodu.

Námatkový odber vzoriek na laboratórnu analýzu (mikrobiologická kontrola) nebol vykonaný.

Zariadenia pre osobnú hygienu pracovníkov, vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť, ako aj konzumentov boli zabezpečené v dostupnej vzdialenosti.

Zber a likvidácia komunálneho odpadu bola realizovaná cestou TKO.

Kuchynský odpad bol prevádzkovateľmi zbieraný do krytých nádob a následne odovzdávaný oprávneným osobám na manipuláciu s ním.

Zásobovanie pitnou vodou bolo počas letných jarmokov zabezpečené rozvodmi pitnej vody tak, aby bola možnosť napojenia sa u každého potravinárskeho stánku, u vianočného predaja v meste Sereď, ako aj Galanta bola pitná voda zabezpečená z verejného vodovodu v dostupnej vzdialenosti, len formou donášky. Organizátori hromadných podujatí vydokladovali kvalitu vody laboratórnymi rozbormi v rozsahu mikrobiologických analýz z odberových miest, z ktorých boli realizované rozvody vody pre prenosné potravinárske zariadenia.

Veľká väčšina stánkov, v ktorých sa pripravovali pokrmy bola vybavená umývadlami na umývanie rúk a drezom s prívodom teplej pitnej vody zohriatej na 45° C a prívodom studenej vody.

Pracovníci oddelenia hygieny výživy počas organizovania jarmokov a trhov vykonávali úradnú kontrolu so zameraním sa na kontrolu potrebných dokladov (najmä rozhodnutia na ambulantný predaj vydaného príslušnými regionálnymi hygienikmi, preukázanie zdravotnej spôsobilosti, ale aj so zameraním na dodržiavanie zásad správnej výrobnéj praxe, vrátane prevádzkovej a osobnej hygieny, napojenie stánku na rozvod pitnej vody).

Počas konania jarmokov a trhov bolo vykonaných spolu 57 kontrol, pričom boli uložené sankcie v blokovom konaní: 25/540 eur

Konanie horeuvedených hromadných akcií bolo ohlásené organizátormi, k organizovaniu uvedených podujatí bolo vydané odborné usmernenie aj s požiadavkami, ktoré boli povinní splniť usporiadatelia akcií (napr. zabezpečenie odberu pitnej tečúcej vody, zabezpečenie likvidácie odpadu, zberu a odvozu komunálneho odpadu, zabezpečenie zariadení pre osobnú hygienu) ako aj prevádzkovatelia potravinárskych prevádzok poskytujúcich predaj a podávanie rýchleho občerstvenia (napojenie sa na zdroj tečúcej pitnej vody, dodržanie sortimentu v súlade s rozhodnutím vydaným príslušným RÚVZ, dodržiavanie zásad správnej výrobnéj praxe...).

4. Sankčné opatrenia

Za porušovanie platnej legislatívy na úseku hygieny výživy boli v priebehu roka 2013 priebežne ukladané nasledovné sankcie:

Rozhodnutím podľa § 57 ods. 46 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante rozhodol o uložení pokút počet pokút / suma – **5/1765,-- €** -z toho uhradené **1185,-- €** z dôvodu splácania podľa splátkového kalendára za vykonávanie potravinárskej činnosti bez kladného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva a bez schváleného prevádzkového poriadku: 4 x ZSS (z toho 1 x BRO a 3 x ZSS nevyvarujúce) – prevádzkovanie bez kladného posudku, a bez prevádzkového poriadku), 1 x výrobná chladených pekárskech výrobkov - prevádzkovanie bez kladného posudku)

Uložené pokuty, ktoré už boli zaplatené sú príjmom štátneho rozpočtu.

Rozhodnutím podľa § 28 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante rozhodol o uložení pokuty **v jednom prípade v sume 1000,-- €** (pokuta uložená 2.9.2013 nebola uhradená). Pokuta bola uložená za marenie výkonu UK pri odbere vzoriek zmrzliny, účastník konania sa voči rozhodnutiu o uložení pokuty v zákonnej lehote odvolal, RÚVZ so sídlom v Galante odvolanie postúpilo na ÚVZ SR, ktorý odvolanie účastníka konania zamietol a napadnuté rozhodnutie v plnom rozsahu potvrdil. Účastník konania podal žalobu na druhostupňový orgán na Krajský súd Bratislava.

Ďalšie sankčné opatrenia:

Sankcie v blokovom konaní :

počet blokových pokút/suma: 162/5 115,-- eur

- podľa § 56 zákona 355/2007 Z. z. 19/435,-- eur
- podľa § 29 zákona 152/1995 Z. z. 25/625,-- eur
- podľa § 29 zákona 372/1990 Z. z. 29/1340,-- eur
- podľa § 84 zákona 372/1990 Z. z. 89/2715,-- eur
- podľa §11 zákona 377/2004 Z. z. 0/0 eur

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V priebehu roka 2013 bola epidemiologická situácia v oblasti spoločného stravovania, priaznivá, nebolo potrebné zo strany pracovníkov oddelenia hygieny výživy pristúpiť k realizácii mimoriadnych šetrení a opatrení.

6. Poradne správnej výživy

Činnosť poradne správnej výživy cestou oddelenia hygieny výživy a PBP nie je realizovaná.

Zdravotno-výchovná intervencia je zabezpečená najmä pracovníkmi poradní zdravia (v poradni podpory zdravia ako aj mimo budovy RÚVZ), intervencia sa zameriava hlavne:

- na zmenu stravovacích návykov obyvateľstva s dôrazom na zmenu zvyklostí v spotrebe tukov a soli s cieľom ich zníženie,
- na zvýšenie spotreby ovocia, zeleniny a strukovín
- na zníženie energetickej spotreby so zameraním na redukciu telesnej hmotnosti
- na zmenu postoja ľudí k vlastnému zdraviu.

V spolupráci s odd. podpory zdravia bolo realizované plnenie projektu „Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeléj populácie“ u 80-tich respondentov ľahko pracujúcich. Vyšetreným klientom bolo poskytnuté individuálne a skupinové poradenstvo zamerané na zdravý spôsob života so zreteľom na pozitívnu zmenu v stravovacích návykoch a ovplyvnenie konzumácie v prospech zdraviu prospešných potravín.

Intervenciu pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonávajú pravidelne pri každej kontrole v zariadeniach spoločného stravovania uzavretého typu (v domovoch sociálnej starostlivosti, v závodných kuchyniach), kde kontrolujú jedálne lístky či svojím zložením vyhovujú zásadám správnej výživy, v prípade negatívnych zistení upozorňujú vedúcich stravovacích prevádzok na dodržiavanie odporúčaných výživových dávok.

7. Hlavné úlohy a projekty, mimoriadne úlohy

7.3.1.

Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeléj populácie

Plnenie úlohy v roku 2013 bolo zabezpečené v spolupráci s odd. podpory zdravia priebežne u 80-tich respondentov - ľahko pracujúcich, rozdelených do štyroch skupín podľa pohlavia a veku (ženy, muži, 19 – 34 roční a 35 – 54 roční). Od respondentov boli získané údaje o životospráve a pohybovej aktivite dotazníkovou metódou, vykonaním určených somatometrických meraní – klasickými antropometrickými vyšetreniami, vrátane biochemických ukazovateľov pomocou prístroja „Reflotron“ a vyhodnotením 24-hodinového spotrebného koša. Údaje boli spracované v programe Alimenta.

Projekt „Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeléj populácie“ má opakovane dobrú odozvu u sledovanej populácie. Respondentom, u ktorých boli zistené rizikové faktory bola daná možnosť navštíviť poradenské centrum, kde pracovníci odd. podpory zdravia na základe výsledkov individuálne pristupovali ku každému klientovi. Zdravotno výchovnú intervenciu zamerali na zmenu životného štýlu, hlavne na zmenu stravovacích návykov a zvyklostí a na zvýšenie pohybovej aktivity.

Výsledky projektu „Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeléj populácie“ poukazujú na nevhodné stravovacie zvyklosti u obyvateľstva, rozdiely v spôsobe stravovania, ako aj rozdiely v biochemických ukazovateľoch medzi pohlaviami a vekovými kategóriami. Muži pravidelne konzumovali najmä bravčové mäso, ženy hydinu. Konzumácia živočíšnych tukov bola u mužov výrazne vyššia ako u žien. Významné rozdiely v konzumácii zeleniny a ovocia sa nezistili. Optimálnejšie BMI mali ženy mladšej vekovej kategórie. Ženy mali aj významne nižšie hodnoty LDL.

7.3.2.

Monitoring jodidácie kuchynskej soli

V rámci plnenia projektu ÚVZ SR „Monitoring jodidácie kuchynskej soli“ bol v roku 2013 v mesačných intervaloch realizovaný odber v priemere 2 vzoriek soli. Spolu sa odobralo 26 vzoriek soli z vyvarujúcich zariadení spoločného stravovania za účelom laboratórnych analýz zameraných na obsah KJ/KJO₃ (najnižšia hodnota: 21,0 mg.kg⁻¹ najvyššia hodnota: 35,7 mg.kg⁻¹) a feroxyanidu draselného (najnižšia hodnota: 1,310 mg.kg⁻¹ najvyššia hodnota: 12,6 mg.kg⁻¹). Distribútori solí: 18 x Solivary Trade Prešov s.r.o., 1 x Kaufland Slovakia, 1 x Podravka International Zvolen, 1 x zabalené Balima Trebišov, 1 x vyrobené pre Lidl, 1 x vyrobené – Sol'né mlyny a.s. Olomouc. Na základe výsledkov laboratórnych vyšetrení 25 vzoriek vyhovovalo, u jednej vzorky bolo zistené mierne zvýšenie obsahu KJ/KJO₃ (35,7 mg.kg⁻¹). Výsledky vzoriek solí odobratých počas celého roka boli spracované v programe excel a v mesiaci december zaslané na RÚVZ so sídlom v Trnave za účelom vyhodnotenia v rámci trnavského kraja.

Kontrola dodržiavania bezpečnosti keramických a plastových výrobkov (plastové a sklenené dojčenské fľaše, plastové výrobky – misky, príbory, tanieri, desiatové boxy, športové fľaše atď., keramické výrobky – misky, tanieri, hrnčeky atď.) určených pre najrizikovejšiu skupinu populácie – detí so zameraním na kontrolu vybraných kritérií bezpečnosti výrobkov – migrácia formaldehydu, primárnych aromatických amínov, bisfenolu A, ťažkých kovov Cd, PB, resp. iných ukazovateľov v závislosti od materiálového zloženia, bola realizovaná podľa časového harmonogramu stanoveného vo „Viacročný národný plán úradnej kontroly vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva“ nasledovne:

7.3.3.

Bezpečnosť PET fliaš

RÚVZ so sídlom v Galante sa nepodieľal na kontrole bezpečnosti PET fliaš. Kontrolu bezpečnosti PET fliaš v súlade s čl. nariadenia EP a Rady (ES) č. 1935/2004 so zameraním na sledovanie rizikových ukazovateľov bezpečnosti – migrácie určitých monomérov, štartovacích látok a produktov degradácie polyetylénteraftalátu a senzorické hodnotenie zabezpečilo RÚVZ so sídlom v Poprade.

7.3.4

Bezpečnosť výrobkov určených pre deti

Cieľom úlohy je kontrola dodržiavania bezpečnosti keramických a plastových výrobkov (plastové a sklenené dojčenské fľaše, plastové výrobky – misky, príbory, tanieri, desiatové boxy, športové fľaše atď., keramické výrobky – misky, tanieri, hrnčeky atď.) určených pre najrizikovejšiu skupinu populácie – detí so zameraním na kontrolu vybraných kritérií bezpečnosti výrobkov – migrácia formaldehydu, primárnych aromatických amínov, bisfenolu A, ťažkých kovov Cd, PB, resp. iných ukazovateľov v závislosti od materiálového zloženia.

RÚVZ so sídlom v Galante sa v roku 2013 nepodieľal na kontrole bezpečnosti výrobkov určených pre deti.

7.3.5

Bezpečnosť papierových a kartónových obalových materiálov

Kontrola bezpečnosti papierových a kartónových obalových materiálov vo vzťahu k migrácii určitých fotoiniciátorov, ktoré môžu migrovať z tlačiarenských farieb cez primárny obalový materiál používaných na vrchnú potlač papierových a kartónových obalových materiálov bola vykonaná podľa časového harmonogramu stanoveného vo „Viacročnom národnom pláne úradnej kontroly vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva“.

V rámci úlohy bol v mesiaci september z distribučnej siete mesta Galanta realizovaný odber 1 vzorky (2 ks) potraviny (maslové sušienky polomáčané v mliečnej čokoláde) balenej do papierového a kartónového obalového materiálu.

7.3.6

Monitoring bisfenolu A v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami

Cieľom úlohy je kontrola dodržiavania špecifického migračného limitu bisfenolu A stanoveného vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 321/2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 10/2011, pokiaľ ide o obmedzenie používania bisfenolu A v plastových fľašiach na dojčenskú výživu, ako aj monitorovanie bisfenolu A v materiáloch a predmetoch určených na styk.

RÚVZ so sídlom v Galante sa v roku 2013 nepodieľal na monitoringu bisfenolu A v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami.

7.3.7

Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách

Cieľom projektu je zistiť úroveň spotreby vybraných prídavných látok u dospeléj populácie a porovnať príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom (ADI). Hodnota ADI je najvyššie množstvo aditívnej látky, ktoré môže človek prijímať každodenne v priebehu celého života bez preukázateľného zdravotného rizika (mg/kg telesnej hmotnosti). Takýmto spôsobom je možné odhadnúť najrizikovejšie prídavné látky, prípadne skupiny populácie, u ktorých sa denná spotreba prídavných látok trvale približuje hodnotám ADI.

V roku 2013 bol monitoring zameraný na spotrebu 2 farbív: chinolínová žltá (E104), allura červená (E129) a 2 aróm: mentofurán a kumarín. Na projekte v okrese Galanta participovalo 20 ľahko pracujúcich respondentov (10 žien a 10 mužov vo vekovej kategórii 19-35 rokov a 36 – 54 rokov s rovnakým zastúpením u oboch pohlaví). Zároveň bol z distribučnej siete a od výrobcov cukrárskych výrobkov a zmrzliny realizovaný odber 4 vzoriek potravín s predpokladaným obsahom sledovaných vybraných prídavných látok.

Mimoriadne úlohy v rámci úradnej kontroly a štátneho zdravotného dozoru v pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva:

V nadväznosti na povinnosti vyplývajúce orgánom verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo veci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov vo veci výkonu úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín v roku 2013 bolo pracovníkmi odd. hygieny výživy vykonaných 10 mimoriadnych kontrol:

- mimoriadna kontrola poľských cukrovíniiek – waflových trubičiek s rôznymi náplňami,
- mimoriadna kontrola zameraná na výskyt Lasagne Bolognese NOWACO, mäsom plnené cestoviny,
- mimoriadna kontrola zameraná na výskyt mrazeného predsmaženého polotovaru z hovädzieho mäsa „Hovädzí burger“,
- mimoriadna kontrola potravinárskych prevádzok supermarketov, hypermarketov a v obchodných domoch na úseku činností s nebalenými epidemiologicky rizikovými potravinami kontrola,
- mimoriadna kontrola so zameraním na hygienu, označovanie a vysledovateľnosť mäsa používaného na prípravu hotových pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania,
- mimoriadna cieľená kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v cukrárskych výrobniciach a v cukrárnach,
- mimoriadnej cieľenej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalitu pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením na umelých sezónnych kúpaliskách
- kontrola zmrzliny počas letnej sezóny
- mimoriadna cieľená kontrola ázijských reštaurácií,
- mimoriadna kontrola „vianočné trhy“.

V roku 2013 zamestnanci oddelenia hygieny výživy šetrili výskyt nasledovných zdravotne škodlivých potravín hlásených prostredníctvom systému RAPID ALERT:

V nadväznosti na list Úradu verejného zdravotníctva SR (zo dňa 22.1.2013 pod. č. ZHHSR/1526/2013) vo veci vykonania mimoriadnej kontroly cukrovíniiek – waflových trubičiek s rôznymi náplňami od spoločnosti Magnolia Sp. z o.o. ul. Transportowa 3, 68-300 Lubsko, Poľsko, vyrobených zo sušeného mlieka, v ktorom bol nájdený jed na hľodavce, boli v dňoch 25.01.2013 – 01.02.2013 odbornými pracovníčkami odd. HV vykonané ďalšie cieľené kontroly s nasledovnými výsledkami:

Počet celkovo vykonaných kontrol: **26 HV**

Počet skontrolovaných prevádzok: **26 HV**

Počet prevádzok, v ktorých boli zistené predmetné cukrovinky/wafle z Poľska: **0**

V nadväznosti na list Úradu verejného zdravotníctva SR (zo dňa 22.2.2013 pod. č. OHVBP KV/2514/2013/Jo) vo veci vykonania mimoriadnej kontroly na základe rovného oznámenia prostredníctvom Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF), zameranej na výskyt **Lasagne Bolognese NOWACO, mäsom plnené cestoviny** (v označení uvedené len hovädzie mäso), **400 g, mrazené, dátumom minimálnej trvanlivosti: 24/02/2014, výrobná šarža: 240/12 09:03, pôvod Luxemburg, s pozitívnym výsledkom vyšetrený na prítomnosť konskej DNA**, ktorého distribúcia bola dňa 20.02.2013 pozastave-

na trhu v Slovenskej republike, boli odbornými pracovníčkami odd. HV vykonané cieľové kontroly s nasledovnými výsledkami:

Počet celkovo vykonaných kontrol:	39
Počet skontrolovaných prevádzok:	39
Počet prevádzok, v ktorých bol zistený výskyt predmetného výrobku:	0

V nadväznosti na list Úradu verejného zdravotníctva SR (zo dňa 28.2.2013 pod. č. OHVBPKV/2641/2013/Jo) vo veci vykonania mimoriadnej kontroly na základe varovného oznámenia prostredníctvom Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF), zameranej na výskyt „**Hovädzí burger**“ (mrazený polotovár z hovädzieho mäsa predsmážaný), **2 kg 36 ks, dátum minimálnej trvanlivosti: 21/10/2013, výrobné číslo: L551201, výrobca: FVZ Deli-Meat Polska sp. z o.o., PL 24084001 WE, Gliwicka 20, Orzesze, Poľsko, s pozitívnym výsledkom vyšetrený na prítomnosť konskej DNA**, ktorý bol spoločnosťou BIDVEST CZECH REPUBLIC s.r.o., Opava distribuovaný do spoločnosti BIDVEST SLOVAKIA s.r.o., Nové Mesto nad Váhom, ktorá vlastnými opatreniami nariadila stiahnutie predmetného výrobku z trhu v Slovenskej republike. Odborní pracovníci odd. HV a HDM vykonali cieľové kontroly zamerané na výskyt predmetného výrobku a na overenie jeho stiahnutia z trhu s nasledovnými výsledkami:

Počet celkovo vykonaných kontrol:	25
Počet skontrolovaných prevádzok:	25
Počet prevádzok, v ktorých bol zistený výskyt predmetného výrobku:	4
Vykonané opatrenia v prípade zistenia predmetných výrobkov:	4

Uvedený inkriminovaný výrobok bol pozastavený a do doby prevzatia distribútorom výrobku uložený na osobitnom mieste zabezpečenom proti jeho zneužitiu (prevzatie potvrdené reklamačným listom).

V nadväznosti na list Úradu verejného zdravotníctva SR pod č. OHVBPKV/312/2013 Jo zo dňa 09.01.2013 na vykonanie kontrol v potravinárskych prevádzkach supermarketov, hypermarketov a v obchodných domoch na úseku činností s nebalenými epidemiologicky rizikovými potravinami pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonali kontroly v 5 obchodných reťazcoch okresu: (TESCO STORES SK, a.s., Kamenné námestie 1/A, 815 81 Bratislava v 3 prevádzkach, KAUF LAND SR v.o.s. , Trnavská cesta 41/A, 831 04 Bratislava v 2 prevádzkach, BILLA, s.r.o., Bajkalská 19/A, 821 02 Bratislava v 2 prevádzkach, COOP Jednota SD, Revolučná štvrť 1, 924 00 Galanta v 7 prevádzkach a 2 prevádzkach Lidl Slovenská republika, v.o.s., Ružinovská 1/E,821 02 Bratislava)

Počet vykonaných kontrol:	16
Počet skontrolovaných prevádzok:	16
Počet uložených blokových pokút/celková suma:	3/140,- eur

Zistené nedostatky: zistené zmiešanie 1 druhu LV s rôznymi dátumami spotreby oškvarkovej nátierky, Nedodržanie chladiaceho reťazca pri vystavovaní lahôdkárskych výrobkov

V nadväznosti na list Úradu verejného zdravotníctva SR pod č. ZHHSR/3557/2013 zo dňa 08.04.2013 na vykonanie kontrol (v termíne od 10.04.2013 do 02.05.2013) so zameraním sa na hygienu, označovanie a výsledovateľnosť mäsa používaného na prípravu hoto-vých pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonali kontroly s nasledovnými zisteniami:

Počet vykonaných kontrol: 34
Počet skontrolovaných prevádzok: 34 z toho 10 prevádzok s nedostatkami
Počet uložených blokových pokút/celková suma: 10/135,- eur

Kontrola sa vykonala:

- 3 domovy dôchodcov
- 1 závodná kuchyňa
- 6 bufetov rýchleho občerstvenia
- 6 pizzérií/ z toho 2 prevádzky s nedostatkami
- 18 reštaurácií/ z toho 8 prevádzok s nedostatkami

Boli zistené nasledovné nedostatky: v čase kontroly nebola predložená výsledovateľnosť mor-čacích pŕs o hmotnosti 1,054 kg, brazílske mäso bez označenia údajov v slovenskom jazyku, zamrazené (bez šokovacieho zariadenia), nebolo označené dátumom zamrazenia

V nadväznosti na list Úradu verejného zdravotníctva SR zo dňa 27.05.2013 pod č.j. OHVBPKV/4862/2013/Jo na vykonanie mimoriadnej cielenej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek v cukrárskych výrobniciach a v cukrárňach v termíne od 29.05.2013 do 07.06.2013 pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonali kontroly s nasledovnými výsledkami:

Počet vykonaných kontrol: 10
Počet skontrolovaných zariadení: 10

V rámci kontroly bolo odobratých 15 vzoriek sterov z pracovného prostredia a 15 vzoriek cukrárskych výrobkov.

Zistené nedostatky: znečistený keramický obklad v umyvárni prepravných nádob, nedosta-točný interval realizácie maľovky 1 x za 2 roky, strop vo výrobnici bol sfarbený na hnedo, pre zákazníkov nebola k dispozícii informácia o obsahu azofarbív v zmrzline a v cukrárskych výrobkoch, výrobky po DS a DMT.

V nadväznosti na list Úradu verejného zdravotníctva SR zo dňa 11.06.2013 pod č.j. OHVBPKV/5213/2013/Jo na vykonanie mimoriadnej cielenej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalitu pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením na umelých sezónnych kúpaliskách významných pre kúpaciu sezónu v Slovenskej republike v termíne od 24.06.2013 do 04.07.2013 pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonali kontro-ly s nasledovnými výsledkami:

Počet vykonaných kontrol: 7
Počet skontrolovaných zariadení: 7
Počet uložených blokových pokút/celková suma: 4/145,- eur

Zistené nedostatky: používanie čerstvej zeleniny bez vytvorenia hrubej prípravy zeleniny, nepovolené zmrazovanie bylinkového masla a pečiva, pracovník – brigádnik v čase kontroly nepredložil zdravotnú spôsobilosť, výrobky po DS a DMT.

V súvislosti s úlohami č. 7 a č. 8 uloženými v zázname z pracovnej porady regionálnych hygienikov RÚVZ v SR, konanej v dňoch 11. -12. 07. 2013 v Sliači – Sielnici a v nadväznosti na list Úradu verejného zdravotníctva SR zo dňa 18.07.2013 pod č.j. OHVBP KV/6218/2013/Jo boli zaslané sumárne výsledkov z kontrol zmrzliny počas letnej sezóny 2013 za okres Galanta.

Výsledky z výkonu úradnej kontroly:

Počet vykonaných kontrol: 39
Počet skontrolovaných zariadení: 18
Počet uložených blokových pokút/celková suma: 13/715,- eur
Zistené nedostatky: v čase kontroly nezdokladovaná odborná spôsobilosť 1 pracovníka, - nezdokladovanie evidencie o sústavnom vzdelávaní pracovníkov, nevyhovujúce výsledky lab. rozborov zmrzlín, arómy po DMT, pre zákazníkov nebola k dispozícii informácia o obsahu azofarbív v zmrzline

V nadväznosti na žiadosť ÚVZ SR zo dňa 08.10.2013 pod č.j. OHVBP KV/7772/2013 Jo vo veci vykonania mimoriadnej cielenej kontroly vo vyvarujúcich zariadeniach spoločného stravovania ázijského typu zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek na výrobu, manipuláciu, skladovanie, podávanie a kvalitu pokrmov bola v dňoch 09.10.2013-18.10.2013 vykonaná kontrola s nasledovnými výsledkami:

Počet vykonaných kontrol: 5
Počet skontrolovaných zariadení: 5
Počet uložených blokových pokút/celková suma: 5/440,- eur
Zistené nedostatky: nezdokladovanie odbornej spôsobilosti personálu, skladovanie potravín po dátume minimálnej trvanlivosti a dobe spotreby, skladovanie potravín nie v súlade so zásadami vzájomnej zlučiteľnosti, nepovolené zmrazovanie potravín, označovanie potravín nie v štátnom jazyku, nedodržanie teplotného a chladiaceho reťazca, využívanie hrubej prípravy zeleniny na iné účely...

V nadväznosti na povinnosti vyplývajúce orgánom verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení a zmene niektorých zákonov vo veci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov vo veci výkonu úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín vo veci organizovania „Vianočné trhy“ v okrese Galanta Vám zasielam nasledovnú informáciu:

Na Regionálny úrad verejného zdravotníctva (ďalej len RÚVZ) so sídlom v Galante bola Kultúrnym domom mesta Sereď zaslaná informácia o konaní „Vianočných trhov 2013“ na voľnom priestranstve na Námestí Slobody v termíne od 16.12.2013 - 22.12.2013 za predpokladanej účasti 5 predajných stánkov s potravinami. Mesto Galanta organizovanie vianočných trhov na nádvorí Neogotického kaštieľa v mestskom parku a na mestskom trhovisku za OD Mladosť v meste Galanta ohlásilo v termíne od 16.12.2013 do 23.12.2013.

Počas štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín vykonanej pracovníčkami RÚVZ so sídlom v Galante v meste Sereď bolo u 6 subjektov vykonaných 6 kontrol a v meste Galanta u 2 subjektov 2 kontroly.

Výsledky z výkonu úradnej kontroly:

Počet vykonaných kontrol: 8
Počet skontrolovaných zariadení: 8
Počet uložených blokových pokút/celková suma: 6/110,- eur

Všetci prevádzkovatelia predložili rozhodnutia príslušných RÚVZ k uvedeniu priestorov predajných stánkov do prevádzky počas konania krátkodobých podujatí.

Zásobovanie vodou bolo zabezpečené len donáškou z verejného vodovodu.

Námatkový odber vzoriek na laboratórnu analýzu (mikrobiologická kontrola) nebol vykonaný.

Zariadenia pre osobnú hygienu pracovníkov, vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť, ako aj konzumentov boli zabezpečené v dostupnej vzdialenosti.

Zber a likvidácia komunálneho odpadu bola realizovaná cestou TKO.

Kuchynský odpad bol prevádzkovateľmi zbieraný do krytých nádob a následne odovzdávaný oprávneným osobám na manipuláciu s nim.

Oddelenie hygieny detí a mládeže

pracovníci:

Bc. Vančová Mária

- odborný radca

Vedie oddelenie od 01.09.2012, ukončený I. stupeň VŠ v odbore verejné zdravotníctvo TU, špecialista v odbore hygiena detí a mládeže, na oddelení pracuje 31 rokov.

Soboňová Elena

- radca

DAHE špecialista v odbore hygiena detí a mládeže, absolvent VOV, na oddelení pracuje 21 rokov.

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM

Činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže bola v priebehu roka 2013 realizovaná v súlade s vypracovaným celoročným plánom práce, zameraná hlavne na kontrolnú a posudkovú činnosť v zariadeniach pre deti a mládež, plnenie mimoriadnych cieľných úloh vyhlásených Úradom verejného zdravotníctva SR, realizáciu Programov a projektov, ako aj na plnenie ďalších úloh vyplývajúcich z požiadaviek spolupráce s inými oddeleniami a úloh nad rámec činnosti oddelenia.

V rámci poradenskej a konzultačnej činnosti sme venovali pozornosť hlavne obsahu predkladaných prevádzkových poriadkov, usmerňovaniu systému správnej výrobných praxe v školských stravovacích zariadeniach a odbornému poradenstvu v rámci výchovno-vzdelávacej a mimoškolskej činnosti, pri organizovaní zotavovacích podujatí pre fyzické a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zariadenia pre deti a mládež.

Pozornosť bola venovaná aj problematike výroby pokrmov v zariadeniach školského stravovania, dodržiavaní OVD a schválených receptúr, ako aj hodnoteniu pestrosti podávanej stravy a zostave jedálnych lístkov.

V priebehu roka 2013 sme sa podieľali na realizácii 6 mimoriadnych cieľných úloh v zariadeniach pre deti a mládež, pokračovali sme v realizácii 2 dlhodobých úloh v rámci Programov a projektov ÚVZ SR.

Pracovníčky oddelenia HDM priebežne vykonávali aj kontroly dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov v zariadeniach pre deti a mládež.

V roku 2013 bolo odobraných zo zariadení pre deti a mládež na laboratórne vyšetrenie 10 vzoriek obedov (týždenný odber) z 2 ŠJ pri SŠ (HDM), 42 vzoriek pitných vôd, 4 vzorky bazénových vôd (HŽPaZ) a 6 vzoriek cukrárskych výrobkov zo SPV (HV a PBP). Laboratórne analýzy boli vykonané v laboratóriách RÚVZ v Trnave.

Pracovníčky oddelenia sa aj v priebehu r. 2013 aktívne zúčastnili e-learningového vzdelávania, organizovaného ÚVZ SR, v rámci ktorého absolvovali 5+6 modulov.

Na vnútroústavnom seminári boli prezentované 2 prednášky na tému: Antropometria - prieskum telesného vývoja detí a mládeže a Výsledky VII. CAV 2011 – porovnanie s r. 2001.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tabuľka č.1).

Činnosť oddelenia presahujúca štátny zdravotný dozor sa zameriavala hlavne na riešenie úloh:

Programy a projekty vyhlásené ÚVZ SR na rok 2013 na úseku hygieny detí a mládeže.

4.2

Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybranej populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál

V priebehu mesiacov marec-máj 2013 bola zrealizovaná V. etapa celoslovenského prieskumu na 2 vybraných stredných školách (Gymnázium a SOŠOaS v Galante) s počtom 120 respondentov vo veku 15-18 rokov (s 50%-ným zastúpením oboch pohlaví a s priemerom zastúpenia bydliska „mesto-vidiek“).

Dotazníkový prieskum bol zameraný na zhodnotenie stravovacích zvyklostí, s dôrazom na 24-hodinovú spotrebu potravín a pohybový režim študentov. V rámci projektu sa vykonal aj celotýždňový odber stravy (10 vzoriek obedov) zo ZŠS sledovaných škôl.

Získané údaje boli nahodené do databáz (Alimenta, Excel) a k termínu 30.09.2013 zaslané na sumárnu analýzu gestorovi projektu na RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote.

4.3

Monitoring spotreby vybraných aditívnych látok do potravín u detí

Realizácia projektu, formou dotazníkového prieskumu prebehla v mesiaci máj 2013, na 1 vybranej vidieckej ZŠ (Základná škola v Šintave) s počtom 20 žiakov vo veku 11 rokov. Podľa metodického postupu žiaci vyplnili 2 štandardizované dotazníky, zamerané na 24 hodinovú spotrebu konzumovaných potravín, množstvo a frekvenciu konzumácie potravín. Získané údaje z dotazníkov boli nahodené do databázy (Excel) a k 01.11.2013 zaslané na celoslovenské spracovanie na ÚVZ SR.

ESPAD

V súvislosti s Európskym týždňom boja proti drogám sa v mesiaci december 2013 zrealizovala dotazníková štúdia u študentov vybraných vysokých škôl v SR. V okrese Galanta bola do prieskumu zaradená VŠ v Sládkovičove – Fakulta práva J. Jesenského s počtom 60 respondentov.

Projekty a úlohy, gestorom ktorých boli iné oddelenia úradu, na ktorých spolupracovali pracovníci odd. HDM

- **Prevenia HIV/AIDS (úloha 6.7. epidemiológia)**
Interaktívny projekt primárnej prevencie HIV/AIDS. Forma hry, pri ktorej si mládež osvojuje základné vedomosti o možnostiach prenosu vírusu HIV, pohlavných ochorení, nežiaduceho tehotenstva a hodnotí vlastné postoje a správanie sa v rizikových situáciách (2 ZŠ a 2 SŠ v okrese – 120 žiakov)
- **dotazníková štúdia „Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu detí“** (20 dievčat z 2 vybraných SŠ v okrese) – úloha odd. epidemiológie
- **súťaž pre žiakov 7. roč. ZŠ „Najlepšia protidrogová nástenka“** (zaslanie materiálov) – úloha odd. podpory zdravia
- **Školy podporujúce zdravie a zdravé materské školy**
Oddelenie sa podieľa na projekte priebežne, formou usmerňovania, navrhované zdravotno-výchovné aktivity odporúča v praxi uplatňovať v spolupráci s oddelením podpory zdravia (edukácia, besedy, prednášky z oblasti zdravej životosprávy, pohybovej aktivity, drogových závislostí a pod.)
K 31.12.2013 v okrese Galanta je zapojených do projektu „Školy podporujúce zdravie“ 7 MŠ, 13 ZŠ a 2 ŠZŠ.

Program ozdravenia výživy na úseku HDM

Úlohy sa plnia priebežne, odbornou a metodickou činnosťou, taktiež usmerňovaním a kontrolou spoločného stravovania detí a mládeže. Vyhodnotenie úloh programu je v dvojročných intervaloch.

- **Podporovať zabezpečovanie zodpovedajúcej výživy a správne zloženie výživy detí a mládeže s cieľom zlepšenia súčasného štandardu v zmysle zásad racionálnej výživy**
- **Realizovať aktivity v oblasti zdravotno-výchovného pôsobenia s cieľom ozdravenia výživy mladej generácie**
- **Presadzovať odporúčania v oblasti podpory vhodného stravovania detí a mládeže, s podporou zvýšeného príjmu ovocia a zeleniny v čerstvom stave v súlade s aktualizáciou Programu**
- **Podporovať rozvoj školského stravovania tak, aby vyhovovalo zásadám zdravej výživy**
- **Podporovať konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov v rámci školského stravovania**
- **Podporovať pitný režim s preferovaním zdravotne vyhovujúcich nápojov**

Iné štúdie a úlohy, ktoré nie sú vyhlásené ako Programy a projekty ÚVZ SR:

Pracovníci odd. HDM naďalej pokračovali v zbere údajov za rok 2013 (pôrodnosť, tehotenstvo, potratovosť, VVCH novorodencov, dojčenská a detská úmrtnosť) do regionálneho projektu „Zdravotno-hygienická charakteristika okresu Galanta“ gestorm ktorého je odd. podpory zdravia.

Mimoriadne cielené úlohy, vyhlásené ÚVZ SR

V priebehu roka sme sa podieľali na realizácii 6 mimoriadnych cielených úloh, vyhlásených ÚVZ SR, zameraných na kontrolnú činnosť:

- kontroly v školských bufetoch, zamerané na kontrolu cukrovínok WAFLE, dovezené z Poľska, kontaminované jedom na hľadavce (18 skontrolovaných zariadení), výrobok nebol zistený.
- kontroly v zariadeniach školského stravovania, zamerané na výskyt výrobku „Lasagne Bolognese“ NOWACO, mäsom plnené cestoviny, s pozitívnym výsledkom na prítomnosť konskej DNA - informácia z RASFF (25 skontrolovaných zariadení), výrobok nebol zistený.
- kontroly v zariadeniach školského stravovania, zamerané na výskyt falšovaného mrazeného polotovaru „Hovädzí burger“, s pozitívnym výsledkom na prítomnosť konskej DNA - informácia z RASFF (21 skontrolovaných zariadení), výrobok nebol zistený.
- kontroly v ZŠ a SŠ a SOŠ zamerané na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek, týkajúcich sa priestorov, určených na výučbu telesnej výchovy (v 20 školách bolo skontrolovaných 51 priestorov), v 17 školách boli zápisnične uložené opatrenia, v 3 školách neboli zistené žiadne nedostatky.
- kontroly v zariadeniach školského stravovania, zamerané na hygienu, označovanie a vysledovateľnosť mäsa používaného na prípravu hotových pokrmov (28 skontrolovaných zariadení). Boli uložené blokové pokuty v 4 prípadoch/spolu 40 €.
- kontroly v ubytovacích zariadeniach pre deti a mládež (skontrolované 1 zariadenie) – DM pri Obchodnej akadémii Sereď, priestory ktorého sú prenajímané len počas letných prázdnin na týždňové organizované podujatia pre deti a mládež. Žiaci školy nemajú záujem o ubytovanie.

Priebežne sa vykonávali kontroly v zariadeniach pre deti a mládež, zamerané na dodržiavanie ustanovení zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V r. 2013 bolo vykonaných 66 kontrol.

K hodnotenému obdobiu boli externé audity, podľa usmernenia ÚVZ SR vykonané vo všetkých zariadeniach školského stravovania v okrese, ktoré evidujú viac ako 100 stravníkov. V spolupráci s odd. HVaPBP sa priebežne zadávali podklady do registra zariadení spoločného stravovania uzatvoreného a otvoreného typu do systému ISÚVZ.

- odborné stanoviská, expertízy	74
- koncepcná činnosť	0
- konzultácie:	333

konzultácie boli poskytované najmä prevádzkovateľom, resp. zriaďovateľom školských a predškolských zariadení v štátnej a súkromnej sfére, hlavne v oblasti školských a predškolských zariadení, školského stravovania a zotavovacích podujatí pre deti a mládež.

- písomné odborné usmernenia:	10
- porady (vedúca oddelenia):	3

3.4.2013 – Pracovný seminár k problematike BRKO zo ZSS, ÚVZ SR Bratislava

5.- 6.11.2013 – Celoslovenská porada ved. odb. HDM RÚVZ v SR, Turčianske Teplice

27.11.2013 – Pracovná porada ved. ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Galanta

- **účasť na odborných podujatiach (e-learning):** 11
- **spolupráca s masovokomunikačnými prostriedkami:** 1
- VANČOVÁ, Mária: Pieskoviská sú podľa hygienikov čisté. In: *NITRIANSKE NOVINY MY*. roč. 22, 2013, č. 29, s. 3

Pracovníci oddelenia sa podieľali na zabezpečovaní odbornej praxe študentov bakalárskych a magisterských odborov TU-TZaSP (8 študentov) a UCM Trnava-VZ (5 študentov).

- **výchova k zdraviu**
(v tabuľke č.1 sú vykázané len výkony, ktoré boli realizované odd. HDM) 29

Prednášková činnosť v zariadeniach pre deti a mládež

Pracovníci oddelenia PZ a Poradne zdravia pri RÚVZ v školských a predškolských zariadeniach priebežne zabezpečovali zdravotno-výchovné aktivity formou prednáškovej činnosti, na témy:

- *prevencia závislosti*
- *prevencia zubného kazu a stomatohygiena*
- *správna výživa a zdravý životný štýl*
- *škodlivosť fajčenia, alkoholu a drog*
- *životospráva a pohybová aktivita*
- *význam mlieka pre deti*
- *prevencia AIDS*
- *projekt Adamko hravo-zdravo (témy: denný režim, otužovanie, prevencia úrazov, ochrana životného prostredia, rodina a pohybová aktivita, bezpečnosť na cestách).*

Celkom bolo odprednášaných 62 prednášok, ktorých sa zúčastnilo 1194 detí a žiakov.

V rámci Poradne zdravia boli v r. 2013 vykonané biochemické vyšetrenia u 38 klientov vo veku do 18 rokov.

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

V okrese Galanta sme v roku 2013 zaznamenali zvýšený záujem o **školský mliečny program** na školách. Celkovo evidujeme 62 zariadení (o 22 viac, ako v r.2012), ktoré realizáciu zabezpečujú nasledovne:

- a/ *mliečne automaty* (firma RAJO a.s.) s ponúkaným sortimentom mliečnych výrobkov „Rajo brejky“ - 3 druhy ochuteného mlieka (kakao, vanilka, ovocné)
- b/ *podávaním neobmedzeného množstva mlieka stravníkom cez dávkovače* (Tatranská mliekareň TAMI, a.s. Kežmarok, Mabonex Slovakia s.r.o. Piešťany, Agro Tami a.s. Nitra)
- c/ *realizáciou mliečnych projektov cestou ŠJ*, v rámci ktorých sa žiakom distribuuje mlieko a jogurty vydávané v školských jedálňach – projekty:
„ORGANICA – školské mlieko“ Piešťany
„Školská mliečna liga“ (firma Danone)
- d/ *iné nápojové automaty* so sortimentom: káva bez kofeínu, čaj, čokoláda a mlieko (firma Argematic s r.o. Nitra)

Automaty (12) sú priebežne doplňané v dohodnutých intervaloch (zmluvy), evidencia dodávky (dátum, množstvo, druh) je zaznamenávaná poverenými pracovníkmi školy. Za tovar predávaný a vystavený v automate je zodpovedný prevádzkovateľ automatu.

Dodržiavanie podmienok skladovania, vysledovateľnosť a manipulácia s podávaným mliekom a mliečnymi výrobkami je v rámci ŠZD a ÚKP v školských jedálňach priebežne kontrolovaná. Pracovníci, ktorí manipulujú s mliekom majú zdravotnú a odbornú

spôsobilosť, skladovanie mlieka a mliečnych výrobkov je vo vyhradených chladiacich zariadeniach. V súvislosti so školským mliečnym programom neboli zistené žiadne závažnejšie nedostatky.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2013

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		Vyhovujú (počet)	Nevyhovujú (počet)
MŠ	33	33	0
ZŠ	26	26	0
SŠ	3	3	0
Iné	-	-	-
Spolu	62	62	0

Školské ovocie

Podľa nariadenia vlády SR č. 341/2009 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby ovocia a zeleniny pre deti MŠ a žiakov ZŠ bolo k 31.12.2013 do projektu „Školské ovocie“ v okrese zapojených 47 materských škôl (jablková šťava), 42 základných škôl, 4 ŠZŠ (jablká), čo je o 17 MŠ a 12 ZŠ viac ako v r. 2012.

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk v roku 2013

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v školských a predškolských zariadeniach sa kontrolovala technická úroveň vybudovaných pieskovísk, ktorých celkový hygienický štandard bol u väčšiny prevádzkovateľov vyhovujúci. Hlavné prevádzkovatelia materských škôl zabezpečujú pred sezónou, ale aj počas nej pravidelnú mechanickú a epidemiologickú bezpečnosť, ktorá im vyplýva zo zákona č. 355/2007 Z. z. a vyhlášky č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská.

V priebehu r. 2013 bolo v rámci ŠZD skontrolovaných 17 pieskovísk v predškolských zariadeniach, kde sa vykonáva pravidelná údržba vonkajších plôch, čistenie, kropenie a prehrabávanie piesku, o čom je vedená a predložená dokumentácia.

V rámci občianskej vybavenosti evidujeme v meste Galanta 4 detské ihriská, ktoré majú vybudované kryté pieskovisko, prevádzkovateľom ktorých sú Technické služby mesta Galanta.

Oddelenie HDM v roku 2013 nezrealizovalo v rámci ŠZD žiaden odber piesku z detských pieskovísk, nakoľko laboratórne vyšetrenia naplánovaného odberu 10 vzoriek počas sezóny (mesiac máj) boli RÚVZ so sídlom v Trnave zamietnuté z prevádzkových a personálnych dôvodov.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2013

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek z dôvodu nálezu		
		Termotolerantných koliform.baktérií a fekálnych streptokokov	Baktérie rodu Salmonella species	Vajíčka helmintov alebo iné vývojové štádiá týchto parazitov
0	0			

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V okrese Galanta je zriadených 20 školských bufetov pri základných a stredných školách, z toho 17 je prevádzkovaných fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a 3 sú v štátnom sektore, prevádzkované školami (pri SOŠT v Galante, pri SOŠOaS v Galante a pri ZŠ Pusté Úľany). V priebehu roka bol zriadený 1 školský bufet pri ZŠ, v 2 prípadoch bola zmena prevádzkovateľa, v 1 prípade dočasne pozastavená prevádzka z dôvodu rekonštrukcie priestorov (VŠ Sládkovičovo). Dva bufety boli zrušené (ZŠ Fándlyho Sereď, SSOŠ Sládkovičovo).

V roku 2013 bolo v rámci ŠZD a ÚKP vykonaných 17 kontrol, zameraných na kontrolu predávaného sortimentu, vysledovateľnosť tovaru, manipuláciu, skladovanie, dodržanie chladiaceho reťazca, označovanie, kontrolu dátumu spotreby, prevádzkovej a osobnej hygieny, ako aj odbornej a zdravotnej spôsobilosti zamestnancov.

V jednom prípade bola prevádzkovateľovi za zistené nezhody vo vedení dokumentácie HACCP a skladovanie nezlučiteľných druhov potravín udelená bloková pokuta 30 €.

Všetky školské bufety sú prevádzkované so súhlasom RÚVZ, súčasťou vydaného rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky je aj schválenie prevádzkových poriadkov pre predmetné zariadenie.

Prevažná väčšina školských bufetov ponúka aj nevhodný sortiment, ako sú cukrovinky, sladené nápoje, biele pečivo a pod., čo prevádzkovatelia odôvodňujú vyšším dopytom zo strany žiakov. Absentuje ponuka mliečnych a cereálnych výrobkov, čerstvého ovocia a zeleniny, o ktoré väčšinou nemajú záujem. Pri výkone kontrol sa prevádzkovateľom opakovane odporúča prehodnotiť predávaný sortiment a uprednostniť ponuku energeticky a výživovo hodnotného tovaru. Striktný zákaz predaja alkoholických nápojov, nápojov s obsahom chinínu a kofeínu ako aj tabakových výrobkov, ktorý vyplýva z platnej legislatívy dodržiavajú všetci prevádzkovatelia.

Ako pozitívum hodnotíme a pred školskými bufetmi uprednostňujeme prípravu desiat v ŠJ podľa platných materiálo-spotrebných noriem a receptúr, podávaných žiakom počas desiatovej prestávky. Žiaľ, zatiaľ takúto formu doplnkového školského stravovania ponúka len málo škôl v okrese.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

(tabuľka č.2 a 3)

Výkon štátneho zdravotného dozoru, ako jedna z hlavných činností oddelenia sa zameriavala na kontrolu rozhodnutí vydaných orgánom verejného zdravotníctva a dodržiavania schválených prevádzkových poriadkov, ako aj na

- kontrolu účinnosti uložených opatrení,
- kontrolu hygienickej úrovne zariadení pre deti a mládež,
- kontrolu podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu (režim práce a odpočinku, psychická a fyzická záťaž, pobyt vonku, pohybové aktivity),
- kontrolu podmienok spoločného stravovania detí a mládeže (podmienky prípravy a podávania jedál - zásady správnej výrobných praxe, zostavovanie jedálnych lístkov - receptúry, normovanie, dodržiavanie OVD, hodnotenie pestrosti jedálnych lístkov, dodržiavanie pitného režimu, kontroly predávaného sortimentu v školských bufetoch),
- kontrolu zabezpečenia zotavovacích podujatí,
- kontrolu dodržiavania ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov,
- riešenie sťažností a podnetov.

Komplexné zhodnotenie – technický stav objektu, dispozičné a priestorové usporiadanie, technické vybavenie, mikroklimatické podmienky a komunálno-hygienické zabezpečenie je súčasťou každej kontroly v rámci bežného i preventívneho štátneho zdravotného dozoru.

V okrese Galanta bola v sledovanom roku situácia obdobná, ako po minulé roky. Pokračovala revitalizácia školských a predškolských zariadení, vďaka prerozdeleniu finančných prostriedkov pridelených z fondov EÚ a rezerv MŠ SR, ktoré sa investovali hlavne na modernizáciu a vybavenosť zariadení, opravy objektov (fasády, výmena okien a dverí) a rekonštrukciu vnútorných priestorov (zariadenia na osobnú hygienu, telocvičňu, modernizácia počítačových učební, výmena zastaralých strojno-technologických zariadení v ŠJ a dopĺňanie inventáru) a vonkajších priestorov (úpravy areálov, telovýchovných plôch). Priebežne, podľa finančných možností sa obnovujú maľovky vnútorných priestorov a výmeny poškodených podlahových krytín.

Spoluprácu a komunikáciu so zriaďovateľmi a vedením škôl v okrese pri výkone štátneho zdravotného dozoru hodnotíme ako dobrú, ústretovosť je aj pri výbere vytypovaných zariadení v rámci realizácie programov a projektov na úseku hygieny detí a mládeže.

V priebehu r. 2013 bolo rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva schválených 23 návrhov prevádzkových poriadkov a zmien v prevádzkových poriadkoch, do prevádzky bolo uvedených 18 zariadení, z toho 5 novozriadených, 3 zotavovacie podujatia a 10 jestvujúcich zariadení, ktorých priestory sa po rekonštrukčných úpravách a zmenách vylepšili, a ktoré väčšina doteraz prevádzkovala bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva.

Novozriadené prevádzky:

1 školský bufet pri ZŠ v Horných Salibách, 2 súkromné jazykové učebne v Seredi, 1 PPV pri SSOŠ v Galante, 1 PPV SOŠOaS v Galante pri Domove dôchodcov, 1 súkromná študentská ubytovňa pre VŠ v Sládkovičove.

Evidované zrušené prevádzky:

1 súkromné detské centrum v Galante, 1 školský bufet pri SSOŠ v Sládkovičove, 1 školský bufet pri ZŠ Sered', 1 ZŠ v Seredi (prešla pod právny subjekt inej).

Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť (tabuľka č. 2):

celkový počet zariadení	456
z toho neštátnych zariadení	72
počet kontrol (ŠZD, ÚKP)	312
počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu	0
počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia	1
počet odobratých vzoriek (obedy, cukr.výrobky)	16
iné výkony	0

Prehľad o základných stavebných podmienkach na úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež (tabuľka č. 3):

celkový počet hodnotených zariadení	456
z toho neštátnych zariadení	72
počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám	231(50,66%)
počet zariadení s drobnými nedostatkami	219(48,03%)
počet zariadení s nedostatkami, u kt. možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie	6 (1,32 %)
počet zariadení so závažnými nedostatkami	0

V tabuľkách č.2, č.3, č.6 v riadku „ostatné“ sú evidované:

2 bazény, 1 materské centrum, 1 mliečna kuchynka pri NO NsP, 11 automatov, 3 ZSS pri DSS, 1 cukráreň (predajňa školy) - **spolu 19**.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

(tabuľka č. 3 a 4)

Prevádzkarne do 6 rokov

V okrese evidujeme 2 prevádzkarne pre deti do 6 rokov – detské jasle, prevádzkované fyzickou osobou oprávnenou na podnikanie v meste Galanta a v meste Sereď.

Súkromné detské jasle MEDULIENKA v Galante sú zriadené v adaptovanom objekte (bývalý RD), dispozične upravenom na účely DJ s vlastnou vývarovňou. Kapacita DJ je 15 detí (od 18 mesiacov do 3 rokov) v dvoch oddeleniach. T. č. je v zariadení umiestnených 15 detí. Zariadenie má k dispozícii vlastný vonkajší areál.

V meste Sereď je súkromné detské zariadenie SLNIEČKO s charakterom detských jasiel zriadené v bývalom vedľajšom objekte ZŠ, o kapacite 20 detí (od 18 mesiacov do 3 rokov). T. č. zariadenie navštevuje 15 detí. Stravovanie je zabezpečené formou donášky obedov zo susedného stravovacieho zariadenia (MŠ D. Štúra), a vlastnou prípravou desiat a olovrantov vo výdajni stravy DJ.

Hygienická úroveň v uvedených prevádzkach je vyhovujúca, v SDJ v Galante až nadštandardná. Určená kapacita nie je ani v jednom zariadení prekročená.

Materské školy

V okrese evidujeme 53 štátnych materských škôl (s počtom zapísaných 2592 detí, čo je na úrovni predchádzajúceho roka), neevidujeme žiadnu súkromnú materskú školu.

V priebehu r. 2013 nebola v okrese zriadená ani zrušená žiadna materská škola. Všetky materské školy sú s charakterom celodennej prevádzky, poldennú prevádzku využívajú len niektoré deti v prípravných triedach. Z celkového počtu MŠ ich má 30 zriadené prípravné triedy (535 detí). Naďalej sa prijímajú aj deti mladšie ako 3 ročné. V roku 2013 ich bolo prijatých 66 a 4 integrované deti.

Kapacity materských škôl v okrese sú naplnené, ojedinele v mestách evidujeme aj prípustné prekročenie, ktoré za dohodnutých podmienok orgán na ochranu zdravia rešpektuje.

K 31.12.2013 majú všetky materské školy schválené prevádzkové poriadky rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva.

Všeobecne možno skonštatovať, že úroveň prevádzky v materských školách v okrese sa zlepšuje, i napriek tomu, že nové zariadenia sa nebudujú. V záujme zlepšenia kvality prostredia, niektoré staršie zariadenia svoje priestory rekonštruujú, rozširujú a obnovujú ich vybavenosť, ich rozsah však závisí od ekonomickej situácie zriaďovateľa.

Pozitívne hodnotíme nové postupy a formy práce, ktoré zavádzajú činnosti s ozdravnými prvkami do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Základné školy

V okrese evidujeme 47 štátnych základných škôl (z nich 28 plnoorganizovaných), s počtom zapísaných 6 990 žiakov, z ktorých je 912 žiakov v prvých ročníkoch. Evidovaný počet žiakov je na úrovni predchádzajúceho roka, mierny nárast je zaznamenaný u žiakov 1. ročníkov.

V okrese neevidujeme žiadnu základnú školu s dvojzmenným vyučovaním.

K 01.09.2013 Mesto Sereď požiadalo MŠVVaŠ SR o vyradenie ZŠ P. O. Hviezdoslava v Sereďi zo siete škôl a školských zariadení z ekonomických a organizačných dôvodov a následne jej zlúčenie do nového právneho subjektu ZŠ J. A. Komenského Sereď.

Väčšina základných škôl je prevádzkovaných v účelových školských objektoch, z ktorých staršie postupne prechádzajú vonkajšími aj vnútornými rekonštrukčnými úpravami.

Komplikovanejšia situácia je u niektorých starších neúčelových objektov v prevažne v obciach, kde rozsiahlejšie rekonštrukčné práce sú podmienené súhlasom vlastníka budovy. Celkovú hygienickú úroveň škôl v okrese možno zhodnotiť ako dobrú, z evidovaného počtu ZŠ je 22 škôl, ktoré zodpovedajú stanoveným požiadavkám a 25 škôl s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie žiakov.

Priestory pre výučbu telesnej výchovy z evidovaného počtu ZŠ má zriadených polovica škôl. Vnútorne priestory (telocvične) aj vonkajšie telovýchovné plochy (ihriská) tiež prechádzajú obnovou a postupnou revitalizáciou. Základným školám, ktorým chýba telocvičňa (24), realizujú hodiny TV buď v telocvičniach iných školských zariadení alebo vo vlastných provizórnych, neúčelových priestoroch a vonkajších ihriskách.

V r. 2013 boli pracovníkmi oddelenia riešené 2 podnety na základných školách, z ktorých jeden sa týkal usporadúvania spoločenských podujatí občanov obce v priestoroch ŠJ a druhý na pretrvávajúce nízke teploty v triedach a spoločných priestoroch školy. Oba podnety boli prešetrené, vyhodnotené ako opodstatnené. Uložené nápravné opatrenia prevádzkovateľa zabezpečili v súčinnosti s platnou legislatívou.

Pri ZŠ J.Fándlyho v Sereďi je zriadená plaváreň s celoročnou prevádzkou, ktorej služby sú poskytované aj verejnosti, vo vyhradených dňoch a hodinách.

V okrese Galanta 39 základných škôl využíva individuálnu alebo skupinovú integráciu vzdelávania žiakov so špecifickými vývinovými chybami učenia a poruchami správania podľa vzdelávacích programov konkrétneho postihu. V roku 2013 bolo v evidencii škôl 370 integrovaných žiakov, čo bolo o 70 viac ako v predchádzajúcom roku. V mestských ZŠ sa zriaďujú aj triedy pre intelektovo nadaných žiakov a prípravné triedy pre žiakov zo sociálne slabšieho prostredia.

Všetky základné školy majú vypracované prevádzkové poriadky schválené orgánom verejného zdravotníctva. Aktuálne školy spracovávajú návrhy prevádzkových poriadkov pre prácu s nebezpečnými chemickými faktormi pre chemické laboratória, ktoré sú posudzované a schvaľované v spolupráci s oddelením PPLaT.

V priebehu r. 2013 sa nevyskytli žiadne mimoriadne ani havarijné situácie technického charakteru, prevádzka škôl bola plynulá. Rekonštrukčné práce väčšieho rozsahu prebiehali počas prázdninového obdobia.

Pozitívne možno hodnotiť, obdobne ako u MŠ, zavádzanie ozdravných prvkov do vzdelávacieho procesu prostredníctvom projektov, ako sú Školy podporujúce zdravie, Strom života, Hovorme o jedle, Otvorená škola, Peer program a pod..

Niektoré školy každoročne zabezpečujú pre svojich žiakov pobyty v škole v prírode, lyžiarske a plavecké výcviky. V roku 2013 sa zúčastnilo pobytu v škole v prírode (mimo okres) 704 žiakov z 21 základných škôl v okrese.

Dlhodobu pretrvávajú nedostatky vo výchovno-vzdelávacom procese, týkajúce sa organizácie prestávkového režimu (skracovanie prestávok na úkor vyučovacej hodiny, nedostatočný aktívny pohyb vonku) a v zostave rozvrhov hodín (zlá denná aj týždenná skladba jednotlivých predmetov).

Špeciálne základné školy

V okrese evidujeme 5 plnoorganizovaných ŠZŠ a 1 praktickú školu (súčasť Spojenej školy v Sládkovičove) s dennou prevádzkou, s počtom zapísaných 228 žiakov.

V mestách (Galanta, Sereď a Sládkovičovo) sú školy zriadené v samostatných objektoch, v obci Jelka (33 žiakov) v objekte ZŠ a v obci Tomášikovo (38 žiakov) v neúčelovom objekte, bývalý kaštieľ, ktorý je v správe Pamiatkového úradu.

Vlastné stravovacie zariadenie využíva len ŠZŠ v Tomášikove (28 stravníkov), žiaci ostatných ŠZŠ majú stravovanie zabezpečené cestou školských jedální pri základných školách (70 stravníkov).

Základné umelecké školy

V okrese evidujeme 4 ZUŠ (Sereď, Galanta, Sládkovičovo) a 17 alokovaných pracovísk okrese, ktoré spolu navštevuje 1561 žiakov.

Odbory ZUŠ sa v Galante a v Seredi vyučujú v adaptovaných objektoch, v Sládkovičove vo vedľajších priestoroch Spojenej školy. Priestory sú dimenzované na individuálne i skupinové vyučovanie. Alokované pracoviská (ZUŠ- výtvarný odbor Galanta – 9, ZUŠ – hudobný odbor Galanta – 2, ZUŠ Sládkovičovo – 6) sú zriadené prevažne v účelových priestoroch základných škôl, prevádzka ktorých je prevažne v popoludňajších hodinách, mimo vyučovacieho procesu.

Centrá voľného času

V okrese evidujeme 4 CVC, z toho 3 štátne (Galanta, Sereď, Sládkovičovo), ktoré navštevuje 511 detí (do 15 rokov 419 a nad 15 rokov – 92) v 39 záujmových útvaroch a 1 súkromné (SSOŠ Mostová) s počtom 265 zapísaných žiakov v 10 záujmových útvaroch.

Všetky CVC sú zriadené v bývalých školských objektoch. Aj tieto objekty postupne prechádzajú rekonštrukčnými úpravami a modernizáciou v rámci mimoškolskej činnosti. Počas letných prázdnin CVC organizovali vo vlastných a iných priestoroch (školských, športových a rekreačných zariadeniach) týždenné prímestské tábory s dennou dochádzkou, ktorých sa zúčastnilo spolu 244 detí.

Strediská záujmovej činnosti (1 štátne, 2 súkromné) sú zriadené pri 2 ZŠ a 1 ŠZŠ, využívajúce jestvujúce priestory škôl.

CVC v Galante má na troch ZŠ v meste zriadené alokované pracovisko.

Školské kluby detí

V okrese evidujeme 44 ŠKD pri ZŠ (99 oddelení) a 2 ŠKD (2 oddelenia) pri ŠZŠ, ktoré navštevuje 2189 žiakov prevažne I. stupňa. Zariadenia sú umiestnené prevažne vo vyhovujúcich, účelovo zariadených priestoroch škôl, tie, ktoré majú nedostatok priestorov využívajú pre vnútorné aktivity kmeňové učebne. Pre vonkajšie aktivity sa využívajú vonkajšie plochy a ihriská v školských areáloch a dostupné športoviská v okolí.

Školský klub detí nie je zriadený pri 3 ZŠ a 3 ŠZŠ, pre nízky záujem, resp. nezáujem zo strany rodičov.

Gymnázia

V okrese sú zriadené 4 štvorročné gymnáziá, z toho 3 štátne (Sereď, Galanta s VJM a s VJS) a 1 päťročné, súkromné bilingválne (Galanta), s počtom zapísaných 617 žiakov.

V objektoch štátnych gymnázií sú naďalej zriadené aj osemročné gymnáziá, s počtom zapísaných 412 žiakov. Celkový počet žiakov navštevujúcich gymnáziá je 1 029, čo je na úrovni predchádzajúceho roka.

Vlastné stravovacie zariadenie má zriadené len Gymnázium s VJM (spoločný objekt s gymnáziom s VJS) v Galante. Žiaci ostatných gymnázií sa stravujú v iných školských stravovacích zariadeniach. V r. 2013 sme evidovali 597 stravníkov.

Všetky štátne gymnáziá majú k dispozícii vlastné objekty telocviční a udržiavané vonkajšie telovýchovné plochy. Súkromné gymnázium v Galante naďalej realizuje hodiny TV v prenajatých priestoroch Športovej haly.

Gymnázium v Galante má zriadenú plaváreň (bazén s celoročnou prevádzkou), ktorá slúži nielen pre žiakov, ale aj pre verejnosť.

Hygienická úroveň objektov a podmienky prevádzky sú dobré, vybavenie priestorov sa modernizuje (odborné a počítačové učebne), opotrebovaný školský nábytok v triedach sa postupne vymieňa. Na všetkých objektoch boli vymenené okná, čím sa zlepšili mikroklimatické podmienky vo vnútorných priestoroch. Pozornosť sa venuje aj revitalizácii vonkajších športových plôch a ihrísk.

stredné odborné školy

V okrese evidujeme 6 stredných odborných škôl, z toho 3 štátne (Stredná odborná škola obchodu a služieb v Galante, Stredná odborná škola technická v Galante, Obchodná akadémia v Seredi) a 3 súkromné stredné odborné školy (Galanta, Sládkovičovo, Mostová), ktoré navštevuje celkom 1641 žiakov, čo je na úrovni roku 2012.

Štátne školy sídlia v starších, účelových školských objektoch, kde sa rekonštrukčné úpravy a modernizácia vybavenia realizuje postupne, podľa finančných možností VÚC. Obnovou prechádzajú hlavne odborné učebne a priestory, pôvodne vybavené pre učebné odbory, ktoré sa zrušili, tieto sa vybavujú pre výučbu novovzniknutých.

Dve súkromné školy sídlia v prenajatých priestoroch (bez stravovacieho a telovýchovného úseku), jedna má vlastný, účelový školský komplex so stravovňou, telocvičňou a stredisko praktického vyučovania.

praktické vyučovanie

Na stredných odborných školách v okrese evidujeme 10 vlastných stredísk praktického vyučovania (s počtom 588 žiakov v 20 odboroch), zriaďovateľmi ktorých sú stredné odborné školy. Odborný výcvik vykonávajú žiaci aj na pracoviskách praktického vyučovania, ktoré prevádzkujú fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie.

Strediská sú zriadené v účelových priestoroch, z hľadiska udržiavania a obnovy vybavenia sú na požadovanej úrovni.

SOSOaS v Galante prevádzkuje aj vlastnú prevádzku „Cukráreň“ v meste Galanta, kde ponúka sortiment cukrárskych výrobkov, vyrobených vo vlastnom SPV.

V súkromnom sektore u 9 podnikateľských subjektov pracuje 26 žiakov v 5 učebných odboroch.

V roku 2013 zriadila Stredná odborná škola obchodu a služieb v Galante 1 pracovisko praktického vyučovania pre odbor kaderník v priestoroch Domova dôchodcov Patria v Galante a dočasne pozastavila prevádzku PPV „Kaderníctvo“ na Bratislavskej ulici v Galante pre havarijný stav (poškodená statika budovy). Časť žiakov bola presunutá na prevádzku PPV „Kaderníctvo“ na Hlavnej ulici v Galante a časť vykonáva odborný výcvik v súkromnom sektore.

Pracovné a prevádzkové podmienky na strediskách praktického vyučovania majú školy podrobne rozpracované v schválených prevádzkových poriadkoch, ktoré pracovníci kontrolujú pri výkone štátneho zdravotného dozoru. Žiaci v okrese Galanta nepracujú na rizikových pracoviskách, odborný výcvik sa vykonáva v súlade s platnou legislatívou. Pedagogické osnovy, ktoré určujú rozsah, povahu a dĺžku pracovného času boli na všetkých kontrolovaných pracoviskách dodržiavané. Žiaci pracujú pod dozorom majstrov a inštruktorov odborného výcviku, na práce zaradené ako epidemiologicky závažné činnosti sú zdravotne spôsobilí.

Stravovanie v školských jedálňach počas odborného výcviku je len v ojedinelých prípadoch, ak je pracovisko v dostupnej vzdialenosti. Zo strany žiakov je uprednostňovaná individuálna forma stravovania. Možnosť pravidelne obedovať majú len žiaci vykonávajúci odborný výcvik v prevádzkach zariadení spoločného stravovania.

ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

V okrese evidujeme 2 ubytovacie zariadenia pri školách, jedno štátne (Obchodná akadémia v Seredi) a jedno súkromné v Sládkovičove (vlastník AWR s.r.o. Galanta).

Súkromná študentská ubytovňa v Sládkovičove je zriadená v rekonštruovaných priestoroch bývalej dvojpodlažnej administratívnej budovy o plánovanej kapacite 56 lôžok. Dispozičné riešenie a vybavenie priestorov (2,3-lôžkové izby) zodpovedá požiadavkám pre ubytovňu s časovo neobmedzeným ubytovaním. Časť ubytovne – 1. NP (38 lôžok) bola uvedená do

prevádzky k 01.11.2013, priestory 2.NP sú pripravené na kolaudačné konanie. Záujem o ubytovanie zo strany študentov narastá, nakoľko celý objekt „Kaštieľ“ aj s prístavbou (bývalé priestory ubytovacieho zariadenia) na Fučíkovej ulici prechádza rozsiahlou rekonštrukciou.

Obchodná akadémia v Seredi jestvujúci internát pre nezaujímavých žiakov nevyužíva. Priestory (kapacita 84 lôžok) priebežne udržiava, počas prázdnin ich poskytuje záujemcom o krátkodobé ubytovacie služby (akcie mládeže, semináre, konferencie a pod.).

vysoké školy

V okrese Galanta evidujeme jednu súkromnú Vysokú školu v Sládkovičove neuniverzitného typu, ktorá poskytuje vzdelávanie v akreditovaných študijných odboroch na troch fakultách: Fakulta práva J. Jesenského, Fakulta verejnej politiky a verejnej správy a Fakulta sociálnych štúdií.

Vysokú školu celkovo navštevuje 2 088 študentov v dennej a externej forme štúdia. Sídlo školy je v dvoch objektoch: bývalý renesančný „Kaštieľ“, ktorý je t.č. v komplexnej rekonštrukcii (ul. Fučíkova) a v účelovom školskom pavilónovom objekte (ul. Richterova), ktorého vlastníkom je Mesto Sládkovičovo.

Škola kooperuje s vybranými fakultami: UK Bratislava, Univerzity KF v Nitre a UMB v Banskej Bystrici.

iné zariadenia starostlivosti o deti a mládež - zariadenia sociálnych služieb, detské domovy

V okrese sú zriadené 3 štátne domovy sociálnych služieb pre deti a dospelých, s počtom 97 klientov (Galanta-24, Šintava-14, Šoporňa-Štrkovec-59), ktoré poskytujú ambulatnú a pobytovú formou celoročnú starostlivosť pre mentálne a telesne postihnuté deti a dospelých. V súčasnej dobe prevyšuje populácia klientov nad 18 rokov.

Všetky DSS v okrese sú umiestnené v adaptovaných, zrekonštruovaných priestoroch, s vlastnými stravovacími prevádzkami.

V roku 2013 neboli realizované žiadne rozsiahlejšie stavebné úpravy jestvujúcich objektov.

V DSS Šintava boli zrekonštruované zariadenia na osobnú hygienu.

V okrese evidujeme 2 detské domovy rodinného typu (Sereď a Jelka), zriadené vo vlastných objektoch.

V Detskom domove v Seredi je umiestnených 61 detí, vo veku 3-19 rokov, z toho 19 detí je v 7 profesionálnych rodinách. Všetky objekty DD (hlavná budova a vedľajšia budova na ul. A. Hlinku a nová zrekonštruovaná budova na Kasárenskej ul.) sú stavebne upravené pre skupinové využívanie s charakterom rodinného typu.

V Detskom domove v Jelke je umiestnených 15 detí, vo veku 7-19 rokov, so zabezpečenou profesionálnou výchovou náhradnými rodičmi v dvoch samostatných rodinných domoch a v hlavnom objekte DD. Tri deti sú umiestnené v dvoch profesionálnych rodinách.

Všetky objekty, ktoré v rámci transformačného procesu prešli na rodinný typ boli po rekonštrukčných úpravách postupne uvedené do prevádzky a súčasne schválené aj návrhy aktualizovaných prevádzkových poriadkov.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách (tabuľka č.5)

V okrese Galanta neevidujeme zmennosť na žiadnej základnej ani strednej škole.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež (tabuľka č. 6)

Z celkového počtu 456 sledovaných zariadení v okrese sú všetky zariadenia napojené na verejné vodovody (100%), ktorých kvalita a množstvo vody vyhovuje požiadavkám

nariadenia vlády, ktoré ustanovuje požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Sledovaniu a kontrole zásobovania pitnou vodou v zariadeniach pre deti a mládež pracovníci počas štátneho zdravotného dozoru venujú zvýšenú pozornosť. Kvalita vody z verejnej vodovodnej siete je pravidelne kontrolovaná pracovníkmi oddelenia HŽPaZ, ktorí podľa harmonogramu odberov vzoriek realizujú pravidelné odbery vo vytypovaných školských a predškolských zariadeniach v okrese. V priebehu r. 2013 bolo zo zariadení pre deti a mládež odobratých 42 vzoriek vôd.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie (tabuľka č. 7)

V r. 2013 nebolo na RÚVZ hlásené žiadne ochorenie na dusičnanovú methemoglobinémiu.

V rámci prevencie dusičnanovej methemoglobinémie u dojčiat neboli ani na odd. HŽPaZ podané požiadavky na vyšetrenie vôd z vlastných vodných zdrojov.

5. Stravovanie detí a mládeže (tabuľka č. 8/a, 8/b, 8/c, 8/d)

V okrese Galanta evidujeme pri predškolských a školských zariadeniach 64 vlastných stravovacích zariadení – školských jedální a 19 výdajní stravy, s dovozom stravy z iných účelových zariadení. Nezabezpečené stravovanie má ZŠ 1.-4. Pusté Sady (20 detí).

V roku 2013 nebolo zriadené žiadne školské stravovacie zariadenie, zrušené bolo jedno školské stravovacie zariadenie pri VŠ Sládkovičovo v objekte „Kaštieľ“.

Kapacita stravovní predškolských a školských zariadení v okrese umožňuje zabezpečovať stravovanie pre vlastných stravníkov a v prípade dodržania hygienických požiadaviek aj pre cudzích stravníkov (dôchodcov), prevažne v obciach, formou rozvozu.

Kategorizáciu zariadení školského stravovania podrobne uvádza tab. č. 8/b a 8/c.

Podľa Národného programu ÚKP bolo zo 64 evidovaných vlastných stravovacích zariadení (64) zaradených do I. kategórie -10 stravovní, do II. kategórie - 54 stravovní. Do kategória III. a IV. nebolo zaradené žiadne vlastné stravovacie zariadenie ani výdajňa stravy v okrese. Z evidovaných 19 výdajní stravy bolo zaradených do I. kategórie 13 výdajní a do II. kategórie – 3 výdajne.

Z celkového počtu 14 733 detí a žiakov navštevujúcich zariadenia pre deti a mládež evidujeme 8316 stravníkov (56,44%), čo je oproti predchádzajúcemu roku nárast u detí navštevujúcich MŠ o 0,84%, žiakov ZŠ o 6,04%, študentov gymnázií o 3,06%, u žiakov ŠZŠ o 11,16%. Naopak, u žiakov SOŠ zaznamenávame pokles o 0,41%. Študenti VŠ sa stravujú individuálne, pričom v r. 2012 sa ich stravovalo len 0,55 %.

Nadalej je poskytovaný štátny príspevok na stravovanie pre sociálne znevýhodnené skupiny žiakov najmä v materských a v základných školách, čo navyšuje počty stravníkov hlavne na základných a špeciálnych základných školách.

V r. 2013 bolo vykonaných v rámci ŠZD a ÚKP 108 kontrol, zameraných na dodržiavanie zásad osobnej, prevádzkovej hygieny, skladovania, pestrosti jedálnych lístkov, podávanie čerstvého ovocia a zeleniny, pitný režim, ako aj uplatňovania systému HACCP v praxi.

ÚVZ SR boli vyhlásené 4 mimoriadne ciele kontroly, v rámci ktorých bolo skontrolovaných celkom 92 zariadení školského stravovania a školských bufetov.

Za nedostatky zistené kontrolami boli v 16 prípadoch uložené blokové pokuty v celkovej sume 230 €.

Údaje o vykonaných kontrolách sú priebežne zadávané do informačného systému ÚVZ.

Positívne hodnotíme zvýšený záujem o školské stravovanie vo všetkých vekových kategóriách, i napriek pretrvávajúcej nepriaznivej situácii v školstve. Úroveň poskytovania stravovacích služieb sa z roka na rok zlepšuje, či v kvalite podávanej stravy (nové materiálo-spotrebné normy a receptúry pre školské stravovanie s pestrým a zdravým

výberom jedál, osvojenie si systému HACCP v praxi) alebo v postupnej modernizácii stravovni.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež (tabuľka č. 9/a, 9/b)

V okrese Galanta nie je zriadené žiadne účelové zotavovacie zariadenie pre deti a mládež. Využívané sú ubytovacie a stravovacie objekty, kde štátny zdravotný dozor vykonávajú pracovníci iných oddelení.

V roku 2013 sa v okrese uskutočnilo 7 letných zotavovacích podujatí pre deti a mládež.

V mesiaci máj-jún boli v súlade s § 25 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z., na termálnom kúpalisku Vincov les v Sládkovičove organizované tri týždňové plavecké výcviky pre žiakov základných škôl (Ivanka pri Dunaji – 33 účastníkov, Pezinok - 62 účastníkov, Levice – 47 účastníkov). Ubytovanie a celodenné stravovanie zabezpečovala spoločnosťou RPV s. r. o. Demänovská 26, 831 06 Bratislava, ktorá vlastní chatovú osadu (chatky a reštaurácia s jedálňou), s celoročnou prevádzkou odsúhlasenou rozhodnutím RÚVZ so sídlom v Galante. Kontrola podmienok ubytovania a stravovania bola vykonaná pred prvým zahájením podujatia, ale aj počas každého plaveckého turnusu.

Počas výkonu ŠZD boli počas jedného turnusu zistené drobné nedostatky v prevádzkovej hygiene v stravovacej prevádzke, za čo bola prevádzkovateľovi udelená bloková pokuta 40 €.

V riadku „Iné“ sú vykázané 4 podujatia, ktorých organizovanie bolo písomne oznámené RÚVZ a svojim charakterom nezodpovedajú zotavovaciemu podujatiu podľa vyhlášky MZ SR č. 526/2007 Z. z..

Počas mesiacov júl a august bola organizovaná CK Bombovo s.r.o. Nitra „Letná jazdecká škola“ v Agroturistickom areáli Ranč na striebornom jazere v Galante. Letné podujatie sa konalo v 8 turnusoch, ktorých sa zúčastnilo spolu 242 detí vo veku 8-14 rokov.

Pracovníčky oddelenia počas jednotlivých turnusov vykonali ciele kontroly na úseku stravovania a ubytovania, pri ktorých neboli zistené závažnejšie hygienické nedostatky.

V prázdninovom období Centrá voľného času v mestách Galanta, Sereď a Sládkovičovo organizovali detské prímestské tábory, ktorých sa celkom zúčastnilo 244 detí v 10 turnusoch (školské, športové a rekreačné objekty v mestách).

Zimné zotavovacie podujatia sa v okrese Galanta nerealizovali.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

V okrese Galanta možno celkovú hygienickú situáciu v zariadeniach pre deti a mládež zhodnotiť ako stabilizovanú. Úroveň prevádzkovania vo väčšine zariadení spĺňa požadovaný hygienický štandard.

V r. 2013 vykonalo 6 zariadení rekonštrukčné práce vo svojich vnútorných priestoroch. Prevažne sa jednalo o rekonštrukciu priestorov zariadení na osobnú hygienu pri učebniach a pri telocvičniach, výmeny podláh v triedach a chodbách, rekonštrukciu umelého osvetlenia. V ostatných rokoch sa investovalo hlavne do obnovy fasád objektov (zatepľovanie, výmena okien, dverí, opravy striech), modernizácie vybavenia priestorov (odborné a počítačové učebne, zariadenia na osobnú hygienu, telocvične), ako aj revitalizácie vonkajších plôch a ihrísk (budovanie multifunkčných ihrísk, opravy spevnených prestávkových plôch).

Staršie objekty sa prevažne opravili, no nové sa nebudujú. Chýbajú hlavne účelové zariadenia pre deti do 3 rokov s charakterom detských jasí, ktorých je v okrese málo a ich kapacita je naplnená. Postupne sa zastavuje aj trend spájania sa základných škôl s materskými školami do jedného právneho subjektu, sídliačich v spoločnom, často pre jednu prevádzku v nevyhovujúcom objekte.

Vo výchovno-vzdelávacej činnosti pozitívne hodnotíme predovšetkým jednozmenové prevádzky na všetkých základných a stredných školách v okrese.

Evidujeme zvýšený záujem starších žiakov o mimoškolské aktivity v školských kluboch a centrách voľného času, ktoré ponúkajú nové formy aktivít a atraktívnejšie športové činnosti, o ktoré deti prejavujú záujem. V rámci rozvoja pohybových aktivít kladne hodnotíme aj zvýšenie počtu hodín telesnej výchovy.

Naopak, nedostatky zaznamenávame v pedagogickom procese, naďalej v systéme zostavovania rozvrhov hodín s nerešpektovaním dennej a týždennej krivky výkonnosti, v nedodržiavaní prestávkového režimu a v nedostatočnej pozornosti pedagógov k výberu a obmieňaniu pracovného miesta žiaka.

Nevhodné podmienky na výučbu telesnej výchovy pretrvávajú hlavne na malotriednych základných školách, kde chýbajú telocvične. Hodiny telesnej výchovy sú realizované v neúčelových provízorných priestoroch, často na chodbách.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Epidemiologická situácia na úseku zariadení pre deti a mládež bola v priebehu r. 2013 priaznivá. Zo strany pracovníkov oddelenia nebolo potrebné pristúpiť k vykonávaniu mimoriadnych šetrení.

V kolektívnych zariadeniach pre deti a mládež zaznamenávame sporadický výskyt bežných prenosných ochorení, s vyššou chorobnosťou súvisiacou so sezonalitou výskytu.

Ojedinele je hlásený aj výskyt pedikulózy na školách, kde je povinnosťou každého prevádzkovateľa prijať účinné opatrenia na zamedzenie jeho ďalšieho šírenia (rozpracované v schválených prevádzkových poriadkoch).

Počas chrípkovej sezóny bola prevádzka prerušená v tých zariadeniach, ktoré hlásili viac ako 30%-nú chorobnosť.

Neboli hlásené žiadne epidémie v školských a predškolských zariadeniach v okrese Galanta.

Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	konceptná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	Odborná a metodická činnosť			účast na odborných podujatiach	činnosť krajských odborov	publikačná činnosť	spolupráca s masovými komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
					5	6	7						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	16	74	0	4/302	333	10	3	11	0	0	1	29	67
Spolu													

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet konceptných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovými komunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	2	4	0	0	0	0
2.	Materské školy	53	0	13	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	0	8	0	1	0	0
4.	Gymnáziá	4	1	0	0	0	5	0
5.	SOŠ ^{b)}	6	3	3	0	0	5	0
6.	Jazykové školy	9	9	2	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	19	11	4	0	0	6	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	6	0	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	3	3	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	76	3	11	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	2	1	3	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	5	4	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	1	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	12	0	21	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	80	3	133	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	20	17	28	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	92	1	76	0	0	0	0
18.	Ostatné	19	13	2	0	0	0	0
SPOLU		456	72	312	0	1	16	0

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
  2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
  3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
  4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
  5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
  6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
  7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
  8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
  9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
  10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
  - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
  - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
  - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
  - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vytťažnosti	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
						5	6
1.			2	3	4		
2.	Ubytovacie zariadenia	1	84	0	0	0	0
3.	gymnázia						
4.	SOŠ konzervatóriá	1	38	25	65,79	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách						
6.	MŠ						
7.	ZŠ						
8.	SŠ praktické OU						
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež						

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Galanta								
spolu v šk. roku 2013/14	47	0	6990	912	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2012/13	48	0	7082	876	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení						Kvalita vody						Množstvo vody				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	8	9	10				
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	2	100			0							0				0
2.	Materské školy	53	53	100			0							0				0
3.	Základné školy	47	47	100			0							0				0
4.	Gymnázia	4	4	100			0							0				0
5.	SOŠ ^{b)}	6	6	100			0							0				0
6.	Jazykové školy	9	9	100			0							0				0
7.	PPV + SPV	19	19	100			0							0				0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	6	6	100			0							0				0
9.	Fakulty vysokých škôl	3	3	100			0							0				0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	76	76	100			0							0				0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	2	2	100			0							0				0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	5	100			0							0				0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	1	1	100			0							0				0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	12	12	100			0							0				0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	80	80	100			0							0				0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	20	20	100			0							0				0
17.	Telocvične pri školách	92	92	100			0							0				0
18.	Ostatné	19	19	100			0							0				0
S P O L U:		456	456	100			0							0				0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
  2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
  3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
  4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
  5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
  6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
  7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
  8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
  9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
  10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
  - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
  - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
  - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
  - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Trnavský	Galanta						
S p o l u kraj:		0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí
6. Pozn.: V prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode aj v strave, označte údaj hviezdíčkou.

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Spôsob zabezpečenia stravovania											
		Počet zar.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	53	34	64,15	12	22,64	7	13,21	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	20	42,55	6	12,77	20	42,55	0	0	1	2,13	0
4.	Gymnázia	4	1	25	0	0	3	75	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	6	4	66,67	0	0	2	33,33	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	6	1	16,67	0	0	5	83,33	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	3	0	0	0	0	3	100	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	2	0	0	0	0	1	50	0	0	1	50	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	1	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	12	0	0	0	0	12	100	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	19	3	15,79	0	0	0	0	0	0	16	84,21	0
S P O L U:		155	64	41,29	19	12,26	54	34,84	0	0	18	11,61	0

Legenda k tab. č. 8/a:

- celkový počet zariadení
  - celkový počet vlastných stravovacích zariadení
  - počet vlastných stravovacích zariadení v percentách
  - počet zariadení s dovozom stravy
  - počet zariadení s dovozom stravy v percentách
  - počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zariadení
  - počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zar. v %
  - počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení
  - počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení v %
  - počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
  - počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %
- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	53	34	6	17,65	28	82,35	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	20	3	15	17	85	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	4	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	6	4	0	0	4	100	0	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	6	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	19	3	1	33,33	2	66,67	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		155	64	10	15,63	54	84,38	0	0	0	0	0	0

Legenda:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/c Kategorizácia výdajných školských jedální pre detia a mládež

Pot. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	53	12	11	91,67	1	8,33	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	6	2	33,33	4	66,67	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		155	19	13	68,42	6	31,58	0	0	0	0	0	0

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	30	30	100
2.	Materské školy	2592	2573	99,27
3.	Základné školy	6990	4246	60,74
4.	Gymnázia	1029	597	58,02
5.	SOŠ ^{b)}	1641	675	41,13
6.	Špeciálne školy ^{c)}	228	98	42,98
7.	Fakulty vysokých škôl	2088	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	38	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	384	384	100
11.	Ostatné	97	97	100
S P O L U:		15117	8700	57,55

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 9/a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	3	3	0	142
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	4	0	4	486
S p o l u:		7	3	4	628

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. 9/b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie				
2	školy v prírode				
3	Iné				
S p o l u:		0	0	0	0

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA OKRESU GALANTA ZA ROK 2013

V skupine **črevných nákaz** nebolo novozistené nosičstvo brušného týfusu. K 31.12. 2013 je v evidencii 1 nosič brušného týfusu. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný vzostup hlásených prípadov na salmonelózu z 51 prípadov (chorobnosť 54,44/100 000 obyv.) na 78 (chorobnosť 83,31/100 000 obyv.), index 1,50. Dominujúcim etiologickým agens bola *S. enteritidis* (76,92%). Výskyt mal sporadický a rodinný charakter (9 rodinných epidémií, kde spolu ochorelo 28 osôb). Inaparentná forma infekcie sa zistila 3x. Bola zaevidovaná 1 mimočrevná lokalizácia salmonel.

V roku 2013 sme zaznamenali 1 ochorenie na bacilárnu dyzentériu (chorobnosť 1,07/100 000 obyv.).

Došlo k poklesu hnačkových ochorení s neobjasnenou etiológiou, z 15 ochorení (chorobnosť 16,01/100 000 obyv.) evidovaných v roku 2012 na 9 ochorení (chorobnosť 9,61/100 000 obyv.) hlásených v roku 2013.

Bolo hlásených 154 kampylobaktériových enteritíd, došlo k poklesu počtu prípadov zo 192 na 154 (index 0,80). Bolo zaevidovaných 6 rodinných epidémií po 2 ochorenia, spolu ochorelo 12 osôb.

Zaevidovali sme 30 rotavírusových enteritíd, 2 norovírusové enteritídy, 4 adenovírusové enteritídy, 4 nešpecifikované vírusové črevné infekcie a 1 ochorenie spôsobené *E.coli*. Výskyt mal sporadický charakter, s výnimkou 2 rodinných výskytov rotavírusovej enteritídy po 2 ochorenia.

Bol zaevidovaný epidemický výskyt ochorení na iné bakteriálne otravy potravinami v I.D.C. Holding, a.s. Sereď, kde bolo hlásených 12 ochorení (chorobnosť 12,82/100 000 obyv.).

V skupine alimentárnych nákaz nevykazujeme epidémiu, kde faktorom prenosu bola pitná voda. Úmrtie v tejto skupine nebolo zaznamenané.

V skupine **vírusových hepatitíd** sme zaznamenali 1 ochorenie (chorobnosť 1,07/100 000 obyv.) diagnostikované ako akútna hepatitída typu E a 2 ochorenia (chorobnosť 2,14/100 000 obyv.) ako hepatitída typu B. Bolo zaevidovaných 8 nosičstiev HCV a 4 nosičstvá HBV. Zaznamenali sme 2 kontakty, alebo ohrozenia infekčnými chorobami u zdravotníckych pracovníkov (chorobnosť 2,14/100 000 obyv.).

Úmrtie v tejto skupine nebolo zaznamenané.

V skupine **nákaz preventabilných očkovaním** nebolo hlásené ochorenie na záškrt, osýpky, rubeolu a parotitídu. Zaznamenali sme pokles ochorení na čierny kašeľ. Spolu bolo hlásených 16 ochorení (chorobnosť 17,09/100 000 obyv.). Vzhľadom na etiológiu bolo 15 prípadov diagnostikovaných ako pertussis a 1 prípad ako parapertussis. Základné očkovanie a preočkovanie proti pertussis bolo vykonané u 12-tich chorých riadne, v 1 prípade išlo o neočkovanú dospelú osobu vzhľadom k danému veku a u 2 pacientov sa nepodarilo očkovanie zistiť. Zaznamenali sme 2 úmrtia (chorobnosť 2,14/100 000 obyv.) na pneumokokovú meningitídu u dospelých osôb.

V skupine **respiračných nákaz neovplyvnených očkovaním** sme zaznamenali pokles počtu ochorení na varicellu zo 402 ochorení (chorobnosť 429,11/100 000 obyv.) evidovaných v roku 2012 na 378 ochorení (chorobnosť 403,73/100 000 obyv.) v roku 2013, index 0,94. V roku 2013 sme zaevidovali 1 ochorenie na šarlach (chorobnosť 1,07/100 000 obyv.), došlo k poklesu počtu prípadov z 11 na 1, index 0,09.

Zo skupiny iných vírusových infekcií bolo hlásených 13 ochorení (chorobnosť 13,88/100 000 obyv.), diagnostikovaných ako enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom.

Vo výskyte akútnych respiračných ochorení vrátane chrípky v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k vzostupu hlásených ochorení z 31 899 na 38 304, index 1,20.

V roku 2013 sa odobralo 53 biologických materiálov na izoláciu vírusu chrípky, z toho 9 od detí - 1x izolovaný vírus chrípky A (H1N1)pdm09, 4x vírus chrípky A bez bližšej špecifikácie a 44 materiálov od dospelých osôb - 2x izolovaný vírus chrípky A (H1N1)pdm09, 3x vírus chrípky A/Victória/361/2011 (H3N2)-like, 6x vírus chrípky B/Wisconsin/1/2010-like, 11x vírus chrípky A bez bližšej špecifikácie, 9x vírus chrípky B/bez bližšej špecifikácie.

Vzhľadom na vzostup chorobnosti na chrípku a chrípke podobných ochorení v 4. a 5. kalendárnom týždni 2013 v okrese Galanta a v záujme prerušenia šírenia procesu nákazy ako i možných komplikácií u chorých, bolo vydané rozhodnutie na zákaz návštev na lôžkových oddeleniach Nemocnice s poliklinikou Svätého Lukáša v Galante.

Zaznamenali sme lokálne epidémie v predškolských a školských zariadeniach okresu v mesiacoch január - marec (37x MŠ, 39x ZŠ+ŠZŠ, 3x SŠ) a september – december (6x MŠ, 5x ZŠ).

V uplynulom období bolo hlásených 7 závažných akútnych respiračných ochorení SARI (Severe Acute Respiratory Infection), chorobnosť 7,48/100 000 obyv. u dospelých osôb, v dvoch prípadoch končiaci exitom.

V uplynulom roku boli hlásené 2 ochorenia na TBC (chorobnosť 2,14/100 000 obyv.).

V skupine **neuroinfekcií** sme zaznamenali 1 ochorenie (chorobnosť 1,07/100 000 obyv.) na nešpecifikovanú vírusovú meningitídu a 2 ochorenia (chorobnosť 2,14/100 000 obyv.) na nešpecifikovanú vírusovú encefalitídu.

V skupine **zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou** nebolo hlásené ochorenie na antrax, brucelózu, Q horúčku, leptospirózu, tularémiu, toxokarózu, lymskú boreliózu a kliešťovú encefalitídu. Bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 1,07/100 000 obyv.) na toxoplazmózu, 2 ochorenia (chorobnosť 2,14/100 000 obyv.) na meningitídu listerievej etiológie a 18 poranení (chorobnosť 18,23/100 000 obyv.) spôsobených zvieratám podozrivým z besnoty. Regionálna veterinárna a potravinová správa v Galante v roku 2013 nehlásila ohnisko besnoty.

V skupine zoonóz parazitárneho pôvodu boli v roku 2013 hlásené 2 ochorenia na enterobiózu, chorobnosť 2,14/100 000 obyv..

Z **nákaz kože a slizníc** nebolo zaznamenané ochorenie na tetanus a trachóm. V roku 2013 bolo hlásených 15 ochorení na svrab, chorobnosť 16,02/100 000 obyv., rovnako ako v roku 2012, index 1,00. Výskyt mal sporadický a rodinný charakter. Boli zaevidované 2 sporadické ochorenia (chorobnosť 2,14/100 000 obyv.) na trichofýciu.

V skupine **pohlavných nákaz** bolo zaznamenaných 32 ochorení, z toho 2 ochorenia na syfilis, 14 gonokokových infekcií, 16 chlamýdiových infekcií.

V skupine **iných infekcií** bolo zaznamenaných 15 septikémií nie nozokomiálneho pôvodu.

V roku 2013 bolo hlásených **104 nozokomiálnych nákaz**. Incidencia na 100 hospitalizovaných pacientov je 0,69%. Zaznamenalo sa 30 septikémií, v roku 2012 bolo hlásených 34 septikémií. Úmrtie na nozokomiálnu nákazu nebolo hlásené.

V roku 2013 bola hlásená 1 **plynová gangréna**.

Ku dňu 31.12.2013 sú v okrese Galanta evidované 3 HIV pozitívne osoby.

V priebehu roka sa v okrese nevyskytla žiadna havária v životnom ani pracovnom prostredí.

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Galanta a porovnávacie indexy

Tabuľka č.1

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2013	Rok 2012	Index 2013/2012	Priemer 2008/2012	Index /P	Chorobnosť v r. 2013	Priemer chor.2008-2012
		abs.	abs.	rel.	abs.	rel.	na 100 000	na 100 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A02.0	Salmonelová enteritída	75	51	1,47	121,8	0,62	80,10	127,90
A02	Vylučovanie salmonel	3	1	3,00	3,2	0,94	3,20	3,36
A03	Dyzentéria	1	1	1,00	0,8	1,25	1,07	0,84
A04.0	Infekcia enteropatogénnymi E.coli	1	1	1,00	5,4	0,19	1,07	5,67
A04.5	Kampylobak.enteritída	154	192	0,80	122,2	1,26	164,48	128,32
A05	Stafylokok. enterox.	12	0	0,00	0,8	15,00	12,82	0,84
A08	Vír.a iné špec.črev.inf.	45	46	0,98	49	0,92	48,06	51,45
A09	Gastroent.inf.pôv.	9	15	0,60	21,6	0,42	9,61	22,68
A32	Listerióza	2	0	0,00	0,2	10,00	2,14	0,21
A37.0	Pertussis	15	31	0,48	26,2	0,57	16,02	27,51
A38	Scarlatina	1	11	0,09	8,4	0,12	1,07	8,82
A87	Vírusová meningitída	1	2	0,50	2,8	0,36	1,07	2,94
B01	Varicella	378	402	0,94	494,2	0,76	403,73	518,94
B02	Herpes zoster	85	101	0,84	113,2	0,75	90,78	118,87
B16	Hepatitída typu B	2	2	1,00	6,6	0,30	2,14	6,93
B18.2	Chronická VHC	8	8	1,00	23,6	0,34	8,54	24,78
B27	Inf. mononukleóza	15	16	0,94	31	0,48	16,02	32,55
B58	Toxoplazmóza	1	0	0,00	1	1,00	1,07	1,05
B86	Svrab	15	15	1,00	26,8	0,56	16,02	28,14
G00.1	Pneumokok.mening.	2	0	0,00	0,4	50,,	2,14	0,42
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	18	19	0,95	4,4	4,09	19,23	4,62

Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Galanta za posledných 20 rokov

Tabuľka č. 2

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	R o k																			
			1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																						
A01	Brušný týfus a paratyfus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A02	Infekcie salmonelami	abs.	304	603	496	271	450	369	353	329	264	231	183	238	163	150	132	116	268	57	51	78
		rel.	324,1	419,2	344,8	285,7	478,7	390,8	372,4	346,5	278,0	244,3	193,0	250,7	171,6	157,9	138,47	120,66	278,41	59,10	54,43	83,30
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	40	10	8	5	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	1	1
		rel.	42,6	7,0	5,6	5,4	1,1	-	3,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1,05	2,08	1,04	-	1,07
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	-	-	3	1	4	1	1	-	4	1	2	3	8	27	81	126	101	158	194	155
		rel.	-	-	2,1	1,1	4,3	1,1	1,1	-	4,2	1,1	2,1	3,2	8,4	28,4	84,97	131,06	104,92	163,81	207,08	165,55
A05	Iné bakt. otravy potravinami	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	-	4	-	-	-	12
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46,3	-	4,16	-	-	-	12,82
A09	Hnačky a gastroenterit.	abs.	14	5	3	1	-	57	-	4	19	14	16	14	24	4	8	14	32	21	15	9
		rel.	9,7	3,5	2,1	1,1	-	60,4	-	4,2	20,0	14,8	16,9	14,7	25,3	4,2	8,39	14,56	33,24	21,77	16,01	9,61
Skupina vírusových hepatítid																						
B15	Akútna hepatitída A	abs.	20	18	17	3	28	-	-	-	-	41	-	-	-	-	1	-	4	-	1	-
		rel.	21,3	12,5	11,8	3,2	29,8	-	-	-	-	43,4	-	-	-	-	1,05	-	4,16	-	1,07	-
B16	Akútna hepatitída B	abs.	5	4	1	2	1	1	-	2	2	1	1	1	2	-	4	17	4	6	2	2
		rel.	5,3	2,8	0,7	2,1	1,1	1,1	-	2,1	2,1	1,1	1,1	1,1	2,1	-	4,20	17,68	4,16	6,22	2,13	2,14
B17	Akútna hepatitída C	abs.	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	4	-	3	2	1	2	-	-	-	-
		rel.	-	-	1,4	-	-	-	-	-	-	-	4,2	-	3,2	2,1	1,05	2,08	-	-	-	-
B19	Iné vírusové hepatitídy	abs.	3	4	5	5	2	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	3,2	2,8	3,5	5,3	2,1	1,1	-	1,1	-	1,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupina respiračných nákaz																						
A36	Diftéria	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A37	Divý kašeľ	abs.	10	2	13	3	1	21	9	1	18	28	10	1	15	3	3	12	77	8	31	15
		rel.	10,7	1,4	9,0	3,2	1,1	22,3	9,5	1,1	19,0	29,6	10,5	1,1	15,8	3,2	3,15	12,48	79,99	8,29	33,09	16,02
A38	Šarlach	abs.	48	38	45	33	41	20	24	27	5	11	28	53	29	11	11	7	8	5	11	1
		rel.	33,4	26,4	31,3	35,2	43,6	21,2	25,3	28,4	5,3	11,6	29,5	55,8	30,5	11,6	11,54	7,28	8,31	5,18	11,74	1,07
B01	Ovčie kiahne	abs.	691	1171	815	934	619	317	463	775	466	413	814	541	321	173	713	425	537	393	402	378
		rel.	736,7	814,0	566,5	995,7	658,4	335,7	488,0	816,1	490,7	436,8	858,2	569,8	337,9	182,1	747,96	442,06	557,85	407,46	429,11	403,73
B05	Osýpky	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B06	Ružienka	abs.	-	3	24	-	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	2,1	16,7	-	1,1	6,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B26	Mumps	abs.	1	7	2	3	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	1,1	4,9	1,4	3,2	1,1	-	-	-	-	1,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J11	Chrípka	abs.	10829	27368	14995	25750	17499	21196	16717	19661	15638	24222	13793	11506	16656	29420	21093	36266	28747	32136	31899	38304
		rel.	11519,1	19024,2	10423,4	27449,7	18614,2	22595,1	17820,4	20704,5	16468,0	25699,8	14542,1	12119,0	17534,9	30970,1	22127,2	37722,1	29863,29	33318,13	34050,30	40910,84

Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Galanta za posledných 20 rokov

Tabuľka č. 2 - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	R o k																			
			1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Neuroinfekcie																						
A39	Meningokok. infekcie	abs.	-	-	-	2	1	1	1	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	2,1	1,1	1,1	1,1	-	-	1,1	-	1,1	-	1,1	-	-	1,04	-	-	-
A87	Vírusová meningitída	abs.	1	1	2	2	1	4	3	2	3	1	3	5	2	1	2	4	6	-	2	1
		rel.	0,7	0,7	1,4	2,1	1,1	4,3	3,2	2,1	3,2	1,1	3,2	5,3	2,1	1,1	2,10	4,16	6,23	-	2,13	1,07
A85 A86	Iné a nešpec. encef.	abs.	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	1	-	-	-	-	2
		rel.	-	0,7	-	-	-	-	-	-	1,1	1,1	-	-	-	2,1	1,05	-	-	-	-	2,14
G00	Bakt.zápal mozg.plien.	abs.	3	2	1	1	4	2	-	-	2	1	-	2	3	-	1	1	-	-	-	2
		rel.	2,1	1,4	0,7	1,1	4,3	2,2	-	-	2,1	1,1	-	2,1	3,2	-	1,05	1,04	-	-	-	2,14
G61	Zápal polyneuropat.	abs.	-	1	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	0,7	0,7	-	-	-	-	2,1	-	-	-	1,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou																						
A27	Leptospirózy	abs.	2	3	1	1	-	-	5	-	4	-	-	1	-	1	1	1	-	-	-	-
		rel.	1,4	2,1	0,7	1,1	-	-	5,3	-	4,2	-	-	1,1	-	1,1	1,05	1,04	-	-	-	-
A32.1	Listerióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,1	-	-	-	1,04	-	-	-	2,14
A69.2 M01.2	Lymeská choroba	abs.	6	2	21	3	4	-	-	3	1	-	6	39	45	35	51	37	6	12	-	-
		rel.	4,2	1,4	14,6	3,2	4,3	-	-	3,2	1,1	-	6,3	41,1	47,4	36,8	53,50	38,49	6,23	12,44	-	-
A78	Q horúčka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A84	Vírus.encef. prenáš.kliešť.	abs.	1	1	-	-	-	-	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-
		rel.	0,7	0,7	-	-	-	-	2,1	-	1,1	1,1	-	1,1	-	-	-	-	1,04	1,04	-	-
B58	Toxoplazmóza	abs.	35	25	33	13	5	4	7	7	7	7	3	12	5	6	3	2	-	-	-	1
		rel.	24,3	17,4	22,9	13,9	5,3	4,2	7,4	7,4	7,4	7,4	3,2	12,6	5,3	6,3	3,15	2,08	-	-	-	1,07
B68	Tenióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A21	Tularémia	abs.	2	-	-	-	1	-	-	2	-	1	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-
		rel.	1,4	-	-	-	1,1	-	-	2,1	-	1,1	1,1	2,1	-	-	-	1,04	-	-	-	-
Z20.3	Kontakt s besnotou	abs.	5	13	40	13	11	6	13	11	5	1	2	4	2	2	1	2	-	-	19	18
		rel.	3,5	9,0	27,8	13,9	11,7	6,4	13,7	11,6	5,3	1,1	2,1	4,2	2,1	2,1	1,05	2,08	-	-	20,28	19,23
Nákazy kože a slizníc																						
A35	Tetanus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A48.0	Plyn. gangréna	abs.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	1,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B86	Svrab	abs.	29	37	22	26	32	6	5	112	66	66	88	67	33	44	38	36	21	24	15	15
		rel.	20,2	25,7	15,3	27,7	34,0	6,4	5,3	117,9	69,5	69,8	92,8	70,6	34,7	46,4	39,86	37,45	21,82	24,88	16,01	16,02

Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Galanta v roku 2013

Tabuľka č. 3

Kód MKCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2013		z toho			
		abs.	na 100000	muži		ženy	
				abs.	na 100000	abs.	na 100000
1	2	3	4	5	6	7	8
A02.0	Salmonelová enteritída	74	79,04	41	89,56	33	68,97
A02	Vylučovanie salmonel	3	3,20	2	4,37	1	2,09
A02.8	Iné špec.salmon.infekcie	1	1,07	0	0,00	1	2,09
A03.1	Šigelóza zapríč. Sh.flexneri	1	1,07	0	0,00	1	2,09
A04.0	Inf.enteropatog. E.coli	1	1,07	0	0,00	1	2,09
A04.5	Kampylobak.enteritída	154	164,48	82	179,11	72	150,48
A05.0	Alim.stafylokok. intoxikácia	12	12,82	3	6,55	9	18,81
A08.0	Rotavírus. enteritída	30	32,04	12	26,21	18	37,62
A08.1	Norwalk vírus.gastroenteritída	2	2,14	0	0,00	2	4,18
A08.2	Adenovírusová enteritída	4	4,27	2	4,37	2	4,18
A08.4	Nešpec.vírus.črevná inf.	4	4,27	2	4,37	2	4,18
A09	Gastroent.inf.pôvodu	9	9,61	3	6,55	6	12,54
A15, A16	TBC	2	2,14	1	2,18	1	2,09
A32.1	Listériová meningitída	2	2,14	2	4,37	0	0,00
A37.0	Pertussis	15	16,02	7	15,29	8	16,72
A37.1	Parapertussis	1	1,07	0	0,00	1	2,09
A38	Šarlach	1	1,07	1	2,18	0	0,00
A40.3	Septik.vyv.Strept.pneumoniae	1	1,07	1	2,18	0	0,00
A41.0	Septikémia vyvol. SA	3	3,20	2	4,36	1	2,09
A41.1	Septik.vyv.inými šp.stafyl.	2	2,14	2	4,36	0	0,00
A41.5	Gramnegat.septikémia	9	9,61	3	6,55	6	12,54
A46	Ruža	14	14,95	7	15,29	7	14,63
A53.0	Latentný syphilis nešpec.	2	2,14	0	0,00	2	4,18
A54.0	Gonokoková infekcia	14	14,95	13	28,40	1	2,09
A56.0	Chlamýdiová infekcia	16	17,09	6	13,11	10	20,90
A86	Nešpec.vírus.encefalitídy	2	2,14	2	4,37	0	0,00
A87.9	Nešpec.vírus.meningitída	1	1,07	1	2,18	0	0,00
B01.9	Varicella	378	403,73	204	445,60	174	363,66
B02.9	Zoster bez komplikácie	85	90,78	33	72,08	52	108,68
B08.4	Choroba rúk, nôh a úst	13	13,88	9	19,66	4	8,36
B16.9	Vírus. hepatitída typu B	2	2,14	2	4,37	0	0,00
B17.2	Vírus. hepatitída typu E	1	1,07	1	2,18	0	0,00
B18.2	Nosič HCV	8	8,54	5	10,92	3	6,27
B27.9	Infekčná mononukleóza	15	16,02	6	13,11	9	18,81
B35.4	Telový lišaj	1	1,07	1	2,18	0	0,00
B35.8	Iné dermatofytózy	1	1,07	0	0,00	1	2,09
B58.9	Toxoplazmóza	1	1,07	1	2,18	0	0,00
B80	Enterobióza	2	2,14	2	4,37	0	0,00
B86	Svrab	15	16,02	3	6,55	12	25,08
G00.1	Pneumokoková meningitída	2	2,14	1	2,18	1	2,09
J10	Chrípka	32	34,18	12	26,21	20	41,80
J10.7	SARI	7	7,48	4	8,74	3	6,27
J10.9	Chrípka H1N1 Novel	2	2,14	2	4,37	0	0,00
Z20	Kont.alebo ohroz.inf.chor.	2	2,14	0	0,00	2	4,18
Z20.3	Kontakt alebo ohroz. besn.	18	19,23	12	26,21	6	12,54
Z21	Bezprízn. nosičstvo inf. HIV	1	1,07	1	2,18	0	0,00
Z22.5	Nosičstvo HBV	4	4,27	4	8,74	0	0,00

Vekovo-špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Galanta v roku 2013

Tabuľka č. 4

Kód MKCH	Ochorenie	Vekové skupiny																							
		0		1 – 4		5 – 9		10 – 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65+		Spolu	
		abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.	abs.	chor.
A02.0	Salmonelová enteritída	2	233,37	23	651,00	4	98,14	3	71,51	4	75,93	3	45,23	9	57,79	9	60,07	6	45,30	6	46,46	5	40,48	74	79,04
A02	Vylučovanie salmonel	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	18,98	0	0,00	1	6,42	1	6,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	3,20
A02.8	Iné špec.salmon.infekcie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	8,10	1	1,07
A03.1	Šigelóza zapríč.Sh.flexneri	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	8,10	1	1,07
A04.0	Inf. enteropatog. E.coli	0	0,00	1	28,30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,07
A04.5	Kampylobak.enteritída	10	1166,86	42	1188,79	21	515,21	16	381,41	20	379,65	11	165,84	16	102,74	7	46,72	4	30,20	3	23,23	4	32,39	154	164,48
A05.0	Alim. stafylokok. intoxikácia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	12,84	3	20,02	2	15,10	5	38,72	0	0,00	12	12,82
A08.0	Rotavírus. enteritída	4	466,74	17	481,18	8	196,27	1	23,84	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	30	32,04
A08.1	Norwalk vírusová gastroent.	0	0,00	1	28,30	1	24,53	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	2,14
A08.2	Adenovírus. enteritída	0	0,00	4	113,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	4,27
A08.4	Nešpec.vírus.črevná inf.	1	116,69	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	15,08	0	0,00	1	6,67	0	0,00	0	0,00	1	8,10	4	4,27
A09	Gastroent.inf.pôvodu	0	0,00	2	56,61	0	0,00	2	47,68	0	0,00	1	15,08	0	0,00	1	6,67	0	0,00	0	0,00	3	24,29	9	9,61
A15, A16	TBC	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	1	7,55	0	0,00	0	0,00	2	2,14
A32.1	Listériová meningitída	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,42	0	0,00	0	0,00	1	7,74	0	0,00	2	2,14
A37.0	Pertussis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9	170,84	2	30,15	1	6,42	0	0,00	2	15,10	1	7,74	0	0,00	15	16,02
A37.1	Parapertussis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	7,55	0	0,00	0	0,00	1	1,07
A38	Scarlatina	0	0,00	0	0,00	1	24,53	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,07
A40.3	Septikémia vyv.Str.pneumon..	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	8,10	1	1,07
A41.0	Septikémia vyvolaná SA	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	7,55	0	0,00	2	16,19	3	3,20
A41.1	Septik.vyv.inými šp.stafyl.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	7,74	1	8,10	2	2,14
A41.5	Gramnegat.septikémia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,42	2	13,35	0	0,00	1	7,74	5	40,48	9	9,61
A46	Erysipelas	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	5	37,75	1	7,74	7	56,68	14	14,95		
A53.0	Latentný syfilis nešpec.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	8,10	2	2,14
A54.0	Gonokoková infekcia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	56,95	1	15,08	7	44,95	1	6,67	0	0,00	2	15,49	0	0,00	14	14,95
A56.0	Chlamydiová infekcia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	56,95	2	30,15	8	51,37	3	20,02	0	0,00	0	0,00	0	0,00	16	17,09
A86	Nešpec.vírusové encefalitidy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	23,84	1	18,98	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	2,14
A87.9	Nešpec.vírus.meningit.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	18,98	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,07
B01.9	Varicella	5	583,43	147	4160,77	188	4612,37	25	595,95	7	132,88	1	15,08	3	19,26	2	13,35	0	0,00	0	0,00	0	0,00	378	403,73
B02.9	Zoster bez komplikácie	0	0,00	0	0,00	1	24,53	2	47,68	2	37,97	3	45,23	16	102,74	10	66,75	11	83,04	23	178,10	17	137,64	85	90,78
B08.4	Choroba rúk, nôh a úst	0	0,00	9	254,74	4	98,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	13	13,88
B16.9	Vírus.hepatitída typu B	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,42	1	6,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	2,14
B17.2	Vírus.hepatitída typu E	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	7,74	0	0,00	1	1,07
B18.2	Nosič HCV	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	15,08	2	12,84	3	20,02	0	0,00	1	7,74	1	8,10	8	8,54
B27.9	Infekčná mononukleóza	0	0,00	1	28,30	1	24,53	6	143,03	3	56,95	3	45,23	1	6,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	15	16,02
B35.4	Telový lišaj	0	0,00	0	0,00	1	24,53	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,07
B35.8	Iné dermatofytózy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	23,84	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,07
B58.9	Toxoplazmóza	0	0,00	1	28,30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,07
B80	Enterobióza	0	0,00	1	28,30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	2,14
B86	Svrab	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	18,98	3	45,23	2	12,84	3	20,02	1	7,55	1	7,74	4	32,39	15	16,02
G00.1	Pneumokoková meningitída	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	7,55	0	0,00	1	8,10	2	2,14
J10	Chríпка	0	0,00	3	84,91	1	24,53	0	0,00	1	18,98	0	0,00	7	44,95	6	40,05	3	22,65	8	61,95	3	24,29	32	34,18
J10.7	SARI	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	2	15,10	2	15,49	2	16,19	7	7,48
J10.9	Chríпка H1N1 Novel	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	23,84	0	0,00	0	0,00	1	6,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	2,14
Z20	Kont. alebo ohroz.inf.chor.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	1	7,55	0	0,00	0	0,00	2	2,14
Z20.3	Kontakt alebo ohroz.besn.	0	0,00	0	0,00	1	24,53	3	71,51	1	18,98	2	30,15	3	19,26	2	13,35	3	22,65	2	15,49	1	8,10	18	19,23
Z21	Bezpríznak.stav.inf. HIV	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,07
Z22.5	Nosič HBV	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	15,10	0	0,00	2	16,19	4	4,27

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Galanta v roku 2013

Tabuľka č.5

Kód MKCH	Ochorenie	Mesiac																									
		I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		VIII.		IX.		X.		XI.		XII.		Spolu	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
A02.0	Salmonelová enteritída	6	8,11	0	0,00	5	6,76	1	1,35	5	6,76	2	2,70	5	6,76	25	33,78	15	20,27	1	1,35	7	9,46	2	2,70	74	100,0
A02	Vylučovanie salmonel	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	33,33	0	0,00	1	33,34	0	0,00	3	100,0
A02.8	Iné špec.salmon.infekcie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
A03.1	Šigelóza zapr.Sh.flexneri	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
A04.0	Inf.enteropatog. E.coli	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
A04.5	Kampylobak.enteritída	10	6,50	8	5,19	10	6,50	10	6,50	14	9,09	18	11,68	27	17,53	10	6,50	14	9,09	12	7,79	11	7,13	10	6,50	154	100,0
A05.0	Aliment.Stafylokok. intox.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12	100,0
A08.0	Rotavírus.enteritída	1	3,33	1	3,33	7	23,33	9	30,00	4	13,34	2	6,67	0	0,00	1	3,33	0	0,00	2	6,67	3	10,00	0	0,00	30	100,0
A08.1	Norwalk vírus. gastroenter.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	1	50,00	2	100,00
A08.2	Adenovírus. enteritída	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	25,00	2	50,00	0	0,00	0	0,00	4	100,0
A08.4	Nešpec.vírus.črevná inf.	1	25,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00	1	25,00	4	100,0
A09	Gastroent.inf.pôvodu	0	0,00	0	0,00	1	11,11	3	33,34	0	0,00	2	22,22	0	0,00	0	0,00	1	11,11	1	11,11	0	0,00	1	11,11	9	100,0
A15.A16	TBC	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,0
A32.1	Listériová meningitída	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	2	100,00
A37.0	Pertussis	3	20,00	1	6,67	0	0,00	3	20,00	1	6,67	0	0,00	2	13,34	1	6,67	2	13,33	1	6,67	1	6,67	0	0,00	15	100,0
A37.1	Parapertussis	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
A38	Scarlatina	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
A40.3	Septikémia vyvol.Str.pneum.	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
A41.0	Septikémia vyvolaná SA	1	33,33	2	66,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	100,0
A41.1	Septik.vyv.inými šp.stafyl.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,0
A41.5	Gramnegat.septikémia	2	22,22	1	11,11	0	0,00	0	0,00	1	11,11	1	11,11	2	22,22	0	0,00	0	0,00	2	22,23	0	0,00	0	0,00	9	100,0
A46	Erysipelas	1	7,14	2	14,29	1	7,14	1	7,14	0	0,00	1	7,14	1	7,14	3	21,43	2	14,29	0	0,00	2	14,29	0	0,00	14	100,0
A53.0	Latentný syfilis nešpec.	1	50,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,0
A54.0	Gonokoková infekcia	1	7,14	1	7,14	1	7,14	1	7,14	2	14,28	2	14,28	3	21,43	0	0,00	0	0,00	2	14,28	0	0,00	1	7,14	14	100,0
A56.0	Chlamydiová infekcia	1	6,25	2	12,50	1	6,25	2	12,50	1	6,25	1	6,25	4	25,00	1	6,25	0	0,00	0	0,00	2	12,50	1	6,25	16	100,0
A86	Nešpec.vírusové encefalitidy	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,0
A87.9	Nešpec.vírus.meningitída	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
B01.9	Varicella	48	12,70	14	3,70	25	6,62	14	3,70	45	11,90	58	15,34	49	12,96	4	1,06	4	1,06	41	10,95	48	12,70	28	7,41	378	100,0
B02.9	Zoster bez komplikácie	15	17,64	6	7,06	3	3,53	9	9,59	4	4,71	11	12,94	9	10,59	6	7,06	4	4,71	5	5,88	11	12,94	2	2,35	85	100,0
B08.4	Choroba rúk, nôh a úst	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	13	100,0	0	0,00	13	100,0
B16.9	Vírus.hepatitída typu B	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,0
B17.2	Vírus.hepatitída typu E	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
B18.2	Nosič HCV	1	12,50	0	0,00	0	0,00	1	12,50	0	0,00	1	12,50	0	0,00	0	0,00	2	25,00	1	12,50	2	25,00	0	0,00	8	100,0
B27.9	Infekčná mononukleóza	1	6,67	1	6,67	1	6,67	1	6,67	1	6,67	0	0,00	0	0,00	1	6,67	1	6,66	1	6,66	3	20,00	4	26,66	15	100,0
B35.4	Telový lišaj	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
B35.8	Iné dermatofytózy	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
B58.9	Toxoplazmóza	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
B80	Enterobióza	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,0
B86	Svrab	0	0,00	2	13,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	6	40,00	0	0,00	0	0,00	3	20,00	3	20,00	15	100,0
G00.1	Pneumokoková meningitída	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,0
J10	Chrípka	9	28,12	21	65,63	2	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	32	100,0
J10.7	SARI	1	14,28	5	71,43	1	14,29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	100,0
J10.9	Chrípka H1N1 Novel	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,0
Z20	Kont. alebo ohroz.inf.chor	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,0
Z20.3	Kontakt alebo ohroz.besnotou	0	0,00	0	0,00	2	11,11	0	0,00	1	5,55	6	33,34	1	5,55	3	16,67	3	16,67	0	0,00	2	11,11	0	0,00	18	100,0
Z21	Bezprízn.stav infekcie HIV	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,0
Z22.5	Nosič HBV	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	25,00	1	25,00	2	50,00	0	0,00	4	100,0

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

1. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia bolo zriadené v r. 1992, zabezpečuje plnenie úloh na úseku podpory zdravia, zdravotníckej informatiky, štatistiky a správy knižničného fondu RÚVZ. Vedúcou lekárkou oddelenia je MUDr. Anna Baranovičová. Organizačne je k OPZ pričlenené aj PCZ. Oddelenie spadá do úseku riaditeľa RÚVZ a je ním priamo riadené.

2. Personálne obsadenie odboru

Prehľad o personálnom obsadení udáva tab.č.1.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Odborné vzdelávanie pracovníkov je zabezpečené na odborných seminároch SZP a VŠ v rámci RÚVZ, účasťou na odborných prednáškach a seminároch poriadaných ÚVZ SR Bratislava, ďalej samostatným štúdiom odbornej literatúry z oblasti zdravotnej výchovy, zdravotníckej informatiky a štatistiky. V roku 2013 sa pracovníčky OPZ zúčastnili vzdelávania „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“, počet absolvovaných vzdelávacích modulov 14, odbornej konferencie „Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2013-2020: implementácia v praxi“ sa zúčastnili 2 pracovníčky OPZ, vedúca lekárka OPZ sa zúčastnila celoslovenskej porady vedúcich odborov podpory zdravia, ktorá sa uskutočnila v dňoch 26. – 27. júna 2013 vo Vyšných Ružbachoch.

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

Zdravotno-výchovná intervencia vychádzala z Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR aktualizovaného NPPZ s cieľom zvýšiť informovanosť o aktívnej podpore zdravia, zlepšiť zdravotný stav obyvateľstva pozitívnym ovplyvňovaním vedomostí, postojov a správania individuálnym a skupinovým poradenstvom na základe analýzy štatistických údajov o zdravotnom stave obyvateľstva, monitorovanie skriningového vyšetrenia zdravotného stavu. Z.v. aktivity boli zamerané na jeho priority - pohybová aktivita, správna výživa, prevencia obezity s dôrazom na mladú generáciu prevencia a eliminovanie škodlivých návykov, prevencia drogovej závislosti, výchova k partnerstvu a rodičovstvu s dôrazom na mladú generáciu, otázky ochrany životného a pracovného prostredia ako jednej zo základných podmienok podpory environmentálneho zdravia.

- zvýšenie pohybovej aktivity

V oblasti realizácie zásad zdravého životného štýlu bola venovaná zvýšená pozornosť pohybovej aktivite, ktorá hrá okrem správnych výživových návykov významnú úlohu v prevencii nadváhy a obezity u detí a mládeže.

V spolupráci s OÚ Veľké Úľany bol realizovaný „FIT deň“ zameraný na pohybovú aktivitu s možnosťou preventívnych vyšetrení celkového cholesterolu, glykémie, meranie TK, meranie podkožného a abdominálneho tuku, stanovenie hodnoty BMI a WHR. Zúčastnení sa

zapojili do celodenného pohybového maratónu, ktorý absolvovalo 50 cvičencov. Vyšetrení sa zúčastnilo 34 klientov.

V spolupráci s vedeniami MŠ v Galante bol zrealizovaný športový deň - škôlkárska olympiáda. Pohybových aktivít spojených s interakciou s mimickou bábku Adamko sa zúčastnilo 140 detí.

Pri príležitosti Dňa matiek MC Bambuľkovo realizovalo zdravotno-výchovnú akciu „Míľa pre mamu.“, ktorej sa zúčastnilo okolo 150 ľudí. Akcia bola zameraná na dôležitosť pohybu pre zdravie. Najmenším účastníkom sa prihovorila mimická bábka Adamko a deti spolu s rodičmi zábavnou formou interaktívnych hier odpovedali na otázky so zameraním na dôležitosť čistenia zubov, jeho demonštráciu s praktickým nácvikom, správnu výživu vo vzťahu k stomatologickým ochoreniam, negatívne následky neošetreného chrupu na zdravotný stav, dôležitosť pravidelných preventívnych prehliadok.

Pracovníci poradne pohybovej aktivity pri RÚVZ Galanta realizujú v spolupráci s MC Bambuľkovo pravidelné zdravotno-výchovné aktivity pre rôzne vekové skupiny - cvičenie pre deti predškolského veku, cvičenie pre mamičky s deťmi, cvičenia na fit lopte pre tehotné.

V spolupráci s OÚ Gáň bola realizovaná zdravotno-výchovná aktivita „Beh obcou“. Podujatie bolo zamerané na zvýšenie pohybovej aktivity. V rámci akcie bola občanom ponúknutá možnosť vyšetrení celkového cholesterolu, glykémie, meranie TK a zapojenie sa do kampane „Vyzvi srdce k pohybu“. Akcie sa zúčastnilo 163 ľudí.

V spolupráci s OÚ v Gáni boli realizované pohybové hry pre deti, ktorých sa zúčastnilo 40 detí.

Zamestnanci RÚVZ Galanta využívajú možnosť kondično-relaxačných cvičení, ktoré sa realizujú dvakrát týždenne.

- **ozdravenie výživy**

Skvalitnenie života detí a rodiny kreatívnym akcentovaním zásad podpory a rozvoja zdravia, v prepojení so zásadami výchovy prosociálnej a environmentálnej bolo ďalším tematickým okruhom zdravotno-výchovného pôsobenia v spolupráci s vedeniami škôl v okrese Galanta i v rámci projektu Školy podporujúce zdravie. Pozornosť bola venovaná zdravotnej uvedomelosti detí a mládeže, ich emóciám, hodnotovej štruktúre, orientácii osobnosti, jej pohotovosti a schopnosti správať sa v rôznych situáciách a vzťahoch, k budovaniu individuálnej zodpovednosti za vlastné zdravie a vytvoriť aktívnu osobnosť vo vzťahu k zdraviu - aby získané poznatky a uvedomelosť mali svoj prejav v správaní a konaní v bežných životných situáciách ako aj v celom živote vytvorením zdravého životného štýlu.

Pracovníci OPZ koordinovali, odborne usmerňovali pedagógov MŠ a ZŠ a aktívne využívali ľahko ovládateľnú mimickú bábku v realizácii zv. aktivít pre deti MŠ a ZŠ, ktoré boli zároveň aj praktickou ukážkou pre pedagógov ako pracovať s Adamkom a ostatným metodickým a odborným materiálom (doplnkové pracovné zošity) tematicky zameraným na zdravé výživové návyky, otužovanie, ochranu životného prostredia, posilňovanie imunitného systému a zdravý životný štýl.

Deťom sa priamo pomenúvajú zásady a vzťahy medzi zdanlivo nesúvisiacimi pojmami a činnosťami ako sú : pestrá strava, hygiena, pohyb a šport, spánok, čistý vzduch, otužovanie, krása prírody, hra a tvorivosť, denný poriadok, ochrana prírody, voľný čas, rodina. Prostredníctvom zážitkového učenia a metódou progresívnej tvorivej dramatiky sa vytvára reálna možnosť užitočne konkurovať nevhodným výchovným vplyvom každodennej reality, ktorá pričasto akceleruje povrchnosť, konzumnosť a žiaľ aj agresivitu.

V rámci prevencie obezity boli na MŠ SNP Galanta, MŠ Úzka Galanta, ZŠ P. O. Hviezdoslava Sereď, ZŠ Šintava, ŠZŠ Galanta, ZŠ SNP Galanta, SOŠOaS Galanta zrealizované prednášky a besedy o význame správneho zloženia stravy, o dôležitosti pitného režimu a správneho výberu nápojov, zvýšenia pohybovej aktivity, ktoré boli spojené s interaktívnymi hrami. Prednášok a besied zameraných na prevenciu obezity sa zúčastnilo 406 žiakov.

V rámci realizácie Národného programu prevencie obezity bol realizovaný program „Ovocie a zelenina do škôl“, ktorého cieľom je zvýšiť konzumáciu ovocia a zeleniny u detí, vplývať na zmenu ich stravovacích návykov a predchádzať chorobám z nadhmotnosti a obezity. Pracovníci OPZ v spolupráci s učiteľmi realizovali 15 prednášok a besied k horeuvedenej tematike počas realizácie programu.

Neuspokojivý stav chrupu našich detí a obyvateľov SR v spojitosti s nezdravou výživou bol východiskom pre zdravotno-výchovné aktivity s dôrazom na prevenciu zubného kazu a jeho dôsledkov na zdravotný stav so zameraním na mladú generáciu, hlavne u detí predškolského veku.

Zdravotno-výchovné aktivity boli zamerané na cieľovú skupinu 4 - 6 ročných detí MŠ (predškolská výchova) a ich rodičov, na zlepšenie vedomostí a stomatohygienických návykov. V tomto období je možné pôsobiť na deti v malých skupinkách za účelom prevencie kazivosti zubov, ako aj upevnenia návyku na pravidelnú, každodennú starostlivosť o chrup a ústnu dutinu.

Intervenčné zdravotno-výchovné pôsobenie bolo zamerané na dôležitosť čistenia zubov, jeho demonštráciu s praktickým nácvikom, správnu výživu vo vzťahu k stomatologickým ochoreniam, negatívne následky neošetreného chrupu na zdravotný stav, dôležitosť pravidelných preventívnych prehliadok.

OPZ zrealizovalo intervenčné – zdravotno-výchovné aktivity s využitím mimickej bábky Adamko formou tvorivej dramatiky a názornou demonštráciou správnej techniky čistenia zubov a správneho používania pomôcok v stomatohygiene (zubná kefka, zubná pasta)

Pre I. ročníky ZŠ SNP v Galante boli zorganizované prednášky na tému Prečo sa starať o zúbky a ako sa správať v zubnej ambulancii, na ktorých sa zúčastnilo 58 detí.

Zdravotno-výchovné aktivity sú pedagógmi aj deťmi prijímané pozitívne a majú konkrétny výstup - skvalitniť život detí a rodiny dlhodobým motivovaním detí, prehlbovaním ich poznania, ovplyvňovaním ich správania.

- **zdravá rodina**

V rámci starostlivosti o rodinu a mladú generáciu bola venovaná pozornosť výchove a vzdelávaniu mladých matiek v oblasti zdravého životného štýlu. a starostlivosti o dieťa počas materskej dovolenky. V spolupráci s Materským centrom Bambuľkovo v Galante.

OPZ ako odborný garant edukačno-intervenčných z.v. aktivít sa podieľalo na odbornej náplni činnosti centra ako i lektorskej činnosti k odbornej problematike. V roku 2013 boli zrealizované prednášky a besedy na témy :

- Otužovanie v detskom veku
- Zdravá životospráva

O svojej činnosti Materské centrum Bambuľkovo informuje prostredníctvom webovej stránky.

V rámci primárnej prevencie vzniku drogových a iných závislostí bola venovaná pozornosť žiakom materských a základných škôl.

V spolupráci s Osvetovým strediskom v Galante, Hasičským záchranným zborom v Galante, Mestskou políciou v Galante a Policajným zborom SR v Galante bola zorganizovaná zdravotno-výchovná akcia „Drogám povedz nie“ pre deti MŠ v meste Galanta.

Deťom sa prihovarila mimická bábka Adamko a boli zapojené do interaktívnych hier, ktoré boli zamerané na poukázanie rôznych škodlivých látok na zdravie človeka. Akcie sa zúčastnilo 110 detí.

- **znevýhodnené skupiny**

V starostlivosti o seniorov bola venovaná pozornosť zlepšeniu životného štýlu, zdravotnému uvedomeniu starších ľudí a eliminácii sociálnej izolácii, ktorá má negatívny vplyv na mortalitu a morbiditu starších ľudí, cieľom využiť vzájomne prospešnú aktivitu seniorov- lektorov, ktorí prenesú systém zdravého starnutia do svojej komunity.

Zdravotno-výchovné aktivity boli zamerané na problematiku starnutia, jeho prijímanie hlavne mladou generáciou, podporovať harmonické spolunažívanie niekoľkých generácií a aktívny prístup k životu. Podpora zdravia vo vyššom veku má za cieľ predĺžiť zdravé starnutie väčšine seniorov a umožniť im aktívnu účasť na živote spoločnosti. Zdravotno-výchovné aktivity OPZ RÚVZ Galanta boli zamerané na zvýšenie zdravotného uvedomenia v oblasti prevencie ochorení súvisiacich s vyšším vekom, zlepšenie životného štýlu seniorov, zvýšenie kvality života a udržanie sebestačnosti a aktívneho prístupu k životu.

OPZ spolupracovalo s Nadáciou Memory a Slovenskou Alzheimerovou spoločnosťou na spoločných aktivitách – propagácia Týždňa mozgu, na propagácii prednáškových aktivít týchto organizácií, na distribúcii propagačných materiálov o najčastejších ochoreniach CNS v staršom veku.

V klube dôchodcov vo Veľkom Grobe, v klube dôchodcov vo Veľkých Úľanoch, v Domove dôchodcov Horné Saliby, v MsKS Galanta a MsKS Sereď boli realizované preventívne vyšetrenia mobilnou poradňou (celkový cholesterol, glukóza, triglyceridy, meranie TK a BMI). Spolu bolo vyšetrených 130 seniorov.

V Domove dôchodcov Sereď bola realizovaná prednáška na tému „Žijeme život prosperujúci mozgu?“, spojená s ukážkou tréningu pamäti pre seniorov. Pri prednáške boli použité Pracovné listy pre seniorov (Chýbajúce číslice, Aký je správny postup...) Akcie sa zúčastnilo 60 seniorov.

V spolupráci s Mestským úradom v Seredi pracovníci Poradenského centra realizovali preventívne vyšetrenia na Námestí Slobody v Seredi. V rámci tejto akcie bolo vyšetrených 30 seniorov, u ktorých boli vyšetrené všetky parametre stanovené SI. Nadáciou srdca / anamnestické údaje, antropometrické vyšetrenie, BMI, meranie tlaku krvi a pulzu a vybrané biochemické parametre : celkový cholesterol a glukóza. Pracovníci OPZ realizovali individuálne poradenstvo so zameraním na rizikové faktory srdcovo-cievnych ochorení a zdravý životný štýl a vysvetlili obsah a zmysel Kódu zdravého života a doplnili vhodným propagačným a edukačným materiálom.

V spolupráci s Obecným úradom a Klubom dôchodcov v Gáni bola realizovaná zdravotno-výchovná aktivita spojená s preventívnymi vyšetreniami. Seniorom bol odmeraný krvný tlak, vyšetrený celkový cholesterol a stanovené hodnoty BMI. Klientom bolo poskytnuté poradenstvo v oblasti správnej výživy a životosprávy v prevencii rizikových faktorov civilizačných ochorení. Akcie sa zúčastnilo 30 seniorov.

- prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

V spolupráci s OÚ Gáň bol realizovaný Deň zdravia na tému Vymeň cigaretu za pohyb, pre občanov obce. Pracovníkmi OPZ budú realizované preventívne vyšetrenia mobilnou poradňou (celkový cholesterol, glukóza, triglyceridy, meranie TK, BMI a meranie CO vo vydychovanom vzduchu Smokerlyzénom) so zameraním na prevenciu fajčenia, zvýšenie informovanosti o cigaretách a o ich negatívnom vplyve na ľudský organizmus, o riziku ochorenia na rakovinu pľúc a vzniku srdcovo-cievnych chorôb a pohybovú aktivitu ako významnú zložku životného štýlu. Okrem vyšetrení bude realizované individuálne poradenstvo. Aktivity sa zúčastnilo 29 klientov.

V spolupráci s DD Horné Saliby bol realizovaný Deň zdravia pre seniorov. OPZ zabezpečilo preventívne vyšetrenia – celkový cholesterol, glukóza, meranie TK, meranie CO vo vydychovanom vzduchu Smokerlyzénom a poradenstvo o vhodnom zdravotnom štýle a pohybovej aktivite u seniorov, ktorých sa zúčastnilo 15 klientov.

V spolupráci s ÚS SČK Galanta bola realizovaná súťaž mladých zdravotníkov spojená s možnosťou merania CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzér, ktorú využilo 16 žiakov.

V spolupráci s vedením NsP sv. Lukáša v Galante vo vstupných priestoroch bola realizovaná propagácia Svetového dňa bez tabaku s možnosťou merania CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzér a odborným poradenstvom. Doplnkovým vyšetrením bude meranie TK a celkového cholesterolu. Vyšetrených bolo 50 klientov.

Na ZŠ P. O. Hviezdoslava v Sereďi, ZŠ SNP v Galante a SOŠOaS v Galante boli zrealizované prednášky na tému „Alkohol škodí zdraviu“, ktorých sa zúčastnilo 100 žiakov.

Pracovníci OPZ RÚVZ Galanta v rámci „Dňa zodpovednosti“ v priestoroch NsP Galanta informovali verejnosť o zdravotných následkoch škodlivého užívania alkoholu, prevencii nadmerného užívania alkoholických nápojov, o zodpovednej konzumácii alkoholických nápojov a o orientačnom čase odbúravania alkoholu v krvi. V rámci z.v. akcie bol 46 klientom odmeraný krvný tlak, množstvo gama glutamyltransferázy v kapilárnej krvi (GGT) prístrojom reflotron. Súbežne prebiehali preventívne aktivity Policajného zboru zamerané na kontrolu alkoholu u vodičov motorových vozidiel.

V spolupráci s Osvetovým strediskom v Galante, Hasičským záchranným zborom v Galante, Mestskou políciou v Galante a Policajným zborom SR v Galante bola zorganizovaná zdravotno-výchovná akcia „Drogám povedz nie“ pre deti MŠ v meste Galanta. Akcie sa zúčastnilo 110 detí.

Všetkým klientom bola ponúknutá možnosť návštevy Poradne podpory psychického zdravia, prevencie stresu a drogových závislostí.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

Cieľom zdravotno-výchovných aktivít je zvýšiť informovanosť obyvateľstva o aktívnej ochrane a podpore zdravia, zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva (chorobnosť na ochorenia srdca a ciev, nádory, diabetes) pozitívnym ovplyvnením vedomostí, postojov a rizikového správania sa vylúčením rizikových faktorov - fajčenie, nesprávna výživa a stravovanie, nedostatok telesnej aktivity, zdôrazniť význam pohybovej aktivity v prevencii

chronických neinfekčných ochorení, propagovať minimálny objem a intenzitu pohybovej aktivity, ktoré môžu byť efektívne v priaznivom ovplyvnení zdravia jedinca a vytvorením návyku na pravidelnú pohybovú aktivitu a tak prispieť k zvýšeniu zdatnosti, k zlepšeniu zdravotného stavu všetkých vekových skupín obyvateľstva s cieľom predĺžiť roky produktívneho života bez chorôb a iných zdravotných obmedzení a podporiť predĺženie aktívneho života v pokročilom veku.

Svetový deň vody - V rámci Svetového dňa vody boli realizované propagačné panely s tematickým zameraním na dôležitosť pitného režimu pre zdravie.

Deň narcisov - v spolupráci s Ligou proti rakovine a MsKS bol realizovaný „Deň zdravia“ pre občanov mesta Galanty. Vyšetrených bolo 57 klientov.

V spolupráci s OÚ Veľké Úľany a SČK bol realizovaný „Deň zdravia“ pre občanov s možnosťou zakúpenia narcisov a tak podporiť dobročinnú akciu - Liga proti rakovine. Vyšetrených bolo 45 klientov.

Svetový deň zdravia - propagácia Svetového dňa zdravia prostredníctvom tlače (Galantské noviny), prostredníctvom propagačných panelov v priestoroch RÚVZ, NsP Galanta a Mestského kultúrneho strediska v Galante.

1. Oddelenie podpory zdravia každoročne realizuje týždeň zdravotno-výchovných aktivít k Svetovému Dňu zdravia v spojení s Dňom narcisov. V roku 2013 boli realizované Dni zdravia mobilnou poradňou so zameraním na prevenciu civilizačných ochorení a vyhľadávanie skrytých rizikových faktorov u zdravých osôb v produktívnom veku (vyšetrenie biochemických parametrov Reflotronom, meranie TK, výživové poradenstvo). V spolupráci s MsKS Galanta bolo vyšetrených 57 klientov a v spolupráci s MsKS Sereď bolo vyšetrených 20 klientov. V rámci Svetového dňa zdravia bol na RÚVZ Galanta organizovaný „Deň otvorených dverí“ pre širokú verejnosť. Návštevníci mali možnosť dať si vyšetriť: celkový cholesterol, HDL a LDL cholesterol, glykémiu, triacylglycerol, TK a odmerať podkožný tuk.

Uvedené zdravotno-výchovné aktivity sa dostali do povedomia klientov a stretávajú sa so záujmom a kladným postojom občanov.

2. Dni zdravia boli realizované na školách (MŠ Abrahám, MŠ Sever Galanta, ZŠ SNP Galanta, ZŠ Veľká Mača, ZŠ Hviezdoslavova Sereď) deťom sa prihovárala mimická bábka ADAMKO - hravo a zdravo, podporujúca zdravý životný štýl, kladný vzťah k pohybovej aktivite a správne výživové návyky u detí a ich rodičov.

Svetový deň bezpečnosti a zdravia pri práci - v spolupráci s vedením firmy Bekaert Slovakia, s. r.o. Sládkovičovo bola pre zamestnancov realizovaná zdravotno-výchovná akcia spojená s možnosťou preventívneho vyšetrenia prístrojom Reflotrón, merania TK , meranie podkožného tuku, a u fajčiarov zisťovanie kysličníka uhoľnatého vo vydychovanom vzduchu Smokerlyzerom, ktorej sa zúčastnilo 54 zamestnancov.

Deň zeme – v rámci svetového Dňa Zeme bola pre deti MŠ Nová Doba Galanta realizovaná prednáška a beseda na tému ekológia a ochrana životného prostredia. Deťom sa prihovarila mimická bábka Adamko a boli aktívne zapojené do motivačných hier zameraných na ochranu životného prostredia, vodných zdrojov a triedenie komunálneho odpadu.

Svetový deň astmy - v rámci Svetového dňa astmy boli realizované propagačné panely s tematickým zameraním na prevenciu astmy a chronickej obštrukčnej choroby pľúc.

Svetový deň – Pohybom ku zdraviu – v spolupráci s vedením MŠ Sever v Galante bol zrealizovaný Športový deň pre deti s Adamkom na tému „Aktívne prežívanie voľného času a utužovanie zdravia pohybom“. Športového dňa sa zúčastnilo cca 140 účastníkov.

Pri príležitosti Dňa matiek MC Bambuľkovo realizovalo zdravotno-výchovnú akciu – „Míľa pre mamu.“, ktorej sa zúčastnilo 150 účastníkov. Akcia bola zameraná na dôležitosť pohybu pre zdravie, poradenstvo vhodnej pohybovej aktivity spojené s preventívnymi vyšetreniami – meranie TK, meranie podkožného tuku a BMI. V spolupráci s MC Bambuľovo boli realizované cvičenia pre mamičky s deťmi.

MŠ SNP Galanta - „S Adamkom do prírody“ – zdravotno – výchovné podujatie zamerané na voľno pohybové aktivity v prírode a aktívne využívanie voľného času a utužovanie zdravia pohybom.

MŠ Sever Galanta - Deň bezpečnosti a športu so zameraním na prevenciu úrazovosti pri voľnočasových pohybových aktivitách.

Na RÚVZ Galanta sa uskutočnil Deň otvorených dverí v Poradni pohybovej aktivity a cvičenia boli zamerané na prevenciu ochorení chrbtice.

V rámci podujatí realizovaných k Svetovému dňu – Pohybom ku zdraviu bol distribuovaný propagačný materiál a propagovaná kampaň Vyzvi srdce k pohybu.

V rámci zdravotno-výchovných podujatí boli využité vhodné edukačné materiály a v priestoroch RÚVZ Galanta bol realizovaný k tejto problematike propagačný panel.

Svetový deň bez tabaku – v spolupráci s OÚ Gáň bol realizovaný Deň zdravia na tému „Vymeň cigaretu za pohyb“, pre občanov obce. Pracovníkmi OPZ boli realizované preventívne vyšetrenia mobilnou poradňou (celkový cholesterol, glukóza, triglyceridy, meranie TK, BMI a meranie CO vo vydychovanom vzduchu Smokerlyzénom) so zameraním na prevenciu fajčenia, zvýšenie informovanosti o cigaretách a o ich negatívnom vplyve na ľudský organizmus, o riziku ochorenia na rakovinu pľúc a vzniku srdcovo-cievnych chorôb a pohybovú aktivitu ako významnú zložku životného štýlu. Aktivity sa zúčastnilo 29 klientov.

V spolupráci s DD Horné Saliby bol realizovaný Deň zdravia pre seniorov. OPZ zabezpečilo preventívne vyšetrenia – celkový cholesterol, glukóza, meranie TK, meranie CO vo vydychovanom vzduchu Smokerlyzénom a poradenstvo o vhodnom zdravotnom štýle a pohybovej aktivite u seniorov, ktorých sa zúčastnilo 15 klientov..

V spolupráci s ÚS SČK Galanta bola realizovaná súťaž mladých zdravotníkov. Čiastkovou tematikou bola propagácia Svetového dňa bez tabaku s možnosťou merania CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzér.

V spolupráci s vedením NsP sv. Lukáša v Galante vo vstupných priestoroch bola realizovaná propagácia Svetového dňa bez tabaku s možnosťou merania CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzér a odborným poradenstvom. Doplnkovým vyšetrením bolo meranie TK a celkového cholesterolu. Vyšetrených bolo 50 klientov.

Propagácia svetového dňa bez tabaku bola zabezpečená v priestoroch NsP Galanta, RÚVZ Galanta a na webovej stránke RÚVZ Galanta.

V spolupráci s vedeniami ZŠ v Galante, Seredi boli realizované zdravotno-výchovné akcie zamerané na riziko vzniku nikotínovej závislosti a škodlivosti fajčenia na zdravie detí a mládeže s praktickou ukážkou detekcie CO prístrojom Smokerlyzér vo vydychovanom vzduchu. Zároveň boli žiaci oboznámení so zákonom č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov. Prístrojom Smokerlyzér bolo vyšetrených 101 žiakov.

V priestoroch RÚVZ a NsP Galanta boli realizované propagačné panely s tematickým zameraním o škodlivosti fajčenia a jeho dôsledkoch na ľudský organizmus.

Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi - v spolupráci s Osvetovým strediskom v Galante, Hasičským záchranným zborom v Galante, Mestskou políciou v Galante a Policajným zborom SR v Galante bola zorganizovaná zdravotno-výchovná akcia „Drogám povedz nie“ pre deti MŠ v meste Galanta. Akcie sa zúčastnilo 110 detí.

Ďalšou aktivitou k horeuvedenému dňu bola realizácia celoslovenskej kampane „Deň zodpovednosti“. Cieľom zdravotno-výchovnej kampane je prevencia nadmerného užívania alkoholických nápojov, zvýšenie celoslovenského povedomia o zodpovednej konzumácii alkoholických nápojov a zvýšenie informovanosti o rozsahu a povahe zdravotných problémov spôsobených škodlivým užívaním alkoholu. Realizácia kampane prebiehala v spolupráci so Slovenským združením výrobcov piva a sladu a Policajným zborom Slovenskej republiky. Súčasťou kampane bolo vyšetrenie GGT v krvi prístrojom Reflotrón, meranie TK a dotazník, distribúcia z.v. materiálu. Akcia bola realizovaná vo vstupných priestoroch NsP Svätého Lukáša v Galante a stretla sa s veľkým záujmom. Počas akcie bolo vyšetrených 46 osôb.

V priestoroch RÚVZ a NsP Galanta boli vyhotovené propagačné panely k danej problematike.

Európsky deň ústneho zdravia - Zdravotno-výchovné aktivity k Európskemu dňu ústneho zdravia boli zamerané na správnu výživu vo vzťahu k stomatologickým ochoreniam, prevenciu zubného kazu, ochorenia parodontu, na edukáciu škodlivosti fajčenia v súvislosti s ústnym zdravím, negatívne následky neošetreného chrupu na zdravotný stav a dôležitosť pravidelných preventívnych prehliadok. Pre žiakov MŠ, ZŠ a SŠ boli realizované nasledovné z.v. aktivity:

V MŠ Kajal v rámci Projektu: „Veselé zúbky“ bola realizovaná v spolupráci s DM Drogerie prednáška pre rodičov „Ako sa správne starať o detský chrup“, na ktorej sa zúčastnilo 35 rodičov. Prednáška bola spojená s názornou ukážkou starostlivosti o detský chrup a boli využité edukačné materiály.

OPZ zrealizovalo v spolupráci s MŠ Kajal intervenčné – zdravotno-výchovné aktivity s využitím mimickej bábkovej Adamko formou tvorivej dramatiky a názornou demonštráciou správnej techniky čistenia zubov a správneho používania pomôcok v stomatohygiene (zubná kefka, zubná pasta) - pre MŠ Kajal na ktorej sa zúčastnilo 42 detí.

Pre žiakov MŠ Nová Doba Galanta bola realizovaná beseda s využitím mimickej bábkovej Adamko formou tvorivej dramatiky a názornou demonštráciou správnej techniky čistenia zubov a správneho používania pomôcok v stomatohygiene (zubná kefka, zubná pasta) v spolupráci s firmou Natur Produkt – LacaLut. Z.v. aktivita bola doplnená premietnutím animovanej rozprávky „Prečo vlk šušlal“ a zdravotno- výchovným materiálom (plagáty, vymaľované karty). Besedy sa zúčastnilo 20 detí.

Pre žiakov prvého stupňa ZŠ SNP Galanta boli zrealizované 3 prednášky formou mediálnej prezentácie a názornej demonštrácie správnej techniky čistenia zubov, doplnené zdravotno-

výchovným materiálom, premietaním DVD „Prečo vlk šušľal“ – počet zúčastnených - 58 žiakov.

Propagácia Európskeho dňa ústneho zdravia bola zabezpečená v priestoroch RÚVZ Galanta formou propagačného panelu a na webovej stránke RÚVZ Galanta.

Svetový deň srdca – zdravotno-výchovné aktivity boli venované edukácii občanov o závažnosti hlavných rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení s cieľom zvýšiť zdravotné uvedomenie verejnosti o rizikách prispievajúcich k týmto ochoreniam, ku ktorým patrí fajčenie, nedostatok pohybovej aktivity, nezdravý spôsob stravovania, nadváha a obezita, vysoký krvný tlak, vysoká hladina cholesterolu.

Z príležitosti Dňa srdca v spolupráci so Slovenskou nadáciou srdca, Mestským úradom v Seredi a Obchodnou akadémiou v Seredi pracovníci Poradenského centra realizovali preventívne vyšetrenia na Námestí Slobody v Seredi. V rámci tejto akcie bolo vyšetrených 50 klientov, u ktorých boli vyšetrené všetky parametre stanovené SI. Nadáciou srdca: anamnestické údaje, antropometrické vyšetrenie, BMI, meranie tlaku krvi a pulzu a vybrané biochemické parametre (celkový cholesterol a glukóza). Pracovníci OPZ realizovali individuálne poradenstvo so zameraním na rizikové faktory srdcovo-cievnych ochorení a zdravý životný štýl a vysvetlili obsah a zmysel Kódu zdravého života a doplnili vhodným propagačným a edukačným materiálom.

V rámci edukačnej kampane MOST boli počas tohto týždňa realizované mobilnou poradňou sprievodné podujatia. Deň srdca bol realizovaný v spolupráci s vedením firmy Bekaert s.r.o. Sládkovičovo, kde boli vyšetrené biochemické parametre /glukóza, cholesterol/, detekcia CO vo vydychovanom vzduchu, meranie podkožného tuku. Vyšetrenia boli realizované u 54 pracovníkov.

Pracovníci PCZ realizovali individuálne poradenstvo zamerané na rizikové faktory orientované na osobnosť klientov, zároveň odporučili pohybovú aktivitu ako významný faktor v prevencii nadváhy a kardiovaskulárnych ochorení.

V priestoroch RÚVZ Galanta boli vyhotovené propagačné panely k Svetovému dňu srdca.

Svetový deň výživy – z.v. aktivity boli zamerané na propagáciu zásad správnej výživy. V rámci realizácie projektu „Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeljej populácie“ bolo vyšetrených 80 zamestnancov Reflotronóm. Súčasťou vyšetrenia bola i poradenská činnosť so zameraním na zásady racionálnej výživy doplnená vhodným z.v. materiálom.

Pre žiakov ZŠ SNP Galanta, ZŠ Šintava, ŠZŠ Galanta a SOŠOaS Galanta boli realizované prednášky o Správnej výžive a dôležitosti mlieka a mliečnych výrobkov pre zdravý životný štýl. Prednášok sa zúčastnilo 228 žiakov.

V rámci realizácie Kampane 2013 - „Odstráň obezitu!“ pri príležitosti „Svetového dňa výživy (potravy)“ boli zdravotno-výchovné aktivity realizované v OD Tesco Galanta. Vyšetrenia boli zamerané na prevenciu nadváhy a obezity populácie a zvýšenie povedomia o vhodnej výžive a pohybovej aktivite ako prevencii nadváhy a obezity. Klientom boli merané nasledovné parametre: meranie celkového cholesterolu v krvi, meranie krvného tlaku, stanovenie viscerálneho tuku, telesného tuku, BMI, WHR. Vyšetrenia boli spojené s vyplnením dotazníkov a klientom bol poskytnutý záznam o meraní prostredníctvom Záznamovej kartičky klienta. Spolu bolo vyšetrených 59 záujemcov a dotazník vyplnilo 30 klientov. Každý klient mal možnosť ochutnať 100 % - tnú jablkovú šťavu a sušené jablká. Vyšetreným boli rozdane čerstvé jablká a letáky „Odstráň obezitu!“

Propagácia Kampane 2013 – „Odstráň obezitu!“ bola realizovaná formou zdravotno-výchovného panelu a na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Galante

Október – mesiac zdravých zubov - pre druhý ročník ZŠ SNP Galanta bola realizovaná zdravotno-výchovná akcia: „Prečo sa starať o zúbky“ formou mediálnej prezentácie a názornej demonštrácie správnej techniky čistenia zubov, doplnená zdravotno-výchovným materiálom a premietaním DVD „Prečo vlk šušľal“, ktorej sa zúčastnilo 20 žiakov.

Pre študentov SOŠOaS Galanta boli zrealizované 2 prednášky zamerané na správnu výživu vo vzťahu k stomatologickým ochoreniam. Prednášok sa zúčastnilo 29 študentov.

Svetový deň duševného zdravia – na všetky ZŠ a SŠ v okrese Galanta bol zaslaný informačný mail, s odkazom na publikáciu WHO – Prevencia samovrážd a žiadosť riaditeľom škôl o jej spropagovanie v kolektíve vyučujúcich.

V priestoroch RÚVZ Galanta bola zrealizovaná prednáška a beseda zameraná na vyzdvihnutie významu duševného zdravia pre zdravý a spokojný život a zdôraznenie významu psychohygieny. Počet zúčastnených – 28 dospelých.

Propagácia Svetového dňa duševného zdravia bola zabezpečená v priestoroch RÚVZ Galanta formou propagačného panelu a na webovej stránke RÚVZ Galanta.

V rámci činnosti poradne podpory psychického zdravia a prevencii stresu bola venovaná pozornosť depresiám, ich príčinám, možnostiam prevencie a ich liečbe.

Medzinárodný deň seniorov - v rámci „Medzinárodného dňa starších“ zameraného na cieľovú skupinu – seniori na vidieku, boli realizované v spolupráci s Obecným úradom a Klubom dôchodcov v Gáni zdravotno-výchovné aktivity. Seniorom bol odmeraný krvný tlak, vyšetrený celkový cholesterol a stanovené hodnoty BMI. Klientom bolo poskytnuté poradenstvo v oblasti správnej výživy a životosprávy v prevencii rizikových faktorov civilizačných ochorení. Akcie sa zúčastnilo 30 seniorov. V rámci zdravotno-výchovného podujatia boli využité edukačné materiály Aktívne starnutie.

Pre obyvateľov mesta Sereď boli realizované v DK Sereď v spolupráci s Mestským úradom Sereď biochemické vyšetrenia krvi (celkový cholesterol, glukóza, triglyceridy, HDL cholesterol), meranie krvného tlaku, meranie BMI, podkožného tuku a odborné poradenstvo. V priestoroch RÚVZ Galanta boli zhotovené propagačné panely na danú tému.

Svetový deň osteoporózy - v rámci Sereďského jarmoku a Galantských trhov boli realizované preventívne vyšetrenia prístrojom Reflotrón, v rámci ktorých bola venovaná pozornosť výživovému poradenstvu a zásadám prevencie osteoporózy, doplnené odborným preventívnym denzitometrickým vyšetrením v spolupráci s MUDr. Ďurišovou – poliklinika Hlohovec.

V priestoroch RÚVZ a NsP Galanta boli zhotovené propagačné panely na danú tému.

Svetový deň diabetikov – v rámci Svetového dňa diabetu bola realizovaná pre deti MŠ Úzka Galanta beseda na tému Zdravá životospráva doplnená prezentáciou a interaktívnymi hrami, ktorej sa zúčastnilo 38 detí.

V priestoroch RÚVZ a NsP Galanta boli vyhotovené propagačné panely na danú tému.

Medzinárodný deň bez fajčenia – v spolupráci s vedením ZŠ SNP Galanta bola pre žiakov 9. Ročníkov realizovaná beseda na tému Prevencia fajčenia. Zv. aktivít sa zúčastnilo 20 žiakov. Prístrojom Smokerlyzér bolo merané CO vo vydychovanom vzduchu u 20 žiakov.

V priestoroch RÚVZ Galanta bol k tejto problematike zrealizovaný propagačný panel.

Európsky týždeň boja proti drogám - pre študentov SOŠOaS Galanta boli realizované prezentačno vzdelávacie prednášky a besedy na tému Prevencia závislostí. Zv. aktivít sa zúčastnilo 48 študentov. Zdravotno-výchovné akcie boli zamerané na prevenciu závislostí a riziko vzniku nikotínovej závislosti a škodlivosti fajčenia na zdravie detí a mládeže. Zároveň boli žiaci oboznámení so zákonom č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov.

Pri príležitosti „Európskeho týždňa boja proti drogám“ bola organizovaná celoslovenská súťaž Najlepšia protidrogová nástenka pre 7. ročníky základných škôl. Na základné školy v okrese Galanta boli zaslané informácie o podmienkach a pravidlách súťaže.

Svetový deň boja proti HIV/AIDS – OPZ v spolupráci s oddelením epidemiológie, odd. hygieny detí a mládeže, vedeniami základných a stredných škôl (Anglicko-slovenské súkromné gymnázium v Galante, SZŠOaS Galanta, ZŠ Sever Galanta a ZŠ Štefániková Galanta) realizovalo projekt Hrou proti AIDS, ktorého cieľom bolo dať mládeži možnosť netradičným spôsobom získať základné informácie o spôsoboch prenosu vírusu HIV ako i ďalších pohlavne prenosných infekcií. Zdravotno-výchovných akcií sa zúčastnilo 120 žiakov.

V priestoroch MsKS Sereď bola k Svetovému dňu boja proti HIV/AIDS realizovaná prednáška a beseda na tému Prevencia AIDS. V priestoroch RÚVZ Galanta boli zhotovené propagačné panely.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

- a/ analýza zdravotného stavu obyvateľstva v regióne Galanta
- b/ Zdravotné uvedomenie a správanie obyvateľov SR – 104 dotazníkov
- c/ prieskum užívania tabaku u pedagogických pracovníkov - GSPS – 14 dotazníkov
- d/ Deň zodpovednosti – 46 dotazníkov
- e/ Odstráň obezitu – 30 dotazníkov

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Regionálny projekt: „Prevencie protispoločenskej činnosti mládeže s dôrazom na problematiku záškoláctva a požívaníu alkoholu a tabakových výrobkov na území mesta Galanty“

Garantom tohto regionálneho projektu je Mestský úrad v Galante a vykonávateľom sú Mestská polícia Galanta, MsÚ Galanta - odd. sociálnych vecí, zdravotníctva a bytov, odd. školstva, kultúry a športu, zástupcovia ZŠ a SŠ v Galante, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, OR PZ SR v Galante a OPZ RÚVZ Galanta. Cieľom projektu okrem predchádzania záškoláctva je aj prevencia požívaníu alkoholu a tabakových výrobkov žiakmi a mladistvými na území mesta Galanty, formou kontrolnej činnosti podľa rozpísaného harmonogramu a preventívnych vzdelávacích aktivít. OPZ sa podieľa na realizácii projektu formou prednáškovej zv. činnosti. V spolupráci s Osvetovým strediskom v Galante, Hasičským záchranným zborom v Galante, Mestskou policiou v Galante a Policajným zborom SR v Galante bola zorganizovaná zdravotno-výchovná akcia „Drogám povedz nie“ pre deti MŠ v meste Galanta. Deťom sa prihovorila mimická bábka Adamko a boli zapojené

do interaktívnych hier, ktoré boli zamerané na poukázanie rôznych škodlivých látok na zdravie človeka. Akcie sa zúčastnilo 110 detí.

OPZ sa podieľa na realizácii projektu formou prednáškovej činnosti. Tejto problematike bolo venovaných 6 prednášok pre mladú generáciu.

Regionálny projekt: Ochrana a podpora zdravia populácie so zameraním na prevenciu civilizacyjnych ochorení v okrese Galanta

Cieľ.

Zvýšiť informovanosť obyvateľstva o aktívnej ochrane a podpore zdravia, zlepšiť zdravotný stav obyvateľstva pozitívnym ovplyvnením vedomostí, postojov a správania.

V roku 2013 sa pokračovalo v plnení úloh hore uvedeného projektu vypracovaného v r. 2006 s dôrazom na realizáciu zv. aktivít väčšieho rozsahu zameraných na vyhľadávanie rizikových faktorov u zdravých vyšetrených osôb a poradenskú činnosť. V spolupráci s MÚ, MsKS v Galante a obecnými samosprávami či vedeniami škôl, podnikmi v okrese Galanta boli realizované aktivity väčšieho rozsahu pod názvom Dni zdravia. Takto bola nadviazaná spolupráca s MÚ a MsKS Galanta (Deň narcisov, Dni zdravia v rámci Galantských trhov, Deň zdravia pre občanov mesta Galanta, Dni zdravia v rámci Seredského jarmoku, Dni zdravia pre občanov mesta Sereď v spolupráci s MÚ Sereď, Deň zdravia pre obce Veľké Úľany, Gáň, Váhovce, Veľký Grob, Horné Saliby) a ďalšie v spolupráci s vedeniami škôl a podnikov.

Najväčšou akciou hromadného charakteru boli Dni zdravia na XXIX. ročníku Galantských trhov. Táto predajno - komerčná akcia býva každoročne sprevádzaná preventívnymi vyšetreniami hladín cholesterolu a glykémie v krvi, meraním krvného tlaku, výpočtom BMI (body mass indexu) a telesného tuku a odborným výživovým poradenstvom, so zameraním na elimináciu rizikových faktorov srdcovo-cievnych ochorení a diabetu prístrojom Reflotrón. Vyšetrení hladín cholesterolu, cukru a meraní TK sa tohto roku zúčastnilo 141 klientov. U fajčiarov bolo realizované odborné poradenstvo v oblasti prevencie fajčenia ako rizikového faktora srdcovo-cievnych ochorení, hypertenzie a onkologických ochorení.

Na základe Výzvy č. 4/2013 TTSK, témy: „Podpora zdravia a prevencia chorôb v Trnavskom samosprávnom kraji“ OPZ vypracovalo regionálne projekty, ktoré boli zamerané na plnenie nasledovných úloh:

Projekt: „Sledovanie vybraných rizikových faktorov civilizacyjnych ochorení v rámci preventívnych vyšetrení obyvateľstva mobilnou poradňou zdravia v okrese Galanta“

Projekt: „Zdravie detí a mládeže v školskom prostredí“. Projekty neboli schválené TTSK.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Pri realizácii zv. aktivít OPZ spolupracovalo:

- MUDr. Ďurišová, Reumatologicko –rehabilitačné centrum Hlohovec, denzitometrické vyšetrenie na osteoporózu – Seredský jarmok, Galantské trhy
- Slovenská nadácia srdca - Projekt MOST - Mesiac o srdcových témach
- NsP Svätého Lukáša a.s. Galanta - Deň zodpovednosti, Svetový deň bez tabaku

Pri realizácii zv. aktivít OPZ spolupracovalo:

- ÚS ČSK Galanta – súťaž mladých zdravotníkov
- Červený kríž Veľké Úľany – Deň zdravia pre občanov, Deň narcisov
- Galantské osvetové stredisko – Deň zdravia pre občanov mesta Galanta, Deň narcisov
- MC Bambuľkovo Galanta, - prednášková činnosť, pohybové aktivity pre tehotné mamičky, mamičky s deťmi, ku Dňu matiek bola realizovaná z. v. akcia Míľa pre mamu
- Pedagogicko-psychologická poradňa Galanta – realizácia Dňa nezábudiek
- PZ SR Galanta – realizácia kampane „Deň zodpovednosti“
- DD Sereď, DD Patria Galanta, DD Horné Saliby, KD Gáň, KD Veľký Grob – Dni zdravia

Spolupráca s MÚ, OÚ:

- MÚ v Galante - regionálny projekt „Prevencia protispoločenskej činnosti mládeže s dôrazom na problematiku záškoláctva a požívania alkoholu a tabakových výrobkov na území mesta Galanty“ - prednášková činnosť, v spolupráci s GOS v Galante bola realizovaná preventívno - zdravotno výchovná akcia pre deti MŠ mesta Galanta „Drogám povedz nie“ za účasti PZ, Mestskej polície, realizácia Dni zdravia na Galantských trhoch
- MÚ Sereď –1x mesačne preventívne vyšetrenia mobilnou poradňou v priestoroch MÚ, Sereďský jarmok – Deň zdravia
- OÚ Veľké Úľany, OÚ Váhovce – Dni zdravia
- OÚ Gáň – Dni zdravia, Pohybové hry pre deti

Spolupráca s vedeniami MŠ :

- MŠ SNP Galanta, MŠ Sever Galanta, MŠ Nová Doba Galanta, MŠ Úzka Galanta, MŠ Nová Doba, MŠ Matúškovo, MŠ Kajal, MŠ Pata, MŠ Abrahám – Dni zdravia, prednášková činnosť, škôlkarská olympiáda, stomatohygiena, pohybový workshop pre deti so zameraním na pohybovú aktivitu
- Spolupráca s vedeniami ZŠ a SŠ:
- ZŠ SNP Galanta, ZŠ Štefánikova Galanta, ZŠ Sever Galanta, ZŠ Hviezdoslavova Sereď, ZŠ Pata, ZŠ Vinohrady nad Váhom, ZŠ Veľká Mača, ZŠ Pusté Úľany, ŠZŠ Galanta, ŠZŠ Sereď, Stredná združená škola obchodu a služieb Galanta, Súkromné anglické gymnázium Galanta, ZŠ Šintava, Obchodná akadémia Sereď – Dni zdravia, prednášková činnosť

Spolupráca s vedeniami podnikov a závodov:

- Bekaert Sládkovičovo, OD Tesco Galanta, OD Kaufland Galanta, reštaurácia Taverna Galanta, reštaurácia EDEN Galanta - Dni zdravia pre zamestnancov
- Firma Natur produkt – vzorky výrobkov a propagačný materiál pre z.v. aktivity pre deti v rámci stomatohygiény

Spolupráca s masovokomunikačnými prostriedkami – rozhlas a televízia, denníky, týždenníky a mesačníky:

- webové stránky MÚ Galanta a RÚVZ Galanta

6. Iné činnosti odboru

1. Oddelenie podpory zdravia zabezpečuje úlohy i na úseku sledovania zdravotného stavu obyvateľstva, zdrav. štatistiky a informatiky, kde zabezpečuje zber a spracovanie údajov o zdravotnom stave obyvateľstva, matematicko-štatistické a grafické spracovanie výsledkov,

ich prezentáciu i využitie spracovaných výsledkov v rámci argumentácie v zdravotno-výchovnej činnosti. , plní funkciu informačného a konzultačného centra zdravotníckych informácií v rámci svojej územnej pôsobnosti pre zdravotnícke a nezdravotnícke inštitúcie a orgány.

2. OPZ zabezpečuje aj správu knižného fondu RÚVZ Galanta, ktorý tvorí 939 knižných jednotiek. Touto činnosťou je poverená pracovníčka OPZ, ktorá zabezpečuje túto činnosť včítane administratívnej a štatistickej zložky.

3. Vedúca lekárka je krajským odborníkom VkJ za kraj Trnava a člen poradného zboru HH SR pre odbor podpora zdravia. Zúčastnila sa celoslovenskej porady vedúcich OPZ RÚVZ SR vo Vyšných Ružbachoch , porad hlavného odborníka MZ SR pre VkJ.a zasadnutí poradného zboru HH SR, zabezpečuje stanovené úlohy, predkladá návrhy k činnosti OPZ. Poskytuje odbornú-metodickú a konzultačnú činnosť pri zabezpečovaní úloh odboru podpora zdravia a na riešení aktuálnych problémov v ochrane a podpore zdravia.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

Hlavným zámerom činnosti Poradenského centra podpory zdravia bolo ponúknuť možnosť preventívnych vyšetrení na základe dobrovoľnosti čo najväčšiemu počtu obyvateľov predovšetkým v produktívnom veku s možnosťou aktívne sa zapojiť do ochrany a podpory svojho zdravia. Preto ťažisko činnosti PCZ v roku 2013 spočívalo v realizácii hromadných vyšetrení mobilnou poradňou v mestách, obciach, závodoch i školách. V roku 2013 bolo vyšetrených 673 klientov z toho 502 absolvovalo preventívne vyšetrenia v rámci týchto aktivít. Finančné prostriedky boli poskytnuté z RÚVZ Galanta.

7.1. Základná poradňa

Poradenské centrum poskytuje základnú poradenskú činnosť. Okrem anamnestických údajov sledujú sa základné rizikové biochemické rizikové faktory, z toho aj základné aterogénne a rizikové indexy, tlak krvi, pulz, váha, výška, BMI index, WHR /pomer pás/boky/. Získané údaje sú spracované podľa stanovených kritérií. V prípade zistenia zvýšených hladín sledovaných parametrov sú klienti opakovane objednávaní na kontrolné vyšetrenia.

Výsledky vyšetrení sú využívané v rámci sledovania zdravotného stavu obyvateľstva k ďalšiemu zisťovaniu aktuálnych potrieb, foriem a rozsahu zdravotno-výchovných intervencií.

Základnú poradňu navštívilo 673 klientov. Pracovníci Centra realizovali individuálne poradenstvo zamerané na zistené rizikové faktory orientované na osobnosť klientov, prípadne im bola doporučená návšteva nadstavbovej poradne.

Klientom, u ktorých boli v základnej poradni zistené prekročené kritické hodnoty biochemických ukazovateľov zdravotného stavu, ktoré by mali byť na základe anamnestických údajov ovplyvnené aj pôsobením stresových faktorov, psychickým diskomfortom, bola ponúknutá možnosť odborného poradenstva v protistresovej poradni.

V roku 2013 boli v PCZ poskytnuté služby 673 klientom, z toho bolo 278 – 41,30 % nových klientov a 395 – 58,70 % klientov absolvovalo kontrolné vyšetrenie. Najpočetnejšou skupinou boli klienti so stredoškolským vzdelaním.

Vo vekovej skupine 15-19 r. – 5,34 %, 20-24r. – 3,26%, 25-34 r. – 8,61 %, 35 - 44 r. – 11,29 %, 45-54 r. – 12,33 %, 55-64 r. – 29,71 %, 65 a viac – 29,12 %.

TK bol meraný u 267 prvovýšetrených klientov, zvýšené hodnoty TK boli zistené u 18,35 % klientov, z toho u 15,78 % mužov s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a u žien 19,37 % s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r.

Cholesterol bol vyšetrený u 668 klientov, pričom u 42,36 % boli zistené zvýšené hodnoty s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 65 r. a viac u mužov a vo vekovej skupine 55-64 r. a 65 a viac u žien. Zvýšené hodnoty cholesterolu boli zistené u 28,73 % mužov a 47,16 % žien.

HDL cholesterol bol meraný u 188 - 27,93 % klientov.

Zvýšená hodnota glukózy bola zistená u 36,63 % klientov, z toho u 40,11 % mužov s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 65 r. a viac klientov a 35,42 % žien s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 45-54 r. klientiek.

Triglyceridy boli zvýšené u 32,47 % klientov, z toho u 31,82 % mužov s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 65 r. a viac a 32,81 % žien s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 65 r. a viac.

Rizikový index I. bol vyšetrený u 188 klientov, z toho u 31,38 % boli zistené zvýšené hodnoty, pričom zvýšené hodnoty rizikového indexu I. boli zistené u 27,27% mužov a u 31,14 % žien.

Rizikový index II. bol vyšetrený u 186 klientov, z toho u 44,62 % boli zistené zvýšené hodnoty, pričom zvýšené hodnoty rizikového indexu II. boli zistené u 56,92 % mužov a u 38,02 % žien.

Hodnota WHR bola vyšetrená u 250 klientov, zvýšená u 25,33 % mužov a u 58,28 % žien.

Hodnota BMI bola vyšetrená u 310 klientov, zvýšená u 57,41 % klientov, z toho u 58,76 % mužov s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 56,80 % žien s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r.

7.2.Nadstavbové poradne

Poradňa zdravej výživy

- oboznamovala svojich klientov so všeobecnými pravidlami výživy pre ochranu a podporu zdravia. Na základe individuálnej situácie boli klientom vysvetlené špeciálne požiadavky výživy na prevenciu a liečbu hypertenzie, porúch lipidového metabolizmu, bola im doporučená vhodná pohybová aktivita ako jedna z možností ovplyvnenia zistenej nadváhy v nadväznosti na odporúčenia týkajúce sa úpravy stravovacích návykov. Základné výživové poradenstvo bolo realizované u všetkých klientov, ktorí navštívili poradňu v r. 2013. Nadstavbové výživové poradenstvo absolvovalo 395 klientov – 58,70 % z celkového počtu vyšetrených klientov. Z uvedeného počtu bola najpočetnejšia veková skupina 45-54 r.-13,16 % , 55-64 r.- 34,93 % , 65 + - 40,75 % klientov.

TK bol zvýšený u 28,09 % opakovane vyšetrených klientov, z toho u 42,30 % mužov s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 65 r. a viac a 23,07 % žien s nárastom vo vekovej skupine 65 a viac a 55-64 r.

U opakovane vyšetrených klientov boli zvýšené hodnoty celkového cholesterolu zistené u 47,43 % klientov, z toho u 29,78 % mužov s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 65 a viac a u 53,04 % žien s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 65 r. a viac.

Zvýšené hodnoty glukózy boli zistené u 42,85 % u opakovane vyšetrených klientov, z toho u 48,93 % mužov s nárastom vo vekovej skupine 65 r. a viac a 55-64 r. a 40,94 % žien s nárastom vo vekovej skupine 65 r. a viac a 55-64 r.

Triglyceridy malo zvýšených 32,77% klientov opakovane vyšetrených z toho u 31,03 % mužov s nárastom vo vekovej skupine 55-64 r. a 65 r. a viac a 33,33 % žien s nárastom vo vekovej skupine a 55-64 r. a 65 r. a viac.

K zhoršeniu parametrov celkového cholesterolu prišlo u 28,88 %, glukózy 28,25 %, triglyceridov 49,47 %, TK-S u 19,80 %, TK-D u 29,54 %, HDL u 56,92 % klientov opakovane vyšetrených z prvého a posledného vyšetrenia.

K zlepšeniu parametrov celkového cholesterolu prišlo u 31,98 % glukózy u 35,55%, triglyceridov u 49,47 %, TK-S u 22,07 %, TK-D u 16,23 %, HDL u 24,61 % klientov opakovane vyšetrených z prvého a posledného vyšetrenia.

V skupine klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení prišlo k nárastu hodnôt cholesterolu u 17,34%, glukózy 13,13%, triglyceridov 28,57%, TK-S 7,95%, TK-D u 7,14% klientov.

K poklesu vyšetrovaných parametrov cholesterolu prišlo u 43,35%, glukózy u 53,28%, triglyceridov u 57,14%, TK-S 35,22%, TK-D 37,14% klientov.

U klientov, kde boli zistené opakovane zvýšené hodnoty jednotlivých biochemických parametrov bola doporučená návšteva diabetológa a obvodného lekára prípadne ďalších špecializovaných ambulancií.

Poradňa podpory psychického zdravia, prevencie stresu a drogových závislostí

Poradňu na podporu psychického zdravia a prevenciu stresu vedie externý spolupracovník, odborný lekár psychiater. Pre učiteľov ZŠ Vinohrady nad Váhom bola realizovaná prednáška „Prevencia stresu „

Individuálne poradenstvo v problematike duševného zdravia absolvovalo 61 klientov, drogových závislostí 64.

Poradňa pre odvykanie fajčenia

Činnosť poradne bola zameraná na realizáciu z.v. aktivít v problematike prevencie fajčenia, zdravotno-výchovné aktivity boli zamerané na prevenciu fajčenia hlavne u mladej generácie, doplnené z.v. videofilmami a vhodným z.v. materiálom, boli realizované vyšetrenia Smokerlyzerom. Kurzy odvykania fajčenia neboli realizované z dôvodu nezaujmu klientov. Z príležitosti Svetového dňa bez tabaku v spolupráci s OÚ Gáň bol realizovaný Deň zdravia na tému „Vymeň cigaretu za pohyb“, pre občanov obce. Pracovníkmi OPZ boli realizované preventívne vyšetrenia mobilnou poradňou (celkový cholesterol, glukóza, triglyceridy, meranie TK, BMI a meranie CO vo vydychovanom vzduchu Smokerlyzénom) so zameraním na prevenciu fajčenia, zvýšenie informovanosti o cigaretách a o ich negatívnom vplyve na ľudský organizmus, o riziku ochorenia na rakovinu pľúc a vzniku srdcovo-cievnych chorôb a pohybovú aktivitu ako významnú zložku životného štýlu. Aktivity sa zúčastnilo 29 klientov.

V spolupráci s DD Horné Saliby bol realizovaný Deň zdravia pre seniorov. OPZ zabezpečilo preventívne vyšetrenia – celkový cholesterol, glukóza, meranie TK, meranie CO vo vydychovanom vzduchu Smokerlyzénom a poradenstvo o vhodnom zdravotnom štýle a pohybovej aktivite u seniorov, ktorých sa zúčastnilo 15 klientov.

V spolupráci s ÚS SČK Galanta bola realizovaná súťaž mladých zdravotníkov. Čiastkovou tematikou bola propagácia Svetového dňa bez tabaku s možnosťou merania CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzér.

V spolupráci s vedením NsP sv. Lukáša v Galante vo vstupných priestoroch bola realizovaná propagácia Svetového dňa bez tabaku s možnosťou merania CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzér a odborným poradenstvom. Doplnkovým vyšetrením bolo meranie TK a celkového cholesterolu. Vyšetrených bolo 50 klientov.

V spolupráci s vedeniami ZŠ v Galante, Seredi boli realizované zdravotno-výchovné akcie zamerané na riziko vzniku nikotínovej závislosti a škodlivosti fajčenia na zdravie detí a mládeže s praktickou ukážkou detekcie CO prístrojom Smokerlyzér vo vydychovanom vzduchu. Zároveň boli žiaci oboznámení so zákonom č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov. Prístrojom Smokerlyzér bolo vyšetrených 101 žiakov.

V priestoroch RÚVZ a NsP Galanta boli realizované propagačné panely s tematickým zameraním o škodlivosti fajčenia a jeho dôsledkoch na ľudský organizmus.

Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci

V rámci činnosti poradne boli realizované hromadné vyšetrenia zamestnancov v spolupráci s vedením podnikov Bekaert Sládkovičovo, OD Kaufland Galanta, Hypermarket Tesco Galanta, reštaurácia Taverna Galanta - Dni zdravia, kde bolo prístrojom Reflotron vyšetrených 80 zamestnancov so zameraním na zistenie zdravotných rizík a následnú poradenskú činnosť.

Poradňa pohybovej aktivity

Poradenstvo o vhodnej pohybovej aktivite je poskytované klientom PCZ s nadmerným energetickým príjmom, nedostatočnou pohybovou aktivitou, ale aj tým, ktorí chcú zmeniť svoj životný štýl. Aktivity na zlepšenie kondície sú realizované 2 x týždenne.

Poradňu pohybovej aktivity využívajú aj pracovníci RÚVZ. Pracovníci PPA realizujú v rámci poradne v spolupráci s MC Bambulkovo pravidelné zdravotno-výchovné aktivity pre rôzne vekové skupiny - cvičenie pre deti predškolského veku, cvičenie pre mamičky s deťmi, cvičenia na fit lopte pre tehotné. V spolupráci s OÚ v Gáni sú 1x týždenne realizované pohybové hry pre deti.

Pravidelná pohybová aktivita napomáha k udržiavaniu kondície, má priaznivý vplyv pri prevencii civilizačných ochorení a podporuje zdravý životný štýl.

Poradňa orálneho zdravia

Poradňu orálneho zdravia vedie vedúca lekárka OPZ - odborný lekár stomatológ. V spolupráci s vedením ZŠ SNP Galanta, MC Bambulkovo Galanta boli pre žiakov I. a II. stupňa zrealizované prednášky zamerané na dentálnu hygienu a prevenciu zubného kazu u detí a mládeže.

Poradňa je zameraná na preventívne zdravotnovýchovné aktivity na zlepšenie stavu orálneho zdravia, prevenciu zubného kazu a hygienu dutiny ústnej.

Individuálne poradenstvo v problematike orálneho zdravia absolvovalo 36 rodičov s deťmi predškolského a mladšieho školského veku.

Záver

Stanovené úlohy RÚVZ Galanta v odbore podpora zdravia boli splnené. Vychádzali z „Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2010 -2014 a úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR na úseku verejného zdravotníctva- Úspešne sa rozvíjala spolupráca v realizovaní zdravotno-výchovných aktivít hlavne hromadného charakteru so spolupracujúcimi zložkami v zmysle § 3 Zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, čo sa odrazilo v počte a rozmanitosti foriem zdravotno-výchovného pôsobenia vo všetkých vekových skupinách s dôrazom na mladú generáciu, ktorých sa zúčastnilo 1357 detí.

Hlavným zámerom činnosti Poradenského centra podpory zdravia bolo ponúknuť možnosť preventívnych vyšetrení čo najväčšiemu počtu obyvateľov s možnosťou aktívne sa zapojiť do ochrany a podpory svojho zdravia absolvovaním vyšetrení mobilnou poradňou v mestách, obciach, závodoch i školách. V roku 2013 bolo vyšetrených 673 klientov z toho 74,59 % absolvovalo vyšetrenia v rámci hromadných aktivít.

V roku 2013 bola spolupráca OPZ s orgánmi štátnej správy, vedeniami škôl a ďalšími spolupracujúcimi zložkami a inštitúciami veľmi intenzívna. I napriek šetriacim opatreniam vo všetkých sektoroch i naďalej pretrvával zvýšený záujem o preventívne a zdravotno-výchovné aktivity zo strany samospráv, podnikov i škôl. Ich aktivita, nápaditosť a vytváranie podmienok pre realizáciu zv. aktivít v rámci svojej pôsobnosti sa odrazila v počte i rozmanitosti realizovaných spoločných zdravotno-výchovných aktivít. Preventívne vyšetrenia na pracoviskách niektorých závodov sa stávajú určitým sociálnym benefitom pre zamestnancov s finančným príspevkom na diagnostiká zo strany zamestnávateľov. Preventívne akcie ponúkajú možnosť získať informácie o svojom zdraví a faktoroch, ktoré ho ovplyvňujú zmysle pozitívnom i negatívnom a zároveň motivujú k aktivitám zlepšujúcim zdravie, prinášajú aj široký sociálny, ekonomický a environmentálny prínos pre celú komunitu. Zdravšia populácia môže zvýšiť celkovú produktivitu, vyžaduje nižšiu sociálnu a zdravotnú starostlivosť. Úroveň ochrany, posilňovania a rozvíjania zdravia závisí od hodnoty, ktorú človek pripisuje zdraviu, čo zase závisí od jeho poznania ako aj od starostlivosti, ktorú venuje tejto stránke svojho života a od aktívneho prístupu k svojmu zdraviu, ale aj od podmienok a možností, ktoré človeku poskytuje pre ochranu a rozvíjanie zdravia spoločnosť.

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2013

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (atestácia)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Lekár - ved. odboru		0,5	1
Lekár - metodológ			
Iný vysokoškolák I. stupňa			
Iný vysokoškolák II. stupňa		1	1
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra		1	1
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2,5	3

Externý spolupracovník – odborný lekár psychiater – dohoda o pracovnej činnosti.

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2013

Tab. č. 2a

RÚVZ Galanta

Číslo riadku	N á z o v a k t i v i t y		Počet aktivít	Cieľové skupiny			Iné
				Deti a mládež	Produktívny vek	Poproduktívny vek	
1.	Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia	- zvýšenie pohybovej aktivity	99	21	73	5	
		- ozdravovanie výživy	20	17	2	1	
		- podpora nefajčiara a abstinencia	10	4	5	1	
		- prevencia drogových závislostí	3	3	0	0	
		- výchova k partnerstvu , rodičovstvu manžel. a prevencia pohl. chorôb HIV, AIDS	6	5	1	0	
		- znižovanie krvného tlaku nemedikamentózne	222	1	123	98	
		- duševné zdravie	6	2	3	1	
S P O L U		366	53	207	106		
2.	Zdravotno-výchovné akcie pre obyvateľov a osobitných zameraní na témy a termíny podľa kalendára SZO		56	32	19	5	
3.	Regionálne intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity		150	38	93	19	
4.	Školenia a odborné semináre	- pracovníkov OPZ	19	0	19	0	
		- lektorov - laikov					
5.	Práca a spolupráca na výskumných a prieskumných úlohách		8	0	8	0	
6..	Aktivity v hromadných oznamovacích prostriedkoch		6	0	6	0	
7.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		39	22	12	5	
8.	Správy, rozborov pre orgány štátnej správy		39	0	0	0	39
9.	Iné aktivity podľa cieľových skupín		7	4	2	1	
S P O L U			324	96	159	30	39
10.	Zv. aktivity v rámci preventívnych vyšetrení		673	38	409	226	
S P O L U			673	38	409	226	

Tab. č. 2b

PROGRAM PODPORY ZDRAVIA ZNEVÝHODNENÝCH KOMUNÍT	Aktivita	Počet intervenovaných osôb
	Preventívna prehliadka/na podnet KP	
	Očkovanie/na podnet KP	
	Odber krvi/na podnet KP	
	Detské poradne/na podnet KP	
	Liečba choroby u lekára/na podnet KP	
	Kontrola/na podnet KP	
	Zdravotný preukaz poistenca/na podnet KP	
	Prieskum monitorovania zdravotného stavu	
	Edukácia/Zdrav. Výchova	
	Návšteva novorodencov	
	Počet návštev - obvodní lekári	
	Počet návštev - obecné úrady	
	Počet návštev - základné školy	
	spolupráca s terénnymi sociálnymi pracovníkmi	
	meranie tlaku krvi	
	odvšivenie	
	vypísanie žiadosti	
	športové aktivity	

Tab. č. 3: Návštevnosť za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Okres: Galanta

Kraj: Trnava

Základné - prvé vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+- [%]	Abs.	%	+- [%]	Abs.	%	+- [%]
0-14	1	1,3	2,4	1	0,5	1,0	2	0,7	1,0
15-19	7	8,8	6,2	29	14,6	4,9	36	12,9	3,9
20-24	4	5,0	4,8	13	6,6	3,4	17	6,1	2,8
25-34	13	16,3	8,1	31	15,7	5,1	44	15,8	4,3
35-44	13	16,3	8,1	38	19,2	5,5	51	18,3	4,5
45-54	10	12,5	7,2	21	10,6	4,3	31	11,2	3,7
55-64	23	28,8	9,9	39	19,7	5,5	62	22,3	4,9
65 a viac	9	11,3	6,9	26	13,1	4,7	35	12,6	3,9
S P O L U :	80	100,0		198	100,0		278	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+- [%]	Abs.	%	+- [%]	Abs.	%	+- [%]
20-24	0	0,0	0,0	5	1,7	1,4	5	1,3	1,1
25-34	4	4,3	4,1	10	3,3	2,0	14	3,5	1,8
35-44	5	5,3	4,5	20	6,6	2,8	25	6,3	2,4
45-54	9	9,6	5,9	43	14,3	4,0	52	13,2	3,3
55-64	35	37,2	9,8	103	34,2	5,4	138	34,9	4,7
65 a viac	41	43,6	10,0	120	39,9	5,5	161	40,8	4,8
S P O L U :	94	100,0		301	100,0		395	100,0	

C E L K O M : 174

499

673

Tab. č. 4: Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetruvalo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Okres: Galanta

Kraj: Trnava

Základné - prvé vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+- [%]	Abs.	%	+- [%]	Abs.	%	+- [%]
0-14	1	3,1	6,0	0	0,0	0,0	1	1,7	3,2
15-19	6	18,8	13,5	0	0,0	0,0	6	10,0	7,6
20-24	2	6,3	8,4	6	21,4	15,2	8	13,3	8,6
25-34	10	31,3	16,1	8	28,6	16,7	18	30,0	11,6
35-44	6	18,8	13,5	11	39,3	18,1	17	28,3	11,4
45-54	3	9,4	10,1	2	7,1	9,5	5	8,3	7,0
55-64	4	12,5	11,5	1	3,6	6,9	5	8,3	7,0
S P O L U :	32	100,0		28	100,0		60	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+- [%]	Abs.	%	+- [%]	Abs.	%	+- [%]
20-24	0	0,0	0,0	2	5,6	7,5	2	3,8	5,2
25-34	1	6,3	11,9	1	2,8	5,4	2	3,8	5,2
35-44	0	0,0	0,0	6	16,7	12,2	6	11,5	8,7
45-54	5	31,3	22,7	5	13,9	11,3	10	19,2	10,7
55-64	5	31,3	22,7	11	30,6	15,0	16	30,8	12,5
65 a viac	5	31,3	22,7	11	30,6	15,0	16	30,8	12,5
S P O L U :	16	100,0		36	100,0		52	100,0	

C E L K O M : 48

64

112

Tab. č. 5: Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Okres: Galanta

Kraj: Trnava

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Počet	Rel.	+-%	Počet	rel.	+-%	Počet	rel.	+-%
základné	5	3,2	2,7	17	3,9	1,8	22	3,7	1,8
učňovské	26	16,5	5,8	50	11,4	3,0	76	12,7	3,0
stredoškolské s maturitou	38	24,1	6,7	123	28,0	4,2	161	26,9	4,2
vysokoškolské	9	5,7	3,6	41	9,3	2,7	50	8,4	2,7
Neregistrované	80	50,6	7,8	209	47,5	4,7	289	48,3	4,7
CELKOM :	158	100,0		440	100,0		598	100,0	

Prehľad o počte výkonov v Poradenskom centre ochrany a podpory zdravia v roku 2013

Tab.č.7

Poradňa	Výkon	Počet výkonov	Spolu	
Základná poradňa	Založenie karty klienta pre TZS	278	4135	
	Antropometrické meranie (výška, hmotnosť, obvod pásu, obvod bokov)*	560		
	Meranie TK, P *?	704		
	Biochemické vyšetrenie ***	1716		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	116		
	Vyšetrenie	Smokerlyzerom		217
		Spirometrom		
	Vyplnenie Dotazníka celkovej životnej pohody			
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	112		
	Odborné poradenstvo	264		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	168		
Iné				
Poradňa zdravej výživy	Založenie karty klienta		962	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	395		
	Zadanie údajov do príslušného software pre OHV			
	Odborné poradenstvo	567		
Poradňa odvykania od fajčenia	Iné		106	
	Meranie TK a pulzu			
	Meranie spirometrom			
	Meranie smokerlyzerom	53		
Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Odborné poradenstvo	53	312	
	Iné			
	Založenie karty klienta	26		
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti, výkonnosti	26		
	Meranie spirometrom			
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	78		
	Antropometria	78		
	Pohybová inštruktáž	52		
Poradňa podpory psychického zdravia	Odborné poradenstvo	52	260	
	Iné			
	Založenie karty klienta	61		
	Psychologické vyšetrenie	61		
Poradňa pre deti a mládež	Odborné poradenstvo	128	80	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	10		
	Iné			
	Založenie karty klienta			
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Odborné poradenstvo	80	2047	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
	Iné			
	Založenie karty klienta			
Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania TK	Vyšetrenie pracovného rizika		72	
	Odborné poradenstvo	36		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	36		
	Iné			
	Založenie karty klienta			
	Odborné poradenstvo			
Celkom			7 974	

Tab. č. 8a: Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0
	rel.	1,7	0,0	1,8	0,0	4,0	0,0	4,5	0,0	2,8	0,0	3,7	0,0	0,0	4,8	2,9	0,0	5,0	0,0	4,2	0,0
	+-%	3,4	0,0	3,5	0,0	7,7	0,0	8,7	0,0	5,4	0,0	7,1	0,0	0,0	9,1	5,7	0,0	9,6	0,0	8,0	0,0
15-19	abs.	7	0	7	0	5	1	6	0	6	0	6	0	4	2	6	0	5	1	6	0
	rel.	12,1	0,0	12,7	0,0	20,0	8,3	27,3	0,0	16,7	0,0	22,2	0,0	25,0	9,5	17,6	0,0	25,0	5,6	25,0	0,0
	+-%	8,4	0,0	8,8	0,0	15,7	15,6	18,6	0,0	12,2	0,0	15,7	0,0	21,2	12,6	12,8	0,0	19,0	10,6	17,3	0,0
20-24	abs.	4	0	3	1	2	1	1	2	3	0	2	1	2	1	2	1	2	0	2	0
	rel.	6,9	0,0	5,5	4,3	8,0	8,3	4,5	13,3	8,3	0,0	7,4	10,0	12,5	4,8	5,9	33,3	10,0	0,0	8,3	0,0
	+-%	6,5	0,0	6,0	8,3	10,6	15,6	8,7	17,2	9,0	0,0	9,9	18,6	16,2	9,1	7,9	53,3	13,1	0,0	11,1	0,0
25-34	abs.	13	0	12	1	8	2	6	4	10	0	8	2	5	5	10	0	6	4	8	2
	rel.	22,4	0,0	21,8	4,3	32,0	16,7	27,3	26,7	27,8	0,0	29,6	20,0	31,3	23,8	29,4	0,0	30,0	22,2	33,3	25,0
	+-%	10,7	0,0	10,9	8,3	18,3	21,1	18,6	22,4	14,6	0,0	17,2	24,8	22,7	18,2	15,3	0,0	20,1	19,2	18,9	30,0
35-44	abs.	9	4	10	3	2	4	3	3	6	0	3	3	0	6	5	1	3	4	3	3
	rel.	15,5	18,2	18,2	13,0	8,0	33,3	13,6	20,0	16,7	0,0	11,1	30,0	0,0	28,6	14,7	33,3	15,0	22,2	12,5	37,5
	+-%	9,3	16,1	10,2	13,8	10,6	26,7	14,3	20,2	12,2	0,0	11,9	28,4	0,0	19,3	11,9	53,3	15,6	19,2	13,2	33,5
45-54	abs.	5	5	6	2	1	2	0	3	3	0	1	2	0	3	3	0	1	2	1	2
	rel.	8,6	22,7	10,9	8,7	4,0	16,7	0,0	20,0	8,3	0,0	3,7	20,0	0,0	14,3	8,8	0,0	5,0	11,1	4,2	25,0
	+-%	7,2	17,5	8,2	11,5	7,7	21,1	0,0	20,2	9,0	0,0	7,1	24,8	0,0	15,0	9,5	0,0	9,6	14,5	8,0	30,0
55-64	abs.	14	9	13	10	6	2	5	3	7	1	6	2	5	3	7	1	2	6	3	1
	rel.	24,1	40,9	23,6	43,5	24,0	16,7	22,7	20,0	19,4	100,0	22,2	20,0	31,3	14,3	20,6	33,3	10,0	33,3	12,5	12,5
	+-%	11,0	20,5	11,2	20,3	16,7	21,1	17,5	20,2	12,9	0,0	15,7	24,8	22,7	15,0	13,6	53,3	13,1	21,8	13,2	22,9
65 a viac	abs.	5	4	3	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	rel.	8,6	18,2	5,5	26,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	0,0
	+-%	7,2	16,1	6,0	17,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6	0,0	0,0
SPOLU: (100%)		58	22	55	23	25	12	22	15	36	1	27	10	16	21	34	3	20	18	24	8

Okres: Galanta
Kraj: Trnava

Tab. č. 8b: Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
	rel.	0,8	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	2,8	0,0
	+-%	1,6	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	0,0	5,4	0,0
15-19	abs.	26	3	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	8	0
	rel.	21,3	3,9	20,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,0	0,0	22,2	0,0
	+-%	7,3	4,4	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,7	0,0	13,6	0,0
20-24	abs.	10	4	14	0	4	3	4	3	6	1	5	2	3	4	6	1	5	3	1	5
	rel.	8,2	5,3	9,8	0,0	15,4	25,0	13,8	33,3	18,8	20,0	16,7	25,0	11,5	36,4	17,1	50,0	10,6	12,5	2,8	21,7
	+-%	4,9	5,0	4,9	0,0	13,9	24,5	12,6	30,8	13,5	35,1	13,3	30,0	12,3	28,4	12,5	69,3	8,8	13,2	5,4	16,9
25-34	abs.	23	8	23	8	7	1	7	2	8	0	9	0	7	1	8	0	10	1	10	1
	rel.	18,9	10,5	16,1	15,1	26,9	8,3	24,1	22,2	25,0	0,0	30,0	0,0	26,9	9,1	22,9	0,0	21,3	4,2	27,8	4,3
	+-%	6,9	6,9	6,0	9,6	17,0	15,6	15,6	27,2	15,0	0,0	16,4	0,0	17,0	17,0	13,9	0,0	11,7	8,0	14,6	8,3
35-44	abs.	24	13	25	11	8	4	10	1	11	0	9	2	8	3	11	0	12	4	11	3
	rel.	19,7	17,1	17,5	20,8	30,8	33,3	34,5	11,1	34,4	0,0	30,0	25,0	30,8	27,3	31,4	0,0	25,5	16,7	30,6	13,0
	+-%	7,1	8,5	6,2	10,9	17,7	26,7	17,3	20,5	16,5	0,0	16,4	30,0	17,7	26,3	15,4	0,0	12,5	14,9	15,0	13,8
45-54	abs.	12	9	17	3	3	2	3	2	4	1	3	2	3	2	4	1	5	1	3	2
	rel.	9,8	11,8	11,9	5,7	11,5	16,7	10,3	22,2	12,5	20,0	10,0	25,0	11,5	18,2	11,4	50,0	10,6	4,2	8,3	8,7
	+-%	5,3	7,3	5,3	6,2	12,3	21,1	11,1	27,2	11,5	35,1	10,7	30,0	12,3	22,8	10,5	69,3	8,8	8,0	9,0	11,5
55-64	abs.	17	22	22	17	3	2	4	1	2	3	3	2	4	1	5	0	3	9	1	6
	rel.	13,9	28,9	15,4	32,1	11,5	16,7	13,8	11,1	6,3	60,0	10,0	25,0	15,4	9,1	14,3	0,0	6,4	37,5	2,8	26,1
	+-%	6,1	10,2	5,9	12,6	12,3	21,1	12,6	20,5	8,4	42,9	10,7	30,0	13,9	17,0	11,6	0,0	7,0	19,4	5,4	17,9
65 a viac	abs.	9	17	12	14	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	3	6	1	6
	rel.	7,4	22,4	8,4	26,4	3,8	0,0	3,4	0,0	3,1	0,0	3,3	0,0	3,8	0,0	2,9	0,0	6,4	25,0	2,8	26,1
	+-%	4,6	9,4	4,5	11,9	7,4	0,0	6,6	0,0	6,0	0,0	6,4	0,0	7,4	0,0	5,5	0,0	7,0	17,3	5,4	17,9
SPOLU: (100%)		122	76	143	53	26	12	29	9	32	5	30	8	26	11	35	2	47	24	36	23

Okres: Galanta
Kraj: Trnava

Tab. č. 9a: Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Okres: Galanta
 Kraj: Trnava

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
25-34	abs.	3	1	4	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	2	2	2	1
	rel.	4,5	3,6	8,3	0,0	0,0	11,1	0,0	7,1	4,5	0,0	0,0	9,1	0,0	6,3	4,8	0,0	10,0	5,1	6,3	9,1
	+-%	5,0	6,9	7,8	0,0	0,0	20,5	0,0	13,5	8,7	0,0	0,0	17,0	0,0	11,9	9,1	0,0	13,1	6,9	8,4	17,0
35-44	abs.	4	1	4	1	2	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	3	1	3	0
	rel.	6,1	3,6	8,3	2,2	10,0	0,0	0,0	7,1	4,5	0,0	5,6	0,0	0,0	6,3	4,8	0,0	5,0	7,7	3,1	0,0
	+-%	5,8	6,9	7,8	4,2	13,1	0,0	0,0	13,5	8,7	0,0	10,6	0,0	0,0	11,9	9,1	0,0	9,6	8,4	6,0	0,0
45-54	abs.	6	3	6	3	5	1	6	1	5	1	5	2	4	2	4	2	4	2	5	1
	rel.	9,1	10,7	12,5	6,5	25,0	11,1	40,0	7,1	22,7	16,7	27,8	18,2	33,3	12,5	19,0	28,6	20,0	5,1	15,6	9,1
	+-%	6,9	11,5	9,4	7,1	19,0	20,5	24,8	13,5	17,5	29,8	20,7	22,8	26,7	16,2	16,8	33,5	17,5	6,9	12,6	17,0
55-64	abs.	23	12	17	18	5	5	5	5	8	2	7	3	5	5	8	2	6	11	8	4
	rel.	34,8	42,9	35,4	39,1	25,0	55,6	33,3	35,7	36,4	33,3	38,9	27,3	41,7	31,3	38,1	28,6	30,0	28,2	25,0	36,4
	+-%	11,5	18,3	13,5	14,1	19,0	32,5	23,9	25,1	20,1	37,7	22,5	26,3	27,9	22,7	20,8	33,5	20,1	14,1	15,0	28,4
65 a viac	abs.	30	11	17	24	8	2	4	6	7	3	5	5	3	7	7	3	7	21	16	5
	rel.	45,5	39,3	35,4	52,2	40,0	22,2	26,7	42,9	31,8	50,0	27,8	45,5	25,0	43,8	33,3	42,9	35,0	53,8	50,0	45,5
	+-%	12,0	18,1	13,5	14,4	21,5	27,2	22,4	25,9	19,5	40,0	20,7	29,4	24,5	24,3	20,2	36,7	20,9	15,6	17,3	29,4
SPOLU: (100%)		66	28	48	46	20	9	15	14	22	6	18	11	12	16	21	7	20	39	32	11

Tab. č. 9b: Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Okres: Galanta
 Kraj: Trnava

ŽENY		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	5	0	5	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	3	0	2	1
	rel.	3,6	0,0	2,8	0,0	3,3	0,0	3,4	0,0	3,0	0,0	3,7	0,0	4,1	0,0	2,9	0,0	6,7	0,0	5,4	1,3
	+-%	3,1	0,0	2,5	0,0	4,5	0,0	4,6	0,0	4,1	0,0	5,0	0,0	5,5	0,0	3,9	0,0	7,3	0,0	7,3	2,5
25-34	abs.	9	1	8	2	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	1	0	1	0
	rel.	6,5	0,6	4,5	1,6	5,0	0,0	5,1	0,0	4,5	0,0	5,6	0,0	6,1	0,0	4,3	0,0	2,2	0,0	2,7	0,0
	+-%	4,1	1,2	3,1	2,3	5,5	0,0	5,6	0,0	5,0	0,0	6,1	0,0	6,7	0,0	4,7	0,0	4,3	0,0	5,2	0,0
35-44	abs.	11	8	13	7	5	3	4	4	6	2	6	2	6	2	6	2	7	2	5	2
	rel.	7,9	5,1	7,4	5,7	8,3	10,0	6,8	16,0	9,0	11,8	11,1	6,7	12,2	5,7	8,6	14,3	15,6	2,1	13,5	2,5
	+-%	4,5	3,4	3,9	4,1	7,0	10,7	6,4	14,4	6,8	15,3	8,4	8,9	9,2	7,7	6,6	18,3	10,6	2,8	11,0	3,5
45-54	abs.	20	22	30	12	9	5	9	4	9	4	7	6	6	7	9	4	6	13	7	10
	rel.	14,4	14,0	17,0	9,8	15,0	16,7	15,3	16,0	13,4	23,5	13,0	20,0	12,2	20,0	12,9	28,6	13,3	13,4	18,9	12,7
	+-%	5,8	5,4	5,6	5,3	9,0	13,3	9,2	14,4	8,2	20,2	9,0	14,3	9,2	13,3	7,8	23,7	9,9	6,8	12,6	7,3
55-64	abs.	32	70	60	43	16	7	14	7	18	3	15	6	10	11	18	3	14	42	12	31
	rel.	23,0	44,6	34,1	35,2	26,7	23,3	23,7	28,0	26,9	17,6	27,8	20,0	20,4	31,4	25,7	21,4	31,1	43,3	32,4	39,2
	+-%	7,0	7,8	7,0	8,5	11,2	15,1	10,9	17,6	10,6	18,1	11,9	14,3	11,3	15,4	10,2	21,5	13,5	9,9	15,1	10,8
65 a viac	abs.	62	56	60	58	25	15	27	10	29	8	21	16	22	15	32	5	14	40	10	35
	rel.	44,6	35,7	34,1	47,5	41,7	50,0	45,8	40,0	43,3	47,1	38,9	53,3	44,9	42,9	45,7	35,7	31,1	41,2	27,0	44,3
	+-%	8,3	7,5	7,0	8,9	12,5	17,9	12,7	19,2	11,9	23,7	13,0	17,9	13,9	16,4	11,7	25,1	13,5	9,8	14,3	11,0
SPOLU: (100%)		139	157	176	122	60	30	59	25	67	17	54	30	49	35	70	14	45	97	37	79

Tab. č. 10: Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Okres: Galanta

Kraj: Trnava

		Počet klientov vo vekových skupinách:							Spolu	
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64		65 a viac
Muži										
1. Optimálny	abs.	1	4	2	6	3	1	4	2	23
	rel.	100,0	57,1	50,0	50,0	23,1	10,0	19,0	25,0	30,3
(<120 and <80)	+-%	0,0	36,7	49,0	28,3	22,9	18,6	16,8	30,0	10,3
2. Normálny	abs.	0	2	1	2	6	5	8	0	24
	rel.	0,0	28,6	25,0	16,7	46,2	50,0	38,1	0,0	31,6
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	33,5	42,4	21,1	27,1	31,0	20,8	0,0	10,5
3. Vysoký normálny	abs.	0	1	1	3	1	3	5	3	17
	rel.	0,0	14,3	25,0	25,0	7,7	30,0	23,8	37,5	22,4
(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	25,9	42,4	24,5	14,5	28,4	18,2	33,5	9,4
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	1	3	1	2	2	9
	rel.	0,0	0,0	0,0	8,3	23,1	10,0	9,5	25,0	11,8
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	15,6	22,9	18,6	12,6	30,0	7,3
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,5	12,5	3,9
(160-179 or 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,6	22,9	4,4
S P O L U	abs.	1	7	4	12	13	10	21	8	76
	abs.	0	0	0	1	3	1	4	3	12
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	8,3	23,1	10,0	19,0	37,5	15,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	15,6	22,9	18,6	16,8	33,5	8,2
Ženy										
		Počet klientov vo vekových skupinách:							Spolu	
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	1	27	10	21	16	4	8	2	89
	rel.	100,0	93,1	71,4	67,7	44,4	21,1	21,6	8,3	46,6
(<120 and <80)	+-%	0,0	9,2	23,7	16,5	16,2	18,3	13,3	11,1	7,1
2. Normálny	abs.	0	0	4	8	16	5	1	4	38
	rel.	0,0	0,0	28,6	25,8	44,4	26,3	2,7	16,7	19,9
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	23,7	15,4	16,2	19,8	5,2	14,9	5,7
3. Vysoký normálny	abs.	0	2	0	0	1	6	12	6	27
	rel.	0,0	6,9	0,0	0,0	2,8	31,6	32,4	25,0	14,1
(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	9,2	0,0	0,0	5,4	20,9	15,1	17,3	4,9
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	2	2	3	11	10	28
	rel.	0,0	0,0	0,0	6,5	5,6	15,8	29,7	41,7	14,7
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	8,6	7,5	16,4	14,7	19,7	5,0
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	1	1	3	1	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	5,3	8,1	4,2	3,1
(160-179 or 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4	10,0	8,8	8,0	2,5
6. Hypertenzia III	abs.	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4	4,2	1,6
(>179 or >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,3	8,0	1,8
S P O L U	abs.	1	29	14	31	36	19	37	24	191
	abs.	0	0	0	2	3	4	16	12	37
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	6,5	8,3	21,1	43,2	50,0	19,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	8,6	9,0	18,3	16,0	20,0	5,6
CELKOM	abs	2	36	18	43	49	29	58	32	267

Tab. č. 11: Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Okres: Galanta

Kraj: Trnava

Muži		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	0	2	1	2	4	3	12
	rel.	0,0	0,0	0,0	50,0	25,0	22,2	13,8	9,4	15,4
(<120 and <80)	+-%	0,0	0,0	0,0	49,0	42,4	27,2	12,6	10,1	8,0
2. Normálny	abs.	0	0	0	0	1	2	6	6	15
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	22,2	20,7	18,8	19,2
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	27,2	14,7	13,5	8,7
3. Vysoký normálny	abs.	0	0	0	1	2	2	5	8	18
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	50,0	22,2	17,2	25,0	23,1
(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	49,0	27,2	13,7	15,0	9,4
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	1	0	2	12	12	27
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	22,2	41,4	37,5	34,6
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	27,2	17,9	16,8	10,6
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	0	1	2	3	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	6,9	9,4	7,7
(160-179 or 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	9,2	10,1	5,9
S P O L U	abs.	0	0	0	4	4	9	29	32	78
	abs.	0	0	0	1	0	3	14	15	33
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	33,3	48,3	46,9	42,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	30,8	18,2	17,3	11,0
Ženy		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	2	3	9	14	25	19	72
	rel.	0,0	0,0	66,7	37,5	60,0	45,2	31,3	22,6	32,6
(<120 and <80)	+-%	0,0	0,0	53,3	33,5	24,8	17,5	10,2	8,9	6,2
2. Normálny	abs.	0	0	0	4	4	9	18	19	54
	rel.	0,0	0,0	0,0	50,0	26,7	29,0	22,5	22,6	24,4
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	34,6	22,4	16,0	9,2	8,9	5,7
3. Vysoký normálny	abs.	0	0	1	1	0	4	20	18	44
	rel.	0,0	0,0	33,3	12,5	0,0	12,9	25,0	21,4	19,9
(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	0,0	53,3	22,9	0,0	11,8	9,5	8,8	5,3
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	0	2	4	13	22	41
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3	12,9	16,3	26,2	18,6
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	17,2	11,8	8,1	9,4	5,1
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	0	0	3	6	9
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	7,1	4,1
(160-179 or 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	5,5	2,6
6. Hypertenzia III	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,5
(>179 or >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	0,0	0,9
S P O L U	abs.	0	0	3	8	15	31	80	84	221
	abs.	0	0	0	0	2	4	17	28	51
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3	12,9	21,3	33,3	23,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	17,2	11,8	9,0	10,1	5,6
CELKOM	abs	0	0	3	12	19	40	109	116	299

Tab. č. 12a: Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 z prvého a posledného vyšetrenia

													Okres: Galanta Kraj: Trnava		
Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR		
M U Ž I	Pokles	Abs	29	30	12	13	12	3	6	0	9	7	4	1	
		Rel	37,2	39,5	50,0	16,9	15,6	16,7	35,3	0,0	52,9	41,2	7,0	2,2	
		+-%	10,7	11,0	20,0	8,4	8,1	17,2	22,7	0,0	23,7	23,4	6,6	4,2	
	Nezmenené	Abs	33	26	2	44	47	6	5	18	4	4	49	42	
		Rel	42,3	34,2	8,3	57,1	61,0	33,3	29,4	100,0	23,5	23,5	86,0	91,3	
		+-%	11,0	10,7	11,1	11,1	10,9	21,8	21,7	0,0	20,2	20,2	9,0	8,1	
	Nárast	Abs	16	20	10	20	18	9	6	0	4	6	4	3	
		Rel	20,5	26,3	41,7	26,0	23,4	50,0	35,3	0,0	23,5	35,3	7,0	6,5	
		+-%	9,0	9,9	19,7	9,8	9,5	23,1	22,7	0,0	20,2	22,7	6,6	7,1	
	Celkom	100%	78	76	24	77	77	18	17	18	17	17	57	46	
	Ž E N Y	Pokles	Abs	74	82	24	55	38	13	23	0	21	28	12	5
			Rel	30,3	34,3	33,8	23,8	16,5	27,7	48,9	0,0	44,7	59,6	7,1	3,4
+-%			5,8	6,0	11,0	5,5	4,8	12,8	14,3	0,0	14,2	14,0	3,9	2,9	
Nezmenené		Abs	93	88	10	135	120	6	10	47	3	4	132	121	
		Rel	38,1	36,8	14,1	58,4	51,9	12,8	21,3	100,0	6,4	8,5	78,6	82,9	
		+-%	6,1	6,1	8,1	6,4	6,4	9,5	11,7	0,0	7,0	8,0	6,2	6,1	
Nárast		Abs	77	69	37	41	73	28	14	0	23	15	24	20	
		Rel	31,6	28,9	52,1	17,7	31,6	59,6	29,8	0,0	48,9	31,9	14,3	13,7	
		+-%	5,8	5,7	11,6	4,9	6,0	14,0	13,1	0,0	14,3	13,3	5,3	5,6	
Celkom		100%	244	239	71	231	231	47	47	47	47	47	168	146	
S P O L U		Pokles	Abs	103	112	36	68	50	16	29	0	30	35	16	6
			Rel	32,0	35,6	37,9	22,1	16,2	24,6	45,3	0,0	46,9	54,7	7,1	3,1
	+-%		5,1	5,3	9,8	4,6	4,1	10,5	12,2	0,0	12,2	12,2	3,4	2,5	
	Nezmenené	Abs	126	114	12	179	167	12	15	65	7	8	181	163	
		Rel	39,1	36,2	12,6	58,1	54,2	18,5	23,4	100,0	10,9	12,5	80,4	84,9	
		+-%	5,3	5,3	6,7	5,5	5,6	9,4	10,4	0,0	7,6	8,1	5,2	5,1	
	Nárast	Abs	93	89	47	61	91	37	20	0	27	21	28	23	
		Rel	28,9	28,3	49,5	19,8	29,5	56,9	31,3	0,0	42,2	32,8	12,4	12,0	
		+-%	5,0	5,0	10,1	4,5	5,1	12,0	11,4	0,0	12,1	11,5	4,3	4,6	
	Celkom	100%	322	315	95	308	308	65	64	65	64	64	225	192	

Tab. č. 12b: Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 z prvého a posledného vyšetrenia pre skupinu klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení.

													Okres: Galanta Kraj: Trnava	
Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
M	Pokles	Abs	22	24	3	8	6	0	1	0	3	1	3	1
		Rel	64,7	63,2	100,0	26,7	27,3	0,0	50,0	0,0	60,0	33,3	9,1	7,1
		+-%	16,1	15,3	0,0	15,8	18,6	0,0	69,3	0,0	42,9	53,3	9,8	13,5
U	Nezmenené	Abs	8	12	0	19	15	1	0	3	1	1	29	13
		Rel	23,5	31,6	0,0	63,3	68,2	16,7	0,0	100,0	20,0	33,3	87,9	92,9
		+-%	14,3	14,8	0,0	17,2	19,5	29,8	0,0	0,0	35,1	53,3	11,1	13,5
Ž	Nárast	Abs	4	2	0	3	1	5	1	0	1	1	1	0
		Rel	11,8	5,3	0,0	10,0	4,5	83,3	50,0	0,0	20,0	33,3	3,0	0,0
		+-%	10,8	7,1	0,0	10,7	8,7	29,8	69,3	0,0	35,1	53,3	5,8	0,0
Celkom		100%	34	38	3	30	22	6	2	3	5	3	33	14
Ž	Pokles	Abs	53	50	5	23	20	0	3	0	3	3	10	4
		Rel	38,1	50,5	45,5	39,7	41,7	0,0	100,0	0,0	75,0	100,0	10,5	5,3
		+-%	8,1	9,8	29,4	12,6	13,9	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	6,2	5,0
E	Nezmenené	Abs	60	33	2	31	24	0	0	6	0	0	77	66
		Rel	43,2	33,3	18,2	53,4	50,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	81,1	86,8
		+-%	8,2	9,3	22,8	12,8	14,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,9	7,6
N	Nárast	Abs	26	16	4	4	4	5	0	0	1	0	8	6
		Rel	18,7	16,2	36,4	6,9	8,3	100,0	0,0	0,0	25,0	0,0	8,4	7,9
		+-%	6,5	7,3	28,4	6,5	7,8	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	5,6	6,1
Celkom		100%	139	99	11	58	48	5	3	6	4	3	95	76
S	Pokles	Abs	75	74	8	31	26	0	4	0	6	4	13	5
		Rel	43,4	54,0	57,1	35,2	37,1	0,0	80,0	0,0	66,7	66,7	10,2	5,6
		+-%	7,4	8,3	25,9	10,0	11,3	0,0	35,1	0,0	30,8	37,7	5,2	4,7
P	Nezmenené	Abs	68	45	2	50	39	1	0	9	1	1	106	79
		Rel	39,3	32,8	14,3	56,8	55,7	9,1	0,0	100,0	11,1	16,7	82,8	87,8
		+-%	7,3	7,9	18,3	10,3	11,6	17,0	0,0	0,0	20,5	29,8	6,5	6,8
L	Nárast	Abs	30	18	4	7	5	10	1	0	2	1	9	6
		Rel	17,3	13,1	28,6	8,0	7,1	90,9	20,0	0,0	22,2	16,7	7,0	6,7
		+-%	5,6	5,7	23,7	5,7	6,0	17,0	35,1	0,0	27,2	29,8	4,4	5,2
Celkom		100%	173	137	14	88	70	11	5	9	9	6	128	90

Údaje v tabuľke sú uvedené s nasledovnými toleranciami pre status nezmeneného stavu: Biochem. parametre +- 10 %, Tlak krvi: +- 10 %, indexy : +-10 %